

Horké léto, Berlín, ochočená evropská příroda – to jsou kulisy příběhu Sylvy, Niklase, Evity, Filipa a Robina. Potkáváme je v klíčovém okamžiku, kdy se jejich příběhy zauzlily. Ať chtějí nebo ne, musejí se rozhodnout, kudy dál.

Román Nazí zachycuje dnešní sedmnáctileté v jejich každodenních dramatech, jejichž konec je nepředvídatelný. Přijmou pravidla hry dospělých? Vyústí jejich střet s realitou ve vzpouru, či v tragédii?

Pět příběhů, které teprve dohromady dávají smysl a vypovídají o jedné jediné veličině, známé i neznámé: dnešní dospívající generaci.

Vítěz Magnesia Litera 2010
v kategorii knihy pro děti a mládež

Nominace na Německou cenu
za literaturu pro mládež

Nominace na Čestnou listinu I

www.paseka.cz

9 788074 322754

NAKLADATELSTVÍ P
1334.

PRA
LITC
— 2

2571300838

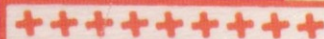
885.0-PROC7-10

Jana Procházková **nazí**

Z

i

paseka

Masarykova univerzita Filozofická fakulta. Ústřední knihovna	
Přir.č.	838-13
Sign.	885-0-72007-10
Syst.č.	850155

Copyright © Iva Procházková, 2009, 2013

ISBN 978-80-7432-275-4

„Šla nahá přes vesnici.“

„Přes louku.“

„Mám tu hlášení policejní hlídky. Stojí v něm: přes vesnici.“

„Promiňte, pane profesore, ale spletli to. Viděli ji jít po louce k domu. Když jí ukradli oblečení.“

„Policisté jí ukradli oblečení?“

„To bych si netroufl tvrdit. Spíš nějaký vtipálek z okolí, který zná její zvyky.“

„A jsme u toho, pane Rohane! Zvyky vaší dcery jsou, mírně řečeno, zarážející.“

„Někoho zarážejí, máte pravdu.“

„Vás ne?“

„Zarážet mě může jenom něco, co nechápu. Svoji dceři rozumím velmi dobře.“

„Když jí tak dobře rozumíte, vysvětlíte mi, proč nechodí do školy. Za první pololetí má 225 zameškaných hodin.“

„Omluvených, pane profesore.“

„To mi nemusíte připomínat. Já vím, že jste jí je omluvil. Ale proč? Proč jí její záškoláctví tolerujete?“

„Má problémy se známkami?“

„Je nejlepší ze třídy, i přes svoji neustálou absenci.“

„Asi se ve škole nudí. Proto tam nechodí.“

„Navrhli jsme jí, aby přeskočila ročník – odmítla.“

„Říkala mi, že v tom nevidí smysl.“

„Já zase nevidím smysl v tom, nechat její schopnosti ležet ladem. Dejte jí do nějaké školy pro nadprůměrně inteligentní žáky. Bude jí to motivovat. Učení ji začne bavit, uvidíte.“

„Promluví si s ní o tom.“

„A ohlíďte si tu školní docházku, pane Rohane. Nemůžete mi napsat, že ležela doma s chřipkou, když ji půlka pedagogického sboru viděla plavat v Labi! I kdybych já osobně chtěl přimhouřit oko, nejde to. Musím vyvodit důsledky.“

„Smím se zeptat jaké?“

„Dám jí sníženou známku z chování. V případě, že nedojde k nápravě, bude na konci školního roku s největší pravděpodobností následovat vyloučení. Jsme gymnázium, nejsme holubník.“

Tma zatím nedosáhla vrcholu. Hustě obklopuje, ale neproniká. Měsíc zapadl, na obloze se dá rozeznat souhvězdí Labutě. Sylva je vidí na pozadí Mléčné dráhy, kdykoli vynoří oblíček. Kapky vody na řasách rozpíjejí letní trojúhelník nejzářivějších hvězd do tanečních tahů van Goghova plátna. Letní noc je plná vibrujících barev.

Řeka nespěchá. Klouže mezi nízkými břehy mdle, bez nálehavosti. Její jarní dravost už je dávno pryč. Ani Sylva se nikam nežene. Užívá si každé tempo. Kdoví, kdy bude mít zase příležitost. Krájí hladinu jistými záběry paží zvyklých na mnohem větší odpor a s rozkoší vnímá důvěrnou přilnavost vody. V květnu s řekou soupeřila, teď si navzájem nic nedokazují. Horko to nedovolí. Neúprosně vysává energii, zatlačuje život do pozice stand-by.

Už doplavala pod lom. Masa kamene stále nevychladla. Vysílá z východního břehu vlnu čedičového pachu. Je tak intenzivní, že dokonce překryje aroma říčního bahna. Sylva se lačně nadechne. Léto je rozpálený čedič.

„Balíš?“

„Kašlu na to, už neberou!“

Rybáři mluví potichu, jejich hlasy se přesto zřetelně nesou nad hladinou. Ve tmě se rozzáří světlo dynama. Olízne po-

břežní křoví a vzdaluje se po cyklistické stezce. Skřípění namazaného převodu pomalu zapadá do nočního ticha. Sylva se pokusí odhadnout čas: jedenáct, půl dvanácté. Matka touhle dobou asi kouří svou třetí cigaretu. Pro dnešek poslední. Vyřizuje poslední telefonát. Odesílá poslední mail. Brzy sedne do auta a vyjede. Pokud ji něco nezdrží, dorazí dlouho před svítáním. Sylva je rozhodnutá počkat si na její příjezd venku. Má stanoviště ve výběžku lesa pod Kosou skálou. Silnice se odtud dá pozorovat z ptačí perspektivy, motor stoupajícího auta je slyšet na velkou vzdálenost. Než matka dojde k domu, stihne Sylva seběhnout do vesnice. Nesčetněkrát už to tak udělala. Nechce propást první okamžiky matčiny přítomnosti. Nejde jen o to, uvidět ji vystupovat z auta, je třeba přivlastnit si tu událost i ostatními smysly. Sluchová paměť Sylvě navodí bouchnutí dvířek, matčiny kroky na šterkem vysypané cestě a otcův hluboký hlas vyletující z pokoje, dřív než se jeho silueta objeví v otevřeném okně.

„Jaká byla cesta?“ zní neměnná uvítací věta. Matčiny odpovědi bývají variabilnější, zato obřad objetí už léta stejný. Otcovy ruce zapadnou přesně do úžlabí nad matčinými boky. Sylvu už několikrát napadlo, že si tam tu křivku vyhladily, podobně jako si řeka vymílá zátoky v krajině. „Nejela jsi moc rychle?“

Matka je střelec. Sylva po ní zdělila skvělý orientační smysl, ale zdaleka ne její potřebu rychlosti. Berlín – Ústí nad Labem, sto čtyřicet minut. Noční jízdy připomínající přelet šídla. Potřebuje si šídlo zvyšovat hladinu adrenalinu? Patří k jeho výjimečné výbavě i mimořádná schopnost koncentrace? Dokáže vytlačit všechny nežádoucí vjemy na okraj pozornosti a splynout se svým cílem tak jako matka za volantem rubínově červeného porsche, kdy číslice míhající se na tachometru nic neříkají, protože stav, kterého dosáhla, je mimo prostor a čas? Stav extáze. Vytržení z kontextu. I Sylva je zná, ale jinak. Už pochopila, že svoboda má mnoho stupňů a podob.

Teď. Nepatrný závan větru. Ani nezčeřil hladinu, ale dal vzduchu nad řekou nový rozměr. Sylva se otočí na záda a nastaví mu tvář. Už neplave. Nechává se snášet proudem zpět. Tělo má napjaté jen natolik, aby cítila, jak ji sloupec vody zespodu podpírá. Roztáhne ruce, dovolí vodě protékat mezi prsty, mírně pohybuje hlavou, takže ji šimrá za ušima. Přemýšlí, co bude v Berlíně dělat. Je tam Spréva, ovšem... Kdykoli si na Sprévu vzpomene, udělá se jí těsno kolem žaludku jako při každé zjevné nespravedlnosti. Co je to za vodu? Co s ní udělali? Město ji mačká, škrtí, zašlapává. Zakázaná řeka. Sylva do ní už několikrát vstoupila, ale nikdy v jejím proudu nenabrala sílu. Naopak, pokaždé vylezla úplně vyčerpaná. To už je lepší chodit k jezerům. Plavání ve stojaté vodě není zrovna vzrušující, ale v horku osvěží. A podle předpovědi se počasí hned tak nezmění. Letošní léto zatím překonalo všechny rekordy. Dlouhé týdny nespada ani kapka deště, hladina Labe stále klesá, rtuť teploměru naopak šplhá výš a výš. Dokonce i staré buky a duby s kořeny sahajícími k vodním tepnám hluboko pod zemí začínají ztrácet listy.

„Stačí se podívat z okna,“ říkával s oblibou Tabery, profesor biologie. „Co vidíte? Biotop, kam až oko dohlédne. Vzájemné vztahy jeho jednotlivých složek – a nezapomínejte, že my jsme jedna z nejrušivějších a nejméně spolehlivých – jsou ovlivňovány hydrogeologickými poměry vodního toku.“

Taberyovy hodiny měla Sylva ráda. Patřily k těm vzácným, kterým se nevyhýbala. Dokázal jí odpovědět na každou otázku. Byl suchý, vážný, nesmlouvavý. Nepředstíral, že má smysl pro humor. Uboze nevtipkoval jako angličtinář: „Měli bychom vyvěsit vlajku, slečna Rohanová nám dnes prokázala tu čest a přišla nás navštívit!“ Ani se po každém zápisu na tabuli neptal, zda ze strany inspektorky Rohanové nejsou věcné námítky, což do omrzení dělala profesorka matematiky, protože si Sylva jednou dovolila upozornit ji na chybu v řešení logaritmické rovnice. Tabery nehlasoval pro vyloučení. Jenže

byl jediný. Všichni ostatní zvedli ruku a vyškrtili Sylvino jméno ze seznamu studentů. Dovedla si domyslet, s jakým ulehčením. Možná si v duchu pobrukovali *dobrá věc se podařila, pýchou nad ní dme se hruď*, a když opouštěli konferenční místnost, bylo jim do tance. Jak by ne! Konečně udělali přítrž té do nebe volající nedisciplinovanosti. Teď už nikdo nebude svými výstřelky kazit dobrý zvuk litoměřického gymnázia.

„Nik-do-už-dob-rý-zvuk-ne-ka-zit,“ skanduje si Sylva polohlasně a udělá několik rychlých temp. Voda začíná příjemně chladnout. Ráno bude božská. Jenže ráno se Sylva k řece nedostane. Matka bude jako obvykle spěchat, otec nesleví z rodinné snídani a k dovršení všeho se určitě přijde rozloučit Filip.

„To nemyslíš vážně, bez tebe to tady bude totálně chciplý,“ prohlásil, když se dozvěděl, že ji v Míšni přijali a že jejich vysedávání na plotě patří minulosti. „Já se zblázním!“

Myslel to upřímně, ale Sylva se o jeho duševní zdraví nebála. Úplně normální bez debaty nebyl, ale na to, aby začal vážně vyšilovat, měl až moc rozvinutý cit pro ironii. Celý svět byl pro něj paradox a lidský rod nic jiného než slepá vývojová větev kmene strunatců.

„Někdy v mladší době kamenný došlo k fatální, nevratné chybě v našem vývoji, rozumíš, a ta se už jenom prohlubuje,“ vysvětloval Sylvě. „Zvětšující se plocha šedý kůry mozku má bohužel za následek, že si ten evoluční omyl uvědomujeme a spousta z nás to těžce nese, což je logický. Já kdybych si moh vybrat, tak bych byl pochopitelně mihule mořská.“

Sylva se potopí. Na chvíli si představí, že je mihule. Pohybuje se hadovitým způsobem, zkouší se vžít do pocitu primitivního organismu, tvaruje rty do trychtýře jako podmořští živočichové, které zná z filmů BBC. Je to namáhavé, nepřesvědčivé, navíc jí dochází zásoba vzduchu. Vynoří se a pár vteřin zrychleně oddychuje. Žádný vzrušující dojem si tou hrou nezprostředkovala. Je, kdo je. Cítí se ve své fyzické schránce

doma. I přes změny, kterými v poslední době prošla. Když se jí ve třinácti letech nad plochým břichem a vysedlými žebry objevily první náznaky ženských křivek, vděčně to přivítala. Byla ve skluzu – většina spolužaček ji už před dlouhou dobou předběhla. Ale jak pubertální metamorfózy pokračovaly, měnila se radost v úlek. Sylva sledovala vulkanickou aktivitu svého těla s obavami snadno pochopitelnými u obyvatele Českého středohoří. Dobře věděla, co přírodní síly dokážou. Viděla to, kam se podívala. V den patnáctých narozenin se v rámci celkové inventury postavila před zrcadlo a podrobila svůj vzhled důkladné prohlídce. Nic si nezastírala. V návalu sebebičující upřímnosti došla k závěru, že zářez mezi vzdouvajícími se špičatými prsy působí stejně bombasticky jako Porta Bohemica.

„Máš už cěčka, vid?“ měřila si ji na podzim při tělocviku Lucie, pro kterou byly tělesné proporce – mužské i ženské – hlavním a nejdůležitějším tématem. „Počkej, v kvintě to dotáhneš na děčka a moc bych nepočítala s tím, že se to u nich zastaví.“

Její proroctví se nesplnilo. V posledních měsících na sobě Sylva sice zaznamenala ještě nějaké změny, ale spíš doplňkového rázu. Vlasy, celé dětství medově plavé, potemněly, krupička na bradě a kolem nosu se začala vytrácet a plavecká ramena se ještě víc rozšířila, takže k prasknutí napínala rukávy dívčích halenek a šatů. Naproti tomu boky se takřka nezakulatily a břicho zůstalo nížinaté.

Proud ji vynesl za říční ohyb. Jakmile uvidí rýsovat se proti nebi církvickou kostelní věž, zamíří ke břehu. Má vyzkoušeno, že je to přesně ten okamžik, kdy bez velké námahy doplave k placáku pod domem, aniž by ji voda strhla níž. Pořád ještě té věci říká *dům*, i když výstižnější by bylo *troska*. Kromě obvodových zdí a propadlé střechy nezůstalo po posledních záplavách nic. Otec už zlomil hůl. Nebo spíš změnil názor. Ještě před čtyřmi lety, po katastrofální povodni, která za se-

bou nechala ohlodané torzo krajiny a pahýly obydlí, se navzdory zdravému rozumu tvrdošíjně upínal k rodinné tradici a majetku.

„Pradědeček by se obracel v hrobě, kdybych dům nechal spadnout,“ tvrdil, zatímco financoval náročnou opravu. „Narodily se tu čtyři generace Rohanů, to už něco znamená!“

Sylva přemýšlela, co to vlastně znamená. Malé stavení na lužní louce muselo být už v době svého vzniku vizitkou bídy. Kdo jiný než chudák by si budoval domov na tak ohroženém místě? O pravidelně zaplavovaný pozemek se určitě zájemci neprali a kámen na stavbu si prý prapradědeček nakradl v lomu, kde pracoval. V rodině se to nikdy netajilo. Bylo to protizákonné, lom tehdy patřil Lobkowitzům, ale prapradědeček, stejně jako mnoho jiných potomků husitů, měl jak k zákonům, tak k šlechtě svérázný vztah. Sylva si byla jistá, že když po nocích odvážel z panského lomu na trakaři kamenní, v nejmenším nepochyboval, že na ně má stejné právo jako kníže. Nebo kdokoli jiný.

„Byl analfabet, ale svým způsobem měl v hlavě absolutní řád. Vždycky tvrdil, že je jenom jeden zákon a ten se nedá novelizovat,“ vzpomínal občas otec. „Kopce, voda a vzduch patří všem a basta, říkal. Tak to bylo myšleno, už když se to tvořilo, a tak to taky zůstane, dokud to nezanikne!“

Sylva natáhne ruce a dotkne se splývavých vrbových větví. Jsou obalené trávou, peřím, zetlelým listím a zbytky okvětí, které se na nich na jaře zachytily. Břeh je v těchto místech neschůdný, plný kopřiv. Sylva se nechá poponést ještě o pár desítek metrů níž. Teprve tady se postaví. Ucítí pod chodidly drobné oblázky a sametové bahno. Placatý kámen, který do břehu zasadil otec, je pořád ještě vlašný. Sylva se vzepře na rukou a vyhoupne se na něj. Prudce zatřepe hlavou, aby z krátkých vlasů vytřásla vodu. Několik vteřin sedí, lýtka ponořená ve vodě, dívá se na výseč řeky a temné dubické svahy. Z protější strany se nese tlumený hukot silničního provozu,

který ani v noci neustává. Nebýt pobřežních komunikací, byla by noční scenerie divoce podmanivá.

„Je tu krásně,“ vzdychla maminka, když jí otec poprvé ukázal místo, kde prožil dětství. „Jako v pohádce!“

Matčiny slovní obraty se Sylvě vždycky zdály málo nápadité, ale tentokrát s jejím přirovnáním souhlasila. Doširoka rozbalená krajina s fantaskními vrchy a výstředními vodními zákruty by mohla sloužit jako ilustrace k Tolkienovým mýtům.

„Dovedla bys tu se mnou žít?“ zeptal se otec o pár let později, když mu dům u řeky v dědickém řízení připadl a on uvažoval, jak se svým majetkem naložit.

„Nikdy,“ odpověděla matka bez sebemenší stopy zaváhání.

„Nevšimla sis, že jsem v krizi?“ připomenul otec vyčítavě. „Houstnoucí pleš, ztráta ideálů, zhoršující se urbanofobie... Potřebuju nabrat dech.“

„Já mám dechu dost,“ ujistila ho o devět let mladší, energií sršící matka. „Vystačí pro oba.“

„Potřebuju přírodu, Helgo. Berlín mě vysává. Je to upír.“

„Vždycky jsem měla slabost na upíry.“

„Proč jsi to neřekla před svatbou?“

„A proč ty jsi nepřiznal tuhle svou přírodní úchylku?“

„Říkej si tomu třeba úchylka, prostě si zabalím kufry a pojedu.“

„Jeď, já mám v Berlíně práci.“

„Helgo!“

„Nezvyšuj hlas, Jakube!“

„Tak se nechovej jako německá feministka a zůstaň po boku svého starého, ale milujícího manžela!“

„Houby starého, jenom sis postavil hlavu!“

„Tak se sakra dohodněte,“ řekla Sylva, která se už tenkrát cítila jako prostředník mezi rodičovskými póly. Bohužel zřídka kdy úspěšný.

Nedohodli se. Anebo snad...? Sylva nad tím přemýšlí, zatímco si z tajného úkrytu pod olší vytáhne ručník a otírá si ramena a hrud'. Bradavky má od dlouhého pobytu ve vodě svrasklé a studené. Třeba se rodiče nakonec dohodli lépe než jiné páry v krizi, bleskne jí hlavou. To, že matka zůstala v Berlíně a otec se přestěhoval zpátky do Čech, jejich vztah udrželo při životě. Možná je dvěstěpadesátikilometrová vzdálenost mezi manžely ideální. Zvláště když mají stejnou profesi a odlišný názor na to, jak ji vykonávat.

Sylva vykročí k trosce domu. Má ve vysoké ostřici vyšlapanou pěšinu, zná na ní každou jamku i vyčnívající kámen, blaženě vnímá vlhkost hlíny pod chodidly. Půda v blízkosti řeky ani v nejparnějším létě nepuká a nedrolí se. Připomíná perník. Kořeněná vůně hluchavek příjemně lechtá na sliznici a o nohy se otírají štětiny pcháčů. Sylva je jednou rukou rozhrnuje, druhou si přidržuje ručník omotaný kolem těla. Od toho podzimního večera, kdy nenašla hromádku svého oblečení na břehu, už je tam raději nenechává. I ručník důmyslně zastrkuje pod vystouplé kořeny, aby ho někdo neodnesl. Nemá chuť se zase dohadovat s nějakým uniformovaným mravokárcem o tom, co je a co není *perverzní*. Má v tomhle směru jasno. Koupání bez plavek patří mezi elementární lidské potřeby. Je to něco tak přirozeného, že by se to mělo zanést na Listinu základních práv a svobod. Naproti tomu pozorovat něčí nahotu bez jeho svolení, dokonce mu kvůli tomu ukrást šaty, perverzní jednoznačně je. Každý, kdo používá mozek, to podle Sylvy musí uznat. Policie to neuznala. Ředitel gymnázia taky ne. „Rozdílná interpretace slušnosti,“ komentoval událost otec. „Jádro většiny problémů, které lidé s lidmi mají.“

Dům zírá do noci slepými okny, okap visí na posledním úchyty, ve zdivu už se zakořenil vlaštovičník. Sylva nadzvedne jedno z uvolněných prken, kterými otec symbolicky za-

tloukl vchod, a vleze dovnitř. Ovane ji pach rozkladu. Příroda už se domu zmocnila. Tři generace Rohanů – kde jsou? Co tu po nich zůstalo? Houba na stěnách a neforemná rodinná almara, tak těžká, že s ní voda ani nehnula. V šuplíkách plno naplaveného písku a pod ním zahrabaný otcův sen o pokračování tradice.

Když před půldruhým rokem, na sklonku upršené březnové neděle dům opouštěli, vzali si jen to, co se vešlo do auta. „Nemáme naložit pračku?“ nabízel otcí jeden z hasičů. „Zdá se úplně nová.“

„Čert vem pračku,“ řekl otec. „Čert vem celej ten podělanej barák. Měl jsem už dávno pochopit, že není můj.“

„Není váš? Komu patří?“ zeptal se hasič udiveně.

„Rozhlídněte se,“ poradil mu otec, „a uvidíte.“

Hasič se rozhlédl. Jediné, co viděl, byla doširoka rozlitá řeka. S radostným kvapem se ke svému nezadatelnému vlastnictví blížila.

„Kolikrát už vás to vyplavilo?“ zeptal se hasič soucitně.

Otec pokrčil rameny. Nechtěl se ohlížet. Byl rozhodnutý hledět kupředu.

„Ode dneška už se na tuhle střechu budu koukat vždycky jenom seshora,“ prohlásil a nasedl do auta. „Pokud vůbec bude na co koukat!“

Střecha je děravá jako cedník, ale ještě drží. Větve a kmeny vyvrácených stromů, kterými tehdy povodeň zátoku zatrasila, rozbily komín a strhaly většinu tašek. I strop je propadlý. Když Sylva zvedne hlavu, vidí mezi trámy hvězdnaté nebe. Otevře almaru, vezme si šortky a tričko, přes tyč přehodí ručník. Almara je trezor plný pokladů. Šikovně poschovávaných. Na horní polici za rozsátovanými knížkami si Sylva nechává jídlo. Když vyleze z vody, je vždycky hladová. I tentokrát nedočkavě rozbalí housku a zakousne se do ní. Zatímco žvýká, po hmatu zaloví v útrokách skříně. V koutě za dědečkovým kloboukem okousaným od myši je stará miska na hole-

ni. Sylva do ní sáhne. Je tam. Granát, který našla při výletu na Plešivec. Otec jí nabídl, že ho nechá vybrousit a zasadit do prstýnku, ale odmítla. Vždycky všechny prstýnky ztratila. Na dně Labe leží aspoň čtyři. Pro jistotu už žádné šperky nenosí. Kromě toho se jí kamínek líbí tak, jak je – nevybroušený. Ráda si představuje rudý lesk, který je ukrytý pod surovým povrchem. Dříme tam stočený jako kocour, rád, že ho nikdo neruší.

„Po zralý úvaze jsem došel k závěru, že mě přitahuješ,“ prohlásil Filip jednoho dne na začátku prázdnin. Bylo dusno, ale na stráň, kde stáli a ochutnávali, zda už dozrávají třešně, padal osvěžující stín Kosé skály.

„Myslíš to vážně?“ zeptala se Sylva.

„Tak na osmdesát devět procent,“ odpověděl Filip, čímž to celé pokazil. Vůbec neměl odpovídat. Měl se k ní otočit a vášnivě ji líbat, ale v tom mu bránila jeho intelektuálská nátura a obava, že se zesměšní. Nikdy se nenechal strhnout k impulzivním projevům citu. Sylva zklamaně odvrátila hlavu.

„A co se ti na mně líbí?“ pokračovala v rozhovoru, který už byl tak jako tak zabítý, protože skutečné východisko se ztratilo v suti slov.

„Dost dlouho jsem si myslel, že druhotný sexuální znaky, ale teď už jsem si skoro jistej, že je to způsob, jak vyslovuješ sykvavky, ne přímo šišlání, ale...“

Sylva po něm vztekle hodila hrst napůl zralých třešní, které měla v ruce, a rozběhla se pryč. Neutíkal za ní (něco by tím zachránil, ale samozřejmě zdaleka ne všechno), nicméně v průběhu července se několikrát pokusil k tématu vrátit.

„Zvorál jsem to, že jo?“ ptal se bystrozrace a za jeho obvyklým distancovaným výrazem Sylva rozpoznala nejistotu. Nebyl nad věcí ani těmi jedenácti procenty, která předstíral. Jednou, když se spolu před domem loučili, se dokonce dotkl rty jejích úst, předtím se ovšem ujistil, že se nikdo nedívá a že jí to nebude vadit. Tím svému nevinnému a ve výsledku i ne-

obratně provedenému aktu vzal jakýkoli emocionální náboj. Sylvě byl polibek nepříjemný, potají ho setřela. Kdyby patřili k jinému živočišnému druhu, možná by na něj vycenila zuby. Takhle jenom poznamenala: „Tak ahoj, budeme si psát, jo?“ Z hlediska měkké selekce to bylo totéž. To, že si vzdělanost vytyčil jako hlavní smysl života a už ve svých sedmnácti letech četl v průměru 60 stran odborného textu denně, z něj ještě nedělalo alfa samce. Přesto, nebo právě proto se rozhodla dát mu na památku plešivecký granát. Její obvyklý způsob, jak udělat humánní tečku. Dává dárky tehdy, když už nic jiného dát nemůže.

Vyklouzne ven a zhluboka se nadechne. Po zatuchlém zápachu v domě se i stojatý vzduch nad loukou zdá svěží. Vtáhne ho nosem, zkoumá, jestli v něm neucítí předzvěst deště. Ani vzdáleně. Jediná vlhkost vzlíná od řeky. Sylva se k ní otočí zády, strčí do pusy poslední kousek housky a rozběhne se k silnici. Najednou ví, že na ni otec čeká. Funguje mezi nimi komunikace bez modemu a bez ohledu na vzdálenost. Někdy je signál trochu slabší, ale nikdy se nevytratí úplně. Když ještě bydlela s matkou v Berlíně a otec, jak to tenkrát vypadalo, je opustil, vždycky měla přehled, co s ním zrovna je. I na dálku dokázala rozpoznat jeho nálady, především osamělost.

„To už takhle bude pořád?“ ptala se matky. „My tady a táta v cizině?“

„Není v cizině. Odjel domů do Čech. Vždyť je Čech.“

„No a? Já jsem taky Češka.“

„Jenom napůl. Po mně jsi přece Němka. Narodila ses v Berlíně. Vlastně máš půlku domova tady a půlku tam.“

Sylva počítala jinak.

„Spíš mám dva domovy. Asi je budu střídat.“

„Chápu, o co ti jde, ale neustálý pohyb je těžší, než si myslíš,“ varovala ji psychologka, ke které s matkou už od předškolních let pravidelně chodila. „Přizpůsobovat se dvěma různým školním systémům, dvěma jazykům, dvěma odliš-

ným národním mentalitám... Už teď máš potíže s navazováním kontaktu, změnou prostředí by se to mohlo ještě zhoršit. Bojím se, aby sis nepřipadala úplně rozštěpená.“

V něčem – nebylo jednoduché přijít na kloub tomu, v čem přesně – měla pravdu. Souviselo to s pocitem jinakosti, ta se ale neodvívjela z dvojí národní mentality. Byla v Sylvě už od dětství. Běžné projevy civilizace v ní vyvolávaly úzkost. Nedočkávala se chovat *slušně*. I když se snažila, neuměla odhadnout, co se od ní očekává. Byla nespolečenská. Většinou odcházela ve chvílích, kdy měla zůstat, a mlčela, když bylo třeba odpovídat. Jindy naopak říkala, co si myslí, a očividně tím své okolí uváděla do rozpaků. Bylo pro ni utrpením *zařadit se*. Ať se ocitla kdekoli, nevědomky porušovala pravidla a zvyklosti. Už v berlínské škole si tím vysloužila pověst podivínky. Jediný, s kým mohla bez zábran mluvit, byl Niklas, ale ten byl sám nezařaditelný. Vlastní volbou outsider.

„Přála bych ti, aby se ti v novém kolektivu líbilo,“ řekla jí paní učitelka Gronmayerová na konci čtvrté třídy na rozloučenou. Stály spolu na prostorném dvoře, kolem nich proudili Sylvini bývalí spolužáci, vlašně ji zdravili, nikdo nad jejím odchodem netruchlil. I učitelka se tvářila při loučení netečně. „Doufám, že si tam brzy najdeš kamarády.“

Nenašla. Vlastně ani nehledala. V ústecké škole, kam ji otec přihlásil, si od prvního dne připadala jako ve vlaku, do kterého nastoupila omylem a o němž vůbec neví, kam jede.

„Počkej, na gymnáziu to bude lepší,“ povzbuzoval ji otec a dodával jí tím odvalu, aby kritický rok vydržela. Po přijetí na osmileté gymnázium se však změnilo jen málo. Pořád ještě to nebyl ten správný vlak. Jednotvárné hodiny otupovaly a Sylvy se zmocňoval čím dál zoufalejší pocit, že čas strávený ve školních zdech je promarněný. Navždy ztracený. Zřetelně viděla odumřelé buňky času vzdalovat se po nebi a mizet za rámem okna. Koncem listopadu už to nevydržela a místo do školy se vydala do lesa. Napadl první sníh a toulal se po kop-

cích přinášelo daleko víc podnětů než sedět v přetopené třídě. Samosebou se to neobešlo bez následků. Před Vánoci byl otec pozván do školy na pohovor.

„Proč tam nechodíš?“ zeptal se Sylvy po návratu stručně.

„Moc horko. Nemůžu při vyučování dechat,“ odpověděla stejně úsporným způsobem. Porozuměl a dál se nevyptával.

„Zkusíme gymnázium v Litoměřicích,“ navrhl. „Třeba tam míň topí.“

V litoměřickém gymnáziu bylo snesitelnější klima a pahorky kolem města lákaly neprozkoumaností. Sylva měla ze změny radost. Od onoho deštivého jara, kdy se s otcem přestěhovali od řeky do hrázděného domu ve vysoko položené obci pod Kosou skálou, si navykla dělit dny na horní a dolní. Lišily se podle toho, jestli sjela autobusem do údolí a vstoupila do vrat školy, anebo nechala autobus odjet a podnikala dlouhé výpravy po vrcholech a svazích východního středohoří. Blízké sopečné komíny brzy znala zpaměti a začala se pouštět dál – do kopců na západním břehu, které pro ni stále ještě nesly punc novosti. Každodenní trasy se tím prodloužily a horní dny získaly početní převahu nad dolními. Otec byl znovu zavolán do školy.

„Kdybys udělala vyrovnávací zkoušky, nechali by tě přeskočit ročník,“ tlumočil jí nabídku, o které už od profesora Taberyho věděla. „Ve vyšší třídě by tě to třeba začalo bavit. Všichni uznávají, že jsi chytrá, ale neučíš se.“

„Učím,“ namítla. „Ale jinak, než chtějí.“

„Mají pocit, že na školu kašleš.“

„Proč?“

„Protože tam nechodíš. Na mě se dívají jako na podvodníka, protože ti podepisuju omluvenky.“

„Budu si je podepisovat sama,“ navrhl.

„Tím si nepomůžem.“

Samozřejmě měl pravdu. V omluvenkách to nebylo. Problém spočíval v rozměrech. Sylva si uvědomovala, že škola,

stejně jako jiné civilizační systémy, je forma. Pokud do ní zapadneš, udělá z tebe více či méně zdařilý odlitek. Ale když se dovnitř nevtěsnáš, musíš se formovat sám a nést riziko, že se tvůj svérázný tvar a rozměry společnosti nebudou líbit. Kdyby rozhodnutí leželo jenom na Sylvě, přestala by do školy chodit úplně. To, co se tam učilo, se mohla dozvědět jinde a zajímavějším způsobem. Ale otec byl přes všechno porozumění produktem své doby. Považoval sice vzdělávací systém za nedokonalý, ale škola jako taková pro něj stále ještě představovala nenahraditelnou veličinu. Kde by bez ní byl? Navzdory skromným poměrům, ze kterých pocházel, vystudoval architekturu, vypracoval se, udělal si jméno i ve světě. Díky školám a značnému úsilí vydělal dost peněz na to, aby si mohl dovolit stáhnout se v pětapadesáti do ústraní – na omezenou dobu, jak říkal. Než vstřebá, co má za sebou, a než si promyslí, co dál. Chodil v odřených manšestrácích do venkovské hospody na pivo a trávil dny psaním knihy „Stavby v nás“. Tok vlastního života ho dovedl k přesvědčení, že svoboda je možná, ale rozhodně není zadarmo.

„Chod' tam aspoň čtyři dny v týdnu,“ přesvědčoval Sylvu. „Abyste viděli snahu.“

„Tři,“ smlouvala. „To je pořád víc než polovina.“

Otec na dohodu přistoupil a Sylva měla v úmyslu ji poctivě dodržet, jenže do svého předsevzetí nezapočítala tělesné pochody. Přesně řečeno předmenstruační syndrom. Tlak v podbřišku, svalové křeče a bolest v zádech se dostavovaly každý měsíc asi tři dny před krvácením a byly tak silné, že ji od cesty do školy a strnulého vysedávání v lavici pokaždé odradily. Nejdřív potíží vzdorovala rychlou chůzí a šplháním po vršcích, ale záhy zjistila, že nejspolehlivější způsob, jak se bolestivých příznaků zbavit, je plavání. Uplavala desítky kilometrů. Po proudu, proti proudu, napříč. Nejčastěji v Labi, ale časem si vyzkoušela i Ohři, Vltavu, Modlu, Sprévu, Odru a jiné řeky. Vlezla do vody všude, kde k tomu měla

příležitost. Postupně se pro ni plavání stalo absolutním mu-
sem. Závislostí.

„Každá závislost je nezdravá,“ tvrdila profesorka, kterou
měli na občanskou výchovu. Sylva s jejím názorem nesouhla-
sila. Plavala denně, i v hodně chladném počasí, a přes četné
omluvenky, kterými ve škole vykazovala svou churavost, ky-
pěla zdravím.

„Už zase se ti povedlo dotáhnout to na dvě stovky zameš-
kaných hodin,“ vzdychl otec po návratu z třídní schůzky, kte-
rá předcházela pololetnímu vysvědčení. „Asi tě vyloučí.“

„Byla by to taková katastrofa?“ chtěla vědět.

„Maturita je dneska minimum, Sylvo. Bez maturity nemáš
šanci dostat slušnou práci.“

„Myslíš zaměstnání? Netoužím po tom, být zaměstnaná,“
přiznala.

„A po čem toužíš?“ zeptal se otec.

„Nejradši bych odjela na Aljašku nebo do Laponska. Nebo
na Sibiř. Chtěla bych žít jako přírodní kmeny. V divočině.“

„Z čeho?“

„Chytala bych ryby.“

„Řekni to mamince,“ poradil jí ironicky. „Bude skákat ra-
dostí.“

Sylva už se drápe do svahu nad silnicí. *Svou* stezkou. Nikdo
jiný úzkou cestu, která tvoří nejkratší přímkou k lesu pod
Kosou skálou, nepoužívá. Je příliš strmá. Ani kolo se tu nedá
vytlačit vzhůru. Sylva na kole stejně jezdí jen v případě nut-
nosti. Nebaví ji křivit se nad říditky, potřebuje se přírody do-
týkat. Chňape po haluzích kolem stezky, chytá se balvanů,
leze vzhůru i po čtyřech, když to jinak nejde. Občas nablízku
zaslechne nějaké zvíře. Zvuky doprovázející lov. Šelest, rych-
lý pohyb, zapraskání větviček, výkřik. Sylvu to pokaždé vzru-
ší. Vztahy a dění vymykající se lidské kontrole jí přinášejí
uspokojení. To, že je jich čím dál méně, ji naopak skličuje.
Vidět svou budoucnost řízenou čipy a sledovanou kamerami

uprostřed zdí, kabelů a motorů, v otroctví moderních hod-
not je pro ni horor. Nejhorší myslitelná varianta existence.

„Musíme něco vymyslet,“ prohlásila matka, když se dozvě-
děla, že se Sylva má rozloučit s litoměřickým gymnáziem.
Brala celou záležitost věcně. Ani slovo výtčky (možná skryté
k otci padlo pár kritických poznámek, ale Sylva je nezachyti-
la), navenek bylo vidět jen obvyklou energii zaměřenou na cíl.
Ve stavu ohrožení se matka pokaždé mění v balistickou rake-
tu s maximální bojovou pohotovostí, takže není moudré sta-
vět se jí do cesty. „Mrknu na internet a prozkoumám mož-
nosti.“

Mrknutí a průzkum brzy přinesly hmatatelné výsledky.
V únoru matka Sylvu přihlásila k přijímacím zkouškám do
dvou německých a jedné české školy pro mimořádně nadané
žáky. Sylva se nebránila, i když si v duchu kladla otázku,
v čem její mimořádnost vlastně spočívá. Možná v tom, po-
smívala se sama sobě, že ačkoli se ve všech dosavadních ško-
lách vyskytovala jen zřídka, vždycky našla cestu na záchod
a do jídelny.

„Tak kterou si vybereš?“ zeptal se otec později na jaře,
když zkoušky složila a cesta do všech tří gymnázií byla ote-
vřená. „Dobře si to rozmysli, ať za rok zase nejsme tam, kde
teď.“

Rozhodla se pro Sankt Afra. Ne že by tam opravdu chtěla,
ale Míšeň ležela uprostřed spojnice mezi otcem a matkou a to
vzbuzovalo naději, že souhvězdí rodiny, tak jako tak skomí-
rající, přece jen úplně nevyhasne. V dubnu si do Míšní všich-
ni tři zajeli.

„Klobouk dolů, je to opravdu na úrovni,“ ohodnotila ma-
tka novotou se třpytící areál gymnázia, který ji po architekto-
nické stránce nadchnul.

„Hodně prostoru pro individualitu, podívej,“ ukazoval
otec Sylvě učební plány. „To by ti mělo vyhovovat, co říkáš?“

„Hlavně je tu Labe,“ odpověděla Sylva.

Labe ji s městem ležícím uprostřed ploché, ochočené krajiny směřuje. Ale v žaludku cítí přece jenom tíhu z nadcházející změny. Když si začala před pár dny chystat věci a našla pod postelí kromě kružítko a ponožek i zapadlý sešitek počmáraný několik let starými zápisy, kterým v té době říkala deník, zaskočilo ji to. Co tenkrát očekávala? A co očekává teď? Zase někam odjíždí, ale bez smutku loučení a zároveň bez dychtivosti, která většinou provází začátek nové životní etapy. Berlínská psychologka se nemýlila, když Sylvu varovala, že bude rozštěpená. V tom je zřejmě příčina většiny jejích problémů. Musí se scelit. Ale jak? Jak ze sebe udělat kompaktní jednotku? Sylvě už dávno došlo, že v sobě má nesčetné množství různých částí a některé vůbec nejdou dohromady. Ráda by věděla, jestli je to její specialita, anebo obecný lidský znak.

„Pokud se nemejlím, tak je člověk kromě delfína, slona a pár opic jedinej tvor na zeměkouli, kterej vnímá sebe sama zvenčí i zevnitř, a v tom je jeho rozpolcenost,“ ujišťuje Filip. „Chápeš, subjektivně mám chuť něco udělat, ale neudělám to, protože objektivně jsem schopnej zvážit dopad svého chování, což mě zpětně jako subjekt traumatizuje.“

Typická filipovština! Baví ho pronášet poučky, ale Sylva často napadlo, že cituje jen ty, které se hodí na něj. Od okamžiku, kdy se stali sousedy, zásoboval Sylvu náročnou četbou a snažil se s ní zapřádat vzdělané hovory, přesvědčený, že všechno se dá analyzovat a prodiskutovat. Když se jí svěřil, že ho přitahuje, určitě nelhal, ale myslel tím jenom tu část její osobnosti, kterou mu dovolila poznat. Co by řekl, kdyby ji viděl teď, jak se prodírá křovím do příkrého kopce, funí, padá, zarává prsty do hlíny a v puse s požitkem převaluje žmolek borové pryskyřice, jejíž trpkost dráždivě čpí do nosu? Co by asi řekl na její noční toulky? On sám si dlouho do noci čte. Sylva mnohokrát zahlédla obrys jeho skloněné šíje za záclonou, tuhý a nehybný jako torzo pomníku. Občas byla v pokušení proplížit se zahradou a zaklepat na jeho rozsvíce-

né okno, ale vždycky si to rozmyslela. Dovedla si představit, co by následovalo. S vyrušeným výrazem by otevřel, slepě by mžoural do tmy, bez nejmenšího pochopení by se ptal, co dělá v tuhle *úchylnou hodinu* venku. Jestli *nepřišla o rozum*. Pohybovat se v neviditelné krajině mimo dosah světla a svázaných, vytištěných, třeba i trochu zaprášených myšlenek je pro Filipa znakem psychické poruchy. Samozřejmě musel o jejím podzimním incidentu s policejní hlídkou slyšet – protřásalo se to nejen ve škole, ale i v sousedství – nikdy se jí však nevyptával. Nejdřív myslela, že nezáměrně jenom předstírá, postupně jí došlo, že je nefalšovaný. Těm molekulám její bytosti, kterým nerozuměl, prostě nevěnoval pozornost. Jednoduše pro něj neexistovaly. Sylva měla někdy ve Filipově přítomnosti pocit, jako by byla vykousnutá. Jeho akademismus ji o něco okrádal.

Když zdolá nejprudší stoupání a vynoří se ze stínu větví, na chvíli se zastaví, hledí před sebe a odpočívá. Stráň, která ji dělí od vsi, je v pohybu. Stébla trávy se v mírném vánku chvějí a vzbuzují dojem zvířecího těla porostlého srstí. Jako by bylo slyšet i tajený dech. Sylva také oddychuje. Když je unavená, je šťastná. Fyzická námaha z ní snímá pochyby a zasouvá do pozadí palčivé otázky, které se jí líhnou v mozku. Ve stavu vyčerpání vnímá svět prostě. Nastavuje proudícímu vzduchu obličej, nechá si vysoušet pot na spáncích a ve vlasech, předloktím si otírá tváře. Pak vykročí napříč strání k cípu zahrady. V noci zásadně používá zadní vrátka. Otec je pořídil kvůli ní, i když to nepřiznal.

„Takhle to bude blíž do lesa,“ poznamenal, když ho jednou odpoledne přistihla, jak šroubuje na sloupek plotu panty. „Nemusí se obcházet půlka vesnice.“

Nerad připouští, že jeho výchova selhává na přemíře empatie. Dokáže se do Sylvu vcítit, a tím ztrácí schopnost něco jí zakazovat. Raději trne. Určitě i v tomto okamžiku. Dělá si

starosti, co všechno by se mohlo stát, co všechno už se možná stalo. Ovšem když zaslechne vrznutí vrátek (schválně panty nenamazal), nedá své obavy najevo. Nanejvýš prohodí něco o dospívajícím organismu a nezbytných osmi hodinách spánku. Úplně nejhorší pro něj musela být noc, kdy na ni čekal marně. Ta první, červenová. Sylva ji strávila na Kletečné. Přeplavala na druhou stranu řeky, igelitovou tašku s oblečením přivázanou kolem pasu. Původně měla v úmyslu se za hodinu nebo za dvě vrátit. Ale výjimečná noc jí to nedovolila. Měsíční světlo se z nebe sypalo jako sníh, usadlo na každý list, obkreslilo každou kapku vody, proniklo i do bezedných skalních zářezů. Sylva šla rychle, vyhýbala se obcím, volila nejkratší trasu k hoře. Bylo vidět jako ve dne. Vyšplhala na plošinu pod kuželovitým vrcholem, natáhla se do suchého jehličí a hleděla do krajiny. Minuty, hodiny. Nesledovala pohledem nic konkrétního, vnímala celek. Pomalu přestávala rozlišovat, kde končí ona sama a začíná vnější svět. Hranice mezi venku a uvnitř byla čím dál tenčí, až se vytratila úplně a Sylva beze zbytku splynula s okolím. Čas zmizel.

„Můžeš mi říct, co jsi dělala? A kde jsi vůbec byla?“ položil jí otec po návratu dvě otázky jedním dechem. Podle všeho si je kladl celou noc.

„Usnula jsem v lese,“ odpověděla a vytřepala si z vlasů zbytky jehličí. Věděla, že to zní pravděpodobně, ale pravda to nebyla. Se spánkem její noční stav neměl nic společného. Pokud by se dal vůbec nějak nazvat, tak hloubkovou bdělostí.

„Promiň,“ omluvila se a vzala otce kolem krku, protože jí ho přišlo líto. Jakýmsi elementárním způsobem, bez ohledu na právní výklad si odjakživa připadala stoprocentně zodpovědná za sebe a své činy, ale to on nemohl vědět. Ze své pozice otce ani dovolit. Ještě neoslavila šestnáctiny, podle občanského zákoníku měl nejen nárok, ale i povinnost dělat si starosti.

„Byla bys tak hodná a informovala mě příště s předstihem, že máš v úmyslu nespát doma?“ požádal ji tehdy. Slíbila mu

to a slib dodržela, i když si nebyla jistá, jestli tím jeho úzkost zmenšila.

Když se teď blíží přes stráž k zahradě, poprvé jí naplno dojde, že otce za pár hodin opustí. Nechá ho tu samotného. Zůstane mezi ním a Sylvou to bezdrátové spojení jako do-sud? Neoslabí je vlivy, kterým bude od rána do večera vydaná napospas? Zatím si své dny v míšeňském gymnáziu jen těžko dovede vykreslit, ale jedno je jisté: málokdy bude sama. Ani noci nebudou zcela její. Nebude smět odejít a přijít, kdy se jí zlíbí, její toulání pravděpodobně skončí. Vyrovná se s tím?

Stiskne kliku branky. Panty zaskřípou, o kus dál se jako na povel rozštěká pes. Podle vysokého rozčileného ňafání je to vinařova fena. Čivava. Ani ona, ani její staříčkový pán, který má na jižním svahu vesnice malou vinici a léčí si vínem chronický kašel, nenechávají Sylviny pozdní návraty bez povšimnutí. Vinař sedává v letních nocích za svým domem a hvízdavě vpouští do nemocných průdušek ochlazující se vzduch, fenka mu dělá společnost. Vědí o všem, co se v okolí děje. Samozřejmě i o Sylviných nočních výpravách k řece.

„Jaká byla voda?“ zaletí mužův tlumený hlas k Sylvě přes plot.

„Pomalá.“

„Rychlejší hned tak nečekej. Jestli neupustí přehrady.“

„Myslíte, že nebude pršet?“

„Kdepak. Nejdřív za dva tejdny.“

„To je pro hrozny dobrý, ne?“

„Jo, hroznům slunko svědčí, ale kdo je má zalívat!“

Rozkašle se. Sylva nečeká, až neproduktivní kašel dozní, a rozběhne se ke kuchyňským dveřím. Jsou otevřené. Přes síť proti hmyzu je vidět stůl, na něm mísa salátu. Poklidné zátiší. Až příliš vytržené ze souvislostí. Otec poslouchá rádio a vrtí hlavou. U zpráv vždycky vrtí hlavou.

„V mikrovlnce máš bramborák,“ přivítá Sylvu. „Ohřej si ho.“

„Volala?“

„Už je na cestě. Počítám, že tu tak za hodinu bude.“

Salát vypadá lákavě. Sylva vyloví kolečko rajčete, strčí ho do pusy. Ráda jí rukama.

„Nechceš jet s náma?“

Vyhrkla to bez rozmyšlení. Hned toho lituje. Otcův pohled, dosud přímý, zbaběle uskočí k temnému obdélníku dveří.

„V tomhle dusnu?“

Sylva tuší, že to není dusno, co otce od návštěvy Berlína zrazuje. Spíš strach. Tady je jeho teritorium. Když sem matka přijíždí, většinou jen na den nebo na dva, probíhá vše podle otcových představ. Není vystaven žádným nepříjemným překvapením, nemusí reagovat na nečekané. V tomhle domě je matka pořád jeho *malá Helga*. Příliš ambiciózní a svéhlavá, aby se kvůli němu vzdala místa ve firmě, ale jinak stejná jako dřív. Stálá. Takovou si ji za každou cenu chce uchovat. Cesta do Berlína by tenhle obrázek mohla rozbít napadrť. Už je to šest roků, co žijí odděleně. Matka se mezitím dvakrát přestěhovala, otec její poslední byt ani nezná. Bojí se, že by v něm mohl najít stopy jiného muže. Někoho, o kom matka nemluví, ale komu přesto patří část jejích citů a myšlenek. Nikdy na Sylvě nevyzvídal, to by bylo pod jeho úroveň, ale přesto měla čas od času dojem, že ji po návštěvě u matky zkoumavě pozoruje. Pokud se snažil z její tváře vyčíst odpověď na svou nevyšlovenou otázku, měl smůlu. Sama ji neznala.

„Byl tu Filip,“ informuje ji a vypne rádio.

„Co chtěl?“

„Zdá se, že mu budeš opravdu chybět.“

„Může si povídat s knihovnicí.“

Sylva ví, že je to vůči Filipovi trochu nefér, ale už kapitolu *Přitahuješ mě* uzavřela. Nechce se vracet. Když jako malá hrála domino, nikdy ji nebavilo odebírat kostičky z hada, který byl špatně poskládaný. Raději nepodařenou hru rozmetala. Posadí se proti otci. Mají poslední klidnou chvíli pro sebe, chce

ji využít. S matkou do domu vtrhne smršť činorodosti, ve které už nebude místo pro rozmluvu o vážných a těžkých věcech. O tom podstatném, co Sylvu znepokojuje.

„Budu se snažit,“ řekne. „Tentokrát fakt, tati.“

„Já vím.“

„Ale co když stejně pohořím?“

„Jak to myslíš?“

„Určitě jsou tam samý děsně chytrý mozky. Třeba jim nebudu stačit. Nebo v tom úžasném, sofistickovaném prostředí prostě nevydržím a zdrhnu.“

„Připravuješ si ústupovou cestu na Aljašku nebo na Sibiř?“

„Chci vědět, co bys dělal, kdybich se tu jednoho krásného dne uprostřed vyučování najednou objevila.“

„Podepsal bych ti omluvenku.“

„Tati!“ Dopáleně vyskočí. „Myslíš, že seš jedinej, kdo je v krizi? Nepíšu o tom sice knihu, ale poslední dobou si kladu dost zásadní otázky, pokud sis nevším!“

„Promiň.“ Udělá na ni zkroušenou grimasu. „Co je to za otázky?“

„Všechno možný. Třeba předurčenost k samotě. Každodenní kolaterální ztráty. Rozštěpenost. Vliv velikosti prsou na ženskou psychiku. Alternativa k rozumu. Člověk jako množina zlomků... atd.!“

Cítí, jak jí hoří obličej. Konejšivý vliv noční přírody už vy-sublimoval. Je napjatá a rozjitřená. Stovky bolavých témat jí víří v hlavě. Bez užitku. Bez přestávky. A o kolika problémech vůbec neví! Kolik beznaděje na světě každou vteřinu přibývá a nevede z toho žádná cesta! Jaký má smysl stát v kuchyni a klábosit, čekat na matku, přemístit se do Berlína, do Míšně či kamkoli jinam, učit se, vydělávat peníze, platit si zdravotní pojištění, mít rodinu, přivést na svět děti, bát se o ně... V čem je smysl? Kde je záruka, že to všechno má sebemenší význam? Že to není jen hemžení v písku, náhodné a zmatené, které příští vlna spláchně?

„Já jsem tak nešťastná!“ Po žhavých tvářích jí tečou slzy. Jsou horké, vůbec nechladí. „Nic nevím, tati! Ničemu nerozumím!“

Otec ji k sobě přitáhne, mlčky ji hladí po vlasech, hřbetem ruky jí osušuje tváře.

„Já taky ne,“ šeptá. „Je mi to čím dál míň jasný.“

„Čím dál míň? To nemyslíš vážně!“ Vzepře se jeho hladící ruce. „Bude ti šestapadesát! Myslela jsem, že v tvém věku je to naopak lepší! Že jsi to základní pochopil!“

„Co je to základní?“

„Tati!“ vykřikne zoufale. „Copak takhle se dá existovat?“

Otec proti ní sedí s nachýlenými rameny.

„Víš, v pubertě...“ začne a opět zmlkne. Dívá se na ni pohledem soucitného lékaře, který zvažuje, zda pacientovi sdělit diagnózu, kterou si sám není stoprocentně jistý. Konečně se přece jen odhodlá.

„Puberta je zvláštní stav. Neopakovatelný. V pubertě je člověk nahej, takže se ho všechno přímo dotýká. Ten dotyk vzrušuje a bolí zároveň. Jenže to trvá krátce. Až moc krátce,“ vzdychne a odmlčí se. Hodiny na zdi potvrzují jeho slova. Každé tiknutí je úder razítka. Orazítkované vteřiny jsou prošlé a ty, na které razítko dosud nedopadlo, nehotové. Co je mezi nimi? Co zbývá?

„Jak stárneš, oblíkáš se,“ otcův hlas se vlomí do stereotypu hodinového stroje. „Nabaluješ na sebe další a další vrstvy a ty tě znecitlivujou. Kdyby lidi, celá naše společnost zůstala obnažená, museli bychom si nejdřív všichni padnout kolem krku a pak spáchat hromadný harakiri. Náhradní řešení mě nenapadá.“

„Ty už se obnaženéj necítíš?“

Otec pomalu, sklesle zavrtí hlavou.

„Možná těch vrstev na sobě nemám tolik, ale ucítit skutečnej, nezprostředkovanéj dotyk je pro mě spíš zázrak.“

„Takže tohle všechno... co teď prožívám... přejde?“

„Nejspíš jo. Bohužel.“

Netváří se jako guru, který má patent na pravdu. Říká, co si myslí, a říká to se smutkem. Neví, kudy kam. Píše „Stavby v nás“ a bloudí v nich. Poslouchá zprávy a vrtí hlavou. A co ona? Je předem odsouzená ke stejné bezmoci?

Pevně ho obejmě.

„Víš co, tati?“ řekne a snaží se, aby její hlas zněl jako matčin. Optimisticky. Činorodě. „Ohřeju si ten bramborák.“

„Šťastný a veselý Vánoce, Niklasi!“

„Vlez mi s Vánoce na záda, Sylvinko.“

„Co se ti stalo? Vypadáš divně.“

„Jenom proto, že nezpívám Narodil se Kristus Pán, tak vypadám divně? Naopak, jsem dokonale šťastnej. Šťastnější než celý Vánoce.“

„Koukáš jak plyšák. A jsou ti vidět žebra. Takhle vyzáblej jsi minule nebyl. Nemáš tuberu?“

„Spíš moc práce. Dělam každěj den po škole v Prestu.“

„Co to je?“

„Your Musicworld. DVD, CD, CD-ROM a podobně. Na rohu Varšavský.“

„Ještě pořád šetříš na kameru?“

„Ani ne.“

„Točíš s tou starou?“

„Prodal jsem ji. Byl to šmejd. Jsem rád, že jsem se jí zbavil.“

„A co filmy? Ukážeš mi nějakěj?“

„V létě jsem dodělal Myšky.“

„Ty jsi mi ukazoval. Novýho nic?“

„Celkem... vlastně od té doby nic. Myšky jsou poslední.“

„Mohl by sis nějakou kameru pučit.“

„O kameru nejde. Prostě mě to přestalo bavit. Radši se jen tak koukám. Filmy dělá každěj idiot.“

„Dobrý filmy ne. Myšky byly skvělé. Fakt, úplně profesionální.“
„Jo? Ty tomu rozumíš?“
„Filmovej kritik nejsem, ale...“
„Stály za velký kulový.“
„Proč se pořád stavíš do role outsidera?“
„Já jsem outsider. Ty na tom vidíš něco špatného?“
„Nebud' protivnej, Klásku! Přijela jsem, abychom si popovídali, jako za starejch časů.“
„To je od tebe hezký, ale jako za starejch časů už to asi nebude.“
„Proč?“
„Vzdalujeme se, necejtíš to? Každěj nabíráme jinej směr.“
„A jakěj je tvůj směr?“
„Kašli na to.“
„Seš můj kamarád, chci vědět, jaký máš starosti.“
„Kdo mluví o starostech?“
„Tak přání. Máš nějakou představu, co bys fakt chtěl? Myslíš opravdu.“
„Vzpomínáš si na ten ostrov, jak nás tam tvoje máma jednou vzala? Byl na něm maják. Pamatuješ si ten maják?“
„Jasně že si ho pamatuju.“
„Víš, co bych chtěl? Co bych si fakt vroucně přál?“
„Řekni.“
„Přál bych si... ale co, kašli na to!“

» ... joint velkej jako ten maják. To bych si přál. Abych už nikdy nemusel shánět trávu po troškách. Postavil bych ho do prostřed dvora, tam, co dřív rostl kaštan, seděl bych si pohodlně v pokoji, čas od času bych si k němu zašel a prásknul bych si. To by byl život! Maják by se na dvoře hezky vyjímal, nikdo by netušil, co je v něm, všichni by říkali, taková romantika uprostřed Berlína, a já bych to říkal taky, abych byl ne-

nápadnej. Možná bych se k němu přibližoval až po setmění, kvůli mámě. Aby nic nevěděla, aby si myslela, že už sekám dobrotu.

„Niklasi, víš, z čeho mám opravdu radost?“ řekla mi nedávno, když nás našla s Evitou na pohovce, oba zhulený, že už to víc nešlo. „Opravdu, opravdu, ale opravdu mě těší, že se tohle nadožil táta.“

Důležitý věci opakuje třikrát. Má to ze Svazu mládeže. Vykládala mi, že na schůzích a táborech museli na něčí adresu vždycky třikrát zařvat ať žije, případně zhyne. Dávali tím naše požadovanou míru nadšení a odporu. Co se v mládí naučíš... Máma je na třetí pokus už vždycky rozpalená do běla.

„Ne a ne a ne! Tohle já doma prostě nebudu trpět!“

Takže jsme ve sklepě. Evitě to nevadí, stejně většinou nemá páru, kam jí nohy (nebo moje ruce) donesly. Pro mě je sklep přijatelný jenom do určitý míry. Nevadí mi, že je tu špína a uhelnej smrad – na to jsem si zvykl už jako malej, když jsem hloubil tajnou komnatu – co mi leze na nervy, je nedostatek soukromí. Nájemníci se sem trousí, kdy se jim zachce, a třebaže je naše skryš až vzadu za kójema, stejně jsem nervózní. Nebylo by příjemný, kdyby nás tu někdo načapal. Evita je občas trochu moc hlasitá. Rád bych věděl, co všechno do sebe láduje. Ode mě dostává éčko a marjánu, občas haš, ale mám dojem, že z vlastní iniciativy toho zkonsumuje mnohem víc. Někdy se pak chechtá takovým způsobem, že se lidi v širokým okolí otáčejí. Já její chechtot miluju, i když mi z něj běhá mráz po zádech.

„Kolik je?“

Probrala se. Zůstane ležet, ale zvedne ruce, a když se k ní shejbnu, přitáhne si mě k sobě. Přes obě naše trička cítím, jak jí pod žebrama pospíchá srdce.

„Potřebovala bych se umejt,“ zašeptá. „Už je pryč?“

„Neslyšel jsem bouchnout dveře.“

„Nechceš se jít podívat?“

Prohlížím si ji v odbarveném světle, který ukapává ze dvora skrz násypku na uhlí, hledám mateřský znamínko v koutku oka, a když ho najdu, posunu se pohledem k lesklejmi zorničkám. Mám nejkrásnější holku ve Friedrichshainu, možná v celém Berlíně. Podezřívám ji, že je nesmrtelná. Určitě stála modelem malířům, co zdobili egyptský chrámy a pyramidy. Nebo je to samotná královna Nefertiti.

„Jestli ještě někdy natočím nějaký film, tak v něm máš hlavní roli,“ slíbím jí. „Úplně to vidím.“

„O čem bude?“

„Procházíš časem a zatímco se svět různě mění, ty seš pořád stejná. Jediný zvuk, kterej tě doprovází, je tvůj smích. Zasměj se!“

Umí to na objednávku. Rozchechtá se, až jí musím zakrejt pusu dlaní. Znovu mě obejmě – její srdce pod žebra. Jsem šťastnej. I když už nikdy žádný film nenatočím. Sylva si myslí, že Myšky byly dobrý a že bych to neměl vzdávat. Že mám šanci jít na filmovou školu a stát se profíkem. Kecy. Má zabaný rodiče, tak si neuvědomuje, co život stojí. Moje máma je ráda, když na konci měsíce jakžtakž vyjde, a já... Všechno, co si po večerech a o víkendech vydělám, shrábnou dealeri na Hasenheide. Už u nich skončil i můj mobil a kamera. Jsem zvědavěj, co přijde na řadu teď. Moc toho nezbejvá.

„Slyšíš?“

Seshora se ozve bouchnutí. Za někým zaklaply domovní dveře, dost možná za mámou. Touhle dobou obvykle odchází do práce. Samozřejmě netuší, že tu jsem. Když se mě občas zeptá, kde jsem strávil noc, řeknu, že u kamaráda. O Evitě už se nezmiňuju. Máma si na ni jednou provždy udělala názor a ten, jak ji znám, nezmění. Od toho dne, co nás spolu našla na tátově gauči, o ní nechce ani slyšet.

„Jdu se podívat,“ řeknu a vstanu. „Buď tu zticha.“

Sklepní ulička je temná a plná zákrutů, ale když na to přišlo, dokázal bych ji projít i se zavázanejma očima. Je to

cestička mého dětství. Pokud jsem mezi kójema zrovna nevlácel kbelíky s uhlím, plížil jsem se tudy s taškama cihel, který se mi povedlo krumpáčem vylámat ze zdi. Byla to dřina, ale vyplatila se. Aniž by si toho kdo všiml, vyhloubil jsem si v průběhu dlouhých měsíců za poslední dřevěnou přepážkou jeskyňku. Je malá, vejde se sem akorát matrace, ale nic víc taky nepotřebujem.

„Schovám se do třináctý komnaty,“ prohlásila jednou Sylva, když jsme spolu hráli Dračí doupe a já na ni poslal mutanty. „Tam za mnou nepudou.“

„Co je to?“ zeptal jsem se. Nikdy předtím jsem o třináctý komnatě neslyšel.

„Tajná místnost. Je skoro v každý pohádce.“

„Proč myslíš, že tam za tebou nepudou?“

„Protože třináctý komnaty se bojejí i mutanty. Nikdo neví, co v ní je. I když máš klíč, beztestně do ní nevstoupíš, chápeš?“

Nebyl jsem si jistej, jak to přesně myslí, ale vyprovokovala mě. Začal jsem svou třináctou komnatu hledat. Potřeboval jsem místo, kam za mnou nikdo nepoleze. Než umřel táta, měl jsem skryš u něho ve skříni. Věděl, že jsem vevnitř, ale nedával to najevo a pokaždý mě tam nechal schovanýho, jak dlouho jsem chtěl. Jenže po jeho smrti už to nešlo. Máma skříň přerovnála a taky už jsem byl moc velkej. Tenkrát jsem si prvně uvědomil, že byty jsou vlastně ženská záležitost. Všude, kde bydlí muž a žena pohromadě – a je úplně jedno, kolik jim je roků – patří byt jí a on tam je jenom trpěnej. Třeba z lásky, ale trpěnej. Proto já a Evita nikdy žádný byt mít nebudeme. Akorát společnou třináctou komnatu.

Když otevřu dveře od sklepa, chvíli poslouchám. Nic. V baráku je ticho. Vylezu a rychle vyběhnu po schodech k nám do patra. Strčím klíč do zámku a otočím – jednou, dvakrát. Takže je pryč. Na stolku v předsíni mi nechala dopis. Psala ho v klidu, žádný slovo se v něm neopakuje třikrát. Přijde poz-

dě. Od zítřka má dovolenou. Pojede na týden ke švagrový do Rostocku. Předtím se spolu nasnídáme. Mám být *pro jednou* doma. Kromě toho podtrhnutí žádná kousavá poznámka nebo něco podobnýho. Uleví se mi. Poslední dobou nemá moc často dobrou náladu. Pozoruje mě ze strany. Nevím, co si o mně myslí. Co o mně opravdu ví. Onehdy udělala takovej legrační, vlastně dost nepřijemnej pokus: posadila se proti mně, vzala moje ruce do svejch a ostentativně dávala najevo, že čeká. Nedočkala se. Od tý doby, co mám Evitu, už se nesvěřuju. Od tý doby jsem šťastnej.

Projdu bytem. Je jako klícka. Vytřený podlahy, zalitý kytky, nablejskanej dřez, nikde ani smítko prachu. Dokonce vyprala záclony. Cítím citronovou vůni pracího prášku. Po návratu z Rostocku se nechce nechat rozhodit špínou nebo nepořádkem. Chce si udržet svěží dovolenkovej pocit. Určitě mi zítřka u snídaně přeříká veškerý tabu. Bod číslo jedna až nekonečno: nekouřit v pokojích, nekouřit v kuchyni, nekouřit nikde!

„Ani na záchodě, Niklasi! Já ucítím, když tu budeš kouřit!“

Prdlajs ucítí. Hulili jsme tady s Evitou minulej víkend marjánu, pak jsem pokoj vystříkal sprejem proti molům, a když se máma vrátila z noční, nic nepoznala. Ačkoli... stoprocentně jistě si nejsem. Někdy mám dojem, že ví daleko víc, než přede mnou dává najevo. Jasně se to projevilo na konci školního roku. Vzala moje vysvědčení, přečetla si ho odshora až dolů, pak ke mně zvedla oči a povídá, takovým odtažitým způsobem televizního zpravodaje, jak si v poslední době navykla: „Tyhle známky jsou dobrý k tomu, aby sis po skončení reálky založil živnost ve Volksparku.“

Hrklo ve mně, poněvadž právě na rohu Volksparku jsem večer předtím u jedný dealerky nakupoval. Neřek jsem nic a máma ve svém rejpaní taky nepokračovala, ale celkem mi nahnala vítr. Možná mě špehuje. Párkrát se zmínila o tom, že když si člověk nemůže pomoci sám, musí to za něj udělat

jeho okolí. Napadlo mě, že možná vymejší nějakou ďábelskou strategii, jak mě dostat na kliniku a nechat mně vymejvat tělo a mozek, abych byl zase čistej. Po všech stránkách a podle všech platnejch kritérií. Ještě půl roku a dva tejdny mě má v moci, než budu plnoletej. Ani o den dýl. Ještě sto devadesát pět dnů bych si měl dávat bacha. Pak si s Evitou zařídíme život po svým.

Když vyndávám peřiny z bedny, všimnu si, že bliká telefonní záznamník. Zmáčknu ho.

„Ahoj, Klásku,“ ozve se Sylvin hlas. „Jsem v Berlíně, ale jenom na pár dnů. Ráda bych tě viděla. Ještě zavolám, anebo se prostě zasta...“ Nečekám na konec zprávy a smažu ji.

To mi chybělo! Dovedu si představit ty otázky, ty řeči! Proč seš tak hubenej? Proč neodpovídáš na dopisy? Proč mi někdy nezavoláš? Proč mi neřekneš, jaký máš problémy? Proč, proč, proč... Pro slepičí kvoč! Kdysi jsme si rozuměli, ale to je pryč, tak nepruď, Sylvinko. Bejvala jsi moje nejlepší kamarádka, ale teď mám holku a tím se hodně věcí změnilo. Smiř se s tím, že lidi nejsou pořád stejný – vyvíjej se. Život není film, kterej když natočíš, tak je jednou provždy hotovej, a i kdyby ses na něj koukala stokrát, nikdy už nebude jinej. To, co se se mnou událo během posledního roku, nemá s tím Niklasem, kterýho jsi znala předtím, nic společnýho. Povádal jsem ti to už o Vánocích, ale nechtělas to slyšet. Posunul jsem se do novejš dimenzí. Nemůžu zpátky, jsem jinde a líbí se mi tu.

Peřiny voní citronovým práškem stejně jako záclony. Hned bych se do nich svalil. Ale nejdřív se musím vrátit pro královnu Nefertiti. Nejspíš mezitím znovu usnula. Protancovala v tom hangáru – totálně mi vypadlo, kde to vlastně bylo a kdo všechno tam byl s náma – celou noc a ještě k ránu, když jsme se vraceli, neměla vybitý baterky. Dychtila po nějaký akci a taky si ji našla. Pomáhala popelářům vysypávat odpadky. Nedala si to rozmluvit. Dokonce chtěla mermomocí vlízt k nim do auta.

„To víš že jo, pojed' s náma na skládku, tam patříš!“ smáli se jí. Musel jsem ji násilím odtáhnout. Kopala mě a škrábala jako kočka, povalila u toho plechovej kontejner. Detonace na míle daleko! Někdo na nás uprostřed toho rachotu křičel z okna, že volá policajty. Naštěstí se mi ji povedlo zkrotit a zmizeli jsme dřív, než přijeli. Za rohem mi pak zkolabovala. Naráz byla hadrová. Musel jsem ji zvednout a celej poslední blok až k našemu baráku jsem ji nesl v náruči. Zdaleka ne poprvý. Jak jsem ji tak vláčel, zničehonic mě to napadlo. Prostě mi ta myšlenka bleskla hlavou a nedokázal jsem ji zahnat. Evita měla jednu ruku přimáčklou k mému břichu, druhou spuštěnou dolů a rukáv jí sahal až ke konečkům prstů. Koukal jsem na něj a říkal jsem si, jaká je to blbost nosit v horkým létě triko s dlouhým rukávem. Nedává to smysl, ledaže... ledaže by člověk pod tím rukávem něco schovával. Znal jsem Evitiny ruce. Byly pružný a hladounký, rád jsem se jich dotýkal. Už dlouho mi je ale neukázala. Lezli jsme spolu pod peřinu a tulili se k sobě a dělali jsme si dobře, ale že bychom se jeden před druhým producírovali, to zrovna ne.

Takže mi začalo vrtat hlavou, jak asi vypadají její předloktí.

„V životě bych si nic nepíchla,“ tvrdila mi před tři čtvrtě rokem, když nás vagon metra vyslanej nějakým podzemním bůžkem lásky svedl dohromady. „Sem tam sezobnout něco na povzbuzení, zahulit si nebo zašňupat mně pomáhá odblokovat se. Dostat se ke svejm skrytejm zdrojům. Je to víceméně neškodný a mám to pod kontrolou. Ale jakmile člověk sáhne po stříkačce, stane se otrokem.“

Nabídla mi čokoládu. Moji první v životě. Do té doby jsem měl jenom skrovnou zkušenost s trávou, nic moc. Inhalovali jsme spolu z alobalu za jednou chatkou v heinersdorfský zahrádkářský kolonii. Už jsem zapomněl, co to se mnou tenkrát přesně udělalo, ale vím, že od toho večera se datuje můj nověj začátek. Moje skutečný narození. Vyklubal jsem se

z vejce, ve kterým jsem byl do té doby skrčenej a který mně bránilo v rozhledu, a najednou jsem to uviděl. Celou tu nádhery. Všechny ty přelejavající se lidi a vrabce na staveništích a deštníky, co pochodujou po nábřeží Sprévy, a stopy v dětskejch pískovištích a vítr v děravý fólii před Baumarktem – vůbec všechno jsem viděl nově. Byl jsem okouzlenej a šťastnej až k breku. Nejdřív jsem to připisoval haši, ale brzy mi došlo, že za to může Evita. Od prvního slova, který jsme si řekli, bylo jasný, že k sobě patříme. Bylo to tak jednoznačný, že jsme o tom ani nemuseli mluvit. Začali jsme všechno dělat spolu. Všechno, co se dalo. Chodili jsme spolu a na všechno jsme spolu koukali, líbali jsme se a mazlili jsme se spolu, chechtali jsme se, poslouchali jsme muziku, hulili jsme, tancovali, občas jsme zobali éčko, zapíjeli to pivem ze společný flašky a společně jsme vyspávali kocovinu na matraci ve sklepě. Ale nikdy jsme si nic nepíchli. Spolu.

„Spíš?“ Zase jsem ve sklepě. Trošku s ní zatřesu. „Máma je pryč a dřív než v pět se nevrátí. Můžeme nahoru. Už jsem ustlal.“

Zavrň a obrátí se na druhéj bok. Předtím na ulici, když jsem ji nesl v náruči, tak jsem svý podezření zahnal. V růžovým světle vycházejícího slunce pro něj nebylo místo. Teď se mi začne znovu zavrtávat do mozku. Mám Evitinu ruku přímo před sebou. Leží jí podél těla, schovaná v dlouhým rukávu. Malinko ho odhrnu. Jako kdybych zvedl kámen, pod kterým bydlí klubko háďat. Dlouhý prsty sebou vyrušeně zaškubou a schovají se do dlaně. Odhrnu rukáv trochu víc a čekám, jestli jí to neprobudí. Leží bez hnutí, jenom ramena se jí trochu zvedají, jak oddychuje. Usmívá se. Mrzí mě, že nevím čemu. Chtěl bych to vědět. Chtěl bych o ní vědět úplně všechno. Obnažím jí ruku až nad loket. Světlo, který sem krápe ze dvora, má barvu odtučněnýho mlíka, ale i tak to vidím. Ani se nemusím moc naklánět. Hladounká kůže na Evitině předloktí je plná stroupků. Některý se hojej, jiný jsou čerstvý

a zanícený. Přejeďu po nich bříškama prstů – cítím tep. Stejně uchvátanej jako pod žebrama. Tep nesmrtný královny.

„Máma je pryč,“ zašeptám jí do ucha, co už jsem jednou říkal, a stáhnou jí rukáv zpátky. „Pojď, můžeme nahoru.“

Pomůžu jí na nohy a vedu ji uličkou mezi kójema ven ze sklepa. Zívám u toho na celý kolo. Jsem ospalej a unavenej. Moc ospalej, abych mohl přemejšlet o tom, co jsem viděl. Moc unavenej, abych dovedl posoudit, co to pro nás oba znamená. Na to je dost času. Vyspíme se a pak něco podnikneme. Nějak to zvládneme... spolu.

Milá Sylvo!

Že si budem psát, jsi navrhla ty (doufám, že ne v záchvatu nepřičetnosti, nebo dokonce ze soucitu!), ale já toho každopádně využívám. Nemůžu si pomoci. Chtěl jsem s tebou ještě před odjezdem mluvit, což se nepovedlo, a i kdyby k nějakému rozhovoru došlo, určitě bych se podle zvyku nestrefil ani do tématu, ani do tóniny. Pro introvertní distoniky, jako jsem já, je dopis lepší. Dává mi šanci v klidu si seřadit myšlenky a pak (to hlavně!) se na tebe při psaní nemusím dívat. To není urážka, jak asi chápeš. Dívám se na tebe rád, jenže při tom vždycky zapomenu, co jsem chtěl říct. Nebo udělat. Nebo obojí. Stupidní, co?

Moc mě mrzí, co se mezi námi na začátku prázdnin stalo. Přesněji co se nestalo. Nebo ještě přesněji: jak se to stalo. Od toho momentu tam pod třešní si v jednom kuse nadávám, i když vím, že už tím nic nespravím a nic nedohoním. V pravej čas – v pravou chvíli, jak říká Horatius. A moje pravá chvíle je pryč. Prošvihl jsem ji. Jestli jsem pro tebe aspoň něco málo znamenal, zítra o tom už nebudeš vědět. Na škole v Míšni určitě potkáš spoustu nových lidí a Filip, se kterým jsi vyváděla na plotě a tlachala o životě, se brzy stane minulostí. Není nic zbytečnějšího než minulost...

... I když rozlišovat mezi minulostí a budoucností je podle Einsteina iluze. Ale na druhý straně si myslím, že vztahy žijou z iluzí a Einstein měl zrovna se vztahy celoživotní problémy, takže nemá smysl se na něj odvolávat jako na autoritu.

„Co jsi říkal?“ Vedoucí zvedne hlavu od počítače a nedůvěřivě si ho měří.

„Já? Nic.“

„Otvíráš hubu, rozhazuješ rukama a přitom nic neříkáš?“ směje se a vrtí hlavou. „To seš teda pěkněj cvok.“

Filip zacouvá s vozíkem hloub do uličky, aby prodavači zmizel z očí. Od včerejšího rána, kdy do hypermarketu nastoupil a dostal přidělenou práci v úseku stavebnin, je téhle muskulatuře trnem v oku. V jednom kuse provokuje. Netají se tím, že nemá rád brigádníky, a gymnazisty k tomu.

„Hele, sextáne...“

„Chodím do septimy.“

„Mně je ukradený, kam chodíš, sextáne! Jestli s těma obkladačkama hodláš bejt ještě dneska hotovej, naběhni na ty parkety!“

Ve skladu jich čekají dvě bedny. Čtyři sta balíků. Pořádná dřina, zvláště v tomhle dusnu, ale Filip proti ní nic nemá. Úmyslně si vybral práci, při které není nutné vydat ani gram duševní energie. Naložit manipulační vozík, odjet s ním do prodejny, vyložit ho. Naložit, popojet, vyložit – znovu a znovu, do zmagoření. Jediná mentální námaha, kterou musí vyvinout, je najít ve správném úseku správný regál a odškrtnout správný počet vyskladněného zboží. Ideální činnost pro mladého Werthera. Dá se při ní trpět, přemýšlet, snít, představovat si všechno možné i nemožné a hlavně koncipovat Důležitý Dopis. Kde vlastně přestal? U iluzí, samozřejmě...

Od okamžiku, kdy jsi odjela, jsem se každou chvíli přistihl, že s tebou mluvím – někdy v duchu, sem tam dokonce nahlas, jako bys byla vedle mě – a došlo mi, že moje podvědomí odmítá tvou nepřítomnost akceptovat. Rok a půl jsme si dennodenně povídali (i když

často jsem asi vedl neinspirativní monolog), teď s tebou můžu komunikovat jedině v myšlenkách a mám strach, že jejich přenos nefunguje. Každopádně ne u mě. Proto jsem se rozhodl pro dopis. Žádné mail, ale starodávnej dopis psanej rukou, v obálce, kterou musím odnést na poštu, nebo aspoň hodit do schránky na rozcestí. Možná se tomu směješ, ale já si myslím, že to nejsou zanedbatelný detaily. Dopis, právě kvůli svojí pomalosti...

„Pomalejc by to nešlo?“

Uloží poslední krabici dlaždic a vzhledne. Vedoucí už je zase za ním. Zřejmě ho baví šikanovat a jinou oběť momentálně nemá.

„Pojď se mnou, ukážu ti, kam budeš skládat ty parkety, abys to zase nehledal celou věčnost,“ pobídne Filipa netrpělivě a vykročí před ním mezi regály. Mohutné paže, napínající ramena firemního pláště, má na předloktí zdobené tetováním. Vlevo vyčuhuje z vyhrnutého rukávu Mike Tyson, vpravo Muhammad Ali.

„Na parkety si dej bacha, to je zrádnéj sortiment,“ poučuje v chůzi. „Vždycky si zkontroluj kód. Ke stejnému názvu se dělaj různý rozměry a povrchová úprava a tomu taky odpovídá cena, chápeš? Jak to uložíš jinam, než máš, akorát nám všem přiděláš práci!“

Vyzařuje z něj sebejistota kohouta na domácím smetišti. Filip pocítí neodolatelnou chuť srazit mu hřebínek.

„K čemu jsou štítky na policích a katalog?“ prohodí sarkasticky. „Přečtu si, co kam patří, dám to tam a hotovo. Žádná věda, podle mě.“

Prodavač se otočí na patě, udělá dva rychlé kroky zpátky, oči mu blýskají vztekem.

„Hele, ty sextáne nebo septimáne, možná umíš číst, ale ručičkama tě teda rozhodně hejbat nenaučili! Od rána jsi sem navozil akorát pár obkladaček – to je teda výkon!“

„Jsem tu teprve druhej den,“ hájí se Filip. Dobře, že má vozík s prázdnými paletami. Stojí mezi ním a prodavačem;

kdyby došlo k tělesné inzultaci, dal by se použít jako prostředek obrany. „Ještě jsem se pořádně nerozkoukal.“

„A ani nerozkoukáš, když si nenecháš poradit! Pamatuj si, že každá práce se dá dělat blbě a chytře. Ty ses rozhod pro první způsob!“

„Řekl jsem jenom...“

„Včera jsem tě upozornil, že nemáš dobrý boty, že tě budou bolet nohy. Myslel jsem si, chytrýmu napověz... Ne, pan sextán v těch šlupkách dnes napochoduje znova! Nafasoval jsi dva páry rukavic – jedny plátěný a jedny kožený... Ne, pan sextán pracuje holejma rukama, aby měl co nejvíc pučejeřů!“

„To je snad moje věc, ne?“

„Brigádník s oteklejma nohama a rozedřenejma rukama, kterej si nenechá nic vysvětlit, protože ví všechno nejlíp, má pro prodejnu cenu jako tamhleten rozsypanej cement na podlaze! Nejlepší ho odtud vymíst!“

Rázným gestem ruky svá slova ilustruje. Pak se obrátí a odchází k informačnímu pultu, kde na něj čeká zákazník. Je zřejmé, že s Filipem skončil. Dokonce i jeho záda promlouvají jasnou řečí: Polib mi prdel, blboune! Filip se za ním dívá s pocitem dějů vu. Podobnou situaci už zažil, a ne jednou. Aspoň stokrát. Rád by věděl, proč ho život s železnou pravidelností znovu a znovu staví do role idiota. Čím si to vysloužil? Z jakého důvodu je mu souzeno být vždycky v nesprávný čas na nesprávném místě, potkat nesprávné lidi a říkat nesprávné věci? Ať se na to dívá z kterékoli strany, jediná správná věc, která se mu kdy přihodila, bylo setkání se Sylvou, a ani toho nebyl schopný využít. Naopak, svou nešikovností se jí začal vzdalovat dřív, než doopravdy odjela. Co je mu platné, že má dodnes v mrazáku schovanou třešeň, kterou po něm ve zlosti hodila? Ani na jednu pořádnou pusu se nezmoohl! Jenom si to nad stránkami Kerouaca donekonečna představoval. Jak umí žít. Jak je nespoutaný. Jak se s Rayem a Pa-

radisem toulá po světě, roztáčí mejdany a balí holky, jak stopuje na dálnicích, naskakuje s Deanovým tátou na nákladní vlaky a píše blues o cestě a o kolejích, co nikde nekončí.

Teď se nad tím ušklíbá, ale jedné jarní noci to blues opravdu napsal. Následující den, když vyvanula tvůrčí nálada a myšlenky se zase začaly rodit v mozku a ne v břiše, si text přečetl a znechuceně ho roztrhal. Byl plný naivních paradoxů. Copak je nekonečnost – ať už kolejí či jiných pozemských kreací – přednost? Jedině pokud by se člověk nechtěl nikdy zastavit. Což v reálném životě jde stejně těžko jako k někomu se vši vážností natáhnout ruku. Protože pak ho musíš držet. Přes všechny výhybky. Donekonečna. Chytit, přitáhnout a obejmout s vědomím, že na první křižovatce pustíš, je pro Filipa nemyslitelné. V tomhle se Kerouacovým postavám opravdu nepodobá. Pohyb odjakživa vnímal jako důležitý faktor trvalosti.

„Brzy jsem zase tady!“ zavolala Sylva v předvečer odjezdu, když se s ním u branky rozloučila a rozběhla se k domu. Přemýšlel o těch čtyřech slovech. Přemýšlí o nich pořád. Nedávají smysl. Sylva, která za čtrnáct dní nebo za měsíc přijede, aby u otce strávila víkend, pochopitelně nebude Sylva, kterou rok a půl znal. Se kterou strávil nesčetné hodiny bezvýznamného klábosení, ale i důležitých rozhovorů. Kterou tajně sledoval z okna schovaný za záclonou. Kterou ztrácel z očí, když odjížděl do školy (učit se, učít se, učít se), zatímco ona vyrážela do kopců nebo k řece. Sylva, která za čtrnáct dní přijede, nebude Sylva, která po něm hodila hrst třešní a která mu v noci před odjezdem položila na okenní římsu úlomek českého granátu zabalený do kapesníku. Kdyby ji neznal, mohl by si myslet, že ten drahokam něco znamená. Ale Filip už dávno ví, jak malou hodnotu Sylva dárkům přikládá.

„Jsem děsná, viď?“ smála se, když v autobuse zapomněla kytičku sedmikrásek, kterou jí natrhal k narozeninám. „Pořád něco ztrácím.“

Proto dopis. Přechtená slova jen tak neztratí. Ale jak psát o hloubce a nenaznačit, že jsi na dně? Jak sdělit osamělost, kterou cítíš, a přitom se nezesměšnit? Kdyby se dalo všechno vyjádřit v číselných kódech jako tenhle katalog, byl by život přehledný. Člověk by vyhotovil objednávku a dostal by, co je na skladě. V případě, že by dostal něco jiného, měl by právo reklamovat, protože MERBAU rozhodně není TALI nebo BARMSKÝ OŘECH nebo OAK. A nikdo si nesplete H 2065 s FK 1149, zvláště když jsou v různých bednách a mají rozdílnou cenu i čárkový kód.

Dojede do skladu, posadí se na vozík, na okamžik zavře oči a relaxuje.

„Dostal jsi knokaut?“ ozve se nad ním. Olda, dlouhovlasý brigádník, který už tady pracuje od začátku prázdnin, tlačí kolem podvozek s hromadou kovových trubek. „Nebor si to tak, já ho znám. Je tetovanej, ale není úplně blbej. Jenom zkouší, jakou váhu má proti sobě. Teď už tě nechá na pokoji, nejseš jeho kategorie.“

Sám je zavalitý, tričko má na prsou a mezi lopatkami ztmavlé potem, ale usmívá se.

„Hlavně nezapomínej pít,“ poradí a zmizí se svým nákladem v prodejně. Filip vstane, dojde k zásobníku vody a natočí si plný kelímek. Vypije ho jedním douškem. Pak se vrátí k vozíku a začne nakládat parkety. Balíky mají ostré rohy a hrany, zařezávají se do dlaní. S rukavicemi by se pracovalo mnohem líp, to už je mu jasné. Ale nechal je ve skřínce. Kdyby si pro ně šel, ztratí aspoň čtvrt hodiny a vedoucí, který má jeho pracovní morálku pod drobnohledem, by mu pravděpodobně dal rovnou padáka. Takže bez rukavic. Nebude prostě na rozedřené dlaně myslet. Stejně se mu myšlenky pořád sbíhají k jedinému. Nebo spíš k jedině.

Jednou jsi mi řekla, že místo abych něco udělal, přemýšlím. Byla to výčitka? Udělat něco bez přemýšlení podle mě ani nejde. Vem si to tak, že čin je vlastně odpověď. A zrovna ty nejkratší odpovědi

potřebují nejdelsí přemýšlení, protože většinou vyjadřují zásadní postoj. Ten přece nezaujmeš během vteřiny, Sylvo...

„Tak prý tě čeká nový začátek v Míšni. Těšíš se?“

„To není ten nejpřesnější výraz.“

„Slyšela jsem, že Sankt Afra je náročná škola. Tentokrát asi budeš muset doopravdy zabrat.“

„Vypadá to tak.“

„A navíc bydlení v internátě... rozmyslela sis to dobře?“

„Co můžu rozmejšlet, když mě v Litoměřicích vyrazili?“

„Nekritizuju tě, ale obdivuju.“

„Za co?“

„Vážím si tvoji schopnosti vydržet to množství změn, do kterých se neustále sama vmanévrovááš. Někdo jiný už by se z toho dávno sesypal, anebo by se konečně zamyslel. Ty ale zůstáváš obdivuhodně rezistentní a nepouchi...“

„Takže přece jen kritika!“

„Teď naprosto vážně, Sylvo – co tu vlastně hledáš?“

„Máma chce, abych si koupila oblečení a věci do školy.“

„Nemyslela jsem v Berlíně. Co hledáš tady? V mojí poradně? Ty přece žádnou radu nepotřebuješ.“

„Ale já...“

„Když jsi byla malá, trochu jsem si o tebe dělala starosti, to je fakt. První dva měsíce jsi mi jenom kreslila tečky. Miliony teček. Vůbec ses se mnou nechtěla bavit, vzpomínáš? A když jsi pak konečně promluvila, zjistila jsem, že neumíš vyslovit ani jedno písmeno správně. S neznámými lidmi jsi nekomunikovala vůbec a se známými šišlavě a sporadicky. Ideální objekt šikany pro spolužáky. Za to, že tě nechali na pokoji, podle mě vděčíš něčemu těžko pojmenovatelnému, co z tebe vyzařuje. Není to ani fyzická, ani duševní energie, ale jakási elementární prasíla.“

„Jasně, jsem jeskynní člověk.“

„Otázka zní: V čem může berlínská psycholožka zaměřená na reedukaci a psychoterapii pro děti a mládež pomoci jeskynnímu člověku?“

„Ale já nechci pomoci. Vlastně jsem vás jenom přišla navštívit. Zajímalo mě, jak se vám daří. Jestli jste zdravá a tak vůbec.“

„Přišla ses do *mojí* ordinace poptat po *mém* zdraví? Něco takového se mi po pravdě řečeno ještě nestalo. Když už se ptáš, v posledním roce mě zlobí záda.“

„Zkuste plavání, to je nejlepší. A nejenom na záda.“

„Děkuju za radu.“

„Vážně, vyzkoušejte to!“

„Vyzkouším. Ale teď se budu muset věnovat objednaným pacientům.“

„Tak se mějte. Nashle.“

„Jsem ráda, že jsem tě viděla, Sylvo. Zlom vaz!“

„Já se zase stavím – až mě vyhodí z Míšně. Nebo i dřív.“

Mělčina města nemá konec. Sylva zůstane stát v úzkém stínu novinového stánku a čeká, až na semaforu naskočí zelená. Karoserie aut míhající se jí před očima tvoří souvislý proud rozpáleného železa. Žlutá je zřejmě barva roku. Ve všech odstínech: kanárkovém, žlutkovém, hořčicovém i bleďém citronovém. Kouř z výfuků a pach spáleného benzínu visí v nehybném vzduchu mezi domy. Zvedne pohled k světelnému nápisu nad křižovatkou, který oznamuje teplotu vzduchu. Zdá se to neuvěřitelné, ale opět je o stupeň vyšší než předchozího dne.

„Musím dneska pracovat, ale zavezu tě k jezeru,“ navrhla ráno matka. Když říká k jezeru, má na mysli Wannsee. Přesně řečeno jeho kilometr dlouhou pláž, teď v horkých letních dnech hustě obsypanou lidmi. Před dvěma dny se Sylva ne-

chala zlákat, ale víckrát už to neudělá. Uprostřed slunících se těl a žhavého písku se jí točila hlava, voda byla ochablá, o plavání se vůbec nedalo uvažovat. Možná jiné jezero. Anebo radši matčin byt s vířivkou a okny zastíněnými žaluziemi. Teprve teď, ve vražedném objetí léta Sylva oceňuje přednosti matčina nového domova. Minule bylo všechno ještě příliš čerstvé. Syrové a neútné.

„Nechci skoro žádný nábytek, abych nerozbila tu úžasnou perspektivu,“ vysvětlovala matka, když Sylvu vodila prázdnými prostory. „Ty si svůj pokoj samozřejmě zařídíš, jak budeš chtít. Podívej, má balkon a schody na nádhernou střešní terasu! Je odtamtud impozantní výhled!“

Úžasně, nádherně, impozantní... Netají se tím, že je nejen na byt, ale na celý komplex domů na úbočí Kreuzbergu pyšná. Její firma pracovala na projektu, matka je spoluautorou.

„To víš, že jsem dělala na daleko větších věcech, ale tuhle práci považuju za zvlášť důležitou. Není to muzeum, vládní úřady, ani nějaká mamutí obchodní galerie, ale obyčejná obytná čtvrť. Normální domovy pro normální lidi. Myslím, že se nám podařilo celkem jednoduchými prostředky vytvořit uprostřed velkoměsta oázu klidu a soukromí,“ ujišťovala Sylvu, jako kdyby citovala z nabídkového katalogu realitní kanceláře. Matčino nadšení je pochopitelné, ale skutečnost se od jejího výkladu poněkud liší. To, co nazývá obyčejnou obytnou čtvrtí, jsou luxusní mezonety a drahé apartmány, o kterých si normální lidé mohou nechat nanejvýš zdát. Bydlení v klíně parku. Bydlení pro dobře situované.

Friedrichshain, jehož roztopenými ulicemi se Sylva právě vleče, v sobě nic luxusního nemá. Bloky domů stalinské éry jsou ošuntělé, štuky na římsách vypadají jako letité atrapy dortů u cukráře. Varšavská třída a její okolí se sice zdají opravené, ale Sylva ví, že je to často jen mejkap. Slupka. Jako v činžáku, kde bydlí Niklas. Tvář, kterou nastavuje ulici, svítí no-

vou fasádou, okny i dveřmi, ale rozlehlé zadní trakty jsou stejně šedé a bezútěšné jako dřív. Chatrné vodovodní trubky každou zimu popraskají a ve většině bytů jsou ještě pořád kamna na uhlí.

„To bude rána, až tenhle barák spadne,“ prohlásil Niklas minule, když spolu mluvili.

„Proč by padal?“ zeptala se.

„Má porušený centrum rovnováhy. Ve dne to nepoznáš, ale v noci je cejtit, jak vrávorá. To dělá ta tajná komnata.“

V poslední době mu přestává rozumět. Něco se v něm přemístilo, je jiný. Možná se změnil už dávno a ona si toho ne všimla. Dvě nebo tři setkání za rok nestačí k tomu, aby si člověk uvědomil, co všechno v tom druhém probíhá. I když je to kamarád z dětství. Nejbližší. A nejvzdálenější. V mateřské školce jí dal pusu a prstýnek – samozřejmě ho ztratila.

„Nevadí, stejně si tě vezmu,“ prohlásil a nikdy svůj slib nezval zpátky. Ani ve čtvrté třídě, která byla krizová. Sylva si připadala jako vakuově zabalené zboží. Otec odjel a prázdnou, které po sobě zanechal, její problémy s komunikací ještě zhoršilo. Skoro neotevřela pusu, i pozdravit nebo poděkovat pro ni znamenalo nepředstavitelnou námahu. Návštěvy u psycholožky, ačkoli četné, příliš nepomáhaly. Populární přezdívkou mezi spolužáky: Prdlá.

„Ty se bavíš s Prdlou?“ posmívali se Niklasovi. „O čem, prosím tě?“

Nepotřebovali v té době téma k rozhovoru, hráli Dračí doupě. Niklas si vymýšlel fantastické příběhy, ve kterých vystupovaly bytosti nadpřirozenými schopnostmi. Nechával Sylvu rozhodovat, jak se v klíčových situacích zachová, a tím děj popoháněl kupředu. Nemohli se od toho vymyšleného světa odtrhnout.

„Seš v koutě. Kolem dokola vysoký holý zdi, za tebou armáda železnejch mutantů, před tebou kanál až po okraj plnej špinavý vody. Máš k dispozici magnetickou vílu se silným

nábojem, ta by ti proti mutantům mohla pomoci, jenže nemá mozek, a jestli ji nasadíš do boje, nejspíš o ni přijdeš," rozvíjel příběh.

„Mutanti mají mozky?“

„Čipy. Jsou řízeny na dálku Óbrmutantem. Co uděláš?“

„Nezapomeň, že jsem si v minulým kole nechala implantovat žábry, takže klidně vlez do kanálu a potopím se.“

„Na jak dlouho?“

„Jak budu potřebovat. Třeba na pořád.“

„Mutanti tam vlezou za tebou," rozhodl.

„Zastrčím dekl.“

„Odstrčej ho.“

„Těžko. Magnetická víla ho zespodu bude držet. To zvládne i bez mozku.“

„To jo," připustil. „Jenže je to mřížkovanej dekl. Protáhnou se skrz.“

„Mám u sebe střemchu, ta mně pomůže.“

„Co je to střemcha?“

„Kouzelný strom. Když u sebe máš rozkvetlou větvičku, chrání tě nejenom proti mutantům, ale proti všem zlejším. Na střemchu nestačí ani óbrmutant!“

Nebyl krvežíznivý. Nechal ji z obtížné situace vyváznout se zdravou kůží a hned vymýšlel další pasti. Většinou hráli u Sylvy v pokoji. Niklas k ní rád chodil na návštěvu, zvláště v zimních měsících. Bavilo ho válet se na huňatém vlněném koberci. U něj doma bývalo chladno. Říkal, že matka nemá čas zatopit, protože chodí z práce pozdě večer. Na těch pár hodin před spaním je prý škoda uhlí. Dělal si u Sylvy i úkoly. Často u ní svačil. Moc se jeden druhému nesvěřovali, ale to hlavní o sobě věděli. Niklasův otec kdysi pracoval v továrně, která vyráběla žárovky. Když ji zrušili, dlouho nemohl najít jinou práci. Nakonec ji přece jen našel.

„Tátu štěstím klepla pepka," svěřil Niklas Sylvě, když se ho ptala, proč je jeho matka celá v černém. Měla i černé punčo-

chy, ačkoli bylo léto. Její oči, jindy velké a zářivé, zmizely, místo nich jí v obličejí zely dvě zanícené rány.

„Odvezli ho," šeptal Niklas Sylvě. „Velký nablejskaný auto pro něj přijelo až do dvora.“

To léto mu bylo sedm. Mluvil o otcově smrti s vážným výrazem, ale nebrečel. O něco později dokonce Sylvu zavedl do pokoje, kde se to stalo. Ukázal jí křeslo, kde otec seděl, a sluchátko, které tiskl k uchu. Sylva měla od té doby smrt spojenou s šedým hranatým telefonem. Nemohla se té představy zbavit ani později, kdy umírání ztratilo svou jedinečnost a mrtví z různých válek a konfliktů houfně plnili stránky novin a vysílací čas zpravodajských stanic. To byli mediální mrtví. Mediální smrt. Ta skutečná bydlela v Friedrichshainu v pokoji s oknem do dvora a hlásila se skrz hranatý telefon.

Na Boxhagenském náměstí je rušno. Výskání dětí se rozléhá široko daleko. Sylva neodolá. Vyzuje si boty a vstoupí do brouzdaliště. Voda je teplá, plavou v ní stébla trávy a nafukovací hračky. Bronzoví tučňáci hlídají malý vodotrysk s pitnou vodou. Sylva se skloní, nejdřív fontánce nastaví obličej, pak se hltavě napije. Mimoděk přitom rukou zavadí o tučňákovu hlavu. Ucukne. Bronz je rozpálený jako plotýnka, kapky vody, které tu a tam přistanou na povrchu, se rychle vypařují.

„Postříkáš mě?“

Holčička, která se u Sylvy zastavila, je v tílku a spodních kalhotkách. Obojí má mokré, přilepené k tělu. Sylva zmáčkne ukazovákem trysku tak, aby byl proud vody užší a doletěl dál. Holčička v něm začne poskakovat. Několik jiných dětí se okamžitě přidá.

„Sem!“ pokřikují na Sylvu. „Namiř na mě!“

Chvilí jejich požadavky plní. Boty, které drží ve druhé ruce, už má pocákané, někdo jí pokropil i záda. Je to příjemné. Vzduch nad brouzdalištěm je vlhký, Sylviny čichové buňky zachytí vůni trávníku, unavených záhonů a betonu. Takhle

má letní Berlín v paměti odjakživa. Spolu s pachem benzínu je to jeho hlavní identifikační znak.

„To se budeš v tomhle vedru vláčet pěšky po ulicích?“ vytrřestila na ni matka oči, když jí u snídaně řekla, že nechce k jezeru, ale projde se. Navštíví Niklase. „Když už, tak jeď aspoň autobusem. Jsi tam za pár minut.“

Být zavřená v dusném autobuse je horší než jít po žhnoucím chodníku. Vzduch, třeba horký, s sebou přináší zajímavá sdělení. Chodit městem připadá Sylvě podobné jako pohybovat se v krajině. Všude je množství hlubokých stop, které se nabízejí k přečtení, i letmých zpráv, které se při troše pozornosti dají zachytit. Čím větší město, tím hustější síť značek, tím bohatší vzruchy. Tím větší pravděpodobnost ztratit se. Ztratil se Niklas? Už měsíce nezareagoval na jediný mail nebo esemesku. Sylva nedostala ani zprávu o stěhování nebo jiné změně. Dopis, který poslala na známou adresu, se sice nevrátil, ale zůstal bez odpovědi.

Mokré boty pleskají o dlažbu a pořád ještě chladí, brzy se však začnou protivně lepit na nohy. U Niklase si je vyzuje. Už stojí před jeho domem. Lososově růžová omítka navozuje dojem penzionu vedeného starší dámou. V přízemí je nový obchod s květinami. Na jaře tu ještě nebyl. Nebo byl? Sylva si nevzpomíná. Významné momenty poslední návštěvy se jí naopak vryly do paměti. Niklas nebyl doma, zastihla jen jeho matku. Oči, stejně působivé jako dřív, zářily i v šeru předsíňe, ale jinak zestárla. Ražba vrásek kolem úst se prohloubila a něžný tah rtů zmizel. Nahradila ho poněkud toporná linka s koutky směřujícími dolů.

„Niklas je na venkově. Slaví s kamarády první máj. Přijď zítra.“

„To už tu nejsem, večer odjíždím.“

„Škoda, bude mu to líto.“

„Moc ho ode mě pozdravujte. Ať mi aspoň napíše. Úplně se v poslední době odmlčel.“

„To víš, má moc práce. Ve škole a jinak...“ Nechala větu nedokončenou a Sylva měla pocit, že jí chce něco sdělit, něco důležitého. Slůvko *jinak* samo o sobě nic nevyjadřovalo, bylo mostem, na jehož druhé straně si člověk mohl představit cokoliv. Mostem, přes který by se pravděpodobně dalo přejít. Niklasova matka se však místo toho usmála.

„Určitě ti napíše,“ ujistila Sylvu. Dívala se za ní, ještě když scházela ze schodů, obličej stále poskládaný do úsměvu. Sylva si až v posledním okamžiku, těsně než vyšla na dvůr, uvědomila, že se usmívala jenom prostřední částí rtů, koutky překvapivě zůstaly dole a zbytek obličeje, rozparcelovaný mřížkou zábradlí, jako by po něčem volal. Sylva na volání, ostatně velmi ostýchavé a možná jen zdánlivé, nezareagovala. Nezůstala stát, nevrátila se nahoru, šla dál svou cestou a přemýšlela. Pokud Niklas opravdu slavil příchod máje, bylo by zajímavé vědět jak. A koneckonců i s kým.

Vrata průjezdu jsou dokořán. Sylva vstoupí do dvora a zvedne oči k oknům v prvním patře. Vždycky je stínily větve jírovce, který se tyčil mezi zadními křídly domu jako přirozený strážce soukromí nájemníků, jejichž domovy by si jinak civěly přímo do obličeje. Teď je strom pryč. Uprostřed dvora zůstal jen amputovaný pahýl kmene. Dřevo je ještě světlé, od operace asi neuběhlo mnoho času. Na pařezu sedí chlapec, u nohou koloběžku. Jakmile Sylvu spatří, vyskočí a začne se předvádět. Popadne říditka, zuřivě se odrazí, s palcem na zvonku jí zkříží cestu. Jednou, dvakrát, a znovu. Vystrihuje těsně před ní prudké, ostré zatáčky. Kolečka nadskakují na betonu, který je stejně jako staré klepadlo na koberce zezelenalý věčným stínem. Teď, v palčivém létě je dvůr osvěžující, ale v zimních měsících lapá po světle.

Chlapec konečně otočil říditka a nabral jiný směr. V doprovodu neúnavného zvonění zmizí s koloběžkou ve druhém dvoře a Sylva zamíří k postranním dveřím. *Schodiště D*. Nápis, psaný švabachem, je z větší části smytý.

„Ve sklepe je brána do země mutantů,“ tvrdil Niklas v časech, kdy hráli Dračí doupe. „Nikdo o ní neví.“

„Jak o ní víš ty?“

„Čuchni si!“

U paty schodiště bylo odjakživa cítit mour a rez.

„Železnejm mutantům smrděj nohy,“ vysvětlil jí Niklas. Několikrát ho požádala, aby jí bránu ukázal, ale pokaždé odmítl. Když šel pro uhlí, musela na něj čekat na chodbě. Říkal, že cesta tam dolů je nebezpečná.

Pach mouru a rzi nevymizel. Sylva si ho nese na sliznici vzhůru do prvního patra. Schodiště je tiché, jen zvenčí sem proniká vyzvánění koloběžky. I to však náhle zmlkne. Chlapec zřejmě zjistil, že mu odešlo obecenstvo, a hra ho přestala bavit.

Sylva se zastaví před dveřmi Niklasova bytu, chvíli naslouchá, pak zmáčkne tlačítko zvonku. Dolehne k ní krátké, sotva slyšitelné drnění. Zazvoní ještě jednou, tentokát nechá prst na tlačítku delší dobu. Když ho sundá, opět pozorně naslouchá. Má dojem, že se uvnitř něco pohnulo. V předsíni zavržala prkna podlahy, někdo si tlumeně odkašlal. Kukátko na dveřích je nastavené tak, že dovnitř není vidět, ale když Sylva přiblíží ke dveřím ucho, jasně slyší, že se na druhé straně někdo pohybuje. Opatrně, zlehka. Zvedne ruku, připravěná znovu zazvonit, ale vtom se dveře otevřou. Stojí v nich neznámá temnovláška v županu.

„A... hoj,“ vypraví ze sebe Sylva zaraženě. Dívka místo pozdravu zívne. Má rozčuchané vlasy a obličej opuchlý spánkem. Dívá se na Sylvu bez jakéhokoli výrazu.

„Jdu za Niklasem.“

„Spí.“ Nové zívnutí. „Já jsem taky spala.“

„To mě mrzí. Omlouvám se.“

Proti své vůli si dívku zvědavě prohlíží. Je hezká. I v neforemných záhybech županu působí křečce. *Každě nabíráme jinej směr*, prohlásil Niklas o Vánocích. Teď je tedy zřejmé, co

tím myslel. Sylva spolkně vlnu lítosti, která se v ní strmě vzedmula.

„Jsem Niklasova stará kamarádka... Chci říct z dětství,“ představí se a slyší, jak směšně to zní. Jako by chtěla zdůraznit svou dospělost. „Ráda bych s ním mluvila.“

„Spí,“ opakuje temnovláška monotónně.

„A nešlo by ho vzbudit?“

„Radši ne.“

„Tak kdy mám přijít?“

Pokrčení ramen. Zpod provázků vlasů probleskují hedvábné oči. V levém koutku černá slza, která se nikdy neskutálí dolů.

„Volala jsem mu,“ Sylva to zkusí z jiného konce. „Snad sto-krát. Neodpověděl ani esemeskou.“

„Nemá mobil.“

„Jak to? Měl...“

„Už nemá.“

„I na vzkazníku jsem mu nechala...“ Sylva bezradně zmlkne. Cítí, že jakákoli snaha o rozhovor je zbytečná. Všechno, co říká, se od dívky odráží, nic nepronikne dovnitř.

„Můžu přijít odpoledne,“ navrhone nakonec.

„To není doma. Dělá.“

„V tom obchodě? V Prestu?“

Dívka nepatrně pohne hlavou. Snad je to přikývnutí. Zároveň zatlačí na dveře, takže se mezera mezi veřejemi zmenší.

„Tak se nezlob, že jsem tě vzbudila,“ ukončí Sylva rozhovor. „Vyříd' mu, že jsem tu byla. Že se za ním stavím v práci. Že ho moc...“ Klap.

„...chci vidět,“ řekne zavřeným dveřím.

„Můžu s tebou mluvit, tati?“

„O co jde?“

„Tady je dopis od třídní.“

„Zavři dveře.“

„Než si přečteš její verzi, chtěl bych ti říct, jak se to opravdu stalo.“

„Existuje víc verzí? Čeho?“

„Našeho posledního večera na lyžích.“

„Robine, neděs mě. Tváříš se, jako bys zapálil horskou chatu. Udělali jste mejdan? Pili jste alkohol? Přehnali jste to? Tak ven s tím!“

„Měli jsme povolenou oslavu až do půlnoci. Celá třída zůstala po večeři v jídelně. Když se to začalo rozjíždět, tak jsme se s Melindou vypařili.“

„Kdo je Melinda?“

„Spolužačka. Šli jsme nahoru na pokoj.“

„Čí pokoj?“

„Její. Měla ho dohromady se třema holkama, ale ty zůstaly dole v jídelně. Melinda zamkla. Vlastně... Zeptala se mě, jestli bych mohl zamknout. Tak jsem zamkl.“

„Co bylo dál?“

„Objímali jsme se a... Nějak jsme se dostali do postele.“

„Dostali? Nebyla to jenom tvoje aktivita?“

„To ne, oba... jsme byli stejně aktivní. Až do určité chvíle. Pak se Melinda začala chovat jinak.“

„Jak jinak?“

„Asi se lekla.“

„Proč?“

„Křičela, že... různé věci. Tak jsem se zvedl a odešel.“

„To je konec? Nic víc se nestalo?“

„Šla potom za třídní a...“

„Zajímá mě, jestli se v pokoji nic víc nestalo. Mezi vámi, rozumíš?“

„Já nevím, tati.“

„Nevíš? Co nevíš?“

„V jistým okamžiku jsem prostě nemohl přestat. Nakonec jsem přestal, ale chvíli to trvalo. Já nevím, jak daleko jsem do-

šel. Jestli... jestli... Nechtěl jsem dělat nic proti její vůli, ale prostě jsem se najednou nekontroloval. Hrozně mě to mrzí, tati. Nevěděl jsem, že je to takový silný, že to budu tak prožívat. Já předtím ještě nikdy... Bylo to poprvý.“

„Omluvil ses jí?“

„Nechce mě vidět. Nemluví se mnou. Řekla holkám a třídní, že...“

„Co jim řekla?“

„Že jsem...“

„Dokončíš větu? Nebo to mám z tebe tahat?“

„Tvrdí, že jsem ji znásilnil.“

„To stojí v tom dopise?“

„Nečetl jsem ho.“

„Chce na tebe podat oznámení na policii?“

„Nevím. Tati, nekoukej se tak! Opravdu jsem...“

„Opravdu jsi mě zklamal, Robine. Čekal jsem ledacos, ale tohle ne. Ví to maminka?“

„Šel jsem nejdřív za tebou.“

„Radši jí to řeknu sám. Nějak šetrně.“

„A co když z toho dostane... co když bude muset zase do nemocnice?“

„Na to jsi měl myslet dřív.“

Slunce za okenní tabulí je barel lávy. Vře, bublá, přetéká z nebe na zem a všechno spaluje. Robin cítí, jak se v tom žhavém proudu rozpouští. Co v něm mělo ještě dopoledne pevné obrysy, dávno ztratilo tvar. Přelil se do skicáku se všemi svými orgány a teď sám sobě maluje játra a plíce a rudou výheň svalů. Na tu je třeba vzít barvu přímo z tuby. Neředit.

„Musím do nakladatelství, Robine. Vrátím se asi za dvě hodiny. Vezmu Muffina s sebou.“

Matčiny ruce na jeho ramenou. Nečeká odpověď. Ví, co to je sedět nad obrazem. Stávat se obrazem.

„V mrazáku je zmrzlina,“ zavolá ještě z chodby. „Rybízová!“

Muffinovo šteknutí a zaklapnutí dveří. Vzdušný vír zamíchá vedrem v pokoji a zase si lehne. Horko k zalknutí. Velkopé horko. Takže přidat žlutou a rozmíchat ji na papíře s vlastním potem, to je ono! Už chybí jen...

Robin strnule zírá na skicák. Něco chybí. Něco důležitého, něco naprosto nezbytného. Ale ať namáhá mozek sebevíc, nápad je pryč. Přemýšlením ještě nikdy žádnou prchající inspiraci nepřivola zpátky.

Vstane a zamíří do kuchyně. Pod proudem vody vymyje štetce. Pečlivě je vytře. Zavře všechny tuby. Opře obraz o stěnu a chvíli se na něj dívá. Teď, když je tvůrčí vytržení pryč, zdá se mu tuctový. Tři hodiny práce a co z toho? Nanicovatá změť barev, nic víc. Má chuť papír roztrhat. Zmačkat. Vší si lou bojuje se zklamáním.

„Počkej chvíli. Nech to uležet. Zastrč obraz za skříň a podívej se na něj za tři dny. Uvidíš ho jinýma očima,“ doporučuje pokaždé matka. Zná jeho povahu. Zná svou vlastní.

Chuť rybízové zmrzliny je revitalizující. Robin sní rychle za sebou několik lžiček. Hledí přitom z okna dolů na ulici. Matka už vyjela z garáže a vzdaluje se směrem k centru. Pomalu, disciplinovaně, stejně jako dělá všechno. Od loňského infarktu se snaží žít podle rad lékařů. Nevzrušovat se. Nepouštět k sobě nárazy vnějšího světa. Ale co její vnitřní prostor? Taky je tak pokojný a urovnaný? Robin by do ní rád nahlédl. Ví...? Řekl jí otec...? On sám s ní o Melindě nemluvil, ačkoli právě s ní potřeboval mluvit nejvíc. Ale bál se. Otec mu dal jasně na srozuměnou, že to není vhodné téma. Matčín zdravotní stav je sice stabilizovaný, ale když se jedná o srdce, člověk nikdy neví.

Robin vezme discman a vyjde na balkon. Do rohu sousedícího s parkem už nesvítlí slunce, zanedlouho bude celý ve stí-

nu stromů. Zato střešní terasa má pořád plný zásah. Tam by se mohl ještě důkladně zpotit.

„Seš cejtít potem,“ měla ve zvyku informovat ho Melinda. Vyčítavě, s ohrnutým nosem. Nevoněl jí ani v době, kdy to mezi nimi ještě bylo v pořádku. „Copak se nepřevlíkáš?“

Měnil si trička a košile každý den, ráno i večer se sprchoval, a přece se typického zápachu nemohl docela zbavit. Navykl si tomu říkat zápach, protože to tak nazývali všichni, ale vskrytu považoval pot za něco příjemného. Živého. Naprosto přirozeného. Bez ošklivosti ho čichal u sebe i u jiných a zachycené signály pozorně vyhodnocoval. U dívek a žen jich bohužel bylo málo – vyhlásily potu válku. Zaháněly ho všemi dostupnými prostředky. Ty Robinovi naopak páchly. Zvlášť ve třídě se zavřenými okny, kde se kosmetické výpary většínou spojily a utkaly těžkou, neprodyšnou oponu.

Litínové schody pálí do chodidel. Robin je vyběhne co nejrychleji a vyhoupne se na dřevěný rošt, který pokrývá terasu. Je to tak, jak předvídal: dopad slunečních paprsků je tu přímý a nemilosrdný. Není kam se schovat. Ani zakrslé cypřiše v květináčích nevrhají stín, který by stál za řeč. Robin se pomalu, s rozkoší nadechne. Správně roztopená sauna. Melinda s ním do sauny nikdy nechtěla jít. Tvrdila, že jí extrémní horko nedělá dobře, ale Robin věděl, že za tím vězí něco jiného. Svléknout se a sednout si na lavici mezi ostatní naháče považovala za známku exhibicionismu.

„Nechci, aby hodnotil moji postavu někdo, kdo mě nezná. Kdo ke mně nic necítí,“ vysvětlovala. „Tělo přece není to hlavní. Nejdůležitější jsou myšlenky a emoce.“

Váhavě přisvědčoval, ale ve skutečnosti se mu zdálo, že právě tělo tvoří největší část Melindiny osobnosti. Její myšlení a postoje byly naproti tomu nepůvodní. Kdykoli vyjádřila nějaký názor, měl pocit, jako by ho už někde slyšel. Rád se na ni díval, rád se jí dotýkal, ale neměl potřebu svěřovat se jí se svými myšlenkami a s její emocionalitou si nevěděl

rady. Pořád se mu zdálo, že na něco čeká. Nevěděl na co. Pochopil to až v zimě na horách. Ten poslední večer, po Velkém třesku.

Vzduch nad střechou se vlní a přelévá, chová se jako neklidná kapalina. Robin dojde k nejbližšímu křeslu a zvedne ho, aby ho natočil směrem ke slunci, když vtom si jí všimne. Leží na břiše za truhlíkem s nějakou liánou. Vršek od plavek si dala na hlavu, obličej má zabořený do zkřížených paží. Robin se zarazí. Přemýšlí, jestli má pozdravit. Nerad by ji vzbudil. Ale když nic neřekne a ona najednou zvedne hlavu a uvidí ho, určitě se poleká. Třeba dokonce vyjekne. Zamrazí ho – jen to ne, hlavně žádný jekot! Nakonec se rozhodne upozornit na sebe odkašláním. Zabere to. Nezvedla hlavu, jenom ji pootočila. Dívá se na něho jedním okem. Mlčky.

„Neruším?“

„Mmmm.“

Jasný zápor. Nebo ne? Ale ano, už zase zavřela oko, takže je v pohodě. Robin se sesuje do křesla, nasadí si sluchátka a zmáčkne *play*.

„Ornelova raketa klouzavým letem překonávala vzdálenost mezi planetou Mýdlových bublin a jejími třinácti strážnými měsíci,“ vloudí se mu do ucha ženský hlas. Místo Claytonovy basketary, kterou očekával. „Ornel neměl tuhle trasu rád, protože měsíce mezi sebou vždycky závodily, kdo do intergalaktického stroje dřív a silněji narazí...“

No není to bomba? Robina by zajímalo, jestli mu to bratr udělal naschvál. Spíš ne. Jako obvykle si půjčil jeho discman a zapomněl v něm jednu ze svých oblíbených meziplanetárních povídek. Co teď? Vstát, jít dolů, znovu sem šplhat po rozpálených schodech, opět kašlat a nutit dívku za liánou, aby otevřela oko?

„Věděl, že plášť rakety je nezničitelný, ale nárazy mohly způsobit poškození paměťového teploměru a to by pro jeho další let mělo katastrofální následky,“ pokračuje ženský hlas

ve sluchátkách. Není dotěrný. Izoluje od okolí, ale neruší. Klidně se v jeho společnosti dá sedět nad Berlínem a nechat se smažit. Claytonova kytara tak neutrální není. Někdy dovede jít pořádně na nervy. Za jistých okolností. Kupříkladu pár hodin po Velkém třesku, když ji člověk poslouchá v autobuse a snaží se, aby mu pohled neujížděl k sedadlu na druhé straně uličky, kde sedí živý důkaz jeho provinění a sveřepě odvrací obličej. Ale v takové chvíli by asi žádný discman na světě, žádné basové sólo nedokázalo přehlušit šepot předchozí noci. Ani následující dozvuky.

„Nevšimnou si, že nejsme v jídelně?“

„Všimnou, ale až za chvíli.“

Melindina ústa. Její svetr s norským vzorem.

„Můžu ti ho sundat?“

„Miluješ mě?“

Tma, ozářená sněhovou plání za oknem.

„Proč jsi zhasla?“

„Stydím se. Nikdy jsem s žádným klukem nebyla... takhle.“

Svetr je pryč. Tričko taky. Ještě podprsenka.

„Můžu ti ji rozepnout?“

„Miluješ mě, Robine?“

Konečně ruce na holém těle. Je teplé, vláčné. Chvěje se.

„Je ti zima?“

„Ne. A tobě?“

„Taky ne.“

Pocit rostoucího chvatu. Už jsou u postele. Stále šeptají.

„Miluješ mě?“

Obrys její hlavy na polštáři, nic víc není ve tmě vidět. Bez účasti zraku se stávají ostatní smysly vnímavější. Melindina kůže voní po hořkých mandlích. Nechutná tak.

„Co to bylo?“

„Olízl jsem tě.“

„Nejseš trochu divnej?“

„Chtěl jsem vědět, jakou máš chuť, co je na tom divného?“
Když se dotkne jejího stehna, proletí elektrická jiskra.
Prudce se k ní přitiskne.

„Já se bojím, Robine.“

„Bojíš? Mě?“

Nuceně se jejím slovům směje. Není mu do smíchu. Je napjatý k prasknutí.

„Nesměj se. Miluješ mě?“

Ani šeptat už nemůže. Všechno ho bolí, jak se to v něm pne. Proč to musí být takovéhle? V takovém stresu? Chtěl by hladit, ochutnávat, nechat po sobě klouzat její dlaně, chtěl by pomalu posouvat hraniční kameny. Místo toho se bezhlavě žene k cíli.

„Počkej... Robine, ne... já nechci. Nech toho, Robine!“

Nechat? Teď nechat? To přece nejde! To nemůže myslet vážně! Určitě to říká jen tak. Je to pro ni poprvé. Tak jako pro něho.

„Neboj, to bude dobrý,“ uklidňuje ji, ačkoli sám klidný není. Slyší svůj přerývaný hlas. Ocítl se ve větru, který vyráží dech. Strhává. Nedá se proti němu jít.

A najednou zaječení.

„Nemůžeš odpovědět? Je pro tebe takovej problém odpovědět mi na jednu jedinou otázku?“

„Jakou...,“ uragán dechu, „...jakou otázku?“

„Ptala jsem se tě, jestli mě miluješ!“ Odstrkává ho od sebe.
„Miluješ mě?“

„Ne.“ Chce od něj odpověď, má ji mít. „Nemiluju tě.“

A znovu, přímo do jejího ucha. Stejně hlasitě jako ona. Aby to náhodou nepřeslechla. Aby už skončila s tím ptaním.

„Nemiluju tě, Melindo! Ne-mi-lu-ju!“

Vzduch nad střechou se vlní čím dál zřetelněji. Robin zvedne ruku, předloktím si setře pot z čela. Kdyby to tak šlo, pusť paprsky až dovnitř! Slunce je laser, ale myšlenky z mozku nevyválí.

„Ornel se úspěšně vyhnul poslednímu strážnému měsíci a začal přistávat. Planetu Mýdlových bublin měl z celé Stříbrné galaxie nejraději, poněvadž tu bydlela ...“

Dívka za liánou potočila hlavu. Dívá se na Robina a něco říká.

„Cože?“ Stáhne sluchátka z uší.

„Prý mi poradíš, kam se jít vykoupat.“

Chvíli na ni nechápavě zírá. Pak mu to dojde. Je to dcera té architektky z vedlejšího bytu. Přijela z Polska nebo odkud.

„Je celá pryč do plavání. Nejradši má špinavou vodu,“ prozradila mu její matka, když se před několika dny potkali na schodech.

„Špinavou vodu?“

„Myslím bez chlóru. Žádný aquapark.“

„Já jezdím k Schlachtensee, tam chlór určitě není.“

„Nevzal bys ji někdy s sebou?“

Lekl se. Navykl si odrážet nájezdy do svého soukromí. Od Velkého třesku je rozhodnutý nikoho k sobě nepustit. Nedomílit, aby mu někdo kladl otázky a vynucoval si odpovědi. To radši bude sám. Architektka je přívětivá, kdykoli Robina potká, usmívá se, nic o něm neví. Jak by se asi tvářila, kdyby jí řekl, že znásilnil spolužačku? Určitě by ho neprosila, aby vzal její dceru k jezeru.

„Všude se dá koupat,“ odpoví dívce za liánou vyhýbavě. Má zlost, že na terasu vůbec lezl. Měl zůstat v pokoji a malovat. Nebo jet s otcem a bratrem do Harcu. Bratr ho přemlouval, loni tam byli společně, ale tentokrát se Robin neodvážil strávit týden na horách s otcem. Ať se snaží, jak chce, necítí se v jeho přítomnosti volně.

„Pomáhej mamince a buď tady rozumný,“ řekl Robinovi na rozloučenou. Významně. *At' za tebe zase nemusím tabat kaš-tany z ohně!* přeložil si to Robin. Otcův tón, výraz, pohled – celý jeho postoj v něm vyvolává živelný vzdor. Nic nepochopil. Třebaže se Robin upřímně snažil mu to vysvětlit.

„Chtěla, tati. Věř mi, že chtěla stejně jako já.“

„Nevykládej, to by se chovala jinak!“

„Měla jinou představu. Zklamal jsem ji.“

„Čím?“

„Odmítl jsem jí říct, co by ráda slyšela. Prostě jsem to nechtěl zkazit tím, že bych jí lhal. Chápeš, jak bych nás oba shodil? Na jakou úroveň bych to dostal? Jak by to bylo ubohý a nízký?“

„Zato takhle je to ohromně noblesní!“

Otec je zvyklý pracovat s fakty. Nic jiného ho nezajímá. Přesto udělal, co bylo v jeho silách, aby Robinovi pomohl. Vlastně by mu měl být vděčný. Kdoví, jak by to bez jeho právnických zkušeností dopadlo. Kdoví, jestli by Melinda vzala svoje obvinění zpátky.

„Aby tam nebylo moc lidí,“ ozve se znovu dívka za truhlíkem. Možná říkala už něco předtím. Vršek od plavek, kterým si stíní hlavu, jí sklouzne na rameno. Sáhne po něm a dá ho zpátky.

„Lidem se nevyhneš,“ odpoví Robin. Pořád stejně nezávazně. „V tomhle vedru nenajdeš místo u vody, kde bys byla sama.“

„A ty? Ty o takovém místě víš?“

„Já jezdím k jezeru až večer.“

Co to řekl? Dívka se na něj dívá s probuzeným zájmem. Dokonce nadzvedla celou hlavu. Má ramena závodní plavky, ně, kůži na zádech jako propečený dalamánek. Mezi lopatkami se jí leskne stružka potu.

„Můžu jet s tebou?“

Robin zkříží nohy, opět je rozpojí. Hraje si se sluchátky. Dalamánek čeká na odpověď. Vždycky někde někdo čeká na odpověď.

„Jestli chceš...“

I na dálku na sobě cítí otcův pohled. Vzдорovitě před ním uohne očima.

„A jestli ti nevadí psi,“ dodá. „Vždycky беру Muffina, našeho pudla.“

„Psi jsou mi ukradený,“ řekne dívka. Zase se složí za truhlík. Zavře oči. „Totálně.“

„Ale ale, to jsou k nám hosti!“

„Seš sám?“

„Sám? Když proti mně stojí žena mého srdce?“

„Tille, potřebuju...“

„Fuj, ty nemáš vůbec žádný vychování, Evito! Nejdřív pusinku... Ta za moc nestála, prosil bych lepší... Dej si trochu záležet.“

„Pustíš mě už konečně dál?“

„Jen pojď, prelude, a nech mě, abych se vzdal bez boje.“

„Nemluv tak, víš, že to Niklasovi leze na nervy.“

„Niklas tu není. Nebo je?“

„Potřebuju něco pořádného.“

„A co by to mělo být, prelude?“

„Nechám to na tobě.“

„Rozkošný, jak mi důvěřuješ.“

„V určitých věcech.“

„Správně. Máme rozdělený role. Já jsem hajzl, kterej se ti stará o krásný sny, a Niklase miluješ, protože se s ním probouzíš v ošklivým sklepe. Ženy jsou plný rozporů!“

„Ne abys mu vykecal, že jsem ti o tom sklepe řekla.“

„Těžko budu mít příležitost. Mimoto není mlčenlivějšího podnikatele v tomhle městě.“

„Tak mlč a podnikej. Co pro mě máš?“

„Jak se ti líbí tohle?“

„To se teprve uvidí. Dělej.“

„Kam spěcháš, prelude? Posad se, uvolni se... Zdá se mi, že to poslední dobou přestáváš kontrolovat. Začínáš na tom ujíždět.“

„Co ty víš, na čem ujíždím!“

„Právě. Mícháš toho moc dohromady. Měla bys přibrzdit. Kolik je ti? Sedmnáct? To se nechceš dožít ani toho, až dostaneš svou první voličskou šanci? Až budeš moct odevzdat hlas nějakému superpolitikovi s jasnou vizí a superprogramem, který konečně vypráská tu narkomanskou svoloč...“

„Slyšel jsi? Co to bylo?“

„Vlk.“

„Nech si ty vtipy, Tille!“

„Fakt. Ten chlap, co bydlí nade mnou, chová vlky nebo šakaly nebo co. V jednom kuse vyjou. Myslím, že mu jich pár taky uteklo.“

„Hahaha.“

„To není sranda, přelude. Dávej bacha, až budeš odtud. Jednoho jsem včera viděl v tom houští za letištem. Udělal si tam pelíšek.“

„Už to máš?“

„Natáhni se. Do který ručičky to chceš?“

„To je jedno. Na co ještě čekáš, kruci? Co je?“

„Taková maličkost. Malinkej, zanedbatelnej detail, úplný nic. Nevším jsem si, že bys u sebe měla kreditku.“

„Hele, Tille, znáš mě.“

„Až moc dobře.“

„Niklas slíbil, že večer přinese prachy.“

„Niklas mě nezajímá. Ty po mně něco chceš, ne? Ty zaplat.“

„A co kdybych zaplatila jako minule?“

„Neřek bych ne. Vůbec bych nebyl proti, přelude.“

„Tak už mi to kruci píchni!“

Zase se tam dostala. Ne tak daleko jako posledně, ale je tam. Poznává jednotlivosti: oblázky na vybělené cestě, stromy s lahvově zelenými korunami, trávu, kam oko dohlédne. Roz-

běhne se a s úlevou se do ní svalí. Vysoká stébla se nad ní uzavřou, chvíli se ještě zachvívají, pak znehybní. Výsadou tohoto místa je jednota. Proto se sem tak ráda vrací. Všechno, co se kdy stalo, tady naprosto přirozeně, bez namáhavého hledání v archivu paměti je.

„Evito!“ volá někdo. „Kde jsi?“

Přitiskne si dlaň k puse, aby se nerozesmála nahlas. Povedlo se jí to! Měla náskok a běžela tak rychle, že ji nedohonili! Teď si může dělat, co chce. Chce něco? Vlastně netouží po ničem jiném než tu ležet v měkkém objetí trávy a čekat, až odejdou. Pak vstane a půjde se podívat k věži. Ví, že se k ní před večerem dostane, jenom musí nabrat síly. Z čeho je vlastně tak unavená? Nechala ji sestra Callista umývat židle v kapli, protože zase přišla pozdě?

„Musíš se podřídít řádu, Evito, ať se ti to líbí, nebo ne. Do kolika byla vycházka?“

„Do šesti.“

„Teď je čtvrt na osm. Přetáhla jsi víc než o hodinu. Kde jsi byla?“

„Tak různě.“

Sestra Callista vrtí hlavou. Nemůže pochopit, co Evitu venku tak láká. V domově má přece všechno, nic jí nechybí. A mezi ostatními je oblíbená. Zapadla do kolektivu, jako by tu byla odedávna.

„Dělám to nerada, ale musím tě potrestat. Jinak by to nebylo fér vůči ostatním, co řád dodržují. Souhlasíš se mnou?“

Přikyvuje, aby už měla kázání z krku. Umývat židle v kapli není trest, ale to sestře Callistě nebude říkat. Je to lepší než hrát ve společenské místnosti Scrabble nebo se dívat na třítisící pokračování Dobrých časů. V kapli nemusí dělat obličej, který chtějí vidět. Může být bez obličeje: taková, jaká je. Dokud žila matka, chápala to. Chápe to stále – tady na tom úžasném místě, kde minulost a přítomnost bez viditelného švu splývají, kde všechno rozdělené se opět setkává. Matka

nechává Evitu dlouhé hodiny v pokojíku za kuchyní a nevolá ji. Otevřenými dveřmi musí vidět, že si nehraje. Má pannu a kočárek a nádobičko, ale ničeho se ani nedotkne. Prostě jen tiše existuje. Vyproštěná ze sítě času.

„Tady není.“

Konečně se hlasy vzdalují. Evita spokojeně vzdychne. Vysoká tráva je spolehlivá skrýš. Skrz stébla vidí stáječící se cestu a věž na obzoru. Vypadá blízko, ale Evita ví, že je to klamné zdání. Kolikrát už se pokoušela dojít k ní, a vždycky marně. Může za to falešná perspektiva: cesta se nevine v rovině. Někde uprostřed oblouku se terén propadá a opět stoupá, ale odtud se to místo nedá rozeznat. Odtud je věž na dosah.

Pomalů se posadí. Dokázala by v trávě ležet věčně, ale i sem, na místo jednoty, dosahuje vliv času. Je třeba vyrazit. Tentokrát to musí stihnout.

„Nezapomeň, Evito, do šesti! Žádné zpoždění!“

Přikyvuje. Vrátnice internátu je od okolního světa oddělena těžkými dubovými vraty. Když mají vycházku, pomalou a neochotně se otvírají. Evita vyběhne vždycky jako první. Na náměstí u kostela se oddělí od ostatních a spěchá pryč. Na své stanoviště nad tratí. Z kamenného náspu okouzleně sleduje vlaky. Většinou jenom projíždějí, v díře, jako je Lerchenfeld, nestaví nic než lokálky, ale i jejich váhavé vagony je vzrušující pozorovat. Ne ty, co se plouží k Bischofsteinu, ten směr Evitu k smrti nudí, denně tudy se staršími děvčaty jezdí do školy – co ji láká, jsou vlaky směřující na opačnou stranu. V duchu je doprovází. Ví, že musí obkroužit městečko, minout skanzen středověkých řemesel (neměnný cíl výletů se sestrou Alžbětou), proplazit se pod mostem a pak se vzdalovat po mírně zvltněné planině až tam, kde končí oblast známého a začíná dálka. Tam, kam to Evitu odjakživa mocně táhne.

„Proč někdy nejedeme dál?“ ptá se matky, když si v neděli vyrazí na kolech po cyklistické stezce do přírody. Evitino kolo

je ještě dětské, musí šlapat jako o závod, aby matce stačila. „Proč vždycky jenom takovej kousek?“

„Máš nožičky jako beruška,“ říká matka. „Nazpět už bys to nezvládla.“

V předškolním věku se s jejím argumentem spokojí, později jí dojde, že se vymlouvá. Je za tím otec. Nebo spíš matčina snaha dát všemu opačnou hodnotu než on. Otec z Lerchenfeldu odešel, tudíž ony z té díry nevytáhnou paty. Naschvál.

Jakmile vstane, slehlá stébla trávy se opět narovnají, jako by na nich nikdy neležela. Chvilí je s obdivem pozoruje. Baví ji sledovat, jak se místa opuštěná lidmi osamostatňují. Jak rychle se zbavují cizích otisků. Ráda by to taky uměla. Ale je v tomhle ohledu beznadějně pokrytá vším, co se jí kdy dotklo. Obtěžkaná. Kdysi se domnívala, že když nasedne do vlaku a nechá Lerchenfeld za zády, nikdy už se s ním nesetká. Spletla se – táhne ho s sebou. Se všemi řádovými sestrami, s jejich staropanenskou péčí, naivními pochvalami a ještě směšnějšími zákazy, s virtuální projekcí otce, prudkého a neklidného, kterého katolické bezvětrí městečka odfouklo dřív, než Evita stačila postřehnout, že vůbec nějakého otce má, i s mosazným křížem na místním hřbitově ozdobeném matčinou fotografií. To všechno a ještě mnohem víc za sebou nedobrovolně, bez oddechu vláčí a nemůže to odložit, stejně jako se nikdy nezavírá mateřského znamínka v koutku oka, které se kdysi marně pokoušela seškrábat, protože měla strach, aby se ve spánku nezačalo hýbat a nevlezlo jí pod víčko. Nejenže se jí to nepovedlo, po jejím zásahu ještě zbytnělo.

„Sbohem, na neshledanou!“ křikne z okénka, když vlak proklouzne kolem posledního lerchenfeldského domu a vyrazí do volné krajiny. „Vzpomínejte na mě v dobrým!“

Zvolání se zrodilo spontánně, z náhlého přetlaku energie. Ve skutečnosti je jí jedno, jestli jí někdo v rodném městečku věnuje vzpomínku. Hlavně ať po ní příliš důkladně nepátrají. Až na to, že z kanceláře hospodářky odcizila výtěžek z ve-

likonočního koncertu, aby si za něj koupila jízdenku a měla aspoň malou hotovost pro začátek, neprovedla nic tak tres-tuhodného, že by bylo třeba pořádat kvůli ní celostátní ho-ničku. Nějaký čas ji samosebou musejí hledat, to je jasné, možná se její tvář dokonce mihne ve zprávách a policejních reportech, ale brzy ji nahradí jiné tváře, jiné události, jiné zmizelé děti. Zapomene se na ni. Nakonec, k čemu by komu byla? Takových patnáctiletých je, co se po nich slehla zem!

„Kam jedeš?“ zapře s ní řeč bělovlasá paní na protějším sedadle poté, co jí nabídla sušenku. To už sedí v jiném vlaku, delším a rychlejším, uprostřed krajiny, která se s každým ki-lometrem víc a víc zploštuje.

„Do Berlína,“ odpoví Evita bez zaváhání. Jinou možnost si nepřipouští. Na Berlín myslela v hodinách odpoledních vy-cházek nad ospalým lerchenfeldským nádražím, Berlín byl cílem jejích představ i v kapli při pravidelných pobožnostech. Ať farář mluvil o čemkoli přitažlivém, Evita věděla, že mluví o Berlíně. Zatoulávala se do jeho ulic ve chvílích těsně před usnutím a po probuzení je opouštěla s nadějí, že to není nadlouho. Už si nepamatuje, kdy se pro ni Berlín stal zástup-ným znakem svobody, ale muselo to být v dobách raného dětství. V dobách těsně spojených s otcovým zmizením.

„Evito?“ Začínají k ní pronikat hlasy a zvuky, které na mís-to jednoty nepatří. „Evito, musíš...“

Nějaké ruce s ní třesou. Kdo je sem pustil? Ruší a zdržují. Mimoto se dostavuje únava. Evita ví, že se jí za žádnou cenu nesmí poddat – tentokrát ne. Zatne zuby a vytrvale míří k vě-ži na obzoru. Dojde k ní, ať se děje, co se děje!

Před chvílí z trávy se cesta zdála křídově bílá, ale teď, když po ní kráčí, všímá si tmavých, skoro černých zrněk písku. Je jich tu spousta, skřípou jí pod nohama, má je všude kolem sebe, ale jakmile se ohlédne, jsou pryč a vrací se bílá podoba cesty. Evitu to neudivuje. Věci vypadají jinak zdálky než z bez-prostřední blízkosti. Nedosažitelný Berlín, Berlín lerchen-

feldská vidina byl nádherný a kompaktní. Každodenní Ber-lín pod nohama v sobě nic krásného nemá. Je odtazitý. Uni-kavý. Blížkost ho tříští a rozměňuje na miliony nevzhled-ných zrněk. Ať se Evita snaží sebevíc, nedokáže je posbírat a složit v celistvý obraz. S lidmi je to stejné. Obličej v metru a na ulicích se vynořují a zase zapadají, prolínají jeden do druhého, není důvod jim dělat místo v paměti. Jsou zbyteč-né. Jen jedna tvář se z toho vymyká. Okamžik setkání ji ani nezahnal, ani neznehodnotil. Pořád je nablízku.

„Hele, letící vos!“ Niklasův ukazovák míří na vosu, která se bůhvíjak dostala mezi dvě skleněné tabule kabiny bagru a už tam uvízla, dokonalá v navěky znehybněném pohybu.

„Hele, láska!“ ukazuje jí hromádku kondomů v pasáži za diskotékou.

„Hele, holubí copyrajt!“ hladí dlaní otisk ptačí nohy v zaschlém betonu.

„Hele, boxerova žena! Hele, úplněk v kanále! Hele, králov-na Nefertiti!“

Egyptánka se jim zjeví na zažloutlé obálce v antikvariátu tak nečekaně, že to Niklase málem porazí. V tichém úžasu nad ní stojí, neschopný pohybu, neschopný slova. Očima pře-skakuje z královny na Evitu a zase zpět, nedokáže se odtrh-nout.

„To není možný... To seš ty!“ vyhrkne, když konečně najde řeč. „Koukni se na tu bradu! Na ten nos! To jsou přece tvoje oči!“

Hned si chce knížku koupit, ale nemá dost peněz. Smlou-vá s antikvářem, který neústupně trvá na původní ceně, v po-výšené tváři výraz hnusu. Dívá se na ně jako na odpadky, kte-ré mu někdo vysypal na podlahu.

„Táhněte mi z krámu, feťáci smradlaví!“ rozkřikne se nako-nec a má to spočítané. Nejspíš si myslel, že jsou splachovací, ale Niklas se ještě nedostal dost daleko. Ještě pořád se doká-že urazit. Nahne se přes pult, a zatímco se snaží uhodit do

povýšeného obličej, Evita vyjde s královnou Nefertiti na ulici a beze spěchu s ní odchází pryč.

Čtou si pak na matraci ve sklepě o životě a záhadném zmiizení egyptské krasavice a Niklas je v sedmém nebi. Niklas dovede být v sedmém nebi i bez kifu a všeho ostatního. Má něco navíc, něco mimořádného, co Evita nikdy nepoznala. Je obdařený radostí.

„Jak to jenom děláš,“ ptá se jí občas, „že jsem s tebou tak šťastnej?“

Totálně se mylí. Jeho pocit štěstí není Evitina zásluha. Nemůže být. Na rozdíl od něj se cítí vyprahlá a prázdná. Už se zbavila všech přání i iluzí. Sune se po své oběžné dráze bez vůle, bez energie. Odevzdaná planeta. Berlín, jako každé universum, má nesčetné vrstvy. Některé se dotýkají, ale spousta jich je od sebe tak vzdálená, že jedna o druhé ani neví. Každá je svým vlastním světem.

„Museli jsme se potkat, byl to osud,“ tvrdí Niklas, ale Evita si tím zdaleka není jistá. To se jenom dva sousední světy na chvíli dotkly. Došlo k tomu v okamžiku poruchy eskalátoru ve stanici metra, kdy je náhlé zastavení smetlo na stejný schod a zůstali si na okamžik ležet v náručí.

„Děkuju,“ je ráda, že ji zachytil. Mohla se propadnout ještě níž.

„Já děkuju.“

Uvolní vzájemné sevření paží, ale pořád se ještě dotýkají. Blížkost je příliš těsná, než aby se dala jen tak zrušit. Společné stoupání po nehybných schodech, společné presso z automatu, cigareta. Už venku na ulici. Její krok zpět, zvednutí ruky, náznak rozloučení: „Tak já už...“

Panika v Niklasových očích: „Doprovodím tě.“ Viditelný strach, že k novému protnutí oběžných drah by nikdy nemuselo dojít. Osudové náhody se neopakují.

Evita se zastaví. Už nedokáže s únavou bojovat. Má pocit, že urazila dlouhé kilometry, a věž se ani o kousek nepřiblížila. Je

stále stejně daleko jako před devíti měsíci, kdy Evita na místo jednoty vstoupila poprvé. Došlo k tomu na sklonku sychravého listopadového dne, samozřejmě za pomoci Tilla. Galantní Till. Till plný porozumění, ochotný vytáhnout ji ze studené chatky, kde spolu s několika ztroskotanci přežívala. Bohatý Till. Till s útulným obývánkem a koupelnou. Pára nad vanou plnou horké vody je po měsících syrového nepohodlí zázrak. Evita si ten nenadálý luxus užívá se zatajeným dechem. Uvažuje, jaká bude cena. K jejímu překvapení Till nic nechce. Nevyužívá její nouze. Naopak, je laskavý. Chápatý podnikatel.

„Co to máš za šmejd, prelude?“ Bere jí jointa ubaleného ze zbytků vyžebrané trávy a laciného tabáku, štítivě ho utápí v záchodové míse. „Když už musíš kouřit, zkus tohle. Po tom ti aspoň nebude špatně.“

Nejenže jí není špatně, cítí se velkolepě. Tohle je tedy svoboda – ten moment odpoutání se od všeho, moment proražení zátarasu! Oblázky na vybělené cestě, stromy s lahvově zelenými korunami, něžná vysoká tráva, kam oko dohlédne, lehkost a rychlost k zalknutí! Nikdo nemá šanci ji chytit. Nechává za sebou všechno známé a blíží se tam, kam vždycy směřovala: k bodu, kde začíná dálka. Určitě je za tou věží. Za ní leží svět, do kterého ji ani matka, ani řádové sestry nechtěly pustit. Teď už jí nemůžou bránit. Nahlédne do něj bez jejich dovolení.

„Musíš se ztratit, prelude, někdo sem za chvíli přijde!“ Tillov hlas. Kdovíproč ji nabádá k probuzení. „Evito, slyšíš? Tak probud' se!“

Zasměje se. Nespí a nespala – už dlouho ne. Jeho ruce. Oblékají ji. Nazouvají jí boty.

„Tak co, měla jsi hezkej trip?“

Zná Evitu deset měsíců, ale co o ní a jejích únicích za svobodou vlastně ví? Sám se za ničím nežene, nikam neutíká. Útěky jiných jsou jeho živností. Neumí si představit něhu vysoké trávy, která nabízí útočiště jako mateřská náruč, ne-

zažil pocit jednoty, který *tam* vládne. Nikdy neviděl bílou věž na obzoru, nikdy se k ní nevěkl, nikdy nebažil po tajemství, které skrývá. Škoda, že každý krok je třeba zaplatit tak strašlivou únavou! Evita by ráda věděla, odkud se bere. Má podezření, že za ni může právě Till. Předstírá štědrost, ale dává jí toho málo. Je stejný jako ostatní. Nutí ji otočit, vrátit se, nepokračovat v cestě. Zůstat zachycená v síti.

„Sbohem, přelude! A přibrzdi trochu, nerad bych o tebe přišel!“

Staré známé kecý. Evita vyjde na chodbu a pomalu sestupuje dolů. Cítí, jak se jí třesou nohy. Vší silou svírá zábradlí a snaží se, aby jí nepodklesla kolena. Kdyby tu byl Niklas, vzal by ji do náručí. Ale je tu Till. Pozoruje ji – pozorný Till. Galantní Till. Hajzl Till. Řekla mu, že je o rok starší, aby ji vůbec bral vážně. I tak jí jehlu rozmlouval.

„Nebud' hloupá, kam se ženeš? Nestačí ti konopí?“

Ze začátku jí stačilo, časem potřebovala víc. Till se vzpíral, hrál si s ní jako kočka s myší. Nakonec dostala, co chtěla, musela jen zaplatit. A pak... Ten první vpich byl nejlepší. Absolutně nedostižný. Nikdy už se mu nic nevyrovnalo. Každá další dávka přinesla jenom zklamání. Okamžiky strávené *tam* se proti její vůli zkracovaly, vzdálenost k vytoužené věži naopak pořád rostla. Stejně jako únava. Jestli to takhle půjde dál, Evita k ní nedojde. Nikdy na ni nevyleze. Nikdy se z ní nepodívá do dálky.

Konečně nad hlavou slyší zaklapnutí Tillových dveří. Udělá ještě krok, dva, na další už se nezmůže. Zemská tíže si ji přitáhne a zároveň se jí zvedne žaludek. Klečí a zvrací. Mezi tyčkami zábradlí vidí nějakého muže stoupat vzhůru. Křičí na ni. Sprostě. Co se stalo? Už je u ní. Kope ji. Táhne ji dolů. Evita cítí, jak jí hlava brnká o schody. Nebolí to, jenom jí všechno skáče před očima. Radši je zavře. Muž ji vyhodí na chodník a s nadávkami zmizí v domě. Je slyšet otáčení klíče v zámku. Pak už nic.

Pomalů si začíná uvědomovat vzdálený šum města. Pach zaprášeného plevele a zvratků. Vzepře se na rukou a zkusmo zamžourá. Překvapivě měkké večerní světlo ji potěší. Otevře oči. Neupravený plácek před Tillovým domem skrápějí paprsky zapadajícího slunce. Přistávací plocha letiště už svítí. Nablízku se ozývá teskný zpěv, který jako by vycházel z hrdla šelmy. Někde už ho slyšela. Kde? Kdy? Nechce se jí o tom přemýšlet. Musí se soustředit na důležitější věci. Jak se posadit. Jak se zvednout na nohy a udržet se na nich. Jak se dostat k Niklasovi. Pak bude všechno v pořádku. Niklas není Till. Niklas se o ni postará.

„Plaveš dobře.“

„Nejradši bych plavala pořád.“

„Co ti brání?“

„Dneska musí být všechno akorát, nevšiml sis? Jakmile překročíš všeobecně uznávanou míru, máš o kolečko víc.“

„Jde o to, co znamená mít o kolečko víc.“

„Kdybych se připravovala na mistrovství juniorů, s trenérem, stopkama a ve správném bazénu, všichni by mi vycházeli vstříc. Škola by mi tolerovala zanedbanou docházku a byla by hrdá na moji medaili, kdybych nějakou dostala. Ale plavat jen tak? Magořina! Jasný znamená, že jsem ulítlá!“

„Podívej se na to takhle: Společnost je velký živý tělo. Instinktivně cítí, jakou by měla mít ideální teplotu, tlak, počet bílejších a červenějších krvinek, hladinu cukru, tuku a já nevím, co ještě. Všechno, co optimální hodnoty překračuje, je pro tělo nebezpečný a musí se sledovat. V krajním případě eliminovat – to je jasný jak facka, a kdo to nechce akceptovat, může si za následky sám.“

„Fakt si to myslíš?“

„Cituju JUDr. Trosta.“

„To je kdo?“

„Můj otec. Vzhledem k tomu, že naše společnost stojí na právních základech, předpokládám, že otec ví, kdo na něm stojí. Nebo by snad měl, ne?“

„Snad. Robine...?“

„Co je?“

„Tvůj otec ti něco udělal?“

„Proč?“

„Hádáš se. Jako bys ho potřeboval překřičet.“

„Blbost. Naopak, nebýt jeho... Hodně mi pomohl.“

„V čem?“

„Prostě pomohl.“

„Plavem zpátky?“

„Radši jo, jinak se Muffin zblázní.“

Oddělení obuvi se táhne přes celé poschodí obchodního domu. Sylva čeká, až jí prodavačka přinese správnou velikost tenisek, které si vybrala, a přitom klouže pohledem po pilířích krabic kolem sebe. Uvažuje, kolik takových obchodních domů v Berlíně je, kolik se v nich denně prodá, jaké spousty bot se válejí po všech koutech Evropy. Pradědeček by se obracel v hrobě, napadne ji otcova oblíbená průpovídka.

„Měl jedny černý boty na celej život,“ vyprávěl jí kdysi. „Říkal jim *ty lepší*. Prý si je nechal ušít, když mu bylo jednadvaacet. Bral si je neděli co neděli do hospody, na všechny pohřby, svatby a hasičský bály. Obul si je, když mě vedl k zápisu do první třídy, a měl je na sobě při každý návštěvě úřadu nebo doktora. Když mu je nazuli do rakve, podíval jsem se mu na podrážky. Byly hodně ochozený, ale díry v nich nebyly. Pořád ještě bylo znát, že jsou to *lepší boty*.“

Otcovy vzpomínky dýchají staromilstvím, ale Sylva ví, o co mu jde. Všeho je moc. Už to není dostatek, ale rozmařilost.

Podle něj se obklopujeme věcmi, které nepotřebujeme, ztratili jsme cit pro proporce. Proto se stáhl do ústraní. Proto se mu přičí stavět další domy – už všechno postavil. Matka je jiná. Neuvažuje v globálním měřítku. Mít na sobě a kolem sebe hezké věci, pomáhat hezkým věcem na svět ji těší.

„Teď bundu,“ řekne, když s novými teniskami a dalšími nákupy vyjdou na ulici. „Nějakou pěknou nepromokavou větrovku.“

Shánět při osmatřiceti stupních Celsia větrovku je patafyzika. Přemísťovat se s matkou – tu autem, tu pěšky – napříč sálajícím Berlínem, od obchodu k obchodu, od jedné škrtnuté položky na nákupním lístku k další připomíná scénu z Jarryho absurdního dramatu.

„Co kdybychom to nechaly na zítra, matko Ubu?“

„Hlásili, že má být ještě větší horko. Jsi tady už týden a ještě ani jednou nebylo nakupovací počasí. Nemůžeme to pořád odkládat.“

A tak vpřed Postupimskou třídou k náměstí bez ohledu na to, že člověk při každém vdechnutí cítí horkou dlažbu až v průduškách. Mohutné mrakodrapy našťěstí vrhají hluboký stín a v pasážích je klimatizace.

„Když už jsme tady, podíváme se ještě do suterénu na brašny.“

Matce dělá pohled do výkladních skříní a na pulty elegantních obchodů dobře. Kdo ji nezná, označil by ji za konzumní typ, ale Sylva ví, že za tím vězí totalitní mládí v Karl-Marx-Stadtu. Dosud se z něj nevzpamatovala. Frustrující nedostatek a uniformita všeho od prádla až po sny u ní vyvolaly hlad po kvalitě a hojnosti, který stále nedokáže zahnat.

„Skvělej bicykl,“ ohodnotil Robin luxusní kolo, které matka Sylvě půjčila na výlet k jezeru. Nejenže mělo deset převodů a vše, co se od dámského kola žádá, navíc bylo neuvěřitelně lehounké. Když na něm Sylva sjížděla lesní cestou od stanice rychlodráhy, měla pocit, že se vznáší. Musela se krotit,

jinak by Robina s pudlem v košíku bez okolků předjela a pustila by se hlava nehlava po pobřežní stezce k zátoce, kterou viděla probleskovat mezi větvemi stromů. Tam by tu krásnou, drahou hračičku opřela o strom („Nezapomeň ho zamknout, jinak o něj přijdeš, než se otočíš!“), strhala by ze sebe šaty, skopla sandály a vběhla by do vody – pochopitelně v plavkách, aby svého průvodce nepolekala.

Že je Robin zvláštní, pochopila už předtím na terase. Když vylezl nahoru a objevil ji tam, očividně ho to uvedlo do rozpaků. Dokonce zrudl. Dělal, že si ho nevšímá, aby mu dala čas vzpamatovat se, ale potají ho mezi řasami pozorovala. Seděl v křesle, evidentně duchem nepřítomný, občas pohnul rty. Nejdřív myslela, že si brouká doprovod k melodii ve sluchátkách, ale pak pochopila, že diskutuje. Podle výrazu v obličeji se s někým neslyšně hádal.

„Co říkáš, Sylvo, líbí se ti?“

„Moc. Díky, mami!“

Tak to by bylo – koupily bundu i batoh. Co teď? Slunce je v zenitu, dokonce i matku už vedro zmáhá. Rozhlíží se, kam před ním uniknout.

„Nedáme si něco k snědku?“ Ukazuje na restauraci v Sony centru, bezpečně chráněnou kouřovými skly před slunečními paprsky. Sylva souhlasí. Nakupování s matkou není jenom běhání po obchodech, jsou to i chvíle společně strávené v kavárnách, kdy si nad sendvičem či zmrzlinou vyprávějí o věcech, na které jindy nemají čas.

„Vidíme se jednou za tři týdny a vyhovuje nám to,“ odpověděla Robinovi, když se jí ptal, proč není v Berlíně častěji. Že se mezi ní a matkou na dálku vytvořil vztah, který intenzivnější komunikaci nepotřebuje, a přesto je hluboký, si sama uvědomila teprve nedávno. Dlouho si myslela, že má blíž k otci. Bylo jí vedle něj dobře, rozuměli si, myšlenky jim odjakživa kmitaly na stejných frekvencích. Chvilu s matkou jsou jiné. Vzrušují nevypočitatelností. Připomínají nezná-

anou řeku. Sylva nikdy nedokáže předem odhadnout, kam ji proud zanesou. Je třeba být ustavičně ve střehu. Poslouchat, všímat si. Dávat pozor i na zdánlivě banální maličkosti. Jedině tak člověk pozná, co se děje pod hladinou.

„Vlakem jsi tu z Míšně za tři hodiny,“ prohodí matka nad jídelním lístkem, který jim servírka přinesla. „A za tátou to budeš mít dvě a půl.“

Náhodný posluchač u sousedního stolku by si mohl myslet, že je řeč o vlakovém spojení, ale matčina slova jsou jenom vrcholek ledovce. Skrývají celou řadu nepřímých sdělení a impulzů. Je v nich i něha a nejistota. Matka Sylvě mezi řádky říká, že si s její novou životní etapou dělá starosti. Bojí se, jestli si v tom cizím městě nebude připadat osamělá. Jestli tam dokáže žít. Nejde o dvě a půl nebo tři hodiny strávené ve vlaku, ale o to, že si bude muset pokaždé vybrat, kterým směrem se o víkendů rozjede. Rozhodovat se, koho z rodičů navštíví.

„Doufám, že mě někdy vyzvedneš a pojedeme spolu za tátou,“ řekne Sylva a zhluboka se napije vychlazené minerálky. Kysličník uhličitý ji zaštípe v nose i v krku, okamžitě kýchnou, vzápětí se rozškytá.

„Pro... miň.“ Přikryje si pusou dlaní, ale mezi prsty jí probublává smích. Vždycky, když se zachová jako jeskynní člověk, vyprskne z rozpaků smíchem. Několik nejbližších hostů se otočí. „Nemáš kapes... ník?“

Matka je na podobné situace připravená. Ví, že když se Sylvou někam jde, může očekávat cokoli. Pohotově jí podá balíček papírových kapesníků.

„Nebo taky naopak,“ pokračuje v předchozím rozhovoru. „Vy přijedete občas za mnou.“

Sylva zavrtí hlavou. Rozpomene se na poslední večer doma v kuchyni. Na otcovu nepřesvědčivou výmluvu.

„Táta se sem bojí,“ řekne. Matka zvedne obočí. Pohledem Sylvu vybízí, aby pokračovala. „Myslí si, že ho tu nechceš.“

„Jak to víš?“

„Mluvili jsme o tom.“

„Opravdu? Co ti přesně řekl?“

„Že sem nepojede, protože...“ Sylva se odmlčí a pátrá v paměti, aby mohla otcova slova přesně reprodukovat: „...protože je moc dusno.“

„A dál?“

„To je všechno. Na podzim řekne, že je sychravo. A v zimě bude moc zima.“

Matka už se nevyptává. Zná otcovu povahu, ale nemůže ji změnit. Tak jako nedokáže změnit sebe. Jednodušší je změnit téma.

„Co Niklas? Jak se mu vede?“

„Má holku.“

„Ukázal ti ji?“

Sylva přisvědčí. V žaludku ji okamžitě zatlačí pecka, kterou tam má už několik dnů. Pořád ještě setkání s dívkou v županu nevstřebala. Zanechalo v ní směs protichůdných dojmů. Musí si je utřídit.

„Až budu točit filmy, nebude se v nich mluvit,“ prohlásil jednou Niklas, když se dívali na Východ slunce. „Vsadím se, že Murnau by točil němý filmy i dneska. Jsou daleko silnější. Je v nich větší náboj.“

To bylo před dvěma roky. V té době měl ještě kameru.

„Když necháš herce mluvit,“ vysvětloval Sylvě, „ztrácí se jejich energie v dialogu. Já bych jim vždycky těsně před natáčením strčil do pusy roubík, ať si poradí beze slov.“

Temnovláška v Niklasově předsíni toho taky moc nenařekala, a přitom z ní něco silného vyzařovalo. Silného a zákazonosného. Když nad tím Sylva přemýšlela, napadl ji výraz *energie pádu*.

„To je přece Helga!“ ozve se nad jejich hlavami. Sylva vzhledne. Vysoký muž, který se u nich zastavil, má temně opálenou tvář a široký úsměv. Opravdový úsměv. Nepředvádí pouhé cvičení lícních svalů, jakým dospělí často nahrazují

společenský pozdrav – smějí se mu i oči a čelo. Dává najevo nefalšovanou radost, že matku vidí. „Co děláš v tomhle počasí v Berlíně?“

„Mám tu práci a hlavně dceru.“

Matka je navzájem představuje. K Sylvě se natáhne čokoládová ruka. Opálení z jiného podnebního pásma, námořnický stisk. Jmenuje se Adam.

„Můžu na chvíli?“

Ani nečeká na odpověď. Už si přistrčil židli a bez rozpaků se k nim posadil. Začíná mluvit. Právě přiletěl z Dubaje. Za čtrnáct dní se tam zase vrací. Staví velkou administrativní budovu. Strašná otročina. Nepředstavitelné horko. Ale spousta báječných lidí. A ten projekt, Helgo! To už je se vším všudy stavba nového tisíciletí. On má na starosti vzduchotechniku. Využívají sice moderních materiálů, ale zároveň prastarého systému větrných věží z Persie...

Sylva si teprve se zpožděním uvědomí, že neposlouchá. Vypnula. Pozoruje jenom mimiku a gesta. Niklas má pravdu. Némý film vyjadřuje víc než sebezručněji napsaný dialog. Člověk pozná, o co skutečně jde. Čokoládový Adam nemá roubík v ústech, a Sylva přesto cítí, že mezi ním a matkou existuje důvěrné spojení. Jakási skrytá pružina. Sylva vnímá její tah. Možná se nějaký čas neviděli, ale hodně o sobě vědí a mají k sobě blízko, ať už to znamená cokoli. Totéž si Sylva myslela o sobě a Niklasovi. Byla přesvědčená, že jejich vztah je nezničitelný. Teď ví, že to byla iluze. Stejně jako se vzdálili geograficky, tak se během let vzdálila i témata jejich životů. Nevyhnutelně. Nevyhnutelně? Sylvu by zajímalo, jestli by byla jiná, kdyby zůstala v Berlíně. A Niklas? Změnil by se, kdyby najednou začal žít v Čechách, v Řecku, na Ukrajině? Jsou všichni především produkty svého prostředí, anebo je v nich něco pevného, zásadního, co si s sebou nesou od narození až do smrti? Vyjadřuje jejich genetický kód i schopnost odolávat či podléhat změnám?

„Začínám po prázdninách jinde,“ odpověděla Robinovi, když se jí zeptal na školu. Vylezli na břeh a posadili se na teplé kameny. Slunce už se schovalo za špičky Grunewaldského lesa, ale vzduch pořád hřál a hladinu jezera brázdilo několik člunů. Vrčení jejich motorů dodávalo večeru ryze prázdninový charakter, podobně jako rozpustilé štěkání Robinova pudla, který běhal kolem a vytřásal vodu z kudrnaté srsti.

„V jiný škole?“

„Hodně jsem chyběla. Ne že bych byla nemocná.“

Pokýval hlavou. Pochopil.

„Já jsem v pololetí taky přešel jinam.“

„Taky? A...“ Už už se chtěla zeptat na důvody, ale v posledním okamžiku se zarazila. Všimla si linie jeho brady. Měl stisknuté čelisti a vystouplé šlachy na krku, jako by se snažil zvládnout nějakou křeč.

„A jak se ti v noví škole líbí?“ položila náhradní otázku. Účinek se projevil okamžitě. Čelisti se uvolnily, křeč zmizela.

„Ujde to. Hlavně fyzika a matyka.“

„Tvoje oblíbený předměty?“

„Snad. Nevím. Asi z nich budu maturovat.“

Podivný kluk. Neprůhledný. Opatrně pootevřený. Vypadá, že toho hodně ví, ale na rozdíl od Filipa to nevěší člověku na nos. I jinak se drží zpátky. Jako by se v jednom kuse kontroloval. Jako by měl sám ze sebe strach.

„Promiň,“ vyhrkl, když si všiml, že si kolem sebe omotala ručník a chce si stáhnout mokré plavky. Rychle se otočil, rozběhl se s pudlem po břehu a začal mu házet klacek. Jeho úzkostlivá snaha zůstat k Sylvě otočený zády po celou dobu jejího převlékání byla až směšná.

„Nechceš palačinku?“ zeptá se matka, když se u jejich stolu znovu zastaví servírka. „Nebo zmrzlinu?“

Sylva zavrtí hlavou. Dojí tuňákový salát a důkladně vytře misku kouskem bagety. Neláme si hlavu nad tím, jestli se to sluší, nebo ne. Je jí líto zbytku pikantního dressingu.

„Já si dám bílou kávu,“ řekne matka.

„Presso,“ připojí se k objednávkce čokoládový Adam. Nechystá se odejít, je vidět, že si s matkou mají co vyprávět. O architektuře v Dubaji. A jiných věcech. Sylva vstane.

„Půjdu se ještě podívat po nějakých džínách,“ řekne.

„Nemám jít s tebou?“

„Ani ne.“ Řekla to tak, aby bylo jasné, že opravdu chce jít sama. „Sejdeme se doma.“

Dostává od matky peníze. Podává ruku Adamovi. Jeho usmívající se oči.

„Jsem rád, že jsem tě poznal. Hezký zbytek prázdnin,“ po přeje jí. Nedá se nic dělat, je opravdu sympatický. Vyzářuje z něj příjemná sebejistota člověka, který si se životem ví rady. Určitě nemá urbanofobii, nejspíš nikdy nebyl v krizi, možná dokonce umí odpovídat na otázky. Sylvu napadne vyzkoušet to. Už byla na cestě k východu, ale vrátí se.

„Myslíte si, že velikost prsou má vliv na ženskou psychiku?“

Zaskočila ho. Okamžik mlčí a zkoumavě se na ni dívá. Není si jistý, jestli si nedělá legraci. A z koho.

„O velikosti prsou zřejmě rozhoduje množství hormonů,“ řekne nakonec uvážlivě. „A hormony nesporně ovlivňují některé duševní pochody.“

„Které třeba?“

„Řekl bych, že nejvíc ty, co vyvěrají přímo z instinktů.“

„Takže já jsem podle vás pudovější než třeba tamhleto zrzka?“

Adam přeskočí pohledem k ploché rudovlásce u okna, zavrtí hlavou, směje se.

„Neposlouchej mě, co já o tom vím! Studoval jsem techniku, ta není o hormonech!“

„Stejně děkuju.“

Když vyjde na ulici a horký vzduch ji udeří do tváře, že se až zajákne, nezamíří k obchodu s džínami, ale rovnou ke sta-

nici metra. Rozhovor s Adamem ji zmobilizoval. Najednou ví, kam musí jet. Cítí to tak intenzivně, až se jí zjeví chloupky na rukou. Rozběhne se.

„To není sranda, Niklasi! Můžeš mi to vysvětlit?“
„Nic jsem nesebral.“
„Aspoň mi nelži, do prdele!“
„Nelžu. Přísahám, že jsem si nevzal jedinej cent.“
„Jak mi teda vysvětlíš, že víc než čtyři stovky chybí?“
„Jediný vysvětlení, který mě napadá, je chyba. Něco se možná omylem nebo... já nevím... nasčítalo dvakrát.“
„Niklasi, to je registrační pokladna! Ta se nepřepočítá! Mají v ní být dva tisíce sto padesát euro a je v ní sedmnáct stovek! Kde je ten zbytek?“
„Je mi líto, ale fakt nevím.“
„Mně je taky líto, protože v tom případě jdeme na policii.“
„A když ty prachy přinesu?“
„Říkáš, že jsi žádný nevzal.“
„Na tom nezáleží. Seženu je.“
„Dokdy?“
„Do tejdne.“
„Do zejtřka do večera.“
„To je nefér, dát mi takhle šibeniční lhůtu. Dělán u vás přece už rok a nikdy jste se mnou neměl problémy.“
„Tušil jsem, že přijdou, chlapče. Co do sebe pereš ty sračky, bylo jasné, že tu kasu jednoho krásného dne vybereš.“
„Nevybral jsem ji.“
„Niklasi, krucinál, podívej se na sebe, jak vypadáš! Před rokem jsem přijímal normálního, slušného kluka, teď je z tebe kostlivec s vypoulenějma očima! Mimoň! V poslední době jsi přišel do práce několikrát zkouřenej, ale pořád jsem ti dával šanci. Doufal jsem, že se vzpamatuješ. Měl jsem rád tvýho tátu,

abys věděl. To byl rovnej chlap. Myslel jsem, že seš po něm, a ty zatím...“

„Nevzal jsem si ani cent!“
„Vrať mi všechny klíče. U mě jsi skončil.“
„Přísahám vám, že jsem se těch prachů ani nedotkl.“
„Na přísahy ti kašlu. Udělej, co říkám, nebo lítáš v ošklivým maléru.“
„Dejte mi aspoň tři dny, to už se něco dá...“
„Do zejtřka do večera.“
„Tak vám teda pěkně děkuju.“
„Poděkuj sobě, chlapče.“

Nic než šmejd! Vyšisovaná reprodukce Gauguinových Vánoce, podnos z křišťálového skla a na něm figurky muzikantů, Heinovy básně v ohmataný kožený vazbě, vyšívanej ubrus, kyvadlový hodiny, který už léta nejdu. Za všechno dohromady dostanu s trochou štěstí sto euro. Loď ve flašce s mosazným štítkem, kterou si máma s tátou přivezli z první společný dovolený na Rujaně, mi kdysi upadla na podlahu a nakráplo se jí dno. Jakžtakž drží pohromadě, a když se na policiče šikovně natočí ke zdi, není prasklina vidět, ale ve frcu by mi za ni nic nedali.

„Do zejtřka do večera,“ dal se slyšet pan Butzke. „Jinak lítáš v maléru!“

Pro něho je to hračka, schraštit čtyři sta padesát euro. Prostě otevře peněženku. Nebo sejf. V krajním případě si zajde k automatu. Já i kdybych u automatu vystál kráter, odejdu s prázdnou. Takže mi nezbejvá než štrachat dál. Předsín a kuchyň už jsou prohledaný, teď mámin pokoj. Ještě že má ve všem takovej pořádek, člověk aspoň neztrácí čas. Poněvadž čas je přesně to, co mi chybí. Už zbejvá jenom pár hodin a pořád jsem víceméně na startovní čáře.

„Takovejch krámů mám plnej sklad!“ ušklíbl se šmelinář, když jsem mu včera vysypal na pult mince z tátovy skromný sbírky. Byly mezi nima říšský desetifeniky, válečný kopějky, pár starejch polskejch grošů a hromádka východoněmckejch marek. Nakonec je ode mě vzal a dal mi osmdesát euro. Možná bych jinde dostal víc, ale tady mě zase znají. Klika, že jsem dopadl aspoň takhle. Jenže tím jsou moje možnosti prakticky vyčerpaný. Nic hodnotnějšího v tomhle bytě asi nenajdu. Svoje vlastní věci už jsem dávno střelil a máminy cennosti mají spíš vzpomínkovou hodnotu. Představují pro ni život, kterej stál v mnoha ohledech za starou bačkoru, ale byl její, a proto se ho nemůže jen tak vzdát. To by se zároveň musela vzdát sama sebe.

„Je snadný říkat, že jsme žili ve vězení. Ale moje generace se v tom vězení narodila,“ slyšel jsem od ní snad tisíckrát. „Svět venku byl určitě krásnější, ale když z celý nádhery vidíš akorát zamířovaný okýnko, obrátíš pozornost radši ke svojí cele a spoluvězňům, a pokud máš štěstí, můžeš mezi nima být i docela šťastnej. Aspoň já byla!“

Diplomy a medaile ze soutěží v umělecký recitaci. Malované talířek od kamarádky z Bulharska. Tátovo plnicí pero s věnováním kolektivu Narva. Pro mámu poklady, pro mě neprodejný fetiš.

Ukončím prohlídku sekretáře a otevřu skříň. Pořád ještě v ní visí jeden tátův oblek. Ten nejstarší. Všechny ostatní skončily v Červeným kříži, ale s tímhle se máma nedokázala rozloučit. Já už si v něm tátu nepamatuju. Vůbec na něj mám celkem málo vzpomínek. Jsou to spíš záblesky než ucelený obrazy – s jednou výjimkou. Když mi byly asi čtyři, vzal mě v neděli na fotbal, a protože jsem přes ostatní fanoušky neviděl, vyzdvihl mě na ramena. Seděl jsem mu za krkem celej zápas, ale nestěžoval si.

„Muší váha teda rozhodně nejseš,“ bylo jediný, co řekl, když mě před stadionem sundával. Znělo to jako pochvala,

a tak jsem se nafukoval pýchou. Táta si pak musel dát pivo, aby se vzpamatoval, a já dostal kolu, což jsme mámě radši neřekli. Proti pivu by celkem nic neměla, ale kokakolu vždycky považovala za nebezpečnej nápoj. Ta fotbalová neděle je moje nejjasnější vzpomínka na tátu. Kdykoli si ji znovu promítám, mám jeho obličej úplně zřetelně před očima.

„Pokud jde o mýho tátu, nepamatuju si ho ani trochu,“ řekla Evita krátce předtím, než jsme se pohádali. Mluvili jsme o dětství a podobnejch problémech. „Kdybych ho potkala, tak ho nepoznám. Třeba je to ten tlustoch, kterej mně včera v obchoďáku sahal na zadek. Anebo tamhleten pracháč v bavoráku. Anebo ten šílenej trafikant na nádraží!“

Trafikant v nádražním kiosku byl doopravdy na pokraji šílenství a já se ani moc nedivím. Na vlastní oči viděl, jak mu Evita šlohla balíček tabáku, a přitom ho u ní nemohl najít. Profilcoval jí kapsy, obrátil jí naruby tašku, donutil ji dokonce, aby mu ukázala pásek od kalhot, ale nic nenašel. Tabák byl fuč. Zhmotnil se teprve na Schillingově mostě, když Evita dostala chuť zahulit si.

„Čárymáry fuk!“ vytáhla balíček z podpaždí, kde ho měla zasunutej pod gumou podprsenky. „Abrakadabra!“

Opírali jsme se o zábradlí, koukali do Sprévy a ve mně rostla čím dál větší potřeba zmínit určitý věci. Ne je bůhvíjak tematizovat, jenom si o nich trošku popovídat. Nebo je aspoň vynést na světlo. Cejtil jsem, že už si je nemůžu nechávat pro sebe.

„Evito?“ povídám. Zvedla hlavu. Měla na očích brejle proti slunci.

„Co je?“

„Sundej si ty brejle.“

„Proč?“

„Aspoň na moment.“

Otočila se, aby jí slunce nepálilo přímo do obličej, a opatrně brejle nadzvedla.

„Co je?“ opakovala.

„Koukni se na mě.“

Pokusila se o to, ale neuspěla. Zamžourala, párkrát mrkla a nakonec nechala oči schovaný pod řasama. Poslední dobou je měla skoro pořád usazený nebo přinejmenším zarudlý. Tvrdila, že je to ze sluníčka, ale já si tím nebyl jistej.

„Co máš s očima?“ zeptal jsem se.

„Zánět spojivek asi.“

„Není ten zánět náhodou v přímým spojení s tvým předloktím?“

„Jak to myslíš?“

„Ty víš, jak to myslím.“

Zavrtěla hlavou.

„Perníkáři jsou světloplachý. Nevšimla sis?“

„Co to má společného se mnou?“

Nevěděl jsem, jestli do sebe rve perník nebo něco jiného, taky to bylo vedlejší. Vzal jsem ji za loket. Chtěla ucuknout, ale nenechal jsem ji. Jednou rukou jsem ji držel a druhou jí vyhrnul rukáv. Měla předloktí zřízený hůř než minule.

„No a co!“ vyškubla se mi. „Chtěla jsem to vyzkoušet!“

„Kolikrát? A kdes na to vzala?“

„Hele, pan Zhulenej si hraje na svatouška!“

Uraženě se obrátila a vykročila pryč ode mě.

„Myslel jsem, že před sebou nic neskrejváme,“ zavolal jsem.
„Že děláme všechno spolu!“

Zastavila se.

„O co ti jde? Chceš to taky zkusit?“ Černý skla jejích brejlí mi civěly do obličeje.

„Ani ne. Chci, abys přestala. Oba si na nějaký čas dáme pohov, co ty na to? Zašli jsme moc daleko.“

Poslední dobou jsem dostával vítr. Nejenom kvůli Evitě. Něco se mi dělo v mozku. Byl jsem ustavičně podrážděnej, vadily mi hlasitý zvuky a z rychlejších pohybů se mi zvedal žaludek. Taky mi čím dál častěji určitý věci a události vypadá-

valy z paměti. Ať jsem se snažil sebevíc, nemoh jsem si například vzpomenout, jestli jsem před odchodem z domu vypnul sporák, jestli jsem zamkl, namazal si chleba a snědl ho, anebo jestli jsem to všechno jenom chtěl udělat. Hranice mezi tím, co se fakt stalo a co se odehrávalo akorát v mé hlavě, byla čím dál mizivější a to mě znervózňovalo. Aktivovalo to můj poplašnej systém.

„Hele, už nemáme sami sebe pod kontrolou, leze nám to na mozek. Nevidíš, že z toho začínáme blbnout?“

„Mluv laskavě za sebe! Já žádný kázání nepotřebuju, toho jsem si užila dost!“

Jednou mi vyprávěla, že když jí umřela máma, šoupli ji do nějakýho internátu, kde se o ni staraly jeptišky. Byly prej hrozně hodný, ale v jednom kuse se jí snažily duchovně zušlechťovat. Měla z toho mindrák.

„Posloucháš mě vůbec?“ řekl jsem a o pár kroků jsem se k ní přiblížil. Po mostě svištělo jedno auto za druhým a mě nebavilo překřikovat je. „Sama jsi říkala, že ti jde jenom o odblokování. Že se chceš akorát dostat ke svejm skrytejm zdrojům, ne se stát otrokem. Dáme si pauzu. Vykašlem se na haš, na trávu, na pilule... na všechno. Prostě budem nějaký čas čistý. Nebo je to pro tebe takovej problém?“

Neodpověděla. Zírala na mě strnule a nevyzpytatelně jako socha. Jako by byla fakticky vytesaná do nějakýho egyptskýho chrámu. Pak se beze slova otočila a šla pryč. Uvažoval jsem, jestli se mám pustit za ní, ale nakonec jsem to neudělal. Na královny se nedá dělat nátlak. Potřebujou čas.

„Krucinál!“ zařvu do prázdnýho bytu. Mám docela solidní absták. Už dva dny jsem si nezakouřil ani nic. Začínají mi povolovat nervy. „Posraný hadry!“

Kopnu do dveří skříně, málem je vyvrátím z pantů a otevřu prádelník. I v něm jsou hadry – tři napěchovaný police. Zběžně je prohrabuju. Ubrusy, utěrky, hromádky prostěradel a povláků. Jsou vyžehlený, voní citronem a levandulí. Nad

nima v šuplíku má máma kabelky. Jednu malou sametovou a dvě větší z kůže. Tu malou si dřív brávala do divadla, ale už celou věčnost v žádném nebyla. Vytáhnu ji a bojuju se zkřiveným uzávěrem. Z netrpělivosti jsem čím dál vzteklejší. Nakonec škusnu tak silně, že uzávěr urvu, kabelka se otevře dokořán a obsah se vysype na koberec. Zírám. Narazil jsem na zlatonosnou žílu. Kolem nohou se mi kutálejí prstýnky, korále, brože a manžetový knoflíčky. Je tu i tátův snubní prsten a dědečkovy cibule na zlatém řetízku. Všechny ty věci znám, celý můj dětství ležely v malý truhličky v obýváku, ale pak najednou zmizely a já na ně zapomněl. Máma je nejspíš schovala, když zjistila, že začínám chodit do frcu. Jenže je schovala špatně.

„Opravdu, opravdu, ale opravdu mě těší, že se tohohle nedožil táta!“ řekla by, kdyby tu teď byla. Naštěstí je dvě stě kilometrů odtud. I když denně telefonuje, nevidí sem. Nemá chudinka páru, co se tu děje. Kam až jsem se dostal. Ještě dva dny si může užívat klidnou dovolenou. Pak začne cvrkat.

Spustím se na kolena, sbírám z koberce rozsypaný šperk a blahořečím skrytejm silám, který mě mají na starost, nebo komukoli jinému, kdo je za tenhle mirákl zodpovědný.

„Díky!“ křičím do prázdného bytu. „Nikdy vám to nezapomenu!“

Není to uvolněnej adrenalin, spíš potřebuju něco přeřvat. Jde o to, že ten pocit štěstí, kterej mě víc než půl roku provázel, už není bezbřehej. Smrskl se. Když ode mě Evita na Schillingově mostě bez ohlédnutí odkráčela a já tam pod pálcím slunkem, uprostřed smradu z vejfuků zůstal sám, poprvý mě napadlo, jak málo toho o ní vím. Ledacos jsme spolu prožili a vlastně jsme nikdy nepřerušili dialog, ale skládal se hlavně z výměny myšlenek. Vnější fakta jsme považovali za nedůležitý. Na jedny straně jsme se znali jak siamský dvojčata a na druhý straně jsme byli cizinci. Jenže kde hledat cizince? Evita

mi žádnou adresu nedala. Žádnou neměla. Když nebyla u mě, mohla se vyskytovat na desítkách tisíc míst. Což bylo to samý, jako kdyby přestala existovat. Aspoň z máho hlediska.

„Neboj, mám spousty možností,“ odpověděla, když jsem se jí v zimě ptal, kde bejvá, zatímco jsem v Prestu nebo ve škole. „Většina z nich je na krátký zahřátí, ale někde se můžu zdržet i přes noc. Hodnej člověk ještě žije!“

Nevím, jestli tím myslela někoho konkrétního. Pokud jo, neznal jsem ho. Párkrát jsme spolu byli na mejdanu, kde se kolem ní motala spousta nejrůznějších týpků, ale i když mi některý představovala, žádný z nich nebyl tak výraznej, aby mi doopravdy utkvěl v paměti. Jeden čas chodila přespávat do dřevěny chatičky v Heinersdorfu, jenže na jaře si nějaký sádrovej trpaslík stěžoval, policajti to tam pročesali, pozemek nechali vyklidit a parta, která byla v boudě nakvartýrovaná, se rozprskla po Berlíně. Neměl jsem tušení, co to bylo za lidi, ani kde momentálně jsou a jestli se Evita s někým z nich ještě stýká. Vážně jsem si připouštěl možnost, že ke mně nenajde cestu zpátky. V přeneseným i skutečným slova smyslu. Měl jsem o ni strach. Žila sice na ulici už dřív a dovedla se o sebe postarat, jenže tehdy na tom byla relativně dobře. V poslední době potřebovala někoho, kdo na ni dohlídne. Někoho, komu záleží na tom, aby se neválela na chodníku a nenechala do sebe kopat. Někoho jako já.

Mám šperků plnou hrst. Dám je zpátky do kabelky, ale hned mi dojde, že je to chyba. Nemůžu jít s máminou kabelkou přes dvůr a po ulici. Bylo by to podezřelý. Radši svůj poklad nasypu do papírovýho sáčku od housek. Ten můžu klidně držet v ruce a nikoho nic nenapadne. Až zapadnu do frcu, už to bude jedno. Šmelinář se nad pekařským pytlíkem pozastavovat nebude. Nepozastavuje se nad ničím.

„Našel jsi ho na lavičce, že jo?“ zeptal se mě, když jsem mu před časem donesl mobil. Odpověděl jsem, že je můj, ale nevěřil mi. Je zvyklej na kradený zboží. Rukama už mu prošlo

takový množství vzácností i šrotu, že je k osudům věcí naprosto lhostejnej. Nejspíš je nenávidí. Nedivil bych se, kdyby bydlel v nezařízený cimře, kterou nehyzdí jediná lampička nebo popelník. Čtyři čistý holý stěny. Dokonalost prázdnoty. Takhle si jeho byt představuju.

Zamknu, sejdu po schodech, a dřív než vylezu na dvůr, mrknu do sklepa. Naše komnata je prázdná. Nic jinýho jsem ani nečekal. Ačkoli v koutku duše...

„Stejskalo se mi,“ řekla Evita místo pozdravu, když včera odpoledne strčila hlavu do krámu. „A taky jsem přemejšlela. Měl jsi pravdu.“

Přesně si pamatuju, jakej pocit úlevy se ve mně rozprostřel. Ne že mi dala za pravdu, ale že se po naší hádce vůbec objevila.

„Promiň, jestli jsem byl sprostěj,“ omluvil jsem se.

„Nebyl jsi sprostěj. Jenom jsi říkal věci, který jsem nechtěla slyšet.“

Začali jsme se líbat. Voněla horkem, jak přišla z ulice, a já měl neodolatelnou chuť zapadnout s ní do zadního kumbálu na pohovku, jenže vtom zacinkal zvoneček a dovnitř vstoupil zákazník. Musel jsem se mu věnovat a pak dalším lidem, co se trousili dovnitř a ven. Obsluhoval jsem je a Evita si mezitím pouštěla různý testovací céděčka. Občas se na mě koukla a já se jí dotknul pokaždý, když jsem šel okolo. Zase jsme k sobě patřili a mně z toho bylo tak dobře, že jsem ten pocit musel nějak zhmotnit. Nenapadlo mě nic jinýho než vyběhnout ven a koupit naproti u Itala zmrzlinu. Sobě pistáciovou a Evitě banánovou s čokoládou.

„Musím si něco zařídit,“ řekla, když ji dolízala. „Přijdu za chvílku.“

„Zavírám v půl sedmý,“ zavolal jsem za ní. Už byla jednou nohou na ulici. Usmála se a zamávala mi přes sklo výkladu. Pak zmizela. Nevrátila se ani za chvílku, ani do půl sedmý. Místo ní se dostavil pan Butzke, aby udělal uzávěrku. Ve chví-

li, kdy otevřel pokladnu, těsně předtím, než se dal do přepočítávání bankovek, mi zničehonic svitlo. Prostě jsem to najednou věděl. Jenže už bylo pozdě.

Je to Sylva. Zmėřím ji ještě z průjezdu. Blíží se po druhým chodníku, má oči oslepený sluncem, zatím si mě nevšimla. Rozhlíží se, aby mohla přejít. Je jasný, že jde sem. Rychle zapadnu do květinářství. Nedokážu s ní mluvit. Nechci se s ní ani potkat. Jestli je na světě jedinej člověk schopnej uhádnout, co skrejvám v pytlíku od housek, je to právě ona. Má čich jako vlčák.

„Čím můžu posloužit?“ zeptá se mě prodavačka.

„Jenom se tu schovávám,“ odpovím. Mohl bych předstírat, že si vybírám kytku, ale nemám náladu tahat ji za nos. Jsem vevnitř celej sevřenej, nechce se mi ani mluvit, natož lhát.

„Nemůžete si hrát na schovku jinde?“ zeptá se nervózně. Možná má strach, abych z kapsy nevytáhl granát nebo něco.

„Nebojte se,“ uklidňuju ji. „Hned vypadnu.“

Sylva už přeběhla ulici, letmo sklouzne pohledem po výloze květinářství a zmizí v průjezdu. Nevšimla si mě. Ještě pár vteřin čekám, pak vyjdu ven. Dám se do běhu. Sáček v mojí ruce šustí a natřásá se. Uvažuju, kolik mi šmelinář dá.

„Čtyři sta padesát euro! Můžeš mi to vysvětlit?“ pohled pana Butzkeho mě provrtával skrz naskrz, šuplík otevřený pokladny se mi šklebil do obličeje. „Tvůj táta byl rovnej chlap, Niklasi, myslel jsem, že seš po něm, a ty zatím...“

A já zatím nesu tátův snubní prsten do frcu, pane Butzke! A jediný, na co při tom myslím, je holka, která vám ty prachy čmajzla, zatímco jsem jí kupoval zmrzlinu. V týhle chvíli už je nabeton nemá. Proměnila je za to, čemu tak výstižně říkáte sračky a co si prohání žílama. Moje zotročená královna... Nemám tušení, jak dlouho tahle její jízda trvá. Mám jenom starost, abych ji našel dřív, než totálně vodjede. Víte, co je to totálně, pane Butzke?

„Jak se jmenuje?“

„Sylva.“

„Kde vlastně žije? Co dělá?“

„Chodí za školu. V nějakým českým městě. Po prázdninách začne v Míšni.“

„Mně se zdá sympatická. Co kdybych ji pozvala na tiramisu? Povedlo se mi, ne?“

„Mami!“

„Copak? Je tu týden a ještě jsem s ní ani nemluvila. Ráda udržuju normální sousedské vztahy. Zazvoním na ni. Určitě se nudí.“

„To není typ holky, která by se nudila.“

„Jak to víš?“

„Prostě to vím!“

„Nevztekej se, Robine. Vždycky, když se na něco zeptám, vytočí tě to. Myslela jsem, že si těch pár dnů tady spolu užijeme, že budeme mít konečně čas popovídat si, a ty se zatím buď vztekáš, nebo mlčíš. Nic o sobě neřekneš. Nevím, jak sis zvykl v nové škole, nevím, jaké máš kamarády, nevím nic. Akorát jak maluješ. Prohlížela jsem si tu tvou poslední temperu a...“

„Mami! Proč myslíš, že jsem ji strčil za skříň?“

„Asi abys získal odstup. Abys ten obraz nějakou dobu neviděl, ne?“

„Abys ho neviděla ty! Není hotovej!“

„Ale to hlavní už jsi do něj dal. Našla jsem tam všechn tvůj vztek a taky strašně moc touhy a ještě něco nešťastného a...“

„To má být rozbor mého duševního stavu?“

„Mluvíme o tvój tepeře.“

„S tebou je fakt sranda, mami.“

„To je dost, že sis toho všiml.“

„Když si chceš mermomocí povídat, tak mi řekni, co víš... teda co si myslíš... ty víš, o čem.“

„O Melindě? Neublížil jsi jí. Nikdy bys nikomu neublížil, Robine, tím jsem si jistá.“

„Jak si můžeš být jistá? Já sám si nejsem jistej. V jednom jsem jí určitě ublížil.“

„V čem?“

„Chtěla slyšet, že ji miluju, a já jí to neřekl.“

„Proč?“

„Proč bych měl někomu říkat miluju tě, když ani nevěřím, že něco takovýho existuje?“

„Co nevěříš, že existuje?“

„Romantický city. Vymyslely jste si je.“

„Kdo?“

„Vy holky. Abyste ospravedlnily sex. Abyste si nepřipadaly jako zvířata. Co je? Proč tak koukáš?“

„Jen počkej, až se zamiluješ!“

„Nemůžu se zamilovat, když nevím, co to je. Ty víš, co to je?“

„To bych řekla!“

„Tak mi to vysvětli.“

„Stav zamilovanosti se nedá vysvětlit. Když jsi v něm, nic jinýho neexistuje – je absolutní.“

„Čemu se podobá?“

„Až se zamiluješ, budeš to vědět.“

„Podle čeho?“

„Právě podle toho, že se nepodobá ničemu.“

Keře vydechují těžkou, unavenou vůni, vzduch se ani nehne. Jako by nebyl. Jako by ho z města někdo odpumpoval. Cestičky v parku zejí prázdnotou. Ve stínu stromů kolem potoka táboří skupinka turistů, kteří se sem uklidili před nejprudším žářem. Několik odvážlivců stoupá s bedkry v rukou vzhůru k Schinkelovu pomníku.

„Muffine!“ Robin zkusí zapískat, ale je z toho jen suchý svist. Má vyprahlo v krku, jazyk se mu lepí na patro. „K noze!“

Pes nechá očichávání odpadkového koše, neochotně se přisourá a nechá se připnout na vodítko. Před chvílí se vymáchal v potoce, ale srst už má zase suchou a horkou.

„Doma si lehneš na dlaždice a pustím ti větrák,“ slíbí mu Robin. Vykročí z parku na ulici. Z dlažby už vycouvaly sluneční paprsky, ale jako by teprve teď začala opravdu sálat. I ploty a zábradlí jsou rozpálené. Nejteplejší léto století, hlásají meteorologové. Peklo pro kardiaky, varují lékaři. Otec posílá třikrát denně esemesky, aby se ujistil, že je matka v pořádku.

„Ať pro jistotu vůbec nechodí ven, v bytě je jí nejlíp. Dej na ni pozor,“ klade Robinovi na srdce. „Spoléhám na tebe, jsi už chlap!“

Jeho telefonáty Robina i na dálku spoutávají. Je v Harcu a zároveň je tady s nimi a dohlíží na každý jejich krok. Nikdy nezapomene zdůraznit, jak se na Robina spoléhá. Právě to časté opakování je podezřelé. Zavání promyšlenou taktikou. Robin by otci s chutí řekl, že o jeho chlapské řeči nestojí, ale netroufne si. Je rád, že mezi nimi vládne příměří. Sice napjaté, ale přece jen příměří.

„Znáš ho, má svůj způsob,“ řekla odpoledne matka nad miskou tiramissu. Jako obvykle se snaží otcovo jednání vysvětlit. Ospravedlnit. „Nesmíš se na něho zlobit. Sám je ztělesněná zodpovědnost a chtěl by, aby ses mu podobal. Nemyslí to zle.“

Ve skutečnosti by otec nejraději viděl všechny takové, jako je sám. Spolehlivé, vypočitatelné. Ať už to myslí zle, nebo dobře, vyvolává tím jenom napětí. Kdyby nepozoroval svět z právního, ale spíš z fyzikálního hlediska, musel by vidět, jak riskantně se chová. Musel by počítat s tím, že každý tlak zákonitě vyvolá protitlak. Někdy ne bezprostřední, ale čím vět-

ší odklad, tím silnější reakce. Otec fyziku podceňuje. Je přesvědčený, že všechno se dá řídit morálkou.

Muffinovo štěknutí Robina přiměje zvednout hlavu. Už jsou u domu. Vjezd do garáže je zablokovaný červeným porsche. Rubínový lesk kapoty oslňuje oči, takže Robinovi chvíli trvá, než si všimne spuštěného okénka a hlavy, která se k němu zevnitř naklání.

„Ahoj, Robine! To jsem ráda, že tě vidím!“

Sylvina matka. Vrací se z nákupu. Na zadním sedadle má hromadu tašek.

„Chtěla jsem ti poděkovat,“ pokračuje dřív, než Robin stihne odpovědět na pozdrav. „Prý jste si onehdy se Sylvou báječně zaplavali.“

„Myslím, že jí chyběl proud. Říkala, že většinou plave v Labi.“

„Plave všude, kde se dá. I kde se nedá. Loni na jaře skočila do Sprévy přímo v centru. Z Jannowitzova mostu. Přivedla ji městská policie. Musela jsem za ni platit pokutu. Je vážně blázen.“

Krčí rameny a směje se. Robin uvažuje, jestli mu Sylva připadá jako blázen. Svě matce se každopádně nepodobá – z každé vyzařuje jiná energie, mají rozdílnou stavbu kostry a naprosto odlišné vůně. Sylvina matka je drobná, působí činnorodě a voní drahou kosmetikou. Sylva je spíš robustní a voní sama sebou. Její temperament není na povrchu. Když ji Robin pozoroval, jak vychází z jezera na břeh, shrnuje si vlasy z obličeje a stírá kapky vody z opálené kůže, přičemž žádný pohyb nebyl bezúčelný, nebo dokonce svůdný, ale všechny klidné a samozřejmé, připomněla mu šelmu. Může být šelma blázen?

„Nejspíš se pojedou vykoupat i dneska,“ prohodí ledabyle, aby to nevypadalo, že se vnucuje. „Kdyby měla chuť...“

„O tom nepochybuji. Řeknu jí, aby na tebe zazvonila.“

Kývne mu na pozdrav a sešlápne plynový pedál. Motor, který celou dobu ospale vrněl, zaburácí a Muffin zareaguje po-

drážděným štekáním. Robin ho přitáhne k noze, aby nevběhl do zavírajících se vrat garáže.

„Závodnice z východu!“ nazývá Sylvinu matku Robinův otec. Myslí si o ní, že porschem a agresivním způsobem jízdy dohání své východoněmecké komplexy. Jednou ji zdvořile upozornil, že vjíždět takovým způsobem do garáže je bezohledné a nebezpečné – viz děti, psi, starci atd. Zčervenala. Slíbila, že si dá pozor. Opravdu je od té doby opatrnější, ale tu a tam se přece jen zapomene a dá průchod své rtuťovité nátuře.

Robin vstoupí do domu a nahlédne do schránky. Pohlednice z Harcu. Text napsaný bratrovým kulatým písmem není běžný prázdninový pozdrav. Dal si s ním práci, všechna slova začínají na m. Kde se mu to nehodilo, prostě změnil nebo vynechal první písmeno.

Můj milý mančafte! čte Robin, zatímco stoupá do schodů. Minuty mjí, manévrujeme mezi muflony, mlátíme mouchy, máme množství makaronů, málo marcipánu. Mlunce mvítí, marně mámíme mraky. Mozoly mažeme mentolovou masťou. Milion meteorů! Mlčíme, mluvíme, močíme mezi masivy. Milující Mil.

Dolů pod podpis Emil přikreslil otce a sebe na vrcholku hory. Otec drží prapor. Kresba je provedená minimalisticky, ale i tak je v otcově postoji něco sveřepého. Robina to pobaví. Emilovi ještě není deset, ale už má otce v malíčku. Ví, co od něj očekávat a jak se tomu přizpůsobit. Na rozdíl od Robina neprosazuje svůj názor, ale nechává otci vždycky poslední slovo, takže mezi nimi panuje soulad. Zatím.

„Je to jednodušší než se s ním hádat,“ vysvětlil jednou Robinovi, když se ho ptal, proč se všem otcovým příkazům podřizuje. „A taky je mi ho líto.“

„Líto? Táty?“ Opravdu Robina zaskočil. Otcova osobnost v něm odjakživa vyvolávala řadu různorodých pocitů, ale lítost mezi nimi nikdy neměla místo. „Proč je ti ho líto, prosím tě?“

„Něčeho jsem si všiml.“

„Čeho?“

„Něčeho smutného.“

„Řekneš mi to?“ Robin byl čím dál napjatější. Emilův výraz nasvědčoval tomu, že odhalil nějaké utajované neštěstí.

„Tátovi...,“ Emil se k Robinovi naklonil co nejbliž, informace, kterou se mu chystal sdělit, byla zřejmě důvěrného charakteru, „...vymlátili zuby! Fakt, já to viděl! Ty, co má v puse, jsou umělý!“

Prvnímu návalu smíchu se Robin neubráníl, ale když o věci později přemýšlel, dovedl bratrův soucit pochopit. Ztráta zubů zaviněná předčasnou paradentózou otce řadila mezi postižené a postižení lidé zasluhovali zvláštní ohledy. Člověk je litoval a nehádal se s nimi, protože jejich život byl těžší než životy zdravých.

„Myslíš, že ho to hodně bolí?“

Robin potlačil chuť znovu se zasmát.

„Myslím, že ne. Nebo možná někdy,“ řekl vyhýbavě. „Kdo ví.“

Teď, když stoupá do schodů s bratrovou pohlednicí v ruce, znovu na rozhovor musí myslet. Kdoví, jestli a jak umělé zuby bolí. *Bolest je nepřijemný smyslový a pocitový zážitek multi-dimenzionálního rázu ve spojení se skutečným nebo potencionálním poškozením tkání*, našel si na webové stránce lékařského sdružení. O něco níž stálo: *Bolest je vždy subjektivní*. Tudiž relativní a nesdělitelná, doplnil si Robin. Třeba otcovy umělé zuby bolí víc v dimenzi psychické než tělesné. Je možné, že se jimi cítí poníženy a ve snaze získat zpět ztracenou důstojnost až přehnaně vyznává zásady. Jenže aby zásady zůstaly zásadami, musejí se dodržovat. Bez výjimky.

Robin se zprudka zastaví. Naráz se mu rozbřeskne. Takhle je to! Půl roku si s otcovým postojem nevěděl rady a teď ho konečně, v jediném zlomku vteřiny, pochopil. Naprosto a be-

ze zbytku. Zírá do stěny před sebou a zčistajasna ví: otec mu jeho verzi Velkého třesku nikdy neuvěřil. Zpochybnil sice Melindino tvrzení a veřejně se svého syna v ošemetné záležitosti zastal, ale vskrytu se nezbavil strachu, že jednal zaujatě. Že hájil lháře a násilníka. Že se zpronevěřil svým zásadám. Ztratil vnitřní jistotu, která mu dodávala sebeúctu. A to Robinovi určitě nemůže odpustit.

Muffin už je nahoře a štěká na stoupající výtah. Prosklenými stěnami kabiny je vidět Sylvinu matku s nákupními taškami. Přijíždí z garáže. Robin rychle vyběhne zbývajících pár schodů a chytí psa za obojek.

„Nebudeš skákat, rozumíš!“ nařídí mu přísně. Zná jeho zálibu dorážet na hladké ženské nohy. „Každý majitel ručí za svého psa,“ je otcovo neúnavně opakované heslo a zároveň podmínka, pod kterou před časem přistoupil na Emilovo škemrání po štěněti.

Bude lepší zmizet s Muffinem v bytě, než Sylvina matka vystoupí z výtahu. Robin rychle strčí klíč do zámku. Západka povolí, ale dveře se otevřou jen na několik centimetrů. Něco jim zevnitř brání. Robin zatlačí. Překážka je měkká, při troše úsilí se dá odsunout. Asi golfová taška s botami, která spadla z věšáku, napadne ho a opře se do dveří vši silou. Muffin už se protáhl. Stojí v předsíni a štěká.

„Mami?“ zavolá Robin.

„Děje se něco?“ zeptá se Sylvina matka od výtahu.

„Jenom se nemůžu dostat dovnitř. Něco spadlo...“ Taška není tak těžká, musí to být něco většího. Konečně se mu povede vsunout mezi dveře hlavu. „Mami!“

Matka leží na podlaze uprostřed rozházených slunečnic a střepů z rozbité vázy. Na Robinův výkřik zareaguje šhubnutím tváře. Víčka se jí zachvějí a malinko nadzvednou, ale hned zase klesnou. Je křídově bílá. Robin cítí, jak ochromenost, která se ho v prvním okamžiku zmocnila, přechází v horečnou aktivitu. Teď jenom klid a jednat!

„Můžete sem jít?“ zavolá do chodby. Chvatně se protáhne do předsíňe, odsune nohou květiny a skloní se nad zhrouceným tělem. Podlaha je mokrá od vody, která se vylila z vázy.

„Pozor, klouže to a je tu plno skla!“

Sylvina matka už je u něj. Beze slova mu začne pomáhat. Jediným pohledem si udělá přehled o situaci, odběhne do pokoje a vmžiku je zpátky s polštářem. Vsune ho matce pod hlavu. „Všechno v pořádku,“ mluví na matku. „Už voláme pohotovost.“

Matka znovu otevře oči, pohne rty, něco šeptá. Robin se k ní skloní.

„Co říkáš?“

„Ne pohotovost...“

Robin pochopí.

„Zavolám doktorovi Krappovi,“ řekne. Matka souhlasně přivře oči. Nechce, aby k ní přijel neznámý lékař z pohotovosti. Primář Krapp jí pomohl při loňském infarktu myokardu, matka k němu na kliniku pravidelně chodí na EKG a ultrazvuk, mají tam o ní všechny záznamy. Nechce jinam.

Zatímco Robin vytáčí číslo napsané otcovou rukou a nalepené v rohu zrcadla nad telefonem, v uších mu zní do omrzení opakované nařízení: „Emile, Robine, vidíte to číslo? Naučte se ho radši z paměti! Kdyby se s maminkou cokoli stalo a já nebyl doma, okamžitě volat!“

Všechno probíhá rychle, hladce, bez zádrhelů. Pacientka doktora Krappa? Krátkodobé bezvědomí? Ať je v naprostém klidu, sanitka tam bude hned. Ano, pan primář je na klinice, už ho informujeme... Robin je i přes hrůzu, kterou cítí, fascinován vysokou výkonností mechanismu uvedeného jediným telefonátem do pohybu a fungujícího jako dobře namazané soukolí. Každý zná svůj úkol a plní ho co nejrychleji a bez chyb. Pokud se stala nějaká chyba – a že se stala, si Robin uvědomuje od chvíle, kdy matčino tělo na podlaze uviděl – udělal ji on sám. Hledí na sebe do zrcadla, jak pokládá slu-

chátko, vidí své rudé tváře, z pocené čelo a vlasy přilepené ke spánkům a přemýšlí, co řekne otci. Co řekne otec jemu.

„Jestli jsi nic nezanedbal, nemáš si co vyčítat,“ bude nejspíš jeho reakce. Zdánlivě uklidňující. Zdánlivě. Ve skutečnosti je to otcův způsob, jak své syny přimět, aby zpytovali svědomí. Aby našli bod, kde selhali.

Robin se nad matkou znovu skloní, hladí ji po ruce a přitom couvá tunelem paměti, aby to kritické místo našel, aby identifikoval slovo nebo gesto, od kterého se události mohly odvíjet jinak. Kdyby se čas dal vrátit o padesát... ne, stačilo by o čtyřicet minut zpátky, všechno by ještě bylo v pořádku, uvažuje. Stál by s matkou tady u věšáku a řekl by – počkat, co přesně řekl?

„Vezmu Muffina ven, od rána nebyl...“ Ano. Na tom nic nevhodného nebylo. Naprosto neškodná věta.

„Půjdu taky,“ řekla matka. Ne, jinak. Přesunula rozhodnutí na něj, protože to vyslovila jako otázku: „Nechceš, abych šla s tebou?“

Samozřejmě, že chtěl. Po rozhovoru, který se mezi nimi tak nečekaně nad miskou tiramissu rozvinul, k ní cítil přímo hmatatelnou něhu. Byl rád, že se nechal rozprávět. Že se spolu smáli. Že využili otcovy nepřítomnosti a zase jednou mluvili bez zábran a otevřeně. O temperách, sexu a jiných záhadách. O všem, co v sobě tak dlouho potlačoval. I matka měla radost, četl jí to v obličejí: Ano, půjdou spolu na procházku, posadí se v parku pod stromy, nepřeruší tu chvíli vzájemnosti. Už už chtěl její návrh přijmout, ale pak si vzpomněl na svou zodpovědnost. Na vražedné horko za okenními tabulkami. Na otce. *Jsi už chlap, Robine, spoléhám na tebe.*

„Radši zůstaň doma,“ řekl nakonec. Znělo to rozumně. Byla to osudová chyba. Nejradši by si za ni nafackoval. Proč se jako malý chlapeček nechal vést otcovými příkazy? Měl jednat podle svého instinktu! Udělat vlastní rozhodnutí!

„Za chvíli tu budou,“ řekne. Jakmile to vysloví, uvědomí si, že stejnou větu opakuje už poněkolikáté. Naléhavě. Jako by si jí sám dodával odvalu.

„Počkám na ně před domem,“ navrhne Sylvina matka. Už posbírala rozházené slunečnice, zametla střepy, vytřela podlahu. Muffina připnula na vodítko a omotala si je kolem zápěstí. Její energická povaha vnáší do celé situace věcnost a optimismus. „Zatím bys měl mamince připravit pár věcí, co bude potřebovat.“

Vyjde se psem na chodbu. Robin slyší, jak sjíždí výtahem do přízemí. Ani jí nestačil poděkovat. Ale na to je koneckonců dost času. Teď musí zabalit tašku. Co by do ní měl dát? Určitě župan a trepky...

„Kartáček na zuby, brýle, telefon,“ napovídá matka. Její hlas je slabý, ale do obličej se jí už vrátila barva. Uvolněně leží, žádné zbytečné pohyby, žádné zbytečné slovo. Snaží se zacházet se svým tělem co nejúspěšněji. Přesně podle lékařských pokynů. Robin pobíhá po bytě, hledá matčiny věci, strká je do tašky, bere ze zásuvky zdravotní průkaz a peníze, rozhlíží se. Snad má všechno. Zezdola slyší zvuk přijíždějící sanitky.

„Robine...?“

Honem si k matce klekne, aby nemusela mluvit nahlas.

„Tátovi...,“ matka se odmlčí. Není jasné, jestli nabírá sílu, nebo se rozmýšlí.

„Zavolám mu,“ ujistí ji Robin.

„Ještě chvíli počkej, nebudeme ho zbytečně plašit. Uvidíme, co řekne primář. Třeba o nic nejde. Vůbec mě nebolí na prsou. Asi jsem prostě omdlela z horka.“ Dívá se na Robina klidně, v koutcích úst se jí dokonce chvěje úsměv. „Žádnou paniku, ano?“

Robin přikývne a stiskne její dlaň ve svých. Cítí zrychlený tep. Tep svého zdravého srdce. Uhání jako na závodní dráze, a přesto se neunaví, nemusí se šetřit. Jak člověk pozná, co jeho srdce unese? Až když zkolabuje?

„Myslím, že srdce za to nemůže,“ řekne matka, jako by mu četla myšlenky. „To slunečnice, víš... měly málo vody.“

„Co jsme brali minulý týden? Může mi to někdo shrnout?
„Globální změny podnebí.“
„Co k nim patří?“
„Výkyvy počasí, povodně, hurikány, extrémní sucho...“
„Kde je takové počasí, tam je dřív nebo později co?“
„Hlad.“
„Správně. Dobře si to slovo prohlédněte, napíšu ho na tabuli. Každá živá bytost se něčím musí živit. Jak k tomu dochází?“

„Žereme se navzájem.“
„Ano – nespisovné, ale výstižné. Živíme se jeden druhým nebo pomocí druhého. Všechno v přírodě je propojené, když odstraníme jeden článek, rozpadne se kus za kusem celý řetěz. Pod okny vám teče Labe. Regulací říčního koryta a nečistotou vody jsme z něj vyhnali lososy, teď je pracně znovu vysazujeme. Můžete mi jmenovat další ohrožené druhy?“

„Ropuchy a ještěrky...“
„Některý kapradiny, kytky, houby...“
„Šimpanzi, medvědi, velryby, tučňáci...“
„Stop! Mohli bychom jich jmenovat tisíce. A čím jsou vlastně ohroženi? Nechce se vám to říct? Tak to vyslovíme společně, pojďte: Člověkem. Člo-vě-kem. Úbytek druhů organismů je logickým důsledkem ‚žravosti‘ člověka. Našeho expanzivního chování. Mého, tvého, jejího... Neříkejte, že ropuchy jsou ohrožené, navykněte si říkat: Ohrožuju ropuchy, vyhlazuju kapradiny, zabíjím lední medvědy, hubím tučňáky, dennodenně usiluju o to, aby náš svět byl chudší.“

„Nestresujte nás, pane profesore! Něčemu v přírodě přece taky pomáháme, ne?“

„Napadá tě čemu? Ne? Mě taky ne, ale budiž, věřme tomu. Když ne lidstvo jako celek, tak každý z nás jako jedinec snad něčemu malému pomáhá. Přinejmenším jinému malému jedinci. Nebo bychom se o to aspoň měli dennodenně snažit...“

Sylva cítí bolestivé tření na ramenou. Látka nového batohu je ještě tuhá – škrábe a nesnesitelně hřeje. Strhne ho a nese ho pro změnu v ruce. Je lehký, až na peněženku a hrst pražené kukuřice prázdný. Proč si ho vůbec brala? Měla ho nechat s ostatními nákupy v autě. Nebo matce v kavárně. Jednala jako vždycky: impulzivně, bez uvažování. *Hormonálně*. Proto se taky teď vleče touhle nesmyslnou ulicí. Kolem nesmyslných činžáků lemujících pustou letištní plochu Tempelhofu. Stovky tisíc tun rozpáleného betonu. Nedá se uniknout, jediň jít dál. Pomalu a vyčerpaně jako ta temnovláška. V bezpečné vzdálenosti za ní. Jak dlouho už? Hodiny? Desítky minut? Niklasův dvůr a okamžik, kdy do něj vstoupila, má Sylva daleko za sebou.

„Ahoj!“ Kluk s koloběžkou ji přivítal ležérně jako starou kámošku. Tentokrát nezvonil ani nepředváděl své jezdecké umění. Seděl na pařezu a jedl z obřího sáčku popcornu. Natáhl k ní ruku. „Chceš?“

Bezmyšlenkovitě si nabrala kukuřici do hrsti, a teprve když ji nesla k ústům, poznala podle vůně a lepkavosti, že je sladká. To ji odradilo.

„Díky,“ řekla. Ruku s kukuřicí pokrčenou před tělem, zamířila k Niklasovu vchodu.

„Je pryč,“ zahuhlal kluk s plnou pusou. „Teda jestli jdeš za ním.“

„Za kým?“

„No za tím... Odešel. Zrovna teď. Jak to, že jsi ho nepotkala?“

Zastavila se a vzhledla k oknům v prvním patře. Vysoké, úzké tabulky působily odtažitě, ve skle se zrcadlila protější fasáda. Sylva nerozhodně přešlápla a obrátila se na kluka.

„Nevíš, kam šel?“ zeptala se. Kluk pokrčil rameny.

„Nebaví se se mnou,“ řekl, už zase s plnou pusou kukuřice. „Je velké.“

Respekt v jeho hlase Sylvu pobavil.

„Tak velké zase není,“ namítla.

„Vodí si do sklepa holku.“

„Do sklepa?“

„Někdy do sklepa, někdy domů. Šukají spolu.“

Rozhovor začal nabírat nečekaný směr. Kluk seskočil z pařezu a přišoural se blíž.

„Víš přece, co je šukat,“ řekl. Přikývla. Cítila, jak se jí kukuřice čím dál dotěrněji lepí na prsty. Sundala ruksak z ramene, otevřela ho, a zatímco předstírala, že něco hledá, vysypala kukuřici dovnitř. Kluk si ničeho nevšiml. Pátravě jí hleděl do očí. „A umíš to?“

„Co?“

„Šukat.“

„Kolik ti je?“ zeptala se.

„Sedm... mi bude.“

„Radši ještě nějaký čas jezdi na koloběžce,“ poradila mu a vykročila ze dvora. Podle šustění celofánu za zády poznala, že opět zalovil v sáčku.

„Neumíš,“ zavolal huhňavě. „Jinak bys mi odpověděla!“

Vlastně nese vinu sama. Za pot, který ji svědí na kůži, za žízeň ve spečených ústech i za únavné putování po ulicích. Nejdřív Friedrichshain, teď Neukölln... Kilometry zaprášených chodníků a k čemu? Kdyby neměla takovou jistotu, že se něco děje, něco s Niklasem, byla by teď rozhodně jinde. Nejspíš by seděla s matkou na balkoně, kam už touhle dobou padá stín, upíjela by chlazenou minerálku a pokračovaly by

v rozhovoru, který začaly v kavárně. Jenže na to je pozdě – něco visí ve vzduchu, něco beznadějného, ale neuchopitelného. Sylvě to hlásí každý pór. Bolavě, intenzivně. Je to tentýž pocit, jako když držela Niklasovu ruku ve své. Tenkrát, před lety. Na majáku.

„Překvapení! Dárek k desátým narozeninám!“ prezentovala svůj nápad matka, když s nimi vyrazila na nečekaný výlet. „Který kluk by si aspoň jednou v životě nechtěl vyšplhat na maják! Myslíš, že takový kluk existuje, Niklasi?“

Existoval. Samozřejmě by to ani za nic nepřiznal. Až nebylo vyhnutí.

„Běž sama,“ vyzval Sylvu úsečně. Přitiskl se ke zdi na prvním odpočívadle, zavřel oči, marně se snažil zvládnout třesavku. Ačkoli strach z výšky v nejmenším nesdílela, zůstala s ním. Vnímala ochromenost jeho končetin a opětovala sevření jeho ruky. Držel se jí křečovitě jako jediného pevného bodu, který ho chrání před pádem. Nebyl bez její pomoci schopný ani slézt zpátky do přízemí. Matce, která čekala na pláži, nic neřekli. Dokonce ani spolu o tom nikdy nemluvili, ale Sylva na ten pocit sdílené slabosti a síly nezapomněla. Má ho v sobě od té doby implantovaný. Proto se teď nechá opékat na grilu ulice. Proto se šine dál a dál – čertví kam. Dívka před ní se pohybuje jako loutka. Zdá se, že nikdy nedojde k cíli. Má vůbec nějaký? Sylva o tom čím dál víc pochybuje. Ale co jí zbývá než pokračovat? Všechny možnosti už vyčerpala, je v koncích. Scéna v Prestu byla poslední kapka.

„Žádný Niklas tu nedělá,“ prohlásil starší muž za pultem takovým tónem, jako by se ho Sylvina otázka osobně dotkla. Věnoval jí krátký, odměřený pohled a dál rozbaloval krabici s kompaktními disky.

„Ale... to není možný,“ namítla.

„Možný je bohužel všechno,“ odsekl. Krabici už měl rozbalenou, teď rovnal disky do přihrádky. Ráznými, strohými pohyby. „Ještě něčím můžu posloužit?“

Jeho výraz nevybízela k dalším otázkám. Sylva zamířila ke dveřím, dotkla se kliky, zaváhala, vrátila se. *Něco visí ve vzduchu.*

„Nevím, co s ním máte za problém,“ řekla co nejsmířlivěji. „Ani mě to nezajímá. Jenom ho hledám, to je všechno. Měl by být tady...“

Smetl prázdnou krabici z pultu tak prudce, až Sylva leknutím uskočila. *Něco beznadějněho.*

„Tady, milá slečno, už ho nehledejte!“ vyrazil ze sebe. „Už nikdy!“

Ulice se lomí v pravém úhlu stejně jako plot oddělující pozemek letiště. Temnovláška se náhle zastaví. Opře se o sloupek dopravní značky a balí si cigaretu. Nedívá se kolem, zdá se uzavřená do vlastního, izolovaného světa. Sylva jí přesto raději nastaví záda a předstírá, že mačká zvonek u vchodu, kde právě stojí. Připadá si směšně. Kdoví, jestli by ji ta druhá vůbec poznala. Ona sama si zpočátku nebyla jistá, když ji na Hermannově náměstí uviděla vystupovat z autobusu. V jasném odpoledním světle se dívčina čistě řezaná tvář zdála vytrěštěná. Jakoby nemocná. Ani postavou se nepodobala bytosti z Niklasovy předsíně, které župan a pološero dodávaly ženské tvary. Teď, v tenkém tričku a šortkách obkreslujících hubenou stehna, vypadala vyzáble. Chvilíčku předtím, než si nasadila brýle proti slunci, si Sylva všimla černé slzy v koutku levého oka. V tu ránu ji všechny pochyby opustily. Byla na stopě.

Zatraceně! Místo u dopravní značky je prázdné. Sylva se přes veškerou únavu dá do běhu. Pálí ji chodidla, přezky sandálů se jí zařezávají do zpocených nártů, ale nemůže temnovlášku nechat zmizet – má ji zavést k Niklasovi. Kvůli tomu se za ní přece pustila! Ze začátku se značným odstupem, ale postupně ztrácela stud a vzdálenost se zkracovala. Přestože dívka nevěnovala pozornost svému okolí, Sylva si záhy uvědomila, že její somnambulní, zdánlivě bezcílná chůze není

lelkování. Vyhledávala určitá nároží. Telefonní budky. Pěšiny v parku. Tu a tam se u někoho zastavila a mluvili spolu. Sylva se neodvažovala dojít na doslech, ale i tak pochopila, že dívka shání drogy.

Dorazí ke značce, zahne kolem nároží a zastaví se. Ulice před ní je pustá, slunce se nemilosrdně opírá do průčelí domů, většina oken má stažené žaluzie. Neupravený plácek na protější straně je zarostlý bodláčím a kopřivami, kolem talovníkových keřů a nízkých zmrzačených akátů se povalují odpadky. Sylva se rozhlíží. Pozoruje ji temnovláška odněkud? Směje se, jak šikovně ji setřásla, nebo o její přítomnosti nemá ani zdání? Nejspíš v některém z těch činžáků jednoduše bydlí a vstoupila do něj. Ale ve kterém? Sylva bezradně klouže pohledem po řadě dveří. Žádné nenapovídají, že by právě někoho vpustily dovnitř. Nikde se nic nehýbe. Strnulost. Žár. Pustina. Město je plné stop, ale Sylva tu svou ztratila.

Posadí se na nízké zábradlí, skopne sandály a zaboří rozbolavělé nohy do trávy. Je zežloutlá a zaprášená, určitě nescílněkrát označovaná psy. Co na tom, je to tráva a pod ní Sylva cítí chladivou měkkost hlíny. Úlevou zavře oči. Je rozhodnutá celou odpolední anabází pustit z hlavy – ztracenou temnovlášku, rozzlobeného muže v Prestu, svůj pocit zmaru. Konec, dost. Odpočine si a pak půjde k nejbližší stanici metra. Doma si dá studenou sprchu a všechno ze sebe spláchně, i Niklase. Hlavně Niklase. Proč by si lámala hlavu někým, kdo jí všemožně dává najevo, že si má hledět svého, kdo se jí vyhýbá, kdo se před ní dokonce schovává? Už na něj nebude myslet. Nechá ho zastrčeného v koutku paměti, nic víc. Kouzelný talisman, který patřil k dětství, ale už ztratil svou moc. Přesně tak to udělá. Zbývá jí posledních pár dnů prázdnin a nepromarní z nich ani minutu. Bude si užívat matčinu přítomnost, pojedje s Robinem k jezeru, bude se opalovat na terase a sbírat síly pro Míšeň. Začne se chovat racionálně.

Zvuk se vetře do ticha pozvolna, jakoby mimoděk. Rychlé, mělké oddychování. Sylva otevře oči. U nejbližšího tavníku stojí pes. Má otevřenou tlamu, vyplazený jazyk a dívá se na ni. Jakmile se jeho pohled setká s jejím, vyčkávavě se přikrčí. Veliké vzpřímené uši připomínají satelitní mísy. Sylva se ohlédne. Ulice za jejími zády neprodělala žádnou změnu – zeje prázdnotou.

„Co tu děláš?“ zeptá se. Tónem, jakým se konverzuje s nahodilými návštěvníky. Pes zavře hubu a nastaví uši dopředu. Srst na čele se mu měděně leskne.

„Seš tu sám?“ pokračuje Sylva. Nemá ve zvyku mluvit na zvířata. Ráda je pozoruje, hlavně ve volné přírodě, ale většinou se nesnaží navazovat s nimi kontakt. V nenadálé osamocnosti a sklíčenosti, která na ni dolehla, však vítá společnost. Vzpomene si na sladkou kukuřici a otevře batoh. Pohyb ho polekal. Uskočil za keř, vykukují mu jenom uši. Samozřejmě ji mezi listím pozoruje. Když se jí na dlani objeví hromádka popcornu, větve keře se rozvlní, znovu se objeví oči, hlava, narezlé tělo. Blízkost potravy v něm potlačila bázeň. Blíží se sežehlou trávou mezi odpadky zvolna a s častými zastávkami. Když se vzdálenost mezi nimi zkrátí na pár metrů, Sylva si všimne jeho zadní nohy. Šetří ji, jako by na ni nemohl plnou vahou došlápnout. Žádnou ránu však není vidět. Jen špínu. Chlupy, na hrudníku a břiše našedlé, má poseté kuličkami lopuchu. Kousek před Sylvou se zastaví a větří. Z krku mu přitom vychází tlumený hrdelní zvuk, něco mezi kňučením a zpěvem.

„Vem si,“ pobídne ho Sylva a natáhne k němu ruku. Je extrémně plachý. Trvá celou věčnost, než sebere odvalu a dotkne se jí čenichem. I pak žere nanejdůležitě. Krk natažený dopředu, nabírá lepkavou kukuřici mezi pysky, vlastně ji srká. Za pár vteřin je dlaň prázdná. Sylva vysype kukuřičné droby z batohu do trávy a pozoruje ho, jak je hledá. Podle srsti se zdá, že ještě není dospělý. Ale chybí mu štěněcí oblost.

Naopak, je vychrtlý. Hubené tělo na vysokých nohách působí disproporčně. Protáhlá hlava s obrovskými ušima skoro směšně. Po obojku ani stopy.

„Vzal jsi roha? Ztratil ses? Jak dlouho už se touláš?“

Mluví na něj bez skutečného zájmu. Spíš z potřeby otevřít splepená ústa a uvolnit si vyschlý krk. Jazykem obkrouží zuby, snaží se nasbírat sliny. Jednou dvakrát namáhavě polkne. Musí se co nejrychleji napít, žízeň začíná být nesnesitelná.

„Tak se měj,“ ukončí rozhovor, vsune rozbolavělé nohy do sandálů a vstane. Pes zneklidní. Sklopí satelitní mísy a nervozními pohyby ocasu se začne švihát do zadních nohou. Nevří ani necení zuby. Pokud Sylva správně dešifruje řeč jeho těla, nechystá se zaútočit, spíš dává najevo úzkost. Kdo ví, jak dlouho už tu bivakuje, co má za sebou a co ho čeká. Někomu patřil, někdo ho krmil, teď je sám. Uprostřed škvářícího se Berlína. Ale co ona s tím?

„Hele, mám toho dneska po krk,“ vysvětlí mu. „Kromě toho nejsem na domácí mazlíčky. Počkej si na někoho lepšího.“

Vykročí přes trávník na druhou stranu parčíku, odkud sem vzdáleně doléhá šum živé ulice. Nechce se vracet. Ne stejnou cestou, kudy se vlekla za dívkou. Je rozhodnutá jít přímo za nosem k nejbližší stanici metra. Žádné otáčení.

Otočí se tak prudce, až se jí před očima udělají mžitky. Ten zvuk ji vylekal, protože se ozval v těsné blízkosti. Tentokrát ne kňučení, ale jasný zpěv. Vychází mu hluboko z hrdla jako jakutskému šamanovi Gendošovi, na jehož koncertě loni byla. *Kargyraa* se tomu říká. Spodní tón, o oktávu nižší než ten, co vydávají hlasivky. Sylva se pod účinkem Gendošova zpěvu ještě několik týdnů po koncertě pokoušela zvláštní zvuk napodobit, ale marně. Tady tomu psovi to očividně nedělá problémy. Stojí uprostřed odpadků a zpívá, pohled upřený na letištní plochu, nad kterou se líně koulí sluneční disk. Během své produkce se natočil zadkem k Sylvě, takže vidí tu ránu. Je velká. Táhne se přes stehno až ke kolennímu

kloubu. Nekrvácí, ale okraje se rozchlípují, na srsti kolem je nalepená hlína. Sylva se na zanícené místo dívá a náhle, bez varování projede jejím vlastním stehnem šlehnutí. Jako když se šklubne za strunu. „Sakra...!“ vydechne. „Co to...?“

Ustrne, nehýbe se, čeká, až pulzující bolest v pletivu nervů dozní. Má vztek. Na tenhle špinavý kout, na dívku, která ji sem zavedla, na poraněného psa a hlavně sama na sebe. Má vztek, protože ví, že teď už bez něj nedokáže odejít.

„Kde tady máte záchody?“

„Tamhle vzadu, ale jsou jenom pro hosty podniku.“

„Vždyť jo. Dám si polívku.“

„Poslyš, děvenko, nechceš si ji dát jinde?“

„My si tykáme, plešoune?“

„Všem smažkám tykám.“

„Cos to řek?“

„Udělej čelem vzad, radím ti dobře.“

„To je tenhle pajzl moc vznešenej na to, abych si v něm snědla polívku?“

„Hele, nehulákej mi tady a vypadni. Už toho mám plný zuby, věčně uklízet poblitý hajzly a sbírat tam po vás stříkačky! Máš kliku, že seš holka, jinak už bych tě vypleskal na chodník! Dávám ti šanci odejít dobrovolně, než napočítám do tří.“

„Do čtyř neumíš?“

„Jedna...“

„Trhni si nohou, pingle! Jestli seš na tuhle svoji existenci pyšnej, poněvadž si můžeš každý den uvázat kolem břicha čistou zástěru, tak je mi tě líto!“

„Dvě...“

„Vytáhl jsi odtud vůbec někdy paty? Znáš něco jinýho než tenhle ubohej kout? Napadlo tě, že svět není hospoda a pivo není míra všeho?“

„Tři. Koleduješ si o to, máš to mít... No proto! A odtedka sem nevkočíš, pamatuj si to! Jestli se mi tu ještě jednou ukážeš, klepko, vykopnu tě už bez pozdravu!“

„Už? Ten dnešní si nepamatuju, ten se ti asi zdál, plešoune...“

Potíž je v tom, že špatně vidí. Poslední dobou ne a ne zaostřit oči na něco konkrétního. Všechno se třese, splývá, odplouvá kamsi. Lidé i věci se rozpadají jako na obrazovce vysloužilého televizoru. Za chvíli už nerozezná ani policajta od nádražáka. I když zrovna tohle nehraje roli – uniforma jako uniforma, všechny v sobě mají něco nebezpečného. Evita si zvykla klidit se jim z očí.

„Trávu, nebo haš, puso? Mám absolutní špičku!“

Ani nezpomalí. Ví, co hledá, ale bojí se, že zase neuspěje. Po včerejším zklamání je opatrná. Nechce nic riskovat. Přitom ta dealerka v podchodu dělala mimořádně dobrý dojem. Stála na správném místě, chovala se korektně, čekala, až ji Evita sama osloví. I cena byla, jak má být. Ale když si pak na temné parcele za jakýmsi hřbitovem (dlouho hledala místo, kde by ji opravdu nikdo nerušil) dávku vtlačila do žíly, bylo to fiasco. Vůbec se *tam* nedostala. Zůstala přirostlá k železným traverzám za svými zády, v hlavě narůžovělou vatou, nohy bez vlády, žádný pocit lehkosti, žádné osvobození, jen otupělost a zvláštní klouzavý dotyk na kůži. Jako by ji objímal vítr. Ze začátku to bylo celkem příjemné, ale vítr postupně chladl a nabíral na vlezlosti, až se jí provrtal do těla. Cítila, jak se v ní prohání a cloumá s ní, studeně ji zevnitř profukoval a ona proti tomu byla bezmocná. Ani vstát nemohla, protože nohy ji neposlouchaly, a tak tu vnitřní vichřici musela snášet skoro celou noc. Teprve za rozbřesku, když se hřbitovní zeď začala odrážet od blednoucího nebe, se jí podařilo kleknout a v pomalém rozfázovaném pohybu se vztyčit na nohy. Třeš-

tila jí hlava, a ať se podívala na kteroukoli stranu, svět byl v pohybu. Myslela si, že to za chvíli přejde, ale všeobecné chvění se spíš stupňovalo. Třásl se železný traverzy pod její roztřesenou rukou, třásla se ulice, na kterou zvolna, krok za krokem vyšla, i tváře za okny autobusů a tramvaj se neovladatelně třásl. Berlín ztratil pevnou základnu. Zdivočele kmital, vířil, cukal sebou, rozpadal se – s brýlemi i bez nich.

„Jsi to ty?“ Hlas v levém uchu. Nebo se jí to zdálo? „Evito!“

Trhne sebou. Je zvyklá slyšet své jméno jenom od Niklase, občas od Tilla. Nikdo jiný jí tak už dlouho neřekl. Muž na lavičce má sice cizí tvář, ale úsměvem jí zdraví jako starou známou.

„Jak se daří?“

Daří? Co tím myslíš? Co o ní ví? Kde se setkali? Počkat, má to něco společného s hudbou... Sklouzne pohledem k jeho rukám. Na nápadně dlouhých prstech mu sedí několik prstenů. Chvějí se a rozpadají jako všechno ostatní, blýskají velkými kameny a Evita ví, že je viděla přebíhat po klávesách. Pán prstenů, napadlo ji tenkrát. Musí to být už celá věčnost. Pamatuje si, že venku sněžilo, ten muž seděl u klavíru, hrál skladbu, jakou Evita v životě neslyšela, smutnou a starodávně vznešenou, nakláněl se u toho ze strany na stranu a nad ním stál... Ovšem, bylo to u Tilla v obýváku!

Evita se zastaví. Vráť se k lavičce.

„Ahoj,“ řekne. Nemá v úmyslu se na Tilla ptát. Mnohokrát jí výslovně zakázal, aby o něm s kýmkoli mluvila, a ona si zatím vždycky dávala pozor. Bude opatrná dál, je ovšem naděje, že se i bez otázek dozví, co s ním je. Hluché vyzvánění zvonku v jeho bytě a dveře, které se už několik dní odmítají otevřít, Evitu děsí. Co když to takhle zůstane napořád? Co bude dělat? Nejenže má uvnitř celý svůj skromný majetek od spaciho pytle až po matčinu fotografii v rozkládaném rámečku, to všechno by jakžtakž ozelela, bez čeho se však obejít nedokáže, je Till. Bez jeho pomoci se v drogové džungli bez-

nadějně ztrácí. Přidrží si roztřesenou lavičku, opatrně se na ni spustí a vytáhne balíček tabáku.

„Kde se tady bereš?“ pokračuje Pán prstenů v konverzaci. *Tady?* Zase jedna matoucí otázka. Kde jinde by měla být? Samozřejmě, mohla by být taky *tam*, ale se svinským fetem, jako byl ten včerejší, nemá šanci.

„Sháním...“ udělá pauzu a olízne okraj cigaretového papírku. Chuť lepidla jí zvedne žaludek, prudce a nenadále, až ji to zlomí do hlubokého předklonu. Zvrací na pískem vysypanou cestu bez úlevy, kterou vyprázdnění žaludku obvykle přináší, spíš s pocitem bolesti. Něco se jí zařezává do břicha. Asi hlad. Pokud si vzpomíná, nic nejedla, nanejvýš zmrzlinu, banánovou a čokoládovou, ale to už je dávno. Včera. Možná předevčírem. Anebo že by... Nesmysl, dnes to nebylo. Dnes se přece před Niklasem schovává. Od okamžiku, kdy opustila parcelu za hřbitovem, se úzkostlivě drží stranou jejich společných tras. Schválně vyhledává místa, kde by ho nenapadlo ji hledat.

„Bál jsem se,“ svěřil se jí (včera? předevčírem?). „Myslel jsem, že už mě nechceš vidět.“

„Blázníš? Jak tě to napadlo?“ Niklasovo objetí je absolutní azyl. Nikdy se ho dobrovolně nevzdá. „Seš jedinej člověk, na kterým mi záleží.“

„Myslíš to vážně?“

„Smrtelně vážně.“

„Tak pro mě něco udělej.“

„Co chceš – udělám pro tebe všechno.“

„Slíb mi, že přestaneš. Slíbíš mi to, královno?“

Samosebou slíbila. V té chvíli to dokonce myslela vážně. Vzápětí ho podrazila. Bez zaváhání využila příležitosti, která se jí naskytla. *Smažkám se nedá věřit.*

„Musím si něco zařídit!“ Neovladatelný spěch. Nedočkavost v konečcích prstů. Ale ještě pusou na rozloučenou – studenou, zmrzlinovou. „Hned se vrátím!“

Nemůže za to, jednala pod tlakem. To Till ji k tomu do-
ntil. Jeho alarmující nepřítomnost ji dohnala k činu, kte-
rý se nedá omluvit. Jedině odpustit. Niklas našťástí umí od-
pouštět. Beze zbytku. Až do sebe narazí, a k tomu musí dřív
nebo později dojít, poněvadž se pohybují pořád po stejné
oběžné dráze směrem k sobě, vysvětlí mu, že se v ní nic ne-
změnilo. Osudová setkání se nevynulují jedním cinknutím
pokladny. Vládou jim jiné než etické principy, ne tak po-
chopitelné, hlubší, nerozbitnější. Ostatně, viděno bez emo-
cí, naprosto věcně, co znamenají čtyři stovky pro majitele
obchodu na Varšavské! Ten musí být dávno v balíku! Na-
proti tomu pro Evitu jsou to Opravdové Peníze. Ani si ne-
pamatuje, kdy podobný obnos měla naposledy. Drobnými
krádežemi, příležitostným žebračením a tím, že se nebránila
být Tillovým preludem, se nanejvýš držela nad vodou.
Teď je bohatá – na jak dlouho? Podle toho, kde a co bude
nakupovat.

„Je ti líp?“

Uvědomí si, že sedí pořád ještě v hlubokém předklonu. Už
nezvrací, ani hladová bolest není tak ostrá. Pomalounku se
narovná. Vypadá to, že se žaludek uklidnil.

„Něco jsem asi snědla. Vlastně ne...“ Kdyby tu tabletku na
bolení hlavy zajedla něčím teplým, neudělala by jí v žaludku
takovou spoušť. Ale plešoun byl nekompromisní a počítat do
tří mu nedělalo problémy. „Už vím, nic jsem nesnědla.“

Pán prstenů k ní natáhne ruku s papírovým kapesníkem.
Něčím ho pobavila, směje se. Obličej, už předtím roztřesený,
se mu teď houpe úplně nesnesitelně. Evita si přitiskne kapes-
ník k puse a honem zavře oči. Připadá si disfunkční. Nekry-
tá. Ohrožená. Niklas by to tak nenechal. Vždycky se o ni do-
kázal postarat. U Tilla měla zase jistotu, že od něj nedostane
šmejda. Ale před Niklasem se schovává a Till zmizel. Dva pilí-
ře jejího vratkého světa jsou zničehonic pryč. Jak zařídit, aby
se bez nich nezřítily?

„Říkalas, že někoho sháníš,“ připomene jí Pán prstenů.
Očividně umí číst myšlenky. Možná je nadán i jinými schop-
nostmi. „Nebo jsi měla na mysli spíš něco?“

Už se přestal smát, mluví tiše, jeho hlas vzbuzuje důvěru.
Přesto je třeba mít se na pozoru. Nenaletět jako včera. Evita
změní úmyslně téma.

„Tehdy v zimě, jak jsi hrál na klavír, to se mi fakt líbilo.“
Času dost, jen se do ničeho nehnat. Slunce už je pryč,
vzduch ztratil palčivost, za lavičkou voní pokropený trá-
vník. Kousek dál v parku někdo trápí foukací harmoniku.
Falešné tóny se teskně nesou večerním vzduchem. „Co to
bylo za skladbu?“

„Už si nepamatuju. Hraju, co mě zrovna napadne. Když
mám kde.“

Evita zbystří. Byla to narážka? Otevře oči, úporně se přes
tmavá skla brýlí snaží fixovat jeho obličej.

„Teď nemáš kde?“

„Možnosti se zúžily. Po tom, co se stalo...“

„Co se stalo?“

„Ty nevíš?“ Jeho tichý hlas klesne až na samou hranici sly-
šitelnosti. „Nějaká bestie našemu podnikateli zlámala žebra.
Leží v nemocnici.“

A je to. Konec záhady. Ne že by se tím Evitina momentální
situace nějak řešila, ale aspoň ví, na čem je.

„Byl jsi za ním?“ zeptá se.

„Jenom jsme si volali.“

„A neříkal... něco o mně?“

„Měl by snad?“ Pozorně si ji měří, potom se přisune blíž. Je
cítit nasládlým dýmkovým tabákem. „Co chceš? Řekni. Do-
staneš to za hubičku. Mám širokej sortiment.“

„Potřebuju...“ Evita bezradně zmlkne. Proč se Tilla jednou
jedinkrát nezeptala, co jí vlastně dává? Snažila se tím pod-
vědomě setřást zodpovědnost? I pocit selhání po návratu *od-
tamtud* a vůbec každý nezdár na cestě připisovala Tillovi.

Ona nenese vinu, to on, jeho skrblictví. Kdyby jí dal jen o špetku víc, došla by k cíli a konečně by se před ní otevřelo... co? Nemá pro to jméno, ale ví, že *tam* na obzoru, v jednom jediném místě se stýkají hranice světů. Evita si je jistá, že kdo k tomu magickému průsečíku dojde, získá úplně jinou perspektivu a už nikdy neuvidí věci jako dřív. Přestane tápat, bude *vědět*.

„Je mi jedno, co mi dáš,“ řekne, „ale ať nezůstanu na půlce cesty. Rozumíš?“

Usmívá se na ni, pokyvuje hlavou. Rozumí.

„Mám něco...“ hledá přesný výraz: „Prostě božího. Dovede tě to přesně tam, kam chceš, za to dám krk.“

Evita ucítí kolem páteře jehličky vzrušení.

„Chceš říct, žeš to vyzkoušel? Byl jsi tam?“

Jeho mlčení je výmluvnější než slova. Evita pochopí. Na rozdíl od Tilla, který se sám držel zpátky, Pán prstenů vykročil. Možná i došel. Viděl. Je *zasvěcený*. Evitě se rozbuší srdce. Nechce se jí uvěřit, že by ji zrovna dnes, po zmařené noci a celodenní kalvárii, kterou má za sebou, mohlo potkat takové štěstí.

„Kalvárií to neskončilo, ale začalo,“ vykládala sestra Callista jednou před Velikonocemi, když v kapli zdobily jednotlivá zastavení Křížové cesty. „Hodně lidí považuje výstup na Golgotu za trpkou pouť předcházející nevyhnutelnému konci, místo aby v ní viděli cestu k radosti.“

Poučné komentáře lerchenfeldských sester pouštěla Evita odjakživa jedním uchem tam, druhým ven. Lezly jí na nervy, snažila se je nezanášet do paměti. Marně. Pořád se jí vybavují. Vyplouvají na povrch ve chvílích, kdy to nejméně čeká, a teď, když už nejsou spojeny s prostředím internátu, postrádají dřívější výchovný tón. Někdy Evitu dokonce posilují. Když se dnes odpoledne krčila na schodech před Tillovým bytem a bylo jí tak špatně, jako už dlouho ne, přistihla se, že se modlí. Bezmyšlenkovitě, automaticky drmolila Modlitbu

za rychlou pomoc. Jakmile jí to došlo, přestala, s pocitem trapnosti a neurčitého studu, ale ještě několikrát se musela v duchu okřiknout, aby znovu nezačala.

„Nemám to u sebe,“ řekne Pán prstenů. „Když chvílku počkáš, donesu to. Kolik?“

„Kolik stojí gram?“

„Určitě se domluvíme,“ ujistí ji a nakloní se k ní. „Na ceně ten kšeft neztroskotá, kotě.“

Kdyby nebyla tak oslabená, vstala by a odešla. Nepotřebuje jeho ruku s prsteny na svých ramenou, nepotřebuje být kotětem ani přeludem, je přece bohatá. Zkusí se zvednout, ale nemá kapku energie. Prošlápnutá plechovka od koly.

„Neboj,“ slyší chlácholivý hlas ve svém uchu. „Pan podnikatel se nebude zlobit, že jsem se o tebe postaral.“

Evita cítí, jak ji hladí po tváři. Nedokáže se jeho prstům vzepřít. Zavře oči. Kalvárie je cesta k radosti.

My lidé máme problém, proč si to nepřiznat, Sylvo? Chceme sami sebe vidět jako vysoce vyvinuté spirituální bytosti, a přitom nás každodenní potřeby strhávají na úroveň stádních savců. Musíme hájit holou existenci, to znamená jíst, reprodukovat se a krmit potomky, musíme si ustavičně vybojovávat místo ve stádu tím, že ukazujeme agresivitu, ale zároveň potřebujeme soucit. Ceníme zuby a žebráme o pohlazení. Napadlo tě někdy, Sylvo, jak schizofrenní svět jsme si vytvořili? Primitivní člověk vysílal jasný, čitelný signály, civilizovanéj člověk je nečitelný. To má být pokrok?

Včera, když jsem se vracel z práce, tak mě najednou napadlo, že moje existence má vlastně nulovou hodnotu. Táta, jak víš, je sadař a máma pracuje v mlíkárně. Občas jsem si namlouval, že já jsem dál, že jsem překročil jejich stín. Prdlajs jsem překročil! Jako by vzdělání mělo vliv na kvalitu osobnosti! Nejenže neprohlubuje charakter, ale nepomáhá ani vnitřní harmonii. Naopak, všechno relativizuje. Copak já mám k něčemu neproblematickej vztah? Na jedny straně se posmívám stádu a jeho hierarchii

a na druhý straně chci být jeho součástí. Kudy z toho ven? Má člověk vůbec východisko, Sylvo?

Odpoledne probíhá klidně. Tetovaný prodavač tu není a nikdo jiný nemá potřebu ukazovat brigádníkům svaly. Filip pracuje hlavně v oddělení BALKON A ZAHRADA. Vyskládá desítky palet s astrami a pelargonii, které vypadají jako z plastiku, ale kupodivu nejsou, naváží do regálů pytle zeminy, pilky a nůžky *splňující i ty nejvyšší nároky*, barevné houpací sítě, slunečníky. „Nezapomněli jste na drobné opeření?“ ptá se nasládlý ženský hlas z amplionu. „Opatřte si ptáčí zob pro andulky, kanárky a jiné ptactvo, které vám svým zpěvem zpříjemňuje chvíle odpočinku...“

„Padáme!“ houkne Olda, který projíždí kolem s prázdným vozíkem. Ukazuje Filipovi hodinky. „Nedarujeme vykořisťovatelům ani minutu!“

Už předtím v šatně někoho ujišťoval do telefonu, že se nezpozdí. Žene se k východu pro zaměstnance, jako kdyby v objektu vypukl požár. Filip složí do regálu poslední dvě sady dětského náčiní Malý zahradník, narovná záda a pomalu vytlačí vozík do středové uličky. Má toho dost. Necítí ani tak únavu, jako spíš omámenost. Když se pro tuhle prázdninovou práci rozhodl, myslel, že ho bude vyčerpávat hlavně fyzicky, ale nejhorší je na ní clona, kterou zanechává v hlavě. Všechno se zdá nejasné, vzdálené, jakoby za sklem. Filip není s to se na nic soustředit. Pletou se mu dny, jeden je jako druhý – bezobsažený. Knížka, kterou si s sebou ze zvyku nosí, zůstává zavřená i po směně, když se vrací autobusem domů. Hledí do vyprahlé krajiny, ale nevidí ji. Před očima mu defilují životy prodavačů, skladníků, pokladních. Nese si hypermarket v sobě.

„Znáte náš nejvýkonnější zahradní ostříkovač? Víte, že je momentálně v akci?“

Propagační pracovnice pod květovaným slunečníkem. Stále stejnými slogany láká zákazníky, aby se zastavili u jejího pultíku, znovu a znovu vysvětluje přednosti výrobku, donekonečna rozšroubovává kohout, vytahuje filtry, ukazuje bohatý výběr nastavení funkcí, s nacvičeným úsměvem se loučí: „Nechte si ujit příležitost, akce potrvá jen do konce srpna...“

Po několika hodinách má Filip neodolatelnou chuť užkrtit ji zahradní hadicí. Aby nutkání oslabil, zkouší se do prodavačky projektovat. Představuje si, jaké to je, trávit tímto způsobem celé měsíce, roky, život. Každé ráno vklouznout do firemního pláštíku, nasadit firemní obličej, tetelit se radostí, když se podaří některý z propagovaných produktů udat, připisovat si procenta z prodeje nebo podíl na výsledcích firmy, večer pláštík svléknout... a? Ať se vžívá do toho cizího života sebeintenzivněji, jediné, co dokáže cítit, je útlum. Netečná prázdnota. Stejná clona, jakou si nese sám v sobě.

Vzpomínáš, Sylvo, jak jsi kdysi mluvila o svém otci? Říkalas, že je unavenej konzumentem. Myslím, že tomu teprve teď doopravdy začínám rozumět. Život založené na spotřebě věcí, který nejsou nezbytný k živobytí, přišerně vyčerpává. Každě se cítíme už tak dost zatěžkaně svým tělem a vším, co k němu patří (není to vždycky příjemnej inventář!), a když připočítáš břemeno nesmyslů, kterými nás učí se od dětství obklopovat, je existence na tomhle světě na hranici únosnosti...

„Nechceš svízt?“ zavolá Olda.

Filip projde vrátnicí a zamžourá do paprsků, které na něj okamžitě zaútočí. Blíží se pátá, ale horečka dne jako by teprve teď dosahovala vrcholu. Zastávka zeje prázdnotou, zadek autobusu mizí pod kopcem, další přijede nejdřív za dvacet minut. Betonové prostranství kolem hypermarketu je pole vařícího magmatu. Filip cítí jeho vřelost i skrz podrážky sandálů.

„Jestli chceš, tak pojď, ale hoď sebou!“ Olda míří rychlými kroky ke škodovce na kraji parkoviště, vedle které postává dívka v červených šatech. Stíní si oči složenými novinami.

„Tak to nepovolili,“ volá Oldovi v ústretu. „Ani po tom odvolání.“

„Právo shromáždit se nám zaručuje ústava. Na to nepotřebujem žádný povolení.“ Olda hodí do auta svůj batoh. „Tohle je Filip. Kousek s námi popojede.“

„Ahoj, Berenika.“ Dívka se usmívá. Má zuby jako dvě řady sériově vyrobených sněhuláků a obočí na čele srostlé do stříšky, která jí dodává udivený výraz. Vlasy, na rozdíl od Oldy přistřižené nakrátko, jí ve slunečním světle házejí stejné bronzové odlesky. I jinak jako by mu z oka vypadla, jenom zavalitá není.

„Nebojíš se?“ ptá se Filipa. „Mám ještě mokrej řidičák.“

„Nevybavujeme se, spěcháme!“ Olda už poskládal nohy do úzkého prostoru pod palubní deskou, lačně pije z plastické lahve a přitom pobízí: „Jedem, jedem! Společenskou konverzaci si veďte po cestě!“

Filip se vmáčkne za něj. Zadní sedadlo je plné krámů. Jsou tu dráty, malířské štětky, svinutá prádelní šňůra, plechovky s barvami a role plátna. Nějaký transparent. Navrchu, vedle rozhodného NE se krčí zelený kostlivec.

„Policajti už tam jsou, ale drží se zpátky,“ řekne Berenika, zatímco pomalu vyjíždí z parkoviště. „Máme pro jistotu nechat auto o kus dál.“

„Hlásí něco v rádiu?“

„Je tam reportérka z Agary. Dělal rozhovor se starostou a pár lidmi.“ Berenika natáhne ruku a upraví si polohu zpětného zrcátka. „Zatím se jich dostavilo asi sto padesát.“

„To je málo,“ zabručí Olda zklamaně. „Čekal jsem aspoň dvakrát tolik!“

„Ještě dorazí, uvidíš.“

Zvolna sjíždějí od hypermarketu. Odpolední provoz začíná houstnout, na úzké okresní silnici se tvoří kolona. Pátek, začátek víkendu. Neurotické přemísťování. Filip pozoruje tváře řidičů uvězněných v krabicích aut a cítí, jak mu závaží

vlastní existence, na okamžik zapomenuté, opět těžkne na ramenou.

Nikdy jsem nechápal, proč mravenec unese desetinásobek svojí váhy, a člověk ne. V poslední době mě to dost zaměstnávalo a myslím, že jsem konečně přišel na příčinu. Když srovnáváme výkon mravence a člověka, soustředíme se jenom na jejich fyzickou námahu. To je ale zásadní chyba, Sylvo! Máme proti mravencům obrovské hendikepy, protože jsme kromě jiného nosiči myšlenek. Jejich hmotnost sice není prakticky měřitelná, ale to neznamená, že nás nezatěžuje. Hlavně když jde o myšlenky smutný nebo negativní, ty nám odčerpávají tolik síly, že už na nic jiného nemáme...

„Kde chceš vysadit?“ zeptá se Olda.

„To je jedno.“

„Nám je to taky jedno, řekni si. Na nádraží?“

Filip ucítí znepokojené píchnutí pod žebry. Jen ne na nádraží. Absolutně nejhorší místo pro člověka, který neví, kudy kam. Proč asi spisovatelé tak často umisťují svoje dezorientované hrdiny do blízkosti nádraží, ne-li přímo na perón? To dá rozum, snaží se jim nabídnout směr, východisko. A bezradné postavy si ho taky většinou najdou, i když tak jako u Londona nebo Kerouaca je to jenom cesta. Bez cíle, bez naděje. I Tolstoj věděl, o co jde. Kdyby vzal Annu Kareninu místo na nádraží třeba do muzea, nereagovala by tak přemrštěně. Získala by perspektivu, odstup sama od sebe. Přes obrazy a přes muziku se to většinou podaří. Někdy taky přes konkrétní, jasně nasměrované lidi – když je člověk potká v pravou chvíli.

„A co kdybys jel s námi?“ Bereničino obočí ve zpětném zrcátku se tázavě vysune do výšky, stříška uprostřed čela je teď znatelnější. Vyzývavější. „Pojeď – pokud teda nemáš zrovna nic na práci.“

„A kam?“

„Na demo.“

„V tomhle vedru demonstrovat? K tomu člověk musí mít extra pádnej důvod.“

„Třeba ho máme.“

Olda mu podá noviny a klepne prstem do článku s nápisem *Nebezpečné sousedství*. Není dlouhý. Filip rychle přebíhá očima po řádcích. Nic nového pod sluncem: nebezpečný odpad uložený ve staré továrně, špatně informovaná veřejnost, protesty ekologických aktivistů, váhavý či zkorumpovaný starosta, nepovolená demonstrace, výhrůžky...

Filip dočte a nakloní se k Oldovi.

„Co přesně chcete dělat?“

„Obsadíme objekt,“ odpoví Berenika.

„Neobsadíme, jenom ho zablokujeme,“ opraví ji Olda. „Je to taková napůl zbořená barabizna se dvorem plným kontejnerů. Má dvě brány a dvě příjezdové cesty. Obě zatarasíme. Nikoho nepustíme dovnitř, i kdybychom se měli přivázat k plotu. Žádné nákladňák, už žádný další svinstvo...“

„Na jak dlouho?“

„Dokud se s náma nezačnou bavit.“

„Doteď nás vůbec nebrali vážně!“

„Vy patříte k těm ekologickým aktivistům?“

„Houby aktivisti. Jsme tam doma, chápeš? Bydlíme tam! Máme právo rozhodovat o tom, jestli kousek od našeho baráku je uloženej toxickéj sajrajt, ze kterýho za chvíli všichni začnem svítit jak bludičky! Ten debil starosta se nikoho neptal a podepsal nám všem úmrtní listy, nebo přinejmenším trvalou invaliditu!“

„Asi si za to pěkně namastil kapsu.“

„Tak co, jedeš?“ zeptá se Berenika. „Čím nás bude víc, tím s námi budou mít těžší práci.“

„Jak je to daleko?“

„Kousek. Za chvíli jsme tam.“ Její pohled ve zpětném zrcátku. Není v něm ani miligram únavy. Je živý, elektrizující. Filip ucítí lehké šimrání na temeni a v dlaních, jako by se nabíjel. Nakonec, proč si neudělat výlet? Doma ho stejně nikdo nečeká, rodiče odjeli na křtiny jakéhosi moravského kmot-

řence, vrátí se až za dva dny. Víkend v prázdném domě nic velkolepého neslibuje.

„Nestihneš to, sestřičko, zpomal,“ upozorní Olda Bereniku na blížící se křižovatku. Na semaforu právě naskočila oranžová. Berenika dupne na brzdový pedál tak prudce, že stočený transparent sklouzne ze sedadla. Filip se pro něj shýbne. *Děkujeme, nechceme!* přečte si nápis vedle kostlivce. Uvědomí si, že úplně stejný výkřik před rokem vyvěšoval z okna tělocvičny. Náhoda? Z hlediska matematiky, na statistické úrovni určitě ano. V propracovaném systému souvztažností, tak jak ho chápala například antika, nemá ovšem náhoda co pohledávat. Náhodný jev postrádá smysl a příčinu, ale lidské životy sledují řád nutnosti. Tyché, nazývá ji Sofoklés. Filip si to slovo vyhledal v mytologickém slovníku. Zjistil, že se ve starém Řecku používalo jak pro náhodu, tak pro nevyhnutelnost. Svine transparent a položí ho zpět na sedadlo.

„To mi něco připomíná,“ řekne. „Loni jsme měli na škole problém s učitelem tělocviku. Šikanoval každého, kdo neudělal výmyk tahem nebo neuběhl sto metrů za míň než dvánáct sekund. Byl to naprostej magor. Svolali jsme zasedání studentskýho parlamentu a sepsali petici, že ho na škole nechceme. Prostudoval jsem si kvůli tomu pár paragrafů, abych věděl, čím se můžeme ohánět. Ředitel nejdřív dělal hluchýho, ale když jsme se zabarikádovali v tělocvičně a z okna vyvěsili transparent *Děkujeme, nechceme*, ustoupil. Už tam toho vola nemáme.“

Olda se k němu otočí: „Ty se vyznáš v paragrafech?“

„Nevyznám, jenom jsem si prolistoval občanskéj zákoník. V našem parlamentu jsem jednatel.“

„Tak to tě nepustíme! Musíš jet s námi, budeš se nám hodit!“ Bereničiny oči v zrcátku jsou jiskřící elektrody. Filip ucítí zřetelný pohyb uvnitř hrudního koše.

Jednou jsi říkala, Sylvo, že srdce nemá s city nic společnýho, že si to lidi namlouvají, protože potřebují někam umístit duši. Myslím, že

*představa o srdci jako sídle duše se mohla zrodit z toho, že srdce vy-
sílá silnou elektromagnetickou energii. Určitě proudí nejenom pod
povrchem kůže, jsem si jistej, že má vliv i na mezilidský vztahy. Je
to tak, Sylvio, ovládají nás siločáry vlastního těla, at' se nám to líbí,
nebo ne...*

„Tak co, jedeš? Nebo máš lepší program?“

Filip se na Bereničin obraz ve zpětném zrcátku usměje.

„Jasně že jedu,“ řekne. „Lepší páteční program než přivázat
se k bráně skladiště si nedovedu představit!“

„Takže žádněj infarkt?“

„Neboj se, Robine, tentokrát za to srdce nemůže. Běží jak
hodinky.“

„Proč teda omdlela?“

„Možná ji něco rozrušilo nebo dělala nějakou namáhavou
práci.“

„Pokud vím, tak ne. Šla s vázou do kuchyně, aby dolila vodu
slunečnicím.“

„To je kuriózní.“

„Co je na tom kuriózního?“

„Slunečnicím dala napít, ale sama se nenapila. Zapomněla
dodržovat pitný režim.“

„Vím nabeton, že u oběda pila minerálku. A odpoledne taky.
Aspoň tři sklenice, řekl bych.“

„To je dost málo v tomhle vedru.“

„Kdyby měla žízeň, tak se přece napije víc.“

„Spousta lidí má snížený práh pro vnímání žízně. Potí se, ztrá-
cejí tekutinu, a přitom si to neuvědomují.“

„Myslíte, že omdlela, protože v sobě měla málo tekutiny?“

„Málo tekutiny, úbytek minerálů... Dali jsme jí rehydratační
roztok a studený čaj a už je na tom mnohem líp. Za pár hodin
by mohla jít domů, ale pro jistotu si ji tu necháme přes noc.“

„Proč?“

„To víš, u kardiaků nikdy není opatrnosti nazbyt.“

„Říkal jste, že jí srdce běží jako hodinky.“

„I na hodinky musíš dávat pozor. Zvlášť když už byly jednou
v opravě.“

„Můžu za ní?“

„Běž. A připomínej jí, aby se každou chvíli napila. Počkej ješ-
tě, Robine, chtěl jsem se zeptat... Kolik je ti?“

„Sedmnáct pryč.“

„Byl bych rád, kdyby byl můj syn v sedmnácti taky tak hotový.“

„Děláte si legraci, pane primáři? Co je na mně hotovéhoho?
Vůbec nic! Ani třetí stoličky se mi ještě neprořezaly!“

„Nemluvil jsem o tělesných znacích.“

„Po psychický strážce je to ještě horší. Jsem nezodpovědněj,
v ničem na mě není spoleh a absolutně nevím, co chci v bu-
doucnu dělat.“

„Budoucnost nech plavat. Dnešek jsi zvládl perfektně.“

„Tím si nejsem jistej. Táta...“

„Táta z tebe bude mít radost.“

Předbouřkové dusno. Kdesi v dálce se ozývá hřmění. Větrák
běží na plné obrátky, ale vzduch v pokoji nerozmíchá. Je jako
hustá kaše, která se člověku lepí na tělo zvenčí i zevnitř. Ro-
bin vyjde na balkon a zvedne pohled k obloze. Pořád ještě je
bez jediného mráčku, ale na západní straně se spektrální
modř nad korunami stromů zbarvila do fialova. Pokud při-
jde déšť, tak rozhodně odtud.

„Můžu to dojíst?“ zeptá se Emil z kuchyně. Je po týdnu na
horách celý lačný po sladkostech. Už zlikvidoval všechnu
zmrzlinu, teď vyjídá misku se zbytkem tiramissu.

„Bude ti špatně.“

„Proč? Je to dobrý.“

„Jo, ale není dobrý sníst toho kilo,“ řekne Robin a posadí se na lavičku, kam padá stín. Venku se dýchá o něco líp než v bytě. Občas z parku zabloudí slabý větřík a ofoukne zpoce-
nou kůži.

„Táta mi za celou tu dobu koupil jenom tři zmrzliny a je-
den marcipánovej chlebiček!“

„Buď rád, nebudeš obézní.“

„Přesně to mi říkal. Mimo jiný.“ Robin zaslechne za zády
bratrovy kroky. „Dával mi tolik dobreh rad, až se mi z toho
dělal vítr v hlavě.“

„Aspoň se ti nepřehřál mozek.“ Robin udělá vedle sebe
místo, aby se Emil mohl posadit. „Co ti ještě vykládal?“

„O tom, jak bojovat s překážkami. Síla a nadání prej ne-
jsou to hlavní. Vylízt na vrchol chce jedno procento šikovnos-
ti a devadesát devět procent trpělivosti.“

„Jaký sis z toho vzal ponaučení?“

„Že bych s tátou už nikdy na žádnéj kopec neměl lízt.“
Emil do sebe hodí poslední lžičku tiramissu. „Celej tejden
jenom s ním – tomu neříkám prázdniny. On prostě nedove-
de zapomenout, co je.“

„Co je?“

„Přece rodič.“

„Myslíš, že na něco takovýho jde zapomenout?“

„Máma to dovede.“

Postaví prázdnou misku na zem a Muffin do ní nedočkavě
strčí hlavu. Vrtí ocasem, je očividně šťastný. Od chvíle, kdy se
Emil vrátil, se od něj nehne. V noci s ním dokonce spal. Za
normálních okolností by otec něco takového nepřipustil, ale
domácnost je vzhůru nohama a drobné detaily jako pes v po-
steli unikají jeho pozornosti.

„Kdy se táta vrátí?“

„Asi až večer. Víš, že je u mámy. Stará se o ni.“

Protože nikdo jinej se postarat neumí! Robin si dává pozor, aby
své myšlenky neřekl nahlas. Nechce na bratra přenášet poci-

ty vůči otci, které s ním od včerejška cloumají. Jsou nanejvýš
vyhrocené.

„A kdy mámu pustěj?“

„Brzy. Snad zejtra.“

„Říkal jsi, že už dneska.“

„Primář si to myslel. Ale něco se mu ještě nezdá.“

„Co?“ Emilův hlas je tlumený. Zřejmě má dojem, že o zdra-
votních komplikacích se nehodí mluvit nahlas.

„Jde o tu arytmií. Víš, co to je?“ zeptá se Robin. Bratr zavrtí
hlavou. „To znamená, že srdce nebije pořád stejně, ale chvíli
moc rychle a chvíli zase pomalu.“

„A to vadí?“

„Máma o tom ještě před rokem ani nevěděla. Přišli jí na to,
až když ležela v nemocnici s tím infarktem.“

„Třeba to předtím vůbec neměla.“

„To je možný,“ odpoví Robin. Nesnaží se tématu uhnout
nebo před bratrem něco tajit. Oba k matčině onemocnění
přístupují jako ona sama – věčně. „Nejsem doktor, ale řek
bych, že je to možný. Třeba se to u ní opravdu vyvinulo až
v poslední době.“

„Nebo to už měla, ale málo,“ navrhně Emil jiné vysvětlení.

„Třeba to srdce tlouklo jenom trošičku jinak a jenom někdy,
takže to nepoznala. Rozumíš?“

„Rozumím,“ přikývne Robin. Naprosto stejně odpověděl
a přikývl včera otci. Nešlo o rozhovor, otec ze sebe chrlil jed-
nu výčitku za druhou. Dokonalý referát. Robinovi se navenek
podařilo zachovat klid, ale uvnitř byl jako propanová lahev.
Ne, nerozumím! Vůbec ti nerozumím, tatí! Když se od otce od-
vrátil a odcházel chodbou k výtahu, měl křečovitě sevřené rty
a zatnuté zuby. Opravdu se bál, že exploduje. Ani ve výtahu
čelisti nepovolil. Teprve když vyšel před kliniku a nakopl prv-
ní odpadkový koš, který se mu připletl do cesty, vnitřní tlak
klesl pod hranici výbušnosti. Ale o tom Emil nepotřebuje nic
vědět. Jeho vztah k rodičovské autoritě je zatím neutrální

směsící obdivu a nevinné dětské kritiky. Nemá a snad nikdy nebude mít Robinovu náruživost a touhu otce přesvědčit. Obstát v jeho očích. Zlomit jeho nedůvěru. |

„Jak jsi mi to mohl zatajit, Robine?“ Nemocniční chodba převlékla otce do sterilního pláště, ale emocí ho nezavala. Jeho hlas osciloval mezi nepochopením a uražeností. „Vážně jsi mě zklamal. Myslel jsem, že se na tebe můžu spolehnout.“

Nic takovýho sis nemyslel, tak nelži! pálilo Robina na jazyku, ale neřekl to. Raději se pokusil o vysvětlení, nepřesvědčivé a chabé jako obvykle.

„Nechtěli jsme ti zbytečně nahánět strach.“

„Zbytečně? Ty si myslíš, že dělat si starosti o člověka, kterého máš rád, je zbytečné?“

„To neříkám, ale doktor mě ujistil...“

„Asi ti pořád nedochází, co ti vytýkám.“ Otcova ruka na Robinově paži. Postrkuje ho dál, aby rozhovor nebylo slyšet k matce do pokoje. „Ztratila vědomí... sanitka ji odvezla do nemocnice... Tobě nepřipadá, že už to samo o sobě je hodně závažná věc, i kdyby v tom srdce nehrálo žádnou roli? Měl jsi mi okamžitě zavolat! O-kam-ži-tě!“

„Máma nechtěla. Říkala, že bys hned sedl do auta a přijel.“

„Samozřejmě, a co je na tom?“

„Přišli byste pro nic za nic o dva dny na horách. Poslední dny tvój dovolený. Máma ti je nechtěla brát. Prosila mě, ať napanikařím, a já...“

„A ty pochopitelně nemáš vlastní názor.“ Ironické pokývání hlavou, povzdech. „Kdy už ti konečně dojde, že život tě neustále bude konfrontovat se situacemi, ve kterých se musíš rozhodnout a převzít za svoje rozhodnutí zodpovědnost? Představ si, že by se najednou něco zvrtilo, třeba by se matčin stav zhoršil, a já bych tu nebyl! Je to čirá náhoda, že jsem přijel o den dřív.“

Čirá náhoda! Robin o tom pochybuje. Pravděpodobnější je, že otcův předčasný příjezd má co dělat s jeho advokátní

praxí a obavou, že v kanceláři bez něj nic nefunguje. Nikde bez něj nic nefunguje – je nepostradatelný.

„Chceš taky?“ Emil si polévá nohy vodou z konvičky. „Fuj, je jak polívka! Počkej, přinesu studenou!“

S Muffinem v patách odběhne do kuchyně. Je slyšet pleskání mokrých nohou na dlaždicích, crkot vody ve dřezu. V dusném tichu odpoledne jsou to jediné blízké zvuky. Z vedlejšího bytu se neozývá nic. Robin vstane, nakloní se přes zábradlí, prozkoumává pohledem sousední balkon. Zakrývají ho šlahouny divokého vína, ale v mezerách mezi listy vidí kolo opřené pod stříškou a stůl s jasně oranžovým ubrusem. Nikde žádný pohyb, dveře do bytu jsou zavřené, Sylva se ještě nevrátila. A i kdyby – na cestu k jezeru dnes není ani pomyslení. Ledaže by se zase sešli na střeše...

Robin mimoděk zvedne oči ke schodům spirálovitě stoupajícím na terasu. Teď, v ostrém slunečním světle, které bez nadřadky obkresluje každý tvar, vypadají cypřiše na kraji střechy vychrtle. Opelichaně. Včera v noci působily jinak. Když se za nimi Robin natáhl na dřevěný rošt podlahy, oddělilo ho jejich jehličí od okolních domů tak dokonale, že zůstal jen prostor nad hlavou. Zdánlivě prázdný, zdánlivě stálý. Nejvhodnější útočiště pro mysl rozjitřenou otcovými výčitkami a vlastním pocitem méněcennosti. Scintilace hvězd a občasný pohyb družice dodávaly masám vzduchu časový rozměr, který Robina přenesl za obzor momentálního dění. Aniž by se zbavil ublížených pocitů vůči otci, najednou si zřetelně uvědomil jejich pomíjivost a proměnlivou konstelaci rodičů vzhledem ke svému životu. Ještě jsou blízko a silně září, ať už je charakter jejich světla jakýkoli, vzájemné vzdalování je však neodvratné. Uplyne pár roků, proud fotonů zeslábně a bezprostřední vliv pomine. Jasnou záři nahradí obláček jemného fluoreskujícího prachu. Otcova zraňující nedůvěra ztratí působnost a už na Robina nedosáhne. Bylo to zvláštní pomyslení. Vzrušovalo novostí a budilo takový neklid, až se Robin musel posadit.

Může mi bejt ukradenej, pomyslel si. Bez účinku. Myšlenka byla příliš zasutá, nedokázala přinést uspokojení. Bylo třeba ji vyslovit. Polohlasně, ale dostatečně zřetelně, aby se jednotlivé slabiky odrazily od noční klenby a hojivě dopadly zpět.

„Může mi bejt ukradenej... brzy mi bude ukradenej... už teď je mi totálně ukradenej, kretén!“

Úlevu, která ho zaplavila, vzápětí vystřídal zděšení. Zvuk stoupajících kroků na ocelových schodech Robina doslova paralyzoval. Určitě otec, kdo jiný! Robin k němu vyslal natolik intenzivní poselství, že ho vyburcoval ze spánku. Přichází, aby si s ním promluvil. Další rozhovor, který zvětší vzdálenost mezi nimi.

„To jsi ty, Robine? Co tu děláš?“ Ne otcův, ale Sylvin hlas pohybující se na horní hranici šepotu. „Taky nemůžeš spát?“

„Je vedro,“ odpověděl. S citelným ulehčením. Její příchod, jakkoli nečekaný, mu nevadil. Spíš naopak. „Tady nahoře se dá aspoň trochu dejchat.“

Protáhla se mezi stíny cypřišů, posadila se vedle něho a nastavila tvář lehkému proudění vzduchu nad střechou. Byla tak blízko, že cítil její kůži. Voněla solí, jódem a ještě něčím. Marně pátral v paměti, co to je.

„Jak se daří mamince?“ zeptala se.

„Zeitra ji snad pustí,“ řekl. A pak náhle, bez rozmyslu, kdo ví proč: „Otec přijel.“

„Slyšela jsem,“ přikývla. „Nebo ten kretén nebyl adresován jemu?“

Chtě nechtě se zasmál.

„Máme trochu komplikovanej vztah,“ vysvětlil.

„Takže ti není ukradenej?“

„Ještě ne. Proud fotonů ještě nezeslábl, chápeš?“

Okamžik přemýšlela, potom potřásla hlavou. Rozčerený vzduch k němu znovu přinesl ostrou, těžko identifikovatelnou vůni. Věděl, že ji zná, ale nemohl přijít na to odkud.

„Nevěří mi.“

„JUDr. Trost? Proč?“

Zpozorněl. Uvědomil si, že se rozhovor dostává na nebezpečnou půdu. Jenom žádné důvěrnosti! Neprozradit víc, než se dá říct cizímu člověku. Nemá důvod svěřovat se někomu, koho zná sotva týden. S kým se jedno odpoledne opaloval, vedle koho chvíli plaval, trochu si povídali. Problém je v tom, že si sedla tak blízko. Ruší jeho kruhy. Vysílá k němu své vůně, které zneklidňují.

„Něco jsem udělal a táta mi to nemůže zapomenout,“ řekl příkře. S odvráceným obličejem. „Nebo jsem to neudělal a on mi to nemůže uvěřit. Nechtěj vědět, co to bylo.“

Zvedla ruku a dotkla se ho. S klidnou samozřejmostí mu stiskla rameno.

„Já zase někoho hledala,“ řekla. „A místo něho jsem našla psa. Má poraněnou nohu. Nevíš, kdo by ho prohlídl?“

Slíbil, že jí položí adresu Muffinova veterináře na rohožku. Jeho ordinace je kousek odtud. Zatímco mluvil, přemáhal nutkání přikrýt její ruku svou. Opětovat její dotek. Ale nakonec se ovládl. Nemá potřebu nikoho k sobě pouštět – vystačí si sám.

„Tak ahoj,“ řekla. Vstala. Tlak z ramene zmizel, najednou se mu zdálo nepříjemně lehké. Jako by jí kus zůstal v dlani. Robin sledoval, jak odchází kolem cypřišů k zábradlí a klade nohu na nejvyšší schod, slyšel, jak ocelová konstrukce skřípe a rezonuje pod jejími kroky, viděl linku jejích zad klesat pod okraj střechy. V tom okamžiku se mu rozběsklo. Těsně předtím, než mu definitivně zmizela z očí, naráz věděl, co z ní vanulo. Byla to vůně divokého zvířete.

„Chceš?“ Emil už je zpátky s konvičkou plnou vody. Robin k němu natáhne nohy a nechá si kropit kolena. Studený pramínek mu stéká po horké kůži ke kotníkům a tvoří pod chodidly loužičku, která se rychle ohřívá. V předsíni se ozve telefon. Emil postaví konev na dlaždice a úprkem se rozběhne

dovnitř. Zvedat telefonní sluchátko je jeho záliba, nerad se nechává někým předběhnout. Budí dojem, jako by neustále čekal na nějakou meziplanetární zprávu. Robin se nakloní a poslouchá. Slyší bratrův hlas, ale nerozumí jednotlivým slovům.

„Kdo to byl?“ zeptá se ho, když se vrátí zpět na balkon.

„Táta. Přejde pozdě. Nemáme na něho čekat.“

„Je snad... je mámě hůř?“

„Je jí dobře, mluvil jsem s ní. Mám tě pozdravovat.“

„Říkala ještě něco?“

„Ráno ji prej pustěj.“

„V tom případě musíme trochu uklidit,“ poznamená Robin. „Nebo to s ní sekne znovu, hned jak vleze do bytu.“

Čekal, že se bratr zasměje, ale Emilův obličej je vážný. Uhne pohledem, zvedne konvičku a začne zalévat levandulový keř v rohu balkonu. Z jeho přimhouřených očí se dá vyčíst, že je duchem jinde. Něco ho zaměstnává do té míry, že dokonce skousl horní ret. Robin se neptá. Ví, že ať je to cokoli, Emil s tím vyrukuje sám. Až bude chtít. Zatím mlčí, ruka s konvičkou se mu automaticky pohybuje zprava doleva, zleva doprava, mokré lístky levandule plní nehybný vzduch pronikavou vůní. Na západě se opět ozve slabé hřmění. Robin odhaduje, že se bouřka točí někde nad Braniboří. Berlínu se podle všeho vyhne.

„Máma se nebude koukat, jestli je uklizeno,“ řekne zčistajasna Emil. „A táta taky ne.“

„Jak to víš?“

„Stejně jako vím jiný věci. Třeba co je rozvařený manželství.“

Robin se zarazí.

„Kdes to slyšel?“

Emil už vypotřeboval všechnu vodu, otáčí paži s konvičkou kolem dokola jako rameno větrného mlýna. Na Robina se nedívá.

„Táta s mámou skoro každou noc telefonoval. Vždycky vylezl ze stanu a celý hodiny s ní mluvil. Myslel, že spím. Ale při tom nešlo spát. Ty nic nevíš?“

Robin užasle zavrtí hlavou.

„O čem mluvili?“

„Máma se do někoho zamilovala.“

„Máma? To si děláš srandu!“

Emil neodpoví. Ruku s konvičkou pořád roztočenou, sveřepě hledí před sebe. Robin zavrtí hlavou v bezděčné snaze vytřepat z ní absurdní informaci.

„Asi jsi špatně rozuměl. Nebo mluvili o někom jiným,“ zkusí bratrovo tvrzení zneškodnit.

„O nikom jiným nemluvili.“

Robin už neodporuje. Začíná se orientovat. Pomalu, dílek po dílku, se mu všechno skládá dohromady. V první řadě vlastní ignorance a neschopnost porozumět matčiným nárážkám. *Jen počkej, až se zamiluješ...* Servírovala mu je až pod nos, jenže on to ve svojí sebestřednosti nechápal. Myslel, že mluví o něm, a ona zatím hledala způsob, jak se mu svěřit. A naproti tomu otec. Jeho stupňující se nervozita. Jeho telefonické výzvy, zdánlivě směšné, ve skutečnosti bezradné. *At pro jistotu vůbec nechodí ven, v bytě je jí nejlíp!* Co očekával? Pravděpodobně to byl z jeho strany jen zoufalý pokus zabránit nevyhnutelnému. Robin by rád věděl, co matčinu krátkému bezvědomí bezprostředně předcházelo – jaký rozčilený telefonát, jaká hádka, s kým.

„Už s tátou nechce bydlet.“ Bratrův hlas ho vytrhne z víru neuspořádaných myšlenek. „A táta jí hrozí, že mě vysoudí.“

„A co já?“

„Ty seš velkej. Musíš se prej rozhodnout sám.“

Emil konečně přestal točit konvičkou, dívá se na Robina. V očích má nejistotu. Únavu. Je vidět, že si za poslední týden prožil své. Nedostatek zmrzliny a marcipánu určitě ne-

byl to nejhorší. Robin vstane a přitáhne bratra k sobě. Trochu se vzpírá, ale nakonec se podvolí a zavrtá mu hlavu do podpaždí.

„Nevěděl jsem, že dospělí dovedou takhle vyšilovat,“ zamumlá.

„Taky na to zírám,“ řekne Robin. „Ale zase když to vezmeš z intergalaktického pohledu, jakej je mezi nima a náma rozdíl? Akorát ten, že všechno, co dovedeme my, dovedou dospělí o pár roků dýl.“

„A líp,“ dodá Emil. „Protože mají trénink.“

„Nejen trénink, taky devadesát devět procent trpělivosti,“ řekne Robin. Emil se zasměje.

„A umělý zuby,“ připomene. „Který možná nebolí, ale možná bolí!“

„A většina z nich má za sebou nějaký problém.“

„Třeba blbou učitelku.“

„Nebo infarkt,“ řekne Robin.

„Hlavně mají málo času.“

„To je fakt.“ Robin se na Emila s uznáním podívá. „To hlavně.“

„Myslím, že to není šťastnej nápad, Sylvo. Co já bych dělal se psem?“

„To samý co bez něj.“

„Omezoval by mě v pohybu.“

„Naopak, chodil bys s ním na dlouhý procházky.“

„Ale na cestování bych mohl zapomenout.“

„Tati, kdy jsi byl naposledy na cestách?“

„Až dopíšu tuhle knihu, mám v plánu zvednout kotvy a zase se trochu porozhlídnout po světě. Nemůžu pořád trčet tady v tom zapadákově.“

„A kdy ji dopíšeš?“

„To je otázka! Víš, jak pomalu mi to jde. Za tu dobu, co jsi v Berlíně, jsem napsal jednu a půl stránky.“

„Ten pes ti pomůže. Zdá se chytřej.“

„Jak vypadá?“

„Pestrobarevněj. Hlava a záda zrzavý, břicho bílý, ocas a boky došeda. Srandovní uši. Mám v mobilu jeho fotku, pošlu ti ji.“

„Říkalas, že je nemocnej?“

„O něco si rozřízl zadní nohu, jinak je v pořádku. Zrovna s ním jdu k doktorovi.“

„Sylvo, já nevím... Nenašla by se nějaká jiná možnost?“

„Máš na mysli mámu? Víš, co mi řekla, když jsem ho přinesla? Že s ním mám hned jet do útulku. Dalo mi dost práce přemluvit ji, aby tu směl zůstat do pondělí.“

„Proč do pondělí?“

„V pondělí mi začíná škola, přece. Máma mě veze do Míšně. Kdybys tam přijel taky, mohl by sis psa rovnou vzít. Koupila jsem mu obojek a šňůru. Přivázal bys ho vzadu za sedadlo...“

„Neplánuj, kam ho přivážu! Neřekl jsem, že si ho vezmu!“

„Je obnaženej, tati.“

„Cože je?“

„Nahej. Ještě na sebe nenabalil dost vrstev. Je to puberták. Potřebuje někoho, komu může věřit. Nikdo jinej než ty mě ne napadá.“

„Nechám si to projít hlavou.“

„Pošlu ti tu fotku, aby sis na něho už začal zvykat.“

Čekárna se vyprázdnila. Po posledním pacientovi, černém kokršpanělovi, zůstal na zemi okousaný zbytek latexové kosti, chomáč chlupů a převržená miska na vodu. Sylva sedí proti dveřím do ordinace a pocit netrpělivosti, který se v ní během dlouhého odpoledne zabydlel, je čím dál silnější. Nemůže už v místnosti se stojatým, vydýchaným vzduchem vydržet.

Navíc v ní vzrůstá svíravý neklid. Proč ji doktor konečně nezavolá? Ordinační doba se chýlí ke konci, už i asistentka, kterou Sylva vidí za skleněnou přepážkou, nervózně pokukuje po hodinách, ale doktor si dává načas.

„Tak ty jsi Muffinův kamarád?“ zeptal se zkraje odpoledne, když zjistil, kdo k němu Sylvu poslal, a sklonil se nad psem.

„Jsou momentálně sousedi,“ upřesnila Sylva. „Jinak se vůbec neznají. Tohle je nalezenec.“

Nalezenec zacouval hluboko pod židli, přitiskl se zadkem ke zdi a z krku mu opět začaly vycházet hluboké, táhlé zvuky podobající se zpěvu. Ostatní zvířata v čekárně odpověděla jako na povel. Během chvilky se hladina hluku zvedla o několik decibelů. Doktor musel zesílit hlas.

„No ne, úplný barytonista!“ prohlásil s obdivem. Ruku, kterou k psovi předtím natáhl, schoval zpět do kapsy pláště. „Kdopak tě to naučil? Panička?“

„Říkám, že jsem ho našla.“

„Kde?“ Pátravě po něm přejížděl pohledem, pak se podíval na Sylvu. Zdálo se jí, že v jeho očích vidí nedůvěru.

„U letiště. Neměl obojek a nic. Přinesla jsem ho domů v batohu.“

Strachy jí ho pomočil, když ho cpala dovnitř. Musela rychle zapnout zip – nechala jenom malou skulinku, jinak by se vydrápal ven. Celou dobu zpíval tak náruživě, že se neodvážila nastoupit do žádného dopravního prostředku. Šla pěšky, batoh se psem na břiše, aby na něj viděla. Když dorazila domů, byla vykoupaná ve vlastním potu a naprosto groggy. Pes zalezl pod postel a setrval pod ní celý zbytek odpoledne. Teprve večer se připlížil k misce, kterou mu postavila opodál, a hltavě sežral kus kuřecího řízku. Dlouho pak lemtal vodu z plastického umyvadla. Sylva s matkou ho pozorovaly z kuchyně. Matka vrtěla hlavou.

„Co je to za rasu?“

„Asi míšenec.“

„Vypadá jako liška.“

Bylo pravděpodobné, že matka živou lišku viděla naposledy v dětství v Karl-Marx-Stadtu. Za mřížemi zoo. Sylva potkávala lišky na stráních kolem Labe naopak poměrně často. Někdy v zimě zabrousily až do zahrady a hledaly něco k snědku. Sylva pozorovala z okna jejich drobná těla ztrácející se ve sněhových závějích.

„Lišky jsou menší, mami. Z hodin fyziky si možná pamatuješ, jak vypadá liščí ocas.“

„Samozřejmě, přesně jako ten jeho.“

„Je huňatější a červenější.“

„Tak je to vlk.“

Mluvit s matkou o zvířecích rasách a druzích nemělo smysl. A přece jí Sylva v něčem musela dát za pravdu. Na nalezeném zvířeti skutečně bylo cosi divokého. Nedomestikované. Především jeho plachost. Zdálo se, že přítomnost lidí snáší, ale nevyhledává. Ani pohledem, ani dotykem se nesnažil navázat kontakt. Jednal, jak mu velely instinkty. Ty ho včera vyhnaly z úkrytu a nařídily mu, aby se Sylvou začal komunikovat. Aby se přiblížil, vymámil potravu, ukázal svou ránu.

„Někdo už ho léčil?“ zeptal se doktor, když Sylva psa konečně vytáhla zpod židle v čekárně a postavila ho na stůl s hladkým ocelovým povrchem. Kluzká plocha pod nohama ho natolik vyděsila, že zůstal v roztřeseném pozoru, skučel a neodvažoval se udělat jediný krok. Rána na stehně se podobala Žluté řece.

„Čistila jsem mu to jódem,“ vysvětlila Sylva. Jakoby nic. Ve skutečnosti při té proceduře málem přišla o několik prstů. Večer, jakmile se pes nasytil a opět se chystal zmizet pod postelí, ho popadla za ocas a vytáhla ven. Zmítal sebou, cenil zuby, snažil se ji kousnout, ale přitiskla ho koleno k podlaze a matka mu svázala čelisti páskem. Pak ho odnesly do koupelny. Tam mu ostříhaly chlupy na stehně, Sylva ránu vyčis-

tila jódem a ovázala gázou. Když mu uvolnila svázané čelisti, chňapl po ní tak prudce, že málem nestihla ucuknout.

„Zajímalo by mě, kdy se koupal,“ poznamenal doktor, zatímco si chystal injekci se sedativem. Vrtěl hlavou, jako by se mu něco nezdálo, a pozorně si prohlížel vyhublé psí tělo se špinavou srstí. „Jestli se vůbec kdy koupal. Smrdí jako fretka!“

Podobně čpěla ráno celá koupelna. V koutech ležely zbytky strhané gázy, pes byl zalezlý ve sprše, před sebou rozkoušanou tubu od zubní pasty. Podlaha se leskla loužemi. Matka neřekla ani slovo, ale bylo vidět, že usilovně zadržuje dech. Před odchodem do práce se česala a líčila v kuchyni. *Tohle je omyl, který nebudeme protahovat*, prozrazoval její výraz. Nakonec se dohodly. Když otec slíbí, že si psa vezme, vydrží to s ním v berlínském bytě do pondělí, když ne, tak ho Sylva odvede od veterináře rovnou do útulku. To byla matčina velká přednost: dovedla mluvit jasně. Na nic se nevymlouvala, nic nepředstírala. Sylva se mohla spolehnout, že dohodu dodrží, i kdyby pes do pondělí počural celý byt a sežral veškeré toaletní potřeby, které najde.

„Počítám, že to bude trvat tak půl hodiny, než se zklidní a budu ho moct ošetřit,“ řekl doktor, když psovi vpíchl dávku anestetika. „Sedni si s ním zatím v čekárně.“

Od toho okamžiku čekali. Celou věčnost. Zatímco v Sylvě rostlo napětí, pes upadal do letargie. Pozorovala ho. Se zadkem zasunutým pod židli se nejdřív tiskl ke stěně, po chvíli se posadil, hlavu ostražitě otočenou směrem ke dveřím ordinace, za nějakou dobu ostražitost polevila a on položil na podlahu i břicho. Krk měl stále vztyčený, ale zíval čím dál častěji. Nakonec si opřel hlavu o batoh a usnul. Sylva z něj nespustila oči. Nebyl to roztomilý pes. Stavba lebky prozrazovala, že až dospěje, bude mít ostrý čumák a silnou mordou. Úzce proříznuté oči mu seděly blízko u kořene nosu, takže vypadal potměšile. Drobná zvířata v čekárně na něj reagovala s podrážděním, černý kokršpaněl ani na chvíli nepřestal vrčet.

„Nemá rád ovčáky,“ vysvětlila jeho majitelka. „Tohle je Belgičan, ne?“

Sylva pokrčila rameny. Bylo jí celkem lhostejné, jestli našla belgického ovčáka, anebo křížence bez rodokmenu, zaměstnávalo ji spojení, které mezi sebou a psem cítila. Od prvního momentu, kdy vystrčil hlavu z křoví za přistávací plochou, jako by dělala přesně to, co chtěl. Nějaká část jeho bytosti komunikovala s něčím v ní, podprahově ji ovládala a řídila její kroky. Nejvýrazněji se to projevilo bolestí, kterou ji nechal pocítit na vlastním těle. Ať už byla přenesena sympatickým nervem nebo jinou cestou, které Sylva nerozuměla, splnila svůj účel. Probudila v ní účast a pobídla ji k odpovědnosti za jeho osud. Chtěla se o tom zmínit matce, ale včas si uvědomila, že by to k ničemu nevedlo. Matčin pragmatismus by se nedokázal s takovou úvahou vypořádat. Nakonec vylezla na střechu za Robinem – nejen kvůli nalezenému zvířeti. Od prvního setkání ji zajímal. Byla mezi nimi jakási příbuznost druhů, která Sylvu přitahovala a zároveň jí sugerovala pocit intimity. Cítila, že se s ním dá bez rozpaků mlčet anebo mluvit o čemkoli. I o neuchopitelných věcech. Možná to byl důvod, uvažovala, proč měl rád matematiku. Matematika byla jako celek neuchopitelná. Člověk se jí bez inspirace, holým rozumem dokázal zmocnit jen v nižších patrech, zbytek stavby přesahoval běžné racionální vnímání. Nakonec se rozhovor na střeše týkal úplně jiných věcí. Ještě neuchopitelnějších.

„Okamžik, dám vám ho,“ zaslechne Sylva tlumený hlas doktorovy asistentky za skleněnou přepážkou. Mluví do telefonu. Už svlékla pracovní plášť a přes rameno si navlékla ucho kabelky. Je zřejmé, že se chystá k odchodu. „Pane doktore...“ otočí se zády a klesne hlasem. Sylva mimoděk nastráží uši. „Přepojím vám ten odbor...“

Ať dělá, co dělá, zbytku věty nerozumí. Vstane. Je si jistá, že telefonní hovor se týká jí a nalezeného psa. Popojde ke dve-

řím ordinace. Okamžik váhá, pak bez zaklepání otevře. Doktor sedí zády k ní, sluchátko u ucha.

„Tvrdí, že ho našla,“ říká do telefonu. Mrzutě. I on už by chtěl jít domů „Z Grunewaldu? To myslíte jako vtip? V německých lesích kojot nežije a letiště, pokud vím, taky není jeho přirozené teritorium. Je to préríjní tvor, někdo ho sem...“

Sylva se otočí. Zvíře leží na podlaze v uměle navozeném spánku, tak hlubokém, že působí jako smrt, z pootevřené tlamy mu vytékají sliny na batoh, v uvolněném těle se nepohne ani sval. Préríjní tvor. Kojot.

„Rozumím,“ říká doktor do telefonu. „Jistě, je zklidněný, dal jsem mu...“

Během řeči se pootočí ke dveřím. Ve tváři se mu mihne překvapení maskované neobratným úsměvem. Se sluchátkem stále přitisknutým k uchu se zvedne ze židle. Gestem ruky Sylvě naznačuje, že má počkat. Nic se neděje, všechno jí vysvětlí, jenom strpení. Sylva zavře dveře. Samozřejmě na žádné vysvětlování nečeká. Udělá dva chvatné kroky, shýbne se, zvedne bezvládné zvíře z podlahy a vykročí s ním z čekárny. Přes skleněnou přepážku vidí asistentčin znepokojený obličej, slyší, že za ní vybíhá.

„Moment!“ volá jí do zad. „Slečno, počkejte!“

Sylva zrychlí. Mihne se chodbou a vyrazí ven. Přes pokročilou odpolední hodinu je ulice nesnesitelně horká. Vylidněná. Ve vzduchu stlačeném mezi vysokými domy pulzuje prach. Sylva se dá do běhu. Utíká se zvířetem v náručí co nejrychleji pryč. Nemá představu, co teď a co potom, jen horečně přemýšlí, jaké stopy za sebou zanechala. Z dálky k ní doléhá hřmění.

„Niklasi? Nevím to určitě, ale myslím, že mám dnes narozeniny. Co je za den?“

„Šestnáctýho března.“

„To by mohlo souhlasit.“

„Jak to, mohlo? Kdy ses narodila?“

„Podle maminky byla hlava venku šestnáctýho, pata sedmáctýho. Vždycky se mi zdálo, že hlava je důležitější než pata, tak jsem slavila šestnáctýho.“

„Ale kdyby ten zbytek nevylezl, tak bys neslavila vůbec.“

„To říkali doktoři taky a podle toho mi vystavili rodnej list. Jenže dneska je mi od rána narozeninově.“

„Můžu tě někam pozvat?“

„Víš co, budeme koukat na vlaky a jen tak existovat.“

„Chceš strávit narozeniny na nádraží?“

„Tobě se tu nelíbí?“

„Rád bych ti dal nějaký dárek.“

„Nelámej si hlavu. Co potřebuju, to si vždycky nějak zorganizuju.“

„Jdi do háje! Chci ti něco dát!“

„A co?“

„Něco, co si nemůžeš zorganizovat. Co ti nikdo jinej dát nemůže. Nech mě přemejšlet.“

„Dej si načas. Já se zatím budu koukat na vlaky.“

„A když do večera nic nevymyslím?“

„Tak mi to dáš zejtra. Nebo za tejden. Nebo některej jinej březen. Narozeniny má člověk každěj rok – aspoň většina lidí.“

Melu doslova z posledních sil. Myslel jsem, že dojdu až k Elisinu mostu, ale přecenil jsem se, musím se posadit. Staveniště na konci přístavu už spolkl večerní chládek. Sesuju se na podezdívku budoucí vyhlídkový terasy a civím před sebe. Až na párek cyklistů, který se kolem mě vyčerpaně ploužej k centru, jsem na nábřeží sám. Přímo přede mnou vystupují ze Sprévy dvě železný figury, děravý jako cedník. Předstírají,

že tančí na hladině. Ze vzdáleného nadhledu, třeba z mostu možná budí dojem, jakej jim sochař chtěl vtisknout, vzdušnej a lehkej, ale z mojí perspektivy jsou těžkopádný. Bez energie. Jako já.

„Běž se vychrápat domů,“ poradil mi policajt, když mě pakoval z lavičky v Thälmannově parku. Bylo půl třetí ráno, ještě tma, z trávníku vlhce vzlínalo. Padla rosa a spláchla horakost předchozího dne. Na chvílku. Policajt byl služebně odměřenej, neškodnej trouba. Měl představu uklizeného parku a já mu z té představy vypadával. Co na tom, stejně jsem nemoh spát. Po třídenním abstínu mi nervy praskaly jak skelná vata, všechno ve mně škubalo, všechno mě bolelo. Dechání, polykání, celá kostra, každej sval. Nejhorší byla chuze. Z úomrného, nekonečného trmácení jsem měl naběhlý prsty a kolena z vosku. Vší silou jsem se snažil na to nemyslet, poněvadž se s tím nedalo nic dělat. Nic než jít dál. Kdybych se zastavil, tak Evitu nenajdu.

Vzduch už je večerní. Slunce zapadlo, řeka se přestala lesknout, na nebi se množí mraky. Bílý i šedivý. Vypadá to, že v noci konečně něco přijde. Chtělo by to pořádněj slejvák, nepršelo celou věčnost. Když jsem dopoledne prohledával Heinersdorf v nesmyslný naději, že zrovna tam, v místě, kde jsme spolu prvně zkoušeli čokoládu, Evitu objevím, viděl jsem, jak je země rozpraskaná. Většina zahrad vypadala jako po požáru. Ani jedna kytka, rezavý trávníky, suchý opadaný listí. Zahrádkářská kolonie se během léta změnila v prérii.

„No není to apokalypsa?“ volal jeden děda na druhého přes plot. „Čtvrtý anděl vylil obsah své číše na slunce, aby pálilo lidi ohněm velikým!“

„Lidi si to klima udělali, lidi ať si ho užijou, ale co moje meruňka? Ta za nic nemůže a trpí stejně!“ stěžoval si druhěj. Oba po mně loupili pohledem, když jsem šel okolo, jako bych za klima i obsah čtvrtý číše nesl značnej díl viny. V tom momentě mě napadlo, že by to nebyl špatnej film. Spálená

krajina, zoufalý lidi a kolem pořád obchází takovej chudáček blbeček s napuchlejma nohama a někoho hledá. Všichni ho sledujou s podezřením, protože vypadá, jako by za tu všeobecnou pohromu mohl. Nakonec na něj nalíčí past, chytí ho a zlynčujou. V tu ránu začne pršet. Muselo by se to natočit tohle léto, nejlíp hned. Aby se udrželo napětí, nesmělo by to bejt moc dlouhý a toho blbečka by hrál naturščík. Třeba já.

Betonová zídka, na který sedím, je pořád ještě teplá, ale jinak se pod zataženým nebem ochladilo. Taky blízkost řeky dělá svý. Je tu čerstvějši vzduch, cítím dokonce náznak větru. Slaboučkej, neduživej. Nemá sílu ani odfouknout kelímek od kafe, kterej tu někdo pohodil, akorát s ním kolíbám sem a tam. Nahoře na přístavním jeřábu si hraje s nějakou pohyblivou součástíkou, občas to kovově zaskřípe. Jinak je ticho. Rovná linka nábřeží jako by s městem okolo neměla nic společnýho. Běží podél vody a někde, nedá se přesně rozeznat kde, s ní splývá. Prostě se ztrácí. Nejspíš proto tady Evitu hledám. Kvůli tomu vzdálenému ztracení sem ráda chodila. Říkala, že Východní přístav má skoro tak ráda jako nádraží.

„Možná jsem měla odjet spíš do Hamburku, tam je dálka blíž,“ prohlásila jednou, když jsme tu spolu seděli a dělili se o jointa. „Nechápu, proč mě to pořád táhlo do Berlína.“

„Věděla jsi, že tady na tebe čekám.“

„Věděla jsem, že tady na mě něco čeká,“ dala mi za pravdu. „Ale taky to mohlo dopadnout jinak. Představ si, že bys tenkrát v metru stál o dva schody níž a mě by chytil do náruče úplně jinej kluk!“

„Dal bych mu přes držku,“ řekl jsem. Zasmála se. Její krásnej chraplavej smích ve mně udělal malý zemětřesení. Jako vždycky. Nemohla tušit, že to byl právě smích, co mě k ní přitáhlo. Dávno před poruchou eskalátoru, ještě ve vagonu. Stála na opačným konci, koukala do nějakýho časopisu

a chtěla se. Na celý kolo. Vůbec ji nezajímalo, že se lidi otáčejí, klepou si na čelo nebo se tím chechotem nechávají nakazit a smějou se taky. Já se nesmál. Zíral jsem na ni a po celém těle mi běhaly mrazivé tlapičky. Nikdy předtím jsem nic tak nádherného nezažil. Bylo mi jasné, že až vystoupí, vystoupím taky, když zahne doleva, zahnu taky doleva, ani na chvíli ji nespustím z očí, ani za nic se od ní nehnu. Takže to nemohlo dopadnout jinak. Na schodech, který se zničehonic zastavily, ji nemohl do náručí chytit jinej kluk.

Vstanu. Nemám čas sedět tu donekonečna. Udělám krok dva, než se zase přihlásí bolavý prsty a všechno ostatní. Není to jenom absták a včerejší probdělá noc, co mě tak zdecimovalo, na celkový únavě se podepsala i beznaděj. Čím víc času uběhlo od našeho posledního setkání, čím víc prohledanejších koutů mám za sebou, tím menší je šance, že Evitu najdu. Třeba už vůbec není v Berlíně. Možná se posunula blíž k dálce. Do Hamburku nebo jinam. S pomocí prachů z Butzkeho pokladny se mohla dopravit nějakým čártrovým letem až na druhý konec světa, to je mi jasné. Čemu nerozumím, je smysl. Ať o tom uvažuju z kterýhokoli konce, nechápu, co by tam hledala. Proč by mě tu nechávala. *Seš jedinej člověk, na kterým mi záleží.* Od okamžiku, kdy to řekla, uběhlo asi padesát hodin. Nemám důvod předpokládat, že se za tu dobu něco změnilo. Něco zásadního.

Světlo si pomalu sedá, nebe už je úplně zatažené. Večerní formace vlaštovek se začínají rozpadat. Cítí déšť. Jejich přelety nad řekou se zrychlují a ztrácejí výšku. Vypadá to, jako by se snažily odrazit křídly od hladiny. Projdu kolem ohrady z rezavého plechu, která pořád ještě vydechuje slunce, a přiblížím se k jeřábu. Je ztichlejší, opuštěnější, jenom na střeše strojovny se něco pohybuje. Zastavím se a koukám nahoru. Je to oranžovožlutý. Najednou se mi těžko dechá. Když za mnou Evita přišla do krámu, ten den, kdy jsem ji viděl naposledy, měla na sobě žlutý tričko. Oranžovožlutý.

„Evito?“ zavolám. Zní to vyšeptale. Mám ztuhlý hlasivky, protože jsem dlouho s nikým nemluvil. Odkážu si a zkusím to znovu: „Evito, seš to ty?“

Nikdo mi neodpoví. Žlutá skvrna nahoře na strojevně se mírně, nepravidelně pohupuje. Popojdu ještě blíž a změním úhel pohledu, ale moc si nepomůžu. Jediný, co se dá s jistotou rozeznat, je barva a ten pohyb. Někdo dřepí na strojevně, tiskne záda k zábradlí a trochu se keje.

„Evito!“ křiknu ještě jednou. Tentokrát se mi podaří opřít hlas o bránicu, takže se naplno rozletí vzhůru. Určitě mě slyšela. Pokud je to ona. A pokud není zbouraná tak, že neslyší vůbec nic. Udělá se mi zle při představě, jak tam lezla a jak snadno by mohla spadnout. Střecha strojovny je podle mého odhadu asi dvanáct metrů od země, možná dokonce víc. Od podvozku vedou žebříky. Různě dlouhý a na různých stranách. Aby se dostala tam, kde sedí, musela pod strojovnou přejít kruhovou plošinu na opačnou stranu, odkud se dá šplhat dál. Třeba až do nebe. Žebřík je sice zajištěnej kulatými obručemi, ale to mu na atraktivitě nepřidává. Plahočit se přičel za příčlí nahoru, aby si tam člověk mohl nerušeně šlehnout, mi připadá jako naprostá šílenost. Úlet hodnej královny.

„Evito!“ zařvu, co to jde. Žlutá skvrna se zhoupne, načež změní polohu. Skoro mi zmizí z očí. Vypadá to, že si lehla. Vtom mě něco napadne. Schovává se přede mnou!

„Prachy už jsou zpátky v kase,“ zavolám. Doufám, že mi věří. „Vím, žeš je potřebovala! Slyšíš?“

Je zbytečný, abych tady dál stál a hulákal. K ničemu to nevede, akorát tím dřív nebo pozděj vzbudím pozornost. Musím něco podniknout. Sehnat někoho, kdo ji sundá. Nemám páru koho. I kdyby tady byl hlídač staveniště nebo dokonce jeřábník, nebudou nic riskovat a zavolají policajty. To samozřejmě nechci. Jestli mi přestala věřit, mohla by udělat nějakou zoufalost. Zvlášť pokud je sjetá. Teoreticky nejrozumněj-

ší řešení, který se nabízí, je vylízt za ní sám. Zní to jednoduše, jenže je to právě jen teorie. Neproveditelná. Nikdy tak vysoko nevylezu. I kdybych sebevíc chtěl, nedokážu to. Třesou se mi nohy, jenom když na to myslím.

Nebe už nemá žádnou vejšku. Vypadá jako spadlá břidlicová střecha. Děšť přijde natotata. Mám dojem, že jsem dokonce zaslechl mručení hromu.

„Evito!“ zkusím to naposledy. Seshora žádná reakce. Nejspíš tam vůbec není. Nikdo tam není. Prostě tam leží tričko. Nebo žlutý hadr, kterým strojníci něco čistili. Jedině blázna by napadlo, aby lezl nahoru. Kvůli prachům. Kvůli tripu. Kvůli čemukoli.

Pohnu se směrem k mostu. Teď už slyším hřmění naprosto zřetelně. Přichází ze západu, roste a zase odeznívá jako v kině s dolby digital systémem. Kovová součástka nahoře na jeřábu znovu skřípne ve větru. Zní to jako vzlyknutí. Zastavím se. Nejsem schopnej se odtud vzdálit. Třeba to vůbec není tak strašný, šplhat nahoru po žebříku, kterej je zabezpečený. Člověk zkrátka kouká na přičle a na svoje ruce, který se jich pevně držej. Nic víc. Na hloubku pod sebou je nutný zapomenout. Myslet se musí naopak na důležitý věci. Třeba na černou slzu v koutku Evitina oka. Prozradila mi, že si jí jako malá zkoušela seškrábat. Jsem rád, že se jí to nepovedlo. Ta slza jí dodává jedinečnej výraz. Díky ní se umí smát a brečet dohromady.

Přistoupím k jeřábu a zkusím nohou nejnižší kovovou příčel, těsně nad kolejem. Je pevná, stabilní. Absolutně spolehlivá. Zkusím druhou – ani se nehne. Na podvozku je štítek s adresou výrobce a nejrůznějšími parametry. Nevyznám se v tom, ale určitě je všechno, jak má být. Mockrát zkontrolovaný, udržovaný, perfektní. Po žebříku, na kterým stojím, lezly přede mnou desítky, možná stovky lidí. Nikomu z nich se nic nestalo. Je to žebřík na šplhání do extrémních výšek. Bezpečnej žebřík. Ani třetí příčel nemá chybu. Kov je za celej den

prohřátej, příjemně hřeje do dlaní. Zvednu hlavu. Nad sebou vidím kruhovou plošinu, nad ní se tyčí kvádr strojovny. Dva náct ne, maximálně deset metrů vysoko. Možná dokonce míň. To zvládnou. Nesmím nad tím přemejšlet, prostě to udělám. Není důvod k panice. Vylezu nahoru, sednu si vedle ní a vezmu ji za ruku. Budu cejtít její tep. Všechno si vyříkáme, všechno si odpustíme. Pak se vrátíme na zem. Spolu. Nemá cenu dělat cokoli sám. Bez Evity nemá cenu vůbec nic.

Kojot prériový *Canis latrans* je severoamerická šelma nadřádu placentálů, z čeledi psovitých. Jméno pochází z aztéckého slova *cóyotl*, což by se dalo přeložit jako zpívající pes. Kojoti původně žili na skalnatých náhorních plošinách v Mexiku, odkud postupně pronikali dále na sever. Dnes je můžeme nalézt tisíce kilometrů od původní domoviny, v prostředí zcela cizorodém. Kojot loví hlodavce, malé ptáky, různé vodní živočichy a plazy, ale živí se i zdechlinami a v blízkosti lidských sídel požírá odpadky. V nouzi se dokáže spokojit jen s trávou, žaludy a ovocem. Jsou známy případy, kdy kojot a liška utvořili dvojici, společně lovili, a dokonce obývali stejnou noru. I s jezevcem uzavírá pakt, když je třeba nadhánět cennou kořist. Není pravda, že útočí na člověka. Respektuje jeho teritorium a proniká do něj jen v nejvyšší nouzi.

Kojot hraje významnou roli v mytologii severoamerických Indiánů, kde často vystupuje jako potměšilý šibal, který na jedné straně ostatním tvorům pomáhá, ovšem na druhou stranu se je snaží všemožně přelstít, aby získal, co chce. Je symbolem nepořádku, ale také vášnivosti a moudrosti. Tím, že ruší harmonii svého okolí, nutí lidi, aby se chopili aktivity a něco se svým životem udělali. Ne vždy mu však jeho plány vycházejí. Některé kmeny kojota považují za stvořitele světa.

Sylva odtrhne pohled od monitoru a ohlédne se. Nic se neudálo: kojot leží v rohu pokoje jako bez života. Pak si přece jen všimne malé změny. Krk, který měl předtím natažený přímo před sebe, ohnul, takže se přední nohou dotýká čenichu. Chlupy na tlapě se mu zachvívají v proudu dechu. Oči má zavřené. Sylva se vrátí pohledem k laptopu. Zmáčkne heslo Fotogalerie a na monitoru naskočí řada snímků. Narezlí stepní vlci zachycení v nejrůznějších situacích a pohybech. *Délka bez ohonu 70–100 cm, váha dospělého jedince maximálně 20 kg, čte komentář pod obrázky. Samice vrhá po 60 dnech březosti 4–10 mláďat, která po 6 týdnech začínají prozkoumávat okolí nory. Přibližně v 8 týdnech se osamostatňují a učí se lovit. Na konci léta se mláďata odpoutávají od rodičů a vydávají se hledat vlastní revír...*

Zvuk za zády ji donutí se znovu ohlédnout. Pravé oko kojota se maličko otevřelo, zlatohnědá zornička zírání na plastické umyvadlo, které Sylva postavila do kouta. Od chvíle, kdy jsou doma, se ještě nenapil. Účinek sedativa však už začíná polevovat. Teď dokonce kýchnul. Zvuk ho vytrhne z otupělosti, otevře i druhé oko, nadzvedne hlavu a přední část trupu. Pomalu, obezřetně si začne lízat ránu.

„Co mu s tím doktor dělal?“ zeptala se matka, když se vrátila z kanceláře a uviděla poraněnou nohu bez zřejmého lékařského zásahu.

„Vyčistil mu to. Taky mu něco píchnul.“

„Proč mu to neovázal?“

„Říkal, že takhle je to lepší,“ odpověděla Sylva a uhnula očima. Přes stovky vyprávěných školních omluvenek nezískala v lhaní nikdy zběhlost. „Aspoň k tomu může vzduch.“

Poslední události – úprk z čekárny, běh se zvířetem v náručí po bezdechých ulicích i matčin příchod – všechno se událo v takové rychlosti, že neměla kdy naplánovat přiměřenou strategii. Jediné, v čem měla jasno, bylo, že holou prav-

du říct nemůže, alespoň prozatím. Musí ji nějak účelově upravit, aby matku získala na svou stranu. Na kojotovu stranu. Naštěstí se matka nevyptávala.

„Obleč se, jdeme na večeři!“ pobídla ji. „Máme rezervovaný stůl v Gorizii. Přijde tam ještě pár kolegů. Odevzdali jsme projekt, tak to chceme oslavit.“

Sylvě dalo dost práce matčinu náporu odolat. Demonstrativně zívala a vymlouvala se na únavu. Potřebovala být sama. Nemohla se dočkat, až si celou věc v klidu rozmyslí.

„Pojď, dělají tam vynikající lasagne,“ přemlouvala ji matka. „A noky s tou sýrovou omáčkou, co máš ráda!“

„Nemám hlad,“ přidala Sylva k předstíranému únavovému syndromu ještě nechutenství. „A taky by tu neměl zůstat sám. Dostal anestetikum a teprve přichází k sobě.“

Poslední argument matku přesvědčil.

„Chudák pes,“ řekla a dotkla se kojota účastným pohledem. „Kdoví, co všechno už si prožil. Ptala ses, jaká je to rasa?“

„Nejspíš belgickej ovčák.“

„A co táta? Vezme si ho?“

„Snad. Ještě se tak úplně jasně nevyjádřil.“

„Zavolám mu,“ slíbila matka. „Zeptám se ho sama.“

Sylva mlčky přikývla. Jen ať si rodiče popovídají. Stejně bude všechno jinak. Psa by otci nějak vmluvila, kojota mu přivést nemůže. Jeho přítomnost v české vesnici by byla zkázonosná. Znamenala by nejen okamžitou smrt vinařovy čivavy, ale bezpochyby i krvavá jatka v okolních králíkárnách a slepičích dvorcích. Nakonec by stejně skončil za mřížemi nebo by ho rovnou někdo zastřelil. Ale má vůbec jinou možnost? Vyhlídky *zpívajícího stvořitele* uprostřed evropského kontinentu se Sylvě zdají mizivé. Tak jako vyhlídky na jakýkoli opravdu volný, nespoutaný život. Pro kohokoli. Sylva si uvědomuje, že ji ke kojotovi váže nejen soucit, ale že se s ním do jisté míry identifikuje. Na svých toulkách středohořím, v dobách předcházejí-

cích vyloučení z gymnázia často o přijatelném místě k životu přemýšlela. Přemýšlí o něm stále. Globalizovaný svět jí připadá jako malý osvětlený výklad. Zbavený tajemství, žalostně přehledný. Nevyvolává touhu. Přesto si v atlasu vyznačila oblasti nejméně zasažené lidskou civilizací – oblasti vhodné pro jeskynního člověka. Když pak vyznačené zábory sumarizovala, zjistila, že žádný z nich neleží ve střední Evropě.

Kojot vstane. Ať už za to může čas, Sylva jodová léčba nebo hojivý účinek jeho vlastních slin, rána na noze se zavírá. Okraje, ještě včera široce rozchlípnuté, se začínají stahovat. Už ani viditelně nekulhá. Přiblíží se k umyvadlu s vodou, strčí do něj hlavu, dychtivě pije. Vyhublý, špinavý, i v zuboženém stavu něčím krásný. Sylva z něj cítí svrchovanost divokého rodu, kterou domestikovaná plemena dávno ztratila. Je přirozeně důstojný. Neklade si otázky. Nezapomíná se tím, co ho čeká. Neví, že být kojotem v Kreuzbergu je nešťastný paradox, souhra podivných okolností, která nemá, nemůže mít budoucnost.

„My lidi jsme na tom hůř,“ řekl by Filip, kdyby tu byl. Sylva jeho slova úplně slyší. „Koukni se na průběh posledních tisíciletí. Vidíš na nich něco uspokojivého? Kam člověk šlápl, tam nechal bordel. Když se mu náhodou něco povedlo, hned toho zneužil. Jaká na nás čeká budoucnost? Proč by měla být lepší než minulost? Jmenuj mi jedinej důvod!“

Filipovy nahlas pronášené úvahy v Sylvě vždycky otvíraly brány beznaděje. Ať mluvili o čemkoli, pro něj to byla sousedská debata na plotě, řečnické cvičení, intelektuální hra. Opouštěl ji tak snadno, jako se do ní zapojoval. Sylva naproti tomu neuměla zachovat odstup. Hádala se s ním. Zuřila. Dokazovala. Vrhala se do témat po hlavě a pokaždé se z diskuze vynořila vyčerpaná a bez dechu. Nezřídka se její argumenty ukázaly jako silnější, ale stejně skončila poražená. Pořádilo se mu nakazit ji vlastním defétismem. Odnášela si s sebou deprimující pocit, že je všechno zbytečné.

Kojot pořád pije. Už bez počáteční lemtavé žízně, ale s vytrvalostí, která svědčí o talentu přežít. Musí se zásobit tekutinou, to je teď nejdůležitější. Pak sežere filé, které mu připravila. Pak uvidí, co dál. Sylva opustí heslo Rezervace, pod nímž nic potřebného nenašla, a zkusí Národní parky. Na monitoru naskočí přímořská krajina východního Fríska. Tuleni. Západ slunce nad dunami. Děti s kyblíčky na pláži. Volavky v rákosí. *Od září do května přezimují ve zdejší jezernaté oblasti kolony arktických divokých hus. Jejich počet v posledních letech dosáhl asi 70 000. Kromě toho jsou močály domovem tisíců žab...*

Mrskání za zády Sylvě napoví, že kojot už se pustil do filé. Žáby a husy by mu nepochybně také chutnaly. Je přizpůsobivý. Skalnaté náhorní plošiny severního Mexika mají k bažinaté dolnosaské krajině sice hodně daleko, ale zvykl by si. Tam anebo jinde.

Samozřejmě: dopil, nažral se, teď močí. Sylva vstane a jde na balkon pro hadr. Vezme i kbelík a přidá do vody trochu saponátu. Nechce matku rozladit – ví, že její tolerance má své limity. Kromě toho se bez matčiny pomoci zřejmě neobejde. Když si dřepne, aby louži utřela, kojot ustoupí do kouta a pozoruje ji. Už nezalézá pod postel. Začal pokoj považovat za své teritorium. Za co asi považuje mě? bleskne Sylvě hlavou. Za lišku nebo jezevce, se kterými by mohl uzavřít pakt, sdílet s nimi noru a lovit?

Všimne si jich ve chvíli, kdy staví kbelík s vyždímaným hadrem zpět na balkon. Vystupují z auta přímo před domem. Rozhlízejí se ulicí. Jeden má policejní uniformu, druhý ne. Ten v uniformě něco říká a ukazuje ke vchodu. Sylva couvne zpět do pokoje, aby ji neviděli. Srdce se jí třepe až v krku. Několikrát za sebou rychle polkne, aby se uklidnila. Přišlo to naráz, ale vlastně nic jiného nemohla čekat. Svě jméno v ordinaci sice nenechala, ale pro veterináře nebylo nic snadnějšího než vyhledat v evidenci Muffinovu kartu s adresou. Co teď? Znovu opatrně vykukne. Muž v civilu vytáhl ze zadní

části auta jakýsi předmět. Není schopná rozeznat, co to je. Snad taška. Jako zbraň to nevypadá. Ani jako klec. Ale na tom nezáleží, dřív nebo později nepohodlného nalezence do nějaké klece stejně zavrou a nějakou zbraní ho zneškodní. Goodbye, divoké husy, goodbye, evropská prerie!

Sylva se otočí a dvě tři vteřiny na kojota nehnutě zírá. V hlavě ohňostroj nápadů, které se zažehují a vzápětí hasnou. Žádný není k ničemu. Až konečně jeden zazáří jasněji než ostatní a nebledne. Sylvě se zdá, že v jeho světle rozeznává obrysy cesty. Neurčité, mlhavé, možná klamné. Ale i slepá ulička je cesta – třeba jen na pár chvil.

„Pojď, zkusíme to,“ šeptne. „Ničeho se neboj a hlavně nezpívej, jde o kejhák!“

„Jsi u nás na škole teprve pár měsíců, ale zdá se, že tě třída přijala.“

„Nevím. Snad. Záleží na tom?“

„Ale Robine! K čemu tahle póza?“

„Žádná póza. Je mi to jedno, opravdu. Copak se musíme všichni bratřit?“

„To určitě ne, ale dobré vztahy nejsou na závadu.“

„Já se snažím. Nebo mi chcete něco vytknout?“

„Naopak, chtěl jsem ti říct, že oceňuju, jak pracuješ u mě v hodinách.“

„Matka je malířka. Asi jsem po ní něco zdědil.“

„Nejde jenom o talent. Všiml jsem si tvójí schopnosti analýzy. Doufám, že si výtvarnou výchovu vezmeš jako volitelný maturitní předmět.“

„Upřímně řečeno, neuvažoval jsem o tom.“

„Škoda. Smím vědět proč?“

„Nechci být kunsthistorik ani nic na ten způsob.“

„I pro samotnou tvorbu je potřebné znát vývojové souvislosti

a směry. Nevědomost ještě žádnému umělci nepřidala na velikosti.“

„To asi ne, jenže ze mě umělec nebude. Kdyby to šlo, tak bych nikomu nic neukazoval. Je mi úplně fuk, jestli se někomu moje obrázky líbí, nebo ne. Nevystavuju je. Jenom je dělám.“

„To ti neberu, ale nechceš víc? Není ti to trochu málo?“

„Nic víc nepotřebuju.“

A taky ho nic lepšího nenapadá. Nic, u čeho by tak dokonale zapomněl na sebe a na okolí. Na všechny algoritmy svojí existence. Proč řešit nerovnice mezilidských vztahů, proč se zabývat tím, co stejně nejde změnit? Alespoň ne ve svojí podstatě, protože suma všech elementů je konečná. Dají se jen přeskupovat, ale žádného se nezavíš, žádný do životního vzorce nevnikne odjinud. Odkud taky? V obraze je všechno od počátku přítomno, i ta nejmenší částice, třeba tečka, je hotová dřív, než se štětcem dotkneš papíru. Zatím neviditelná čeká na svou příležitost vystoupit do popředí, přitáhnout pozornost, ovlivnit rovnováhu celku. Naopak výrazné tvary jako třeba tenhle ohnivý kolos, který Robinovi ještě před pár dny připadal natolik důležitý, že do něj vmíchal svůj pot, ztrácí barvu i působivost, ustupuje do pozadí, přestává dominovat. Už ani neví, co znamenal. Snad spalující slunce. Dost možná otce. Anebo, jak tvrdí matka, vlastní nespokojenost, vztek a touhu. Není to jedno? Pod ráznými tahy ocelové špachtle zmizí dřív, než se úvaha dobere smysluplného závěru.

„Můžu ještě jeden?“

Robin zvedne oči od obrazu a zalétne pohledem k bratrovi. Sedí v obývacím pokoji před obrazovkou a pouští si DVD. Stargate. Děti bohů už má za sebou, teď by měl chuť ještě na jeden díl.

„Prosím tě, kolikrát už jsi to viděl?“

„Tenhleten ani jednou!“

Pochopitelně mu věší bulíky na nos. Ale Robin nemá náladu hádat se. Ať si civí třeba do rána, komu na tom sejde! Otec je pořád v nemocnici a podle všeho se hned tak nevrátí. Řeší s matkou život. Pitvá ho, čtvrtí, rozřezává. Od zítřka bude všechno jinak. Zdánlivě nedělitelná buňka jejich rodiny zanikne. Rozpadne se jako tenhle obraz. Jednotlivé části dostanou nové významy, nová místa. Některé spolu zůstanou ve spojení, jiné se stanou nekompatibilními. Přemýšlet o tom je plýtvání časem. To radši Stargate. Anebo tempery.

Robin sáhne po tubě. *Dodger blue*, to je ono! Vymáčkne ji přímo na špachtli. Nemůže se ubránit silnému vzrušení, v konečcích prstů mu běhají rozčilení mravenci. Ničit obraz přináší skoro stejnou rozkoš jako ho tvořit, i z plánovité destrukce něco mimoděk vzniká. Například tahle řeka, kterou za sebou nechala špachtle a v níž se podařilo utopit předchozí chuchvalce žlutí, propůjčuje celé kompozici překvapivý klid. Teče ve zlatém řezu – sama si tam našla cestu, vůbec o to neusiloval – a udržuje obraz v bolavé rovnováze.

„Jdeš tam?“ protrhne clonu jeho myšlenek Emilův hlas.

„Kam?“

„Někdo zvonil dole u dveří, aspoň myslím.“

Zvedání sluchátka a otvírání domovních dveří je jinak bratrovo hobby. Dnes už má ale dost. Po několika otcových telefonátech, kterými v průběhu večera znovu a znovu posouval hodinu svého návratu, se Emil od celé záležitosti vnitřně odstříhl. Neví, co přijde, nechce to vědět, nejraději by o tom nepřemýšlel. Proto tak úporně zírá do obrazovky. Snaží se skrz Hvězdné brány vstoupit do jiných světů a ten svůj alespoň na pár okamžiků vymazat z paměti. Robin vstane a zamíří do předsíně.

„Je tam někdo?“ řekne do mikrofonu. Vzhledem k pozdní hodině to vypadá na některého ze sousedů, který si zapomněl

klíč. Hned z tónu prvního slova však pochopí, že o žádného souseda nejde.

„Pan Trost? Tady je policie, odchyt zvířat. Můžeme s vámi krátce mluvit?“

„Odchyt zvířat? Jakých zvířat?“ zeptá se nechápavě.

„Máme hlášení z veterinární ordinace, že se v tomhle domě vyskytuje zatoulané zvíře. Můžete nás pustit dovnitř?“

„Okamžik.“

Robin vejde do kuchyně a podívá se oknem na ulici. Před domem opravdu parkuje policejní auto. Jednoho policistu vidí stát na chodníku, druhého kryje stříška nad vchodem. Vráti se k telefonu a zmáčkne bzučák.

„Kdo to je?“ ozve se z pokoje Emil.

„Policajti. Hledají...“ Vtom se mu rozbřeskne. Jsou tu kvůli Sylvě a nalezenému psovi.

„Koho hledají?“ Emil už je vedle něj. Policie v domě je přece jen zajímavější než Jack O'Neill na obrazovce.

„Běž se podívat na balkon, jestli se vedle u sousedů svítí,“ řekne mu Robin.

„Proč?“

„Chci vědět, jestli jsou doma, dělej!“

Bratr se rozběhne předsíní na druhý konec bytu, Muffin v patách za ním, snaží se ho předhonit. Robin otevře dveře. Rád by na Sylvu zazvonil, ale už to nestihne. Zezdola stoupají dvoje kroky, je slyšet blížící se mužské hlasy. Odrážejí se od stěn, není jim rozumět.

„Mají zhasnuto!“ oznámí Emil udýchaně. Je zpátky v rekordním čase. Předchozí otupělost zmizela, oči mu svítí vzrušením. „O co jde?“

Robin pokrčí rameny. Taky by rád věděl, co se děje. Od rána Sylvu neviděl.

„Dobrý večer.“ Policista je starší, výstup do druhého patra ho zadýchal, otírá si zpoceně spánky. „To je váš pes?“

Dívá se na Muffina, který se dal do divokého štěkotu.

Není namířen proti policistovi, ale proti druhému muži. Zastavil se na posledním schodu a před sebe položil zamřížovanou přenosku na zvířata. Muffinovi očividně nevoní. Statečně vyráží kupředu a zase se bázně vrací do předsíně, popuzen něčím, co z muže a jeho podivného zavazadla vane. Robin se shýbne, podebere pudla pod břichem a zvedne ho do náručí.

„Jenom štěká, nekouše,“ řekne. Vzhledem k Muffinovým vyceněným zubům a bojovně ohrnutým pyskům nepůsobí sdělení příliš přesvědčivě „Ale kvůli němu tady asi nejste, ne?“

„To vy jste dal vaší sousedce adresu na pana doktora Krassniga?“

Policistův tón se Robina dotkne. Je u výslechu?

„Nesmí se to snad?“ zeptá se. Policista jeho podrážděnost ignoruje.

„Můžete mi říct, kde dotyčná dáma nebo slečna bydlí?“

Robin ukáže na sousední dveře. Policista k nim přistoupí, přečte si jmenovku, zmáčkne zvonek. Uvnitř bytu zahlaholí melodie z Carmen. Toreadore smělý... Muffinovo štěkání se zrychlí. Rytmicky ňafá do taktu. Policista nakrčí čelo a upře pohled na své boty. Má je zaprášené. Okamžik nehybně čeká, pak zmáčkne zvonek znovu. Tentokrát se za dveřmi rozezná Sbohem, můj krásný plameni. Další v pořadí, pokud si Robin vzpomíná, je Figaro sem, Figaro tam. Ale nedojde na něj. Policista se otočí.

„Nevíte, kde je?“

Robin zavrtí hlavou.

„Jsme sousedi, nic víc,“ řekne. Kdovíproč se mu nahrne krev do tváří, jako by lhal.

„Buďte tak laskav a dejte nám vědět, až se vrátí.“ Policista sáhne do kapsičky košile, podá Robinovi navštívenku. „Na tohle číslo.“

„Mám ji špehovat? Proč?“

„Doktor Krassnig nás informoval, že k němu do ordinace přišla se zraněným kojotem. Než jsme přijeli, utekla. Rádi bychom si ověřili, jestli nechová víc divokých zvířat.“

„Nechová vůbec žádná zvířata. Našla psa a přinesla ho domů, to je všechno.“

„Pokud je to všechno, proč by utíkala?“

„To nevím, asi...“ Robin zmlkne. O patro níž vrznou dveře, je slyšet šouravý posun pantoflí po dlaždicích. Pan Dorner. Fotbalista v důchodu. Má zdemolovaná kolena, na ulici se objeví zřídkakdy a vždycky s holí, ale po domě šmejdí pořád. Určitě poslouchá. Je jen otázka času, kdy zasáhne do děje. Býval útočník.

„Asi se bála, co s ním uděláte,“ dokončí Robin myšlenku, pohled upřený na zamřížovanou přenosku. Je z kovu, budí dojem mobilní cely.

„Budeme postupovat podle vyhlášky. Jako vždycky. Chov všech nebezpečných a exotických druhů zvířat, tedy i kojotů, podléhá ve smyslu zákona na ochranu zvířat schválení Městské veterinární správy...“ Druhý muž stočí rozhovor směrem k paragrafům, odstavcům zákona, vyhláškám. Cituje povinnosti chovatelů, mluví o potřebě umístit toulavé zvíře v útulku nejen kvůli bezpečnosti obyvatel, ale i pro jeho vlastní dobro a k ochraně jiných zvířat. Je věcný, ale snaží se o přátelskou notu.

„Co kdyby měl vzteklinu nebo nějakou jinou nemoc?“ říká. „Přece se nechcete nakazit? Je to nebezpečné i pro vašeho pudlíka.“

Pudlík natáhne krk, mokře mu štěkne do obličej. Muž couvne. Otrě si tvář hřbetem ruky a podívá se na policistu. Zřejmě z jeho výrazu vyčte povel k ústupu. Zvedne přenosku.

„Kojot v Berlíně,“ zavrtí hlavou s povzdechem, který prozrazuje, že ho přítomnost exotické šelmy na půdě německého hlavního města osobně znepokojuje. „Kam ten svět spěje?“

Začne sestupovat ze schodů. Policista zaklapne notes, do kterého si něco zapisoval, a naposledy ulpí pohledem na zavřených sousedních dveřích. Vypadá zamyšleně. Robinovi bleskne hlavou, že uvažuje, jaká melodie by se ozvala, kdyby zvonek zmáčkl potřetí.

„Figaro sem, Figaro tam,“ prozradí mu. Policista informaci přijme bez hnutí brvy.

„Na shledanou,“ řekne. „A zavolejte. Neberte to na lehkou váhu.“

„Nebudu,“ odpoví Robin. Podrážděnost už ho přešla, nemá chuť přítomnost policie v domě protahovat. „Nechcete jet výtahem? Přivolám vám ho.“

Policista zavrtí hlavou a schází dolů. V chůzi vytáhne kapsník, opět si otírá spánky. Za chvíli Robinovi zmizí v zákrutu schodiště. Takřka ve stejném okamžiku k němu dolétnou výsměšný hlas pana Dornera.

„Chytáte kojoty, hoši? To musíte na Divokej západ!“

„Vy jste nic neviděl?“ slyší Robin policistův odměřený dotaz. „Žádné podezřelé zvíře?“

„Máte špinavý boty, strážmistře,“ odpoví fotbalista. Robin couvne do předsíně, zavře dveře a postaví Muffina na podlahu. Emil vyjde z kuchyně, kde celou dobu poslouchal.

„Kojot!“ vydechne s očima navrch hlavy. „To je vlastně vlk, vidí?“

„Něco mezi psem a vlkem, řekl bych.“

„Já viděl film, kde dva kojoti ulovili antilopu.“

„V Berlíně antilopy nežijou.“

„Kojoti taky ne,“ podotkne Emil. „Kde teď asi je?“

Otevřenými dveřmi na balkon je slyšet boučení dvířek a odjíždění policejního auta. Zvuk motoru pomalu doznívá v tiché noční ulici. Robin si vzpomene na vůni divočiny, která ze Sylvy včera na střeše vanula. *Někoho jsem hledala...* Najednou ho prudce zamrzí, že se jí na nic nezeptal. Že neopětoval stisk její ruky. Sama ji k němu natáhla a on ji nechal jen tak odejít.

„Myslíš, že až ho najdou, tak ho zabijou?“ Emilův hlas zní stísněně. „Jako toho medvěda v Bavorsku?“

Robin by bratra rád upokojil, ale nic povzbudivého ho ne napadá. Divoká zvířata se v lidské krajině prostě zabíjejí. Tak to bylo vždycky. Jenže lidské krajiny je čím dál víc. Brzy už nebude nic jiného.

„Třeba ho nenajdou,“ řekne a sám si uvědomuje, jak pokrytecky to zní. Projde obývacím pokojem, v němž obrazovka stále ještě nabízí mrtvolku doktora Jacksona s brýlemi v ruce, vyjde ven a nakloní se přes zábradlí. Skrz šlahouny vína se protahuje vítr a rozhoupává dlaňovité listy. Ve světle z ulice je na sousedním balkoně vidět obrysy stolu a zavřeného slunečníku, okna bytu jsou tmavá. Robin ucítí, že mu na předloktí přistála kapka. Obloha, včera touhle dobou plná hvězd, je zatažená, tu a tam prosvítají světlejší švy tam, kde mraky dosud úplně nerosly. Vzduch už neškrábe v krku, ale příjemně klouže po patře. Další kapka Robinovi zavadí o tvář a dvě se mu rozprsknou na čele. Vezme matčin truhlík s bylinkami a postaví ho pod stříšku, aby z něj déšť nevyplavil všechnu hlínu.

Ucítí to v okamžiku, kdy se narovná. Není sám. Otočí se a podívá se do ulice. Nikde nikdo, jen zvířené listí se prohání po chodníku. Zvedne pohled ke střeše. Je dnes tak temná, že není vidět ani obrysy cypřišů. Jediné, co se dá rozeznat, je dvojice očí. Jsou žluté, vlčí. Propalují tmou jako dvě hvězdy, které vítr sfoukl z nebe.

„Musíme ho odtud dostat,“ ozve se Sylvin hlas. „Ráno určitě přijedou znovu.“

Jsou blues, co nikam nejedou
blues načmáraný na zdech
žádnéj směr a žádná výhybka
sypou se tmou, až tě zebe v kostech

v kůstkách i v kostičkách, který nic nevydrží
pár kapek červeně z tvech šatů hřeje
a pohled nabíjí, když mizíš v světle noci
pocity na celou stránku
ztratily slova
zbyl otisk zubů
otisk chvíle
předběžně zadržen na cestě k tobě...

Okno má mříž, za ní je vidět osvětlené parkoviště, ještě víc
vzadu šikmá věž Mariánského kostela. Auto, které je přivez-
lo, už zase odjíždí. Zpět na demonstraci nebo k jinému zása-
hu.

„Bez cigára zhebnu.“

Prodavač se znovu začne šacovat. Už asi podvacáté prohle-
dává každý záhyb svléknutého saka, neklidnými prsty šmát-
rá po kapsách. Má skelný pohled, pomačkaný obličej, vypa-
dá jako po prohraném zápase. Dokonce i Muhammad Ali
a Mike Tyson vykukující z vyhrnutých rukávů košile budí po-
raženecký dojem.

„To přece nemůžou, syčáci! Nemají právo nás tu držet bez
základních potřeb! Sami vedle vypalujou zobák a nás tady
nechají chcípnout! Zabouchej na ně, sextáne!“

Filip nereaguje. Od chvíle, kdy se za nimi otočil klíč v zám-
ku a on si v plném dosahu uvědomil, že s tetovanou musku-
laturou bude po zbytek noci zavřený na patnácti čtverečních
metrech, se snaží budít zdání, že spí. Nebo ještě lépe, že tu
vůbec není. Kdyby byl chameleon, od hlavy k patě by se zbar-
vil pistáciovou zelení, která pokrývá stěny a strop místnosti,
ve které sedí. Cela předběžného zadržení se tomu říká. Kdy-
by byl chameleon, jednoduše by odtud zmizel. Jenže je sex-
tán.

Jeho spoluvězeň se vztyčí a začne nepřičetně bušit do dveří.
„Otevřte!“ řve. Spíš sípe. Je ochraptělý, většinu hlasu nechal
venku na ulici. Marně namáhá hlasivky a napíná krční svaly,
jediné, čeho dosáhne, je záchvat dráždivého kašle. Filip za-
mžourá zpět k oknu. Je zavřené a nemá klikku. Vzduch v cele
se pomalu sytí výpary mužova potu a dechu. Pivo a fernet
s nikotinem. Explosivní směs, která změnila demonstraci ve
zběsilý, nekontrolovatelný mejdan.

„Tohle si odskáčete!“ Muži se znovu povede zvednout hlas
i potetované paže. Už nekašle. Buší do dveří jako do boxova-
cího pytle a sípe: „Jsem bezúhonnej občan! Platím si vás z da-
ní! Mám právo volnýho pohybu!“

Filipa napadne, že právě kvůli zmíněnému právu tady teď
trčí. Zdánlivě absurdní, jako většina souvislostí uplynulého
večera. Kdyby se prodavač nerozhodl spolu s několika kama-
rády dodat demonstraci svým příchodem patřičnou váhu,
všechno by se odvíjelo jinak. I když jisté to není. Některých
výsledků zřejmě musí být dosaženo, ať už je poslušnost
předchozího děje jakákoli. Člověk si může zlomit malíček
stejně tak při střetu s pořádkovou jednotkou, jako když
uklouzne ve sprše – na konečném efektu to nic nemění.

„Pane jo, dostals to pěkně!“ řekne muž s respektem. Udě-
lal si v boxování přestávku, zkoumá Filipovu pravou ruku.
Malíček a hrana dlaně už dosáhly dvojnásobku normální ve-
likosti, jsou nafouklé jako polštář. „Musíš na toho prevíta
podat oznámení, dopustil se trestného činu! Neúměrný po-
užití síly a tak dál. Všechno jim to nadiktuj do protokolu!“

Filip mlčky přikývne. V duchu si svou výpověď už připra-
vil a pro jistotu několikrát zopakoval, ale je mu jasné, že jako
nevinná oběť z celého incidentu nevyjde. Koneckonců toho
policistu pokousal.

„Ježišmarjá, to snad nemyslí vážně! Já to tu nepřežiju,“ za-
chrčí prodavač s čerstvou dávkou beznaděje. „Kolik je ho-
din?“

Filip pokrčí rameny. Hodinky nemají, telefony jim sebrali, čas se dá měřit jenom tím, kolik toho pohltil. Filip si jednotlivé momenty znovu a znovu vybavuje, ale jejich pořadí se mu plete. Jako by se skutečné emoce a surrealita noci navzájem vytlačovaly.

„Není ti zima?“ zeptal se Bereniky, když se začal zvedat vítr. To už bylo určitě kolem desáté, možná dokonce později. Seděli před severní bránou továrny, pili kávu a jedli obložené chleby, které roznášela starší žena vystrojená na demonstraci jako do opery.

„Trochu,“ přiznala Berenika. „Zkusím někde...“

Filip ji předhoni. Nechápal proč, ale měl nutkavou potřebu starat se o ni. Možná to bylo tím, že ohnivou barvu jejich šatů za soumraku uhasilo špinavé světlo sodíkových lamp. Co zůstalo, byl obrys ramenou a ruce ovinuté kolem lýtek. Vypadala zranitelně jako dívky na dávných sépiových fotografiích. Dívky, které se nebrání, když o ně někdo pečuje, obdarovává je květinami, shání pro ně v chladnoucím večeru svetry a deky. Našel jednu na vozíku vedle složených plakátů, a aniž by přemýšlel nad tím, jestli tam je k volnému použití, anebo někomu patří, sebral ji a přehodil ji Berenice přes ramena.

„Ty seš úžasnej, díky,“ řekla a on si připadal snad poprvé v životě mužně a eficientně. Sedl si k ní na karimatku a bez ostychu jí položil ruku kolem pasu. Zvedla hlavu a usmála se na něj. Poryv něhy, který se ho dotkl, byl až závratný. Nepřišel tak docela bez přípravy, jeho předzvěst se přihlásila už odpoledne. Při rozdávání letáků, čtení deklarace a podpisové akci se Berenika chovala, jako by Filipova přítomnost nebyla náhodná. Jako by k sobě patřili. Vodila ho od jedné skupinky ke druhé, představovala ho různým známým, a po projevu předsedy Života s přírodou dokonce uchvátila mikrofon a strčila ho Filipovi do ruky. Zaskočilo ho to, řečnit před dvěma stovkami lidí se mu zdálo opovážlivé a předchozí projevy

vyčerpávající, ale nakonec přece jen vykoktal pár úvah o zvětšujícím se nepoměru mezi odpadem dnešní společnosti a jejími moderními výtobytky. Zmínil se o civilizační krizi, o ztrátě identity a pozbytí práva Homo sapiens na vládnutí téhle planetě. Mluvil o tom, čím se v poslední době trápil a o čem psal imaginární dopisy Sylvě. Mluvil o hledání východiska. Nepouštěl se do žádných provolání a apelů, citoval své myšlenky. Nic víc. Překvapilo ho, že mu nakonec bouřlivě zatleskali a řada lidí mu přišla potrást rukou. Byl mezi nimi i bývalý ředitel gymnázia, který před dvěma roky odešel do penze.

„Hezky jsi to řekl,“ poklepal Filipovi po rameni. „Stručně a jasně. Dávám ti jedničku.“

„Na to, jak jsi mladej, to máš v hlavě dost srovnaný,“ prohlásil předseda Života v přírodě. Olda Filipovi taky projevil uznání.

„Dobrý, člověče! Všechno podepisuju.“

„Měl byste jít do politiky,“ poradila mu redaktorka z ústeckého rozhlasu. „Mluvil jste líp než většina těch, kdo si z proslovů udělali denní chleba!“

Berenika neřekla nic, ale stříška jejího obočí byla vysoce zdvižená a v pohledu už jí zase jiskřily elektrody. Filip si čím dál silněji uvědomoval, že ho její blízkost nabíjí. Ještě nikdy s žádnou dívkou nic takového nezažil. Bylo to nejen mimořádně vzrušující, hraničilo to s pocitem štěstí, jehož složitou definici si nedávno přečetl v knize o moderní psychologii, ale ke svému zklamání jí nerozuměl. Teď začínal mít tušení, o co jde.

„Otevřte, gauneři!“ Přestávka v ringu skončila, prodavač už zase mlátí do dveří. „Jestli mě nepustíte, podám na vás stíznost kvůli bezdůvodnému omezování osobní svobody!“

Filip ho pozoruje se směsicí obavy, lítosti a opovržení. V práci, oblečený do služebního pláštěku s visačkou vedoucího oddělení, mu připadal mnohem starší. Teď vidí, že je mu sotva třicet. Jeho bledá, zmačkaná tvář nad roztrženou košilí

a umazanými nohavicemi tvoří příkrý kontrast k sebevědomému dojmu, který ještě před pár hodinami budil. V kruhu svých kamarádů. Bylo jich asi osm, dostavili se k továrně kolem půlnoci, všichni značně pod parou. Když přišli na prostranství se zaparkovanými policejními vozy, zastavili se.

„Jsme tu dobře na manifestaci?“ křikl jeden.

„Na demonstraci,“ opravil ho druhý.

„Pryč s nebezpečným odpadem!“ zahulákal třetí.

„Pryč s policií! Zákaz recyklace!“ zařval další a vstoupil do kruhu sodíkového světla. V té chvíli ho Filip poznal. Po zádech mu proběhl mrazík nepříjemného tušení.

„To vypadá na problém,“ poznamenal Olda, který zřejmě cítil totéž. Ostatní demonstranti taky zneklidněli. S postupujícím večerem jejich řady prořídly, u obou bran a příjezdových cest jich vartovalo nanejvýš čtyřicet. I policistů ubylo. V průběhu večera pochopili, že tu nejsou zapotřebí.

„Koukejte vypadnout, tohle je klidná akce,“ zavolal někdo kousek od Filipa. „Nenecháme si ji zdiskreditovat!“

V odpověď se nad silnicí mihla plastická láhev. Přistála na střeše hlídkového vozu.

„Dej si odchod!“ zavolal jeden z policistů. Vzduchem opět něco proletělo, tentokrát to vypadalo na klacek. Odrazil se od ohrady.

„Proč sedíte před bránou? Vlezeme dovnitř! Vykydáme ten svinčík sami! Naházíme ho starostovi do dvora!“

„Vypadněte,“ opakoval přísný hlas za Filipem. Měl dojem, že patří ženě v operním oblečení. „Jděte domů. Nevidíte, že je to pokojná akce?“

„Tak se zavři do pokoje! My bojujeme za naše děti! Zdravěj vzduch a zdravěj pískoviště!“

Jejich výkřiky byly čím dál hlasitější. Několik oken v okolí se otevřelo.

„Nechcete se jít vychnřt, násoskové? Tady spějí pracující lidi!“

„My jsme taky pracující lidi!“

„Rušíte noční klid!“

„Zato vy žádné klid nerušíte. Ani starostův!“

„Vodprejskněte, tady nemáte co dělat!“

„Kdo tady nemá co dělat? Smrad tady nemá co dělat! Pryč se smradem!“

„Cos to řek?“ ozval se jeden z policistů, který poznámku o smradu kdovíproč vztáhl na sebe. Vykročil k autorovi posledního výkřiku. „Legitimuj se!“

„Na bránu!“ zazněla bojová výzva. Vyrázili. Ten nejopilejší okamžitě upadl, zbylí se s řevem hnali k ohradě. Asi třicet metrů dlouhá odbočka od hlavní silnice, jakási neutrální zóna, která do té chvíle zůstávala volná, se rychle zalidnila. Probuzení policisté přibíhali od aut, demonstranti se zvedali z karimatek, všichni zmateně jako můry vířili v úzkém prostoru mezi oběma bránami. Filip spatřil předsedu ekologického hnutí, jak spěchá k pořádkovým hlídkám, něco volá a mává rukama, v jedné z nich termosku s kávou. Očividně se pokoušel situaci uklidnit, ale na to bylo příliš pozdě. *Tyché* se chopila otěží.

Celu znenadání zalehne nepřírozené ticho. Filip se otočí. Jeho spoluvězeň stojí u dveří, má zavřené oči a úporně stažené lícní svaly. Teď, když přestal s boucháním a výhrůzkami, vypadá žalostně. Opilost už z něho z větší části vyprchala, nachází se ve strastiplném stadiu střízlivění.

„Je to hodně zlý?“ zeptá se Filip. Neví, proč prolomil dosaavadní důsledné mlčení. Navíc z vlastního hlasu slyší účast. Směs pocitů vůči muži, ještě před chvílí složitá, se rychle redukuje na jediný: soucit. Nemůže se mu ubránit. Najednou má před očima halu hypermarketu. Les regálů, tuny zboží, neustávající příliv zákazníků, totalitní moc čárkových kódů. Parkety a obkládačky, MERBAU a BARMSKÝ OŘECH, vyhlídky na tři týdny dovolené za rok, šklebící se držky brigádníků za zády.

„Ty nemáš páru, sextáne...“ Muž si přikryje obličej dlaněmi. Klouže zády po dveřích, až dosedne na paty.

„Beruška malá,“ mumlá chraptavě. Filip si uvědomí, že něco podobného říkal, už když ho policisté cpali do auta. „Pusťte mě za mojí beruškou,“ ječel na celou ulici. „Já si ji vyiplám, pusťte mě k ní...!“

Na ulici, s rukama v želízkách a roztrženou košilí se podobal odzbrojenému, z posledních sil řvoucímu živlu. Filip k němu mimoděk vykročil, ale vtom se zapletl do strkanice, která rychle přerůstala ve rvačku. Předseda Života v přírodě tahal za kalhoty jednoho z opilců, který se snažil přelézt ohradu továrny, dalšího policisté odnášeli jako pytel, protože se odmítal, nebo spíš nedokázal postavit na vlastní nohy, žena v operním kostýmu se kolem sebe vášnivě rozháněla podnosem od obložených chlebů, z okolních domů se ozývalo rozhořčené pískání. Několik lidí se chvatně vzdalovalo ulicí pryč. Filip se rozhlížel po Berenice. Spatřil ji, jak stojí proti členu pořádkové hlídky v košili polité kávou a něco mu vysvětluje. Držela se mříží brány a sveřepá linka její šíje prozrazovala, že se dobrovolně nepustí. Filip se k ní rozběhl. Dosud se vždycky a proti čemukoli bránil pomocí slov. To byly jeho zbraně. Kam až mu paměť sahala, spoléhal se na sílu jasně formulovaných, přesvědčivých argumentů. Teď neměl čas diskutovat. Věděl, že žádný argument Bereniku nevyvobodí ze sevření policistových rukou, které na ni v rámci výkonu služby sahaly. Pokud nechtěla vzdát svou pozici u brány, nemohla se bránit jinak než zuřivým kopáním, ale i to jí bylo záhy znemožněno – policista ji chytil za kotník. Zakymácela se na jedné noze, pořád ještě vztyčená, ale v podstatě už v pasti. Filip na nic nečekal a rozmáchl se. Nebylo to uvážené, ani šikovně provedené gesto, stál ještě příliš daleko. Ruka se mu smekla po polité košili a neduživý úder dopadl kamsi pod policistovu lopatku. Vůbec to s ním nehnulo.

„Koukej vodpálit,“ křikl přes rameno, ani se neotočil. Nevěděl, že Filipovy galvanické články jsou čerstvě dobité Bereničným pohledem. Bez přemýšlení přiskočil a zakousl se policistovi do opálené paže. *Čin je nejjasnější odpověď.* Nejprve ucítil vůni kávy a vzápětí železitou chuť krve. Policista zařval, pustil Bereničinu nohu a chtěl se ohnat, ale Filip na něm visel jako pes, čelisti sevřené divokou, blaženou křečí. Držel a byl šťastný. Cítil tak hlubokou radost, že nepominula ani tehdy, když inkasoval ránu obuškem. Teprve pronikavá bolest ho donutila uvolnit stisk zubů.

Ode dveří cely se ozve tlumené vzlyknutí. Prodavač sedí na zemi, po tvářích mu stékají slzy. Neutírá je, ukapávají mu z brady na roztrženou košili.

„Je hrozně malá,“ šeptá, pohled upřený do zamřížovaného okna. „Jako panenka.“

„Kdo?“

„Moje dceruška.“

„Ty máš dceru?“ vyklouzne z Filipa. Už nedokáže dělat, že muže nevnímá. Jeho přítomnost je příliš sugestivní. „Kolik jí je?“

„Jak to mám vědět, když mi sebrali hodinky? Čerstvý bejby, včera narozený... takhle maličký!“

„Blahopřeju.“ Filip se skloní a natáhne k němu ruku. Prodavač ji stiskne a drží ve své.

„Já vím, že jsme vám pokazili demonstraci,“ řekne. „Nemysli si, že to nevím, jenže...“

Z očí mu vyhrkne nová várka slz. Zvedne levou ruku, otře je Mikem Tysonem.

„Je na jednotce intenzivní péče,“ zamumlá. „Narodila se moc brzy. Nezralá.“

Filip potřese hlavou. Neví, co na to říct. Co se říká tetovaným obrům, kteří sedí na zemi a pláčou. Zkusí vyprostit svoji pravici z mužovy, ale marně. Nakonec se posadí vedle něho.

„Dozraje,“ řekne.

„Myslíš?“ Cítí, že na něm ulpěl pohled uszlzených očí.

„Určitě.“

„Je hodně malá.“

„Taky jsi ji včera hodně zalil, dozraje,“ opakuje Filip s hrnou jistotou. Neodvažuje se na muže podívat. Případá mu pokrytecké vykládat mu o dozrávání. Dvě třešně v mrazáku jsou hmatatelným důkazem jeho vlastní nezralosti. *Zvoral jsem to, vid'?*

„Vypipláme si ji,“ řekne muž. „Odstěhujeme se někam, kde je čistej vzduch a žádný podělaný skládky.“

Filip mlčky přikývne. Hledí ven, přemýšlí, jestli takové místo vůbec ještě existuje. O mříž se zachytila pomačkaná jízdenka, chvíli se komíhá sem a tam jako gymnasta na hrazdě, pak si ji vítr zase sebere. I přes zavřené okno je slyšet, že nad horami hřmí. Blíží se bouřka. Příliš pozdě. Ani sebevydatnější déšť už nezadrží léto. Stráž pod Kosou skálou zežloutla, třešně opadala, na plotě nikdo nesedí. Ještě včera ta prázdnota bo-lela. Dnes se změnila v bluesový pocit očekávání.

Jsou blues, který se líhnou opuštěný
kamínek na okně zapadl
do škvíry po tobě
nic nezačalo, nic neskončilo
nic nebolí ...

„Mami!“

„Proč nespíš, Evitko?“

„Já se bojím.“

„Čeho?“

„Tmy.“

„Počkej, rozsvítím lampičku. Je to lepší?“

„Horší.“

„Nepovídej, je tu světlo, čeho by ses bála?“

„Tmy.“

„Ty jsi ale truhlík, už tu přece není tma.“

„Je! Schovala se! Čeká, až budu sama, a pak vyleze!“

„Vyleze? Odkud? Řekni mi, kde je, a já ji vyštourám.“

„Nevyštouráš.“

„Vyštourám, slibuju.“

„Nikdo ji nevyštourá.“

„Proč?“

„Protože je ve mně!“

Déšť není moc silný, navíc ji chrání balkon. Krčí se pod ním a pozoruje vlak. Zářící okna spečená v jediný pruh, za pár vteřin jen koncová světla. Vzdalují se severním směrem. Rostock, Štětín, nebo snad přes moře až do Švédska. Evita si chvíli zkouší představit Švédsko. Barevné domy, bílé ploty, mlha nad horskými hřebeny, ticho. Možná ještě Santa Claus a král Carl Gustaf bůhvíkolikátý. Víc ji nenapadne. Švédsko nikdy nebyla země jejích snů. Existuje taková země vůbec? Může mít touha po dále konkrétní tvar a jméno?

Couvne blíž ke zdi. Vítr, který se v úzkém koridoru mezi zadní frontou domů a železniční tratí nemůže rozběhnout, foukl zrádně ze strany a hodil jí na záda spršku deště. Cítí, jak voda prosakuje tričkem a studí na kůži. Měla si v tom krámě přece jenom vzít nějakou bundu. Jedna se jí líbila – široká, s kapucí a spoustou kapes, do kterých by mohla poschovávat všechny svůj majetek. Ale když si ji oblékla a podívala se do zrcadla, přepadla ji zničehonic taková slabost, že se svezla na židličku a zavřela oči.

„Tak co, jak vám sedne?“ slyšela prodavaččin hlas za dvířky zkušební kabiny. Byl laskavý a trochu dýchavičný. Žena, které patřil, měla sice lesklý kaštanový přeliv, ale tvář zbrázdě-

nou vráskami a staré ruce. Zřejmě tu pracovala jenom pár hodin týdně, aby si přivydělala k důchodu. Evita jí chtěla odpovědět, jenže to nešlo. Nedokázala ze sebe vypravit ani slovo. Upřeně na sebe hleděla a z plochy zrcadla viděla civět tmu. Tak přece, pomyslela si. Přece ve mně byla schovaná! I přes filtr únavy pocítila zadostiučinění, že měla pravdu. Tenkrát dávno, v dětském pokojíku. Byla ve mně a je ve mně a nikdo ji nevyšťourá, mami!

„Není pro vás moc široká?“ neustával dýchavičný hlas komunikovat přes dveře. „Můžu vám přinést menší velikost. Vy jste štíhlounká, do téhle bundy byste se vešla dvakrát.“

Evita natáhla ruku a zatlačila do dveří. Najednou byla uzavřenost kabinky nesnesitelná. Potřebovala se podívat někomu do tváře. Někomu jinému než sama sobě.

„Je vám špatně?“ polekala se prodavačka. Evita se na ni ze všech sil usmála. Věděla, že pokud by bundu opravdu chtěla, odnese si ji. Jenže taková akce vyžadovala koncentrovanou pozornost a značnou dávku sebejistoty. Obojí jí v danou chvíli chybělo. Chyběl jí Niklas. Kdyby tu byl, zkoušeli by bundu spolu. Zařídili by se v ní jako ve společném domě. Bez něj to byl kus hadru, který postrádal smysl.

„Je mi dobře,“ řekla a vstala. Šustivá látka jí sklouzla z ramenou. „Jenom jsem si uvědomila, že žádnou bundu nepotřebuju.“

Děšť neustává, naopak. Rozpršelo se opravdu vydatně. Skryš pod balkonem, která se jí ještě před chvílí zdála ideální, není nanic. Evita se rozhlédne. Kus odtud uvidí železniční most. Úzká silnice pod ním je touhle dobou pustá, poslední auto přešlo kolem bůhví kdy. Možná by to šlo. V tom výklenku mezi pilíři. Je tam sucho a není do něj vidět.

Evita se rozběhne. Děšť na ni okamžitě zaútočí, prudký a překvapivě studený. Tvoří zadní voj bouřky, která se přesunula na východ. Zatímco hřmění už se ozývá jenom ojedinele, liják viditelně houstne před očima. Šňůry vody padající

z nebe rychle plní betonovou stružku u paty náspu a vinou se ke kanálu, který je tak tak stačí polykat. Evita zpomalí. Nemá cenu běžet, je mokrá skrz naskrz.

„Můžeš tu zůstat,“ nabídl jí včera Pán prstenů. „Takový pěkný kotě nepřeběhne člověku přes cestu každé den.“

Nelíbilo se jí, jak s ní mluvil. Ani mazlivý tón jeho hlasu, ani sladká vůně dýmkového tabáku, ani jeho dotyky jí nebyly příjemné. Všechno snášela se zavřenýma očima. S nadějí na odměnu. Ošklivý pokoj v přízemí paneláku s výhledem na obrovské nákupní centrum měl zažloutlé tapety a tak umaštěný koberec, že se Evita štitila položit na něj bosou nohu. Z koženkové pohovky vanula vzpomínka na stovky těl, která tu odpočívala před ní. Všudypřítomný pach potu.

„Bydlím tady teprve krátce,“ vysvětloval, když viděl její pohled bloudící po špinavých koutech. „Ještě jsem se nezařídil.“

Věděla, že lže. Nikdy se nezařídí. Ne v tomto bytě. Byl to byt na dealování, ne k životu.

„Nepřišla jsem sem kvůli noclehu,“ připomněla mu. Odekl sekretář.

„Budeš se vznášet jako satelit,“ sliboval, zatímco chystal vše potřebné. „Tohle tě za pár vteřin vynese na oběžnou dráhu, kotě. Připrav se ke startu...“

Byla připravená, a přece ji to zaskočilo. Nikdy předtím se *tam* tak rychle nedostala. Oblázky na vybělené cestě ji přivítaly jako starou známou, stromy s lahvově zelenými korunami se rozkývaly na pozdrav, vysoká tráva rozevřela náruč. Věž na obzoru se zdála blíž než kdykoli předtím.

„Tak co tomu říkáš?“ zaslechla ještě hlas Pána prstenů. Otočila se k němu zády a bez odpovědi vykročila k věži. Věděla, že nesmí ztrácat ani chvilku. Když si pospíší, dojde k ní. Tady, v místě, kde vládne jednota a čas nic neznamená, je pořád všechno jako dřív. Tady je silná. Neztratila všechnu svou vůli nad plamínkem hořáku a pístem stříkačky. I když si to Niklas myslí.

„Bojím se, co bude dál,“ šeptal jí – zapomněla už kdy a kde. „Ztrácíme kontrolu.“

Mluvil o obou, ale měl na mysli hlavně Evitu. Poslední dobou se na ni dívá jinak než dřív. V očích mu sedí zklamání. Nedůvěra. Určitě si připadá podvedený. Myslel, že potkal královnu, a zatím je vedle ní čím dál chudší. Ožebračila ho. Sebrala mu nejen peníze, ale všechno, na čem mu záleželo. Kdy jí naposledy řekl, že něco natočí? Vůbec už o filmování nemluví. Zapadlo spolu s kamerou pod pult bazaru a co za ně dostal? Nabídla mu něco na oplátku? Ať o tom přemýšlí sebevíc, nic ji nenapadá.

„Vyprázdněte se a teprve budete moci přijímat,“ radil farář v lerchenfeldské kapli a sestra Callista jeho slova obrazně dokreslovala: „Když je pokoj přeplněný, nedá se v něm žít a nic nového už se do něj nevejde.“

Někdy měla Evita pocit, že rozumí, jindy ne. Jako by byly dva druhy prázdnoty: dobrá a zlá. Co by se asi stalo, kdyby tmu, schovanou hluboko v Evitě, někdo vyšťoural? Čím by se vzniklé území zaplnilo? Přijalo by vůbec něco?

Už stojí pod železničním mostem. Není to tady tak útulné, jak se zdálo. Chodník je úzký, z tmavých koutů čpí moč. Evita se vmáčkne do výklenku, klesne na paty a se zavřenýma očima, záda opřená o pilíř, oddechuje. Běžela jenom pár metrů, a přesto se chvěje vysílením. Totální, neodstranitelná únava ji paralyzuje zvenčí i zevnitř. Ráno, když otevřela oči a uviděla flekaté zdi a umaštěný koberec, rozbřečela se. Přišlo to tak náhle, že tomu nedokázala zabránit. Včerejší výprava k věži opět ztroskotala. Začátek se zdál slibný, všechno probíhalo rychleji než obvykle, ale jen do určitého okamžiku. Znenadání Evita narazila na nový prvek. Uprostřed dlouhého stoupání k horizontu se napříč cestou táhla hranice. Byla neviditelná, tvořila ji hustá masa vzduchu, do které se daly zarýt prsty, ale proniknout skrz ni nešlo. Evita se o to pokoušela znovu a znovu, čím dál zoufaleji a bezmocněji, až její čas

vypršel. Naráz ji obklopilo ráno a všechno páchlo ubohostí. Ať obrátila pohled kterýmkoli směrem, viděla hnus a špínu. I její vlastní nohy byly umazané a na předloktí měla zaschlou stružku krve. Vzlykala s obličejem zabořeným do pohovky a umělá kůže se lepila na její vlastní, zmáčenou slzami. Panelový pokoj měl nízký strop a vzlyky zůstávaly uvězněné v kvádru hluchého prostoru. Žádná ozvěna. Teprve po chvíli jí smysly signalizovaly, že je sama. Pán prstenů zmizel. Zůstal po něm nasládlý odér ve vzduchu a lístek na stole. *Počkej na mě, kotě!*

„Au!“ Přikryje si bolavé, oslněné oči. Je to k zlosti, celou věčnost neprojelo kolem jediné auto, a sotva se uhnízдила mezi pilíři, vozovka kdovíproč ožila. Nejdřív dva taxíky a teď motorka. Evita se přimáčkne až ke zdi. Kdyby na sobě aspoň měla něco tmavého, ale její tričko, přestože ušmudlané, září do noci jako pomeranč. Každý si ho musí všimnout.

„Jestli si potřebuješ něco vyprat, v koupelně je tekutý mejdlo,“ nabídl jí Pán prstenů, když mu svěřila, že nechala všechny věci u Tilla. „Pračku nemám.“

Nevyprala si. Ani se neumyla. Nechtěla ve skličujícím bytě zůstat ani o minutu déle, než bylo nutné. Jakmile záchvat pláče přešel a křečovitě vzlyky ustaly, vstala z pohovky a zamířila do kuchyně. V zásuvce našla dva nože. Vyzkoušela oba, ale lepší byl ten s krátkou, silnou čepelí. Vypáčit s jeho pomocí dvířka od sekretáře byla úplná hračka. Moc toho vevnitř nenašla, ale na nejbližší dny to stačilo. Naházela do plastické tašky všechno, co mohla potřebovat. Ruce se jí trásly spěchem. Měla strach, aby se nevrátil a nenačapal ji. Dosud se k ní choval jako k malé roztomilé hračce, ale Evita věděla, že násilí dříme v každém člověku, jde jenom o to, co je probudí.

Alarmující úlek. Projede jí celým tělem. Světlo reflektorů, které ji olízlo, patří policejnímu vozu. Uvědomí si to se zpožděním. Ztuhne, v náhlé panice neví, co dělat. Nádobíčko už si připravila, dokonce vyprostila injekci z ochranného obalu. Hledí za vzdalujícím se vozem a horečně uvažuje: Všimli si jí,

nebo ne? Jestli ano, otočí se na prvním rozcestí. Tamhle u těch garáží. Už k nim dojíždějí. Zpomalují. Nebo se jí to zdá? Ne, brzdí!

Rozechvěle hází všechno zpět do tašky, vztyčí se na slabé nohy a vratce míří k druhému konci podjezdu. Ačkoli sama sebe pobízí, není s to dát se do běhu. Nemá ani trochu pohonné látky, kterou by mohla vydat na něco jiného než je nabírání vzduchu do plic a automatické střídání nohou. Nádech, levá, výdech, pravá... Ohlédne se. Vůz se skutečně otáčí. Naštěstí už je tu konec mostu a ulice uhýbající podél trati. Keře, zaparkovaná auta, kontejnery na odpadky. Evita se za ně příkrčí. Z jedné strany ji kryje trať, z druhé hromada rozšlapaných krabic od banánů. Dřepí a se zatajeným dechem naslouchá motoru vracejícího se auta. Déšť je tak prudký, že jí jeho bušící prsty na hlavě působí bolest. Nebo je to něco jiného, co ji bolí? Je vůbec něco, co ji nebolí? S lítostí si vzpomene na *jejich* sklep. Na miniaturní soukromí ohraničené násypkou na uhlí a konejšivou blízkostí Niklasových paží. Proč z jejich objetí znovu a znovu utíkala? Odkud se bral ten nepokoj, který ji vyháněl a vyčítal, že už moc dlouho přešlapuje na místě, že ztrácí čas, že nestíhá... co vlastně? Vždycky, když se ocitla na bílé cestě k věži, věděla, kam a proč jde, ale jakmile se vrátila zpátky, všechno zapomněla. Nikdy se jí nepovedlo kontinuitu vědomí udržet. A nejen to. Po každém návratu se cítila zmatenější, ztrácela souvislosti, nedokázala se zorientovat. Určitě na tom nesly vinu i oči. Sloužily jí čím dál hůř, jako by se tma schovaná v Evitě tlačila očními důlky ven a zastírala jí kontury věcí, lidí, vztahů. Radši se na nic nedívat. Mít spuštěná víčka.

Slyší, jak vůz vyjel z podjezdu a blíží se k ní. Pneumatiky mlaskavě válčují mokřý asfalt, v předení motoru je zakódován číhavý podtón. Má strach vystrčit hlavu, ale odváží se aspoň zamžourat škvírou mezi rozmáčeným kartonem na silnici. Policejní auto pomalounku projíždí kolem, vevnitř se

rýsují dvě hlavy. Určitě pohledem prohledávají okolí. Musí jim být jasné, že se schovala někde nablízku, ale nechce se jim do deště. Za to jim žádná feťačka nestojí. Co s ní? Jenom zbytečná práce uprostřed noci. Ať se válí v mokru a špíně, jestli chce, říkají si. Stejně jako ten taxikář včera večer.

„Zůstaň, kde seš, když se ti tam líbí!“ křikl na Evitu poté, co ignorovala jeho nabídku. Nemávala na něj, sám ji chtěl svézt. Proč? Kam? Seděla na bedýnce od piva nedaleko Východního přístavu, zesláblá vlastní nerozhodností. Původně měla v úmyslu vylézt na přístavní jeřáb. Už jednou tam strávila hezkou noc. Na plošině vysoko nad řekou se všechny problémy zdály malicherné. Ani na ně z výšky nedohlédla. Dívala se do nebe, kterému berlínská světla ubírala hvězdnou zářivost, o ničem nepřemýšlela, prostě si hověla na chvíli vyproštěná ze sítě času a bylo jí dobře. Bylo jí jako kdysi dávno v pokojíku za kuchyní, když ji matka nechávala jen tak sedět a tiše existovat. Prodlévat. Jeřáb se k prodlévání hodil. Jenže tentokrát na něm někdo byl, už z dálky viděla postavu šplhající po žebříku vzhůru, takže se z přístavu zklamaně vytratila. Dokonce v tak velkém městě jako Berlín byl jen omezený počet možností, kam jít, a i ty se pořád zužovaly. Která zůstane nakonec?

Policejní auto se vzdaluje. Evita se za ním dívá, dokud nezmizí v zatáčce. Vlastně by měla cítit úlevu, ale není toho schopná. Třese se po celém těle a cvakají jí zuby. Pod mokřým oblečením je zkřehlá zimou. Zpátky pod most se jí nechce a tady dřepět nemůže. Bezradně klouže pohledem po ulici. Ani jedny otevřené dveře, ani jeden suchý, temný průjezd, nic, kde by se dal přečkat zbytek deštivé noci. Nic pro Evitu. Do očí se jí už zase ženou slzy, nedokáže se jim ubránit.

„Kdybychom se někdy pohádali nebo se jeden druhému ztratili z očí, slíbíš mi, že se sem vrátíš?“ zeptal se Niklas jednou, když spolu leželi v měkkém sklepním světle na matraci a jeho ruce známým způsobem putovaly po její kůži.

„A ty?“ vrátila mu otázku.

„Slibuju,“ řekl okamžitě. Dokonce zdvihl prsty k přísaze. „Vždycky tady na tebe budu čekat, královno.“

„I kdybys mě už nechtěl vidět?“

„Blázníš? Kdybych tě nemohl vidět, tak... nevím, o čem by to bylo.“

Evita popotáhne a utře si nos do rukávu. Zašátrá po plastické tašce, kterou před příjezdem policejního auta pro jistotu schovala pod hromadu krabic, opře se o kontejner a pomalu se napřímí. Nevyteklé slzy ji pálí v očích. Nemá sílu brečet. Ale možná dokáže jít. Je to jediný způsob, jak se trochu zahřát. Pomalu, opatrně se pustí a zkusí udělat krok. Po něm druhý. Jde to, i když musí vynaložit obrovskou námahu. Plastiková taška ji tluče do nohou, jako by ji pobízela k větší rychlosti. Marně. Je ráda, že se na vratkých nohách udrží, že se vůbec hýbe z místa. Je ráda, že konečně ví, kam jde.

„Máš představu kam?“

„Někam, kde bude v bezpečí.“

„Nejsem si jistej, jestli takový místo najdem.“

„Tak aspoň někam, kde není moc lidí.“

„Víš, jaká je průměrná hustota obyvatel v Německu? Kolem dvou set třiceti na kilometr čtvereční.“

„V Polsku je nižší.“

„Myslíš, že ho pustí do Polska? Bez pasu, bez mikročipu a s touhle vlčí vizáží?“

„Zajedu s ním vlakem až k hranici, tam vystoupím a převedu ho. Nejlíp někde u Nisy.“

„A co když nebude chtít do Polska?“

„Může i do Čech. Tam v horách má na vybranou.“

„Sylvo, to je...“

„Ulítlý?“

„Bojím se, že dlouho nepřežije.“

„Možná, ale nebude za mřížemi. Robine! Nedělej, že nechápeš ten rozdíl! Bude volnej! Může si dělat, co bude chtít!“

„Svoboda na týden? Na dva?“

„Chceš říct, že se to nevyplatí? Když jsem byla malá, připadaly mi dva týdny jako věčnost.“

„Co když to budou jenom dva dny? Několik hodin?“

„Podle mě se míra svobody nedá vyjádřit v hodinách.“

„A čím se podle tebe vyjadřuje?“

„Každěj má svůj způsob.“

„Jakěj způsob má podle tebe kojot?“

„Zpívání.“

Jedou zvolna. V dálce před nimi se blýská, tady už jenom prší. Déšť naráží na přední okno, hřbety stěračů kloužou neúnavně sem a tam a zbavují sklo vodního filmu. Hodiny na palubní desce ukazují čtvrt na čtyři, ukazatel stavu benzínu už dávno překročil rysku rezervy a povážlivě se blíží nule.

„Víš, kde jsme?“ ozve se Robin. Navigátora už před časem vypnuli, na silničkách třetího řádu byl ztracenější než oni.

„Kousek od hranice.“

Sylva má na klíně rozevřený autoatlas, ale řídí se spíš citem. Cesty, po kterých jedou, jsou čím dál užší a klikatější. Od chvíle, kdy opustili Žitavu, nepotkali jediné auto. Důvodem je pozdní nebo spíš časná hodina a přivalový déšť, který po týdnech sucha změnil některé cesty v potoky. Kdo nemusí, nesejí touhle dobou v autě. Robin jede opatrně, pozorně. Ruce na volantu přesně vykonávají potřebné pohyby, napětí v obličejí, zpočátku jasně patrné, už povolilo. Sylva z boku pozoruje strmý obrys jeho čela a linku rtů. Občas se spodní čelist pohne, jako by se chystal promluvit, ale nejspíš se jenom hádá. Není těžké uhodnout s kým a kvůli čemu. Bude

mít co vysvětlovat – potom. Schválně vypnul telefon, aby otázky a výčitky udržel v neslyšné vzdálenosti, ale oba vědí, že je jen otázka času, kdy jim bude muset čelit.

„Myslíš to vážně?“ zeptala se, když nastoupili do výtahu a on z kapsy vylovil klíče od auta.

„Neboj, mám spoustu naježděných hodin,“ ujistil ji. „Jediný háček je v tom, že mi není osmnáct.“

„Můžeš řídit, jenom když u toho je JUDr. Trost,“ pochopila. „Jestli nás zastaví...“

„Nesměj nás zastavit,“ přerušil ji a zmáčkl tlačítko garážového podlaží. Od toho okamžiku začali jednat přísně účelově. Snažili se eliminovat nebezpečí na minimum. Nebýt ničím nápadní. Především opustit garáž dřív, než se vrátí Sylva matka nebo Robinův otec. Kojota zavřeného v golfové tašce s větracími otvory uložili dozadu na podlahu auta. Protestoval jenom mírně, účinky anestetika ještě pořád nevyprchaly. Chvilí se v tašce vrtěl a kňučel, pak se vnitřkem vozu rozlil čpavý zápach.

„Označoval si území,“ vysvětlila Sylva. V uzavřenosti vozu se takřka nedalo dýchat, ale kvůli dešti, který zvenčí útočil, spustili okénka jenom krátce. Robin zapnul ventilaci a po nějaké době na puch zapomněli. Částečně vyvanul, částečně ho přestali vnímat. Museli se soustředit na důležitější věci. Dokud byli v Berlíně, zahlédli několik hlídkových vozů, ale u žádného našťestí nevzbudili pozornost. Přesto na ně osvětlené ulice působily výhrůžně. Robinovi naskákaly na čele puchýřky potu a Sylva si všimla, že se jí chvějí zápěstí. Když ruce sevřela mezi kolena, začala vibrovat i kolena. Oba mlčeli, jen tu a tam si vyměnili stručnou poznámku ohledně směru jízdy. Za městem z nich nervozita poněkud spadla. Přítmí, přetnuté čas od času reflektory předjíždějích aut, navozovalo dojem bezpečí. Minuli několik čerpacích stanic, ale ani k jedné nezahnuli. Robin jel úsporně. První starosti si Sylva začala dělat až v Drážďanech, když ukazatel paliva vstoupil do červené zóny.

„Nevezmeme benzín?“ zeptala se.

„Mohl by to být konec našeho výletu.“

Dál už o tom nepadlo ani slovo. Sylva myslela na matku a na krátké sdělení, které jí nechala na vzkazníku. Neřekla všechno, obzvláště znepokojivým faktům se vyhnula, aby matku nelekala víc, než bylo nevyhnutelné, ale věděla, že si aspoň pro nejbližších pár hodin může být jistá její loajalitou. Nebude panikařit. Dá Sylvě čas a prostor, který potřebuje. Tak jako dosud vždycky. O čem přemýšlel Robin, se nedalo uhádnout. Poslední kilometry ujeli za naprostého mlčení, jen jejich pohledy směrem k rozsvícené palubní desce byly čím dál čtenější a úzkostlivější. Palivová ručička se neúprosně sunula k nule. Teprve za poslední vesnici se Sylva upokojila. Věděla, že teď už dojdou třeba pěšky.

„Neuhneme tady?“ Robin zpomalí, prohlíží si úzkou cestu odbočující do lesa. „Možná už žádná další před hranicí nebude.“

Sylva přikývne. Cesta není značená, ale podle vymletých kolejí je vidět, že se po ní jezdí. Nejhlubší jámy jsou vysypané šterkem, auto se na nerovném povrchu kolébá jako kachna, kamínky skřípou pod koly. Čím hloub se noří do lesa, tím je déšť slabší. Sylva otevře okno. Do nosu ji udeří omamná vůně zmoklé kůry. V nosohltanu jí slastně zatrne, šíp blaha vystřelí jícnem k žaludku a zabodne se pod pupkem. Sylva to místo dobře zná. Je to receptor vzrušujících vjemů, odedávna se tam soustřeďují všechny důležité signály. Natáhne ruku za sedadlo a posune vozíček zipu, aby se zvětšil otvor, kterým do tašky proudí vzduch. Chce, aby i kojot dostal svůj díl z lesní vůně. Je už naprosto bdělý, zmitá se uvnitř, domáhá se volnosti. Naléhavost jeho protestů se stupňuje s každým ujetým metrem.

„Neboj, dočkáš se,“ uklidňuje ho Sylva. Noc je na odchodu, světlo reflektorů ztrácí ostré obrysy. Teď se dotklo rozcestníku s turistickými značkami. Robin zastaví. Nechá běžet

motor a chystá se vystoupit, ale Sylva ho zadrží. Už to nemůže odkládat, potřebuje se lesa zmocnit všemi smysly. Bez prodlení, hned. Nedočká se vyleze z auta a vykročí ke sloupku s šipkami. Cestě se vyhýbá, chce cítit pod chodidly poddajnost mechu a jehličí – prorůstá do pružné lesní půdy. Nejraději by si vyzula boty, ale na to teď není čas ani vhodná příležitost. Musejí co nejrychleji udělat, kvůli čemu sem přijeli. Ať už to má smysl, nebo ne. Předtím v Berlíně si byla jistá, že našla pro kojota řešení, teď o tom začíná pochybovat. Krajina kolem není žádná divočina. Z každého jejího metru, z každého záhybu je cítit lidská ruka. I turistický rozcestník je pečlivě udržovaný, šipka ukazující k hranici svítí čerstvým nátěrem. Kilometr a půl po žluté značce. A dál? Co se stane, až se na pomyslném průsečíku tří státních hranic zastaví a otevřou golfovou tašku? Má to gesto nějaký význam? Pomůže kojotovi přežít? Co udělá? Kam ho instinkt povede? Dokáže v hornatém, pro něj neznámém terénu uhájit život a aspoň nějaký čas vychutnávat svobodu?

„Podle mě svoboda neexistuje. A pokud existuje, je hrozně subjektivní. Něco jako zrak,“ protrhl Robin mlčení, když měli Drážďany za zády a projížděli zvedající se krajinou žitavského okresu. Bylo vidět, že ho téma, které nakousli před cestou, zaměstnává, že se k němu potřebuje vrátit. „Každej přece vidíme jinak. Pro mě je tohle auto běžový, pro tebe je možná hnědý. Někdo je schopnej rozeznat letadlo, i když letí hodně vysoko, někdo ho nevidí...“

„Třeba ho slyší.“

„I slyšet ho můžeme každej jiným způsobem. A zrovna tak je to se svobodou. Jakmile o ní začneš přemýšlet, zjistíš, že vlastně nevíš, co to je.“

„Ale víš, co to není.“

„Co není svoboda pro tebe, může bejt pro mě. Každej z nás má v sobě schovaney nějakěj prožitek, kterej ovlivňuje naše přání a představy... i představu svobody. Jenže je nesdělitelnej.“

Cítla, že se přivřené dveře v něm opatrně otvírají.

„Proč nesdělitelnej?“ odvážíla se.

„Slova jsou na nic,“ odpověděl s jistotou. „Všechno jenom kazí.“

Rozuměla, co má na mysli. I ona si hradbou slov často připadala oddělená od skutečnosti. Od toho podstatného. Kdy si dávno se to snažila vysvětlit jak matce, tak psycholožce, ale ani nakreslené, ani vyslovené znaky jim nesdělily, co chtěla. Zprvu ji to zlobilo, časem se s tím smířila. Pochopila, že na tom nezáleží. Ať si z ní každý vezme, co umí, zbytek je její. Slova nejsou víc než spojovací články. Neříkají nic o tom, co spojují, dotýkají se jen povrchu. Ale i to není málo. Když s nimi člověk zachází správně, plní svou funkci.

„Kdybychom spolu nemluvili, tak tady teď nejsme. Na cizím místě, pozdě v noci, dva lidi, co se před pár dny neznali...“

„Bojíš se?“

„Jedeš dobře,“ odpověděla a vzápětí si uvědomila, že se ptal na něco jiného. „Proč bych se měla bát?“

„Co já vím!“ Smích, dveře se rychle přivírají. „Není to svítání, tamhle vzadu?“

Odvedl její pozornost ke granitovému pruhu na východním horizontu, který opravdu mohl značit zadní voj tmy. K rozhovoru už se nevrátili. Nevěděla, proč mluvil o strachu, ale napadlo ji (ne poprvé), že ho má sám. Z ní? Ze sebe?

Z větví se trhají kapky a pleskají do trávy. Akordy doznívajícího deště. Mezi stromy je ještě noc, ale nad výsekem stezky už nebe značně vyrudlo. Začínají se ozývat první hlasy ptáků. Sylva si vzpomene na otce. Je to jeho hodina. Okamžik, kdy nemůže dospát a sedá ke své práci. Kolik toho dnes napíše? Jak velký kus cesty urazí? Sylvě připadá, že ho každá napsaná řádka stojí nezměrné úsilí. Vyhání ze sebe svou knihu jako nemoc. Až se jí zbaví, snad se mu uleví. Možná dokáže opustit krajinu svých předků i trosku domu u řeky, ze které rodin-

ná tradice tak jako tak vyvanula děravou střechou, možná se dokonce vrátí do Berlína k práci v projekčním ateliéru. Třeba překoná svou nechuť a začne zase stavět. Ještě víc přetvářet planetu, kterou si člověk beze zbytku nárokuje.

„Vypadá to, že už tam není ani deci,“ ozve se z auta Robinovo věčné oznámení. Teprve teď si Sylva uvědomí, že motor zmlkl. „Dojeli jsme.“

Znovu a znovu otáčí klíčkem v zapalování, ale bez výsledku. Jediná reakce přichází ze zadní části vozu. Kojot, okolními zvuky a vůněmi zmoklé přírody dokonale probuzený, se dobývá ven. Nekompromisně. Je slyšet zlostné vrčení a zvuk drápů trhajících látku tašky. Sylva ji vytáhne z auta. V otvoru, který předtím uvolnila, se blýskne řada zubů, vyčnívající tesák se snaží zaseknout do zipu.

„Vydrž,“ uklidňuje ho Sylva. „Na hranici je to už jenom kousek!“

Samozřejmě si absurditu svých slov uvědomuje. Co znamená pro kojota nějaká lidská hranice? Proč ho nevypustit už tady? Rozloha přirozeného teritoria préríjního vlka se podle množství potravy pohybuje mezi mnoha desítkami a několika stovkami kilometrů – dočetla se to na internetu. Vzdálenost, která je dělí od cíle, je v poměru k tomu zanedbatelná. Přesto ji musí urazit. Sylva nedovede přesně vysvětlit proč. Chápe to jako rituál. Je třeba provést ho až do konce, jedině tak se dostaví úspěch.

Robin už se smířil s tím, že jeho pokusy nikam nevedou. Přestal trápit startér, vystoupil z auta a opřel se o mokrou kapotu. Pozoruje zmítající se golfovou tašku na zemi. Oblíček má poznamenaný nevyspáním a ještě něčím, co Sylva neumí přečíst. Lituje toho, co udělal? Bojí se otce? Vrátil by nejraději čas zpátky a auto do garáže, aby nemusel skládat účty ze svého unáhleného rozhodnutí? Anebo si za ním stojí? Sylva neví. Nic o něm neví – skoro nic. Každý člověk je množina zlomků. Nejde je převést na stejného jmenovatele.

„Promiň,“ řekne. Nejspíš udělala chybu. Neměla ho do celé záležitosti vtahovat. V noci se jejich množiny dotýkaly, chvílemi se jí dokonce zdálo, že dochází k průniku, že vzniká něco nového, co se týká jich obou. Teď je to pryč. Snad si to jenom namlouvala. De Morganovy zákony se nedají aplikovat na lidi.

„Promiň,“ opakuje. Ráda by se ho dotkla. Povrch její dlaně se dotyku dožaduje skoro bolestně, ale po včerejším pokusu na střeše, kdy nechal Sylvinu ruku na svém rameni bez odezvy jako nezvaného vetřelce, už se neodváží. Nemá to smysl. Všechny uzlíky společných okamžiků se beztak nakonec rozpletou a zbude jenom holá, osamělá nit. Co zůstalo z času stráveného s Niklasem nebo s Filipem? Prostor nikoho. Je citlivý, trne, ale zajizví se. Jestli má otec pravdu, je tohle přechodný stav. Až pomine, bude všechno otupělejší, usměrněné, ne tak bezprostřední. Už brzy. Už za pár let. Co bude cítit potom?

„Musíme si pospíšet,“ vnikne Robinův hlas do jejích úvah. „Než se úplně rozední. Pojď, vezmeme každé jedno ucho.“

Slova. Účelné spojovací články. Když se správně používají, plní svou funkci. Robin zvedne tašku, podá Sylvě jedno ucho a vykročí vedle ní po cestě, kterou ukazuje žlutá šipka. Vypršené nebe nad jejich hlavami rychle bledne.

„Hlavní cenu? A to říkáš, jako by se nechumelilo?“

„Je to jenom školní soutěž, mami!“

„Jenom? Niklasi, víš co by to znamenalo pro tátu, kdyby se toho dožil?“

„Asi by měl radost, myslím.“

„Nedovedeš si představit, jakou. Filmování byl jeho sen, ale nikdy si ho nemohl splnit. Však víš, nebyla na to správná doba. Kdyby viděl, že jsi v šestnácti natočil film, úplně sám a ještě za něj dostal cenu, nafukoval by se pýchou!“

„Myslíš, že by se mu líbil?“

„Není to líbivej film. Ale jsou tam silný, působivý místa. Třeba jak necháš ležet tu poraněnou myš na hromádce zrní a ostatní žerou a nevšímají si jí, až když se přes ni nemůžou dostat k žrádlu, tak jí... Musela jsem brečet. Najednou jsem si vzpomněla, jak ti táta chtěl koupit kolo, ale pořád s tím vyčkával, protože byl bez práce. Když mu pak konečně padla dobrá karta, bylo pozdě. Už nic nestihl.“

„Nikdy jsem žádný kolo nechtěl.“

„Nemluvím o kole. Mluvím o tom, jak vyrůstáš a jak jsi mu podobnej.“

„Fakt jsem?“

„V jednom určitě – uměl dávat radost. Máš to po něm.“

„Radost? Říkáš, že tě moje Myšky rozbrečely!“

„Vždyť mě znáš, brečím většinou štěstím. Když jsem smutná, nedokážu to. Už dávno ne.“

„Mami? Slibuju ti, že se postarám, abys měla hodně často důvod brečet.“

Už když se blížím k našemu domu, vím to. Najednou jsem si stoprocentně jistej: čeká tam na mě Evita. Hledal jsem ji jako blázen po celým Berlíně – a ona zatím čeká tady! Přidám do kroku. Jak to, že mě to nenapadlo dřív? Zapomněl jsem na naši domluvu? Byla přece jasná! *Kdybychom se jeden druhýmu ztratili z očí...*

Vrata jsou dokořán. Chvatně vstoupím do průjezdu, a dřív než se mi nad hlavou rozsvítí automatický světlo, něco mi zašustí pod nohama. Leknu se, ale je to jen sáček od popcornu, kterej tu kdosi pohodil. Odkopnu ho a spěchám dál. Barák ještě dospává, koláč ticha ukusuje vzdálený vrčení. Někdo si mele čerstvý kafe k snídani. Vejdu do dvora a okamžitě ji uvidím. Sedí na starým klepadle na koberce, kolena u brady,

záda stočený do obloučku, jako by se chystala zakuklit. Ještě mě nezaregistrovala.

„Evito!“ zavolám polohlasně, abych neprobudil všechny partaje. Zvedne hlavu. Nemůžu se jí podívat do očí, zakrývají je sluneční brýle. Ale pusu má nahou. Usměje se, spustí nohy na zem a jde mi naproti. Když mívá kaštan, skloní se, ale stejně jí jedna větvička pročísne vlasy. Vyděsí mě to.

„To není pravda!“ vykřiknu. Protože ten strom už ve dvoře nestojí. Protože ho pokáceli. Protože se mi to zdá. I tak se k ní zkusím rozběhnout, třeba to ještě stihnu. „Hned jsem u tebe, počkej...“

Nečeká. Jsem beznadějně vzhůru. Na zábradlí přede mnou sedí racek a kouká na mě. Když se pohnu, uletí proti nebi. Nebe je všude kolem. Ležím na jeřábu. Dvanáct metrů nad zemí, možná víc. Posadím se. Plošina je velká, ale stejně se mi okamžitě zhoupne žaludek. Jak jsem se sem dostal, proboha? Kleknu si, opatrně po čtyřech dolezu blíž k zábradlí a odvážím se podívat dolů. Obejdou mě mráčky. Nábřeží se třese v bezedný hloubce, tančící pár na hladině Sprévy není větší než figurky z Dračího doupěte. S divoce bušícím srdcem zacouvám zpět do středu plošiny, zavřu oči a pro jistotu je ještě utěsním dlaněmi. Nejradši bych se k jeřábu přišrouboval. Vůbec si netroufám pomyslet na to, že bych dokázal slízt. Někdo mě odtud bude muset nějak sundat. Nevím kdo, nevím jak. Jedině hasiči. Vrtulníkem. Přistanou tu a naloží mě.

„Co tam vyvádíš?“

Mužskej hlas. Ozývá se ze stavby. Nesundám dlaně z očí, ale maličko roztáhnu prsty. Staveniště je opuštěný tak jako celý nábřeží, jenom na zídce vyhlídkový terasy někdo stojí. Nějakej chlap.

„Jak ses tam dostal?“

Perfektní otázka. Rád bych na ni znal odpověď. Motivaci si samozřejmě pamatuju: šplhal jsem za Evitou. Na konci prvního žebříku jsem se omylem podíval pod sebe a došlo mi, že

zpátky už nemůžu. Jediná cesta vedla nahoru. Po břicho jsem se přeplazil přes kruhový odpočívadlo a šplhal dál. Ze začátku jsem počítal příčle, někde u dvacátý jsem přestal. Začalo mi být všechno jedno. Dostal jsem se do stavu podivný nepřítetnosti, která mě hnala nahoru.

„Sypej dolů!“ útočí hlas ze zídky.

„Nemůžu,“ odpovím, ruce pořád na obličejí. Nikdy už je nesundám.

„Ona tě ta sranda přejde, až se tady objeví poldové!“

Jeho slova nedávají smysl. Mluví o srandě, a mně je přitom smutno, bídne, huř než včera. I když včera jsem měl pocit, že horší už to být nemůže. Poté, co jsem konečně zdolal poslední příčel a svalil se na plošinu, jsem nějakou dobu jenom ležel a oddychoval. Pak jsem nadzvedl hlavu. V tom momentě, anebo spíš ještě vteřinu předtím, jsem to věděl. Fata morgána se rozplynula, zmizel obrys Evity, vytratilo se její pomerančový tričko, plošina zela prázdnotou. Nebylo tu vůbec nic. Akorát já, blbeček naturščik, a první kapky deště rozprskávající se na železe. Při pomyslení, že všechno, co jsem podnikl, celý moje úsilí bylo zbytečné, se do mě dala třesavka. Snažil jsem se ji zastavit, ale nešlo to, byla moc hluboko vevnitř, kam jsem si nedosáhl.

„Máš nějaký problém?“ přiletí zezdola. Už ne tak útočně jako předtím.

„Dá se to tak nazvat,“ odpovím.

„Tímhle ho nevyřešíš, slez.“

„Nemůžu.“

„Za chvíli jsou tady.“

„Kdo?“

„Poldové sakra! Každý ráno tudy projíždějí.“

„No a? Jsou mi ukradený.“

Nejsou mi ukradený.

„Od polišů radši dál, vždycky na tebe něco najdou,“ ujišťovala mě Evita. „I kdybys byl čistej jako svědomí sestry Callisty.“

Což určitě nejsem. Po tom, co jsem vyraboval byt a odnesl rodinný zlato do frcu, mám pádněj důvod se strážcům zákona vyhejbat.

„Nejsem svědomí sestry Callisty,“ řeknu chlapovi na zídce.

„Co nejseš?“ Nevím, proč se se mnou baví. Asi je to hlídač a má tenhle jeřáb na starost. Za to, že ho neohlídal, přijde o místo. Nebo o prémie.

„Polez dolů,“ vyzve mě znovu. „Život je krásnej!“

Vtom mi to dojde. Bojí se, že chci skočit. Jeho další slova to jenom potvrdí.

„Zvu tě na snídani! Pojď, probereme všechny trable u kafe!“

Při zmínce o kafi se mi sevře prázdnej žaludek.

„Nejsem sebevrah,“ uklidním ho. „Rád bych slezl, ale nemůžu. Trpím závratí.“

„Když jsi lezl nahoru, tak jsi netrpěl?“

Mlčím. Přece mu nebudu vykládat o silách, který mě sem vytáhly! Stejně by je nepochopil. Ačkoli jistě si tím nejsem. Lidi překvapivě často chápou nepochopitelný věci. Věci, který se vymykají zdravému rozumu. Ke zdravému rozumu má spousta lidí podobnej postoj jako k policajtům.

„Za chvíli jsou tady,“ zaslechnu jeho hlas z novýho směru. Je blíž, nejspíš stojí přímo pod jeřábem. „Jestli si myslíš, že s tebou budou diskutovat, seš na omylu.“

Nebe je perleťově šedivý, plný ptáků. Pozoruju je mezi prsty, lítají po dešti jako stíhačky. Železo, na kterým sedím, ještě neuschlo, moje kalhoty a triko jsou taky pořád mokré. Není divu, po takovým slejváku. Zahradkář z Heinersdorfu už neřuká, jak se jeho nevinná meruňka souží. Dost možná, že už žádnou meruňku nemá. Třeba se do ní strefil jeden z blesků, který se v noci potulovaly nad Berlínem a třískaly, do čeho mohly. Když o tom přemýšlím, vlastně je zázrak, že některej netrískl do mě.

„Mají jeřáby hromosvody?“ zeptám se chlapa dole.

„Poslouchej,“ řekne, „když ti pomůžu, slezeš?“

„Jak mi můžete pomoci?“

„Budu tě přidržovat.“

„To jako vyšplháte nahoru?“

„Jako jo.“

„Až sem ke mně?“

„Vidíš jiný řešení?“

„Vy se nebojíte?“

„Jdi do háje! Jsem zvyklej montovat v jinejch vejškách!“

„Copak nejste hlídač?“

„Chceš, abych pro tebe vylezl, nebo ne?“ houkne, už celkem ostře.

Kdybych cejtil, že mě zezadu drží, že mě kryje vlastním tělem před hloubkou pode mnou, možná bych to dokázal. Jako tenkrát se Sylvou. I když to trvalo pořádně dlouho, než jsme z toho zatracenýho majáku slezli. Tohle bude nekonečný.

„Co je dneska za den?“ oddaluju okamžik rozhodnutí.

„Vyliž si!“ odpoví. Je jasný, že jsem přetáh jeho trpělivost. Nechá mě tu. Nepomůže mi.

„Moment!“ zavolám rychle, abych ho zadržel. „Tak teda... polezte.“

I bez něj vím, že je sobota. Mámina dovolená včera skončila. Určitě se mně celej den snažila dovolat. Nechala desítky vzkazů. Pak sedla do vlaku, zamávala švagrový a vydala se do Berlína. Cestou se snažila zahnat nejruznější katastrofický představy. Snad si dokonce namlouvala, že na ni budu čekat na nádraží, abych ji přivítal. Abych jí pomohl s kufrem. Když přišla domů, čekalo na ni něco jinýho.

„Připrav se, jsem tam co by dup,“ informuje mě můj zachránce zezdola. Slyším skřípění žebříku pod jeho nohama. Leze jako opice. Musím se *připravit*, bude tu *co by dup*. Pomalu spustím dlaně z obličejů a zachytím se pohledem zábradlí. Je kousek nad úrovní mých očí. Několik vteřin na ně nehybně zírám, abych se ujistil, že se nehoupe. Zdá se být v klidu. Vsedě se k němu posunu.

„Hlavně se neboj,“ nabádá mě stoupající hlas. Už je za kruhovým odpočívadlem. Na dalším žebříku. „O nic nejde.“

„O nic nejde,“ opakuju a urazím další kus cesty k zábradlí. Pod žebra mám sbiječku.

„Pomalů a klidně dejchej,“ radí. „Žádněj stres!“

Násilím zkrotím neposlušnej dech a znovu se posunu. Očima pořád zaháknutej za zábradlí. Máma už uklidila vyházený prádlo a kabelky, zavřela vyvrácený šuplíky, uvedla byt do obvyklýho pořádku. Možná dokonce zapnula pračku a teď sedí v kuchyni a kouká do dvora. Nebrečí. Každěj nejspíš máme jenom omezenou zásobu slz na celej život. Máma tu svoji po tátově smrti vybrečela. Od tý doby se trápí nasucho.

„Tak mě tu máš, mladej!“ Nad plošinu vykoukne kudrnatá, trochu prošedivělá hlava, za ní se vysouká hrud' v overalu. Trochu se zadejchal, ale tváří se povzbudivě, skoro vesele. „Seš připraveněj?“

Mlčky přikývnu. Nemůžu mluvit, všechnu energii dávám do toho, abych se neklepal.

„Klid, tohle přece není žádná vejška,“ zachechtá se. „Za pár minut jsme dole.“

Znovu kývnu – nemám na vybranou. Ten chlap je dárek z nebe. Dárky z nebe není slušný odmítat.

„To vypadá, jako bys tady byl celou noc!“ Prohlíží si moje mokré oblečení. „Dřepěl jsi tu v tý bouřce?“

„Já se bouřky nebojím,“ vypravím ze sebe.

„Ty seš cvok,“ potřeše hlavou. Načež mě chytne za nohu. I když není bůhvíjak mohutnej, má sevření zdravýho orangutana. Začínám věřit, že se spolu bez úhony dostaneme dolů. Že mě nenechá spadnout.

„Tak jdem na to!“ zavelí. „Já jsem Herbert.“

„Niklas.“

„Víš, co je jediný, na čem záleží, Niklasi?“

Zavrtím hlavou.

„Nezapomeň, že na tom žebříku nebudeš sám. Budu pořád v těsný blízkosti.“

„Díky, Herberte,“ vypravím ze sebe. „Seš hodnej.“

„V těsný blízkosti, rozumíš?“ opakuje důrazně. „Tak ne abys mě strachy pochcal!“

Milá Sylvo!

Nikdy by mě nenapadlo, že dopis může být taková fuška. Od tvýho odjezdu na něm pracuju, ale pořád ho ne a ne dokončit. Začátek byl snadnej, ale čím víc času uběhlo, tím hůř se mi hledají slova a ten správněj obsah. Přerušilo se spojení. Mluvím na tebe, ale nedostávám odpovědi. Je to zbytečnějšj než mluvit do větru, poněvadž vítr člověku aspoň nějak dá znát svou přítomnost, kdežto tvoje absence je totální. I Wertherovi se psalo snadněji. Lotte byla sice nedostupná, ale její existence se nedala zpochybnit. Ty ses z mýho života vzdálila tak dokonale, že nevím, jestli jsi vůbec kdy byla jeho součástí. Mezera, která po tobě zůstala, se začala zaplňovat událostmi a lidmi, o kterých nic nevíš. Lidmi, o kterých jsem ani já ještě nedávno neměl tušení. Jeden z nich se jmenuje Berenika...

... a před patnácti minutami jsem ji držel v náruči. Stáli jsme na stanici autobusu, objímali se a líbali a bylo nám úplně jedno, že na nás všichni zevlují. Možná ani nezevlovali, nevím. Prostě jsem na okolí zapomněl. Prvně v životě...

„Kontrola jízdenek!“

Nenápadný muž v letní košili se zastaví nad Filipovým sedadlem a ukazuje mu jakýsi průkaz. Filipovi chvíli trvá, než si uvědomí, že je to revizor.

„Vaši jízdenku, prosím!“

Filip sáhne do kapsy, kde obvykle nosívá legitimaci, a ke svému překvapení zjistí, že tam není. Sáhne do druhé kapsy,

začne se šacovat. Při tom pozoruje revizorovu tvář. Čím déle neplodné prohledávání kapes trvá, tím vítězoslavnější výraz ji prostupuje.

„Nuže?“ pronese po chvíli. „Máte platnou jízdenku, nebo ne?“

„Mám studentskou průkazku,“ odpoví Filip. „Ale nemůžu ji najít.“

Zajíždí do kapes jenom levou rukou, pravou má opatrně položenou na opěradle sedadla. Ještě si na sádru nezvykl. Svírá mu dlaň až pod zápěstí a nepříjemně hřeje. Rentgen ukázal, že kromě malíčku obušek zlomil i záprstní a hákovitou kost.

„Polízanice na šest týdnů, ne-li na víc,“ ohodnotila jeho stav chiruržka v ústecké nemocnici, kam ho dva policisté nad ránem zavezli. Ani jeden nebyl ten pokousaný, ale oba se tak tvářili. Kopii lékařské zprávy, kterou si od doktorky vyžádali, připojili k vyšetřovacímu protokolu.

„Byl jsem v nemocnici,“ vysvětlí Filip revizorovi, protože hledání jízdenky se neúnosně protahuje. „Nejspíš jsem ji tam vytrousil.“

„Nejspíš,“ odtuší revizor. Už si je jistý svým úlovkem, ale ještě mu blahosklonně dává šanci. „V batohu ji nemáte?“

„Vždycky ji nosím v zadní kapse.“

Přesto, spíš aby revizora přesvědčil o upřímnosti svého hledání, batoh otevře. Spatří jízdenku okamžitě. Je zasunutá v průhledné kapsičce na zadní stěně.

„A hele, je tu,“ řekne užasle a podá ji revizorovi. Nedovede si srovnat v hlavě, jak se tam dostala. V duchu se probírá sledem posledních událostí. Má je v paměti neuspořádané a překotné, v podobě abstraktní mozaiky. Nejjasněji vystupuje do popředí červená – všechno zastíňuje. Když měl konečně za sebou výslech a zdlouhavé sepisování protokolu, připadal si vymačkaný. Dutý. Bez dřeně. V ústech měl pachut' probdělé noci a jazyk zdrsnělý žízni. Policistku, která mu vracela zaba-

vené předměty, požádal o sklenici vody. Čekal, že ji natočí z kohoutku, ale nejenže mu nalila minerálku, dokonce ji vytáhla z lednice. Kvitoval její laskavost chabým úsměvem – na víc se nezmohl. Ruka, předtím umrtvená lokální anestezií, pomalu přicházela k sobě a vysílala signály bolesti. I nohy ho kdovíproč bolely. Stál opřený o zelenkavou stěnu kanceláře a nejráději by se znovu sesul na židli.

„Měl byste jít,“ pobídla ho policistka k odchodu. „Čekají na vás.“

Věděl, že se mylí, ale nerozmlouval jí to. Postavil prázdnou sklenici na stůl, poděkoval a vyšel z místnosti. Unaveně přemítal, co se zbytkem soboty udělá. Ze všeho nejdřív pojedě domů, umyje se a vyspí. Pak uvidí. Telefonní číslo na Bereniku měl uložené v mobilu, ale nebyl si jistý, jestli bude mít odvahu zavolat jí. Proč taky? Je po demonstraci, která je na chvíli sblížila, je po všem. Nemá cenu, aby si něco namlouval. Z její strany určitě nic nezůstalo. Nic, o čem by bylo třeba mluvit, kvůli čemu telefonovat. Otevřel dveře na ulici a strnul. Hlouček asi deseti lidí obklopoval vchod policejní stanice. Všichni hleděli ke dveřím. Jakmile se v nich Filip objevil, propukli v jásot, pískání a potlesk. Několik vteřin stál a zaskočeně na nesourodé shromáždění zíral. Případalo mu k neuvěření, že všichni ti lidé, od operně oblečené starší ženy až po předsedu Života v přírodě tam čekají na něho. Nepřišli kvůli boji za zdravé prostředí, kvůli nepovolenému odpadu či nedodržování ekologických vyhlášek, ale kvůli němu. Ucítil pálení nosní sliznice a do očí mu vhrkly slzy. Polekalo ho to. Bylo to trapné, ale dřív než proti tomu stačil cokoli podniknout – násilím slzy potlačit, nenápadně je setřít, nebo své pohnutí aspoň ironicky glosovat – oddělila se z hloučku plápolavá červená skvrna a rozběhla se k němu. Instinktivně roztáhl ruce.

„V pořádku, děkuji.“ Inspektor mu průkaz bez hnutí v tváři vrátí, ačkoli jistě cítí zklamání. Finanční odměnu za pola-

pení černého pasažéra tentokrát nedostane. Otočí se k dalšímu cestujícím: „Kontrola jízdenek, prosím!“

Autobus už opustil údolí řeky a stoupá do kopců. Filip se zahledí z okna. Bezútesně vyprahlá scenerie, kterou byl zvyklý vídat při svých každodenních návratech z hypermarketu, se změnila. Krajina přes noc nabrala dech. Má sice tlumené barvy pozdního léta a ani noční dešť z ní neudělal džungli, ale přesto je jiná. Dává pocit naděje. Filip se dotýká pohledem míst, která důvěrně zná: stráž s třešní, oblouk skály, vinice na jižním svahu. Případá mu, jako by se s nimi vítal. Jako by se vracel po dlouhé době z vězení. Zvolna, s požitkem vdechuje čerstvý vzduch proudící zvenčí otevřenou střechou. Je v něm cítit mokrá hlína – tak plně a pronikavě, jako by ji měl přímo v nose.

Nikdy jsem, Sylvo, nerozuměl tvou potřebě přímýho kontaktu. Šlapalas bosýma nohama do bláta a já šel vedle a opatrně jsem se vyhýbal loužím. Na dlani jsi mi přinesla mloka a já se ho odmítl dotknout. Šípkovej trn jsi mi zubama vytáhla z lýtka a... já? Chtěl jsem ti v tu chvíli zabořit prsty do vlasů, ale ani to jsem nedokázal.

„Neusnul jsi?“ Hlas řidiče ho vytrhne ze zamyšlení. Nebo opravdu spal? Vypadá to tak. Autobus je prázdný, dveře otevřené, místo vrčení motoru je slyšet šumění stromů.

„To je holt mládí! V noci flámuje, ve dne vyspává!“

Filip ponechá řidičova slova bez komentáře. Vystoupí a rozhlédne se. Dojel až na konečnou, bude se muset vrátit. Jindy by ho dvoukilometrová pěší túra rozladila, dnes ji vítá.

Nebe je zatažené, nízké mraky předpovídají, že se co nevidět znovu strhne dešť.

„Měla jsem strach, že si tě u výslechu podají!“ Bereničiny ruce pevně obtočené kolem Filipovy šíje, její oči kousek od jeho. Už zase plně elektriny. Kolem dokola ranní ulice. Ani jeden ji nevnímají.

„To by si nedovolili.“

„Co ty víš – za to, jak jsi jim pokousal kamaráda!“

„Za to už jsem dostal.“ Ukázal sádru. Mlčky si ji prohlížela.

„Ještě nikdy,“ řekla po chvíli a její hlas si ho přitáhl stejně bezvýhradně jako objímající ruce, „se mě nikdo takhle přímo nezastal.“

„Já vlastně...“ Chtěl vysvětlit, že ani on se takhle ještě nikdy nechoval, ale její blízkost byla příliš vyzývavá. Místo vysvětlování se sklonil k čekajícím ústům.

Děšť ho dožene dřív, než předpokládal. V otevřené krajině. Spustí se z nízkého nebe bez obvyklé přede hry, náhle a těžce, prosychající asfalt silnice v mžiku zčerná, potůčky vody se rozběhnou nejdřív ve vymletých strouhách, postupně pokryjí celou vozovku. Zanedlouho je z ní zurčící horská říčka. Filip přidá do kroku, ale brzy pochopí, že je bez šance, a opět zpomalí. Ještě včera by mu taková situace zkazila náladu. Vběhl by do lesa a hledal úkryt, ve kterém přehánku přečkat. Teď jenom vyzuje boty a jde dál. Chůze uprostřed rozpoutaného živlu osvobozuje. Uvolňuje v něm všechny dosud svázané provázky emocí.

„Letní blues!“ zařve do hukotu vody nadšeně. „Blues deště, kterej si mě našel!“

Zvedne nohu, dupne do největší louže, až se voda rozstříkne na všechny strany. Kapky bláta mu přistanou na bílé sádře, na krku, na čele. Rozjaří ho to.

„Šlapu do louže!“ jásá. „Prší mi do hlavy! Tohle je bezhlavý blues...“

Za zády uslyší autobus vracející se z konečné. Řidič přibrzdí, otevře dveře.

„Naskoč si!“ zavolá.

„Nemůžu!“ odmítne Filip jeho vstřícnost. „Ještě nejsem dost mokrej!“

Řidič vytřeští oči, načež si jednoznačným způsobem poklepe dlaní na čelo. Zavře dveře a pomalu sjíždí dolů. Od kol odstříkují gejzíry vody. Po chvíli autobus zmizí pod kopcem.

Zvuk motoru znovu přehluší šumění a pleskání deště. Filip cítí, jak v něm strhává břehy a mění směr jeho řečiště. Nebrání se, rozpráhne ruce. Už na sobě nemá nitku suchou, voda vnikla i pod sádru. Není nic, co by ho dělilo. Dotýká se všeho, je vším.

Sylvo, už chápu...

Dole v údolí je kavárna a v ní holka s očima jako elektrody. Nabíjejí i na dálku. Přes červené šaty si uvázala zástěru, roznáší presso, obsluhuje zákazníky a myslí na něj. Za sedm hodin ji uvidí. Co je to sedm hodin? Pár delších nádechů a výdechů. Stačí nanejvýš k tomu zazpívat si letní blues. *Sylvo, já...*

„Za sedm hodin!“ zařve a zdravou rukou si přes hlavu přetáhne nacucané tričko. Obnažená hrud' s úlevou vydechne. I šortky se mu nepříjemně lepí na tělo. Taky je ze sebe strhne. Jde po silnici, voda mu teče po nahém těle, chladí, hladí, smývá všechno zbytečné. Katarze, napadne ho. Tomuhle se v antickém dramatu říkalo... Vzápětí nechá myšlenku rozpustit v dešti. Je nepoužitelná. Nemá vztah k téhle silnici, k proudu, který mu podráždí nohy, k ničemu, co není teď. Co není tady.

„Nezlob se, Sylvo,“ zavolá proti mrakům šťastně. „Já ti ten dopis nenapišu...“

„Byla ztělesněním ženské krásy. Její jméno by se dalo přeložit: A přišla nádherná žena.“

„Odkud přišla?“

„To se neví. Stejně jako se neví, kam odešla. Jednoho dne záhadně zmizela.“

„Třeba vůbec nebyla nádherná.“

„Tady je fotka její busty, podívej!“

„Fotka nic nedokazuje.“

„Můžeme se na ni jít podívat do muzea. Je v Charlottenburgu.“

„Před několika tisíci roky žil v Egyptě sochař s bohatou tvůrčí fantazií, kterou vytesal do kamene. To je všechno, co v muzeu uvidíš. Jestli je to královna Nefertiti a jaká byla doopravdy, se nedovíš.“

„Přece na tom není nic špatného věřit, že byla kouzelná! Možná to byla bytost z jiného světa, která se sem na chvíli přišla podívat, předala nám záhadnou šifru a zase zmizela. My tu šifru od té doby luštíme a líbí se nám na ní právě to, že je nerozluštitelná.“

„Víš, co se mně líbí na tobě, Niklasi?“

„Co?“

„Jak si umíš vyměřet. Jenom se bojím, že mě sis taky vymyslel. Až zjistíš, že na mně není co luštit, necháš mě zmizet.“

Tentokrát nic neponechá náhodě. Proč byla tak hloupá a vždycky se na někoho spoléhala? Podváděli ji. Snažili se ji zastavit. Držet ji ve svojí blízkosti. Nejdřív matka.

„Tam nesmíš, jsi ještě malá, nenašla bys cestu zpátky.“

Potom sestra Callista.

„Vrať se včas. Podříď se řádu.“

Koneckonců i Till.

→ „Měla bys přibrzdit, přelude. Ujíždíš na tom.“

A samozřejmě Niklas.

„Nenech se zotročit, královno, zašla jsi moc daleko.“

Daleko? Je to už deset měsíců, co objevila cestu k věži, a od té doby na ní přešlapuje. Ťap ťap ťap – jako kachna se zastříženými křídly. Nenávidí se za tu opatrnou chůzi, při které ubývá tolik sil a odvahy. Včera pod železničním mostem si zničehonic uvědomila, že se začíná bát. Nikdy předtím takový strach nepocítila. Stiskl ji jen na pár vteřin, ale nechal v ní paniku. Je ta bílá cesta opravdu její? Nezabloudila? Nestala se někde chyba? Kde? Kdy? Tápe v paměti. Snad už když ode-

šel otec. Proč si na něj nevzpomíná? Vytěsnila ho, vyškrabala – tak jako chtěla seškrábat znamínko v koutku oka.

„Kde je táta, mami?“

„Nevím. Neptej se. Vystačíme si bez něj.“

Neptala se. Vystačily si. I bez matky si vystačila. Ale už něco chybělo. Něco elementárního. Těžko nahraditelného. Ať dělala, co dělala, nedokázala to najít. V internátě ani jinde.

„Zase jsi přetáhla vycházku, Evito. Nemůžeš se jednou jedinkrát vrátit s ostatními?“

Nemohla, musela hledat. Nejdřív na rampě lerchenfeldského nádraží, pak v Berlíně. Jeho proudy, víry, tůně, nezadržitelný tok letních dnů. K životu stačí ukradená houska a kolotoč času. Je toho tolik, co je třeba stihnout – stačí naskočit!

„Chceš?“ První joint. Nic moc. Druhý s ní zamává. Zahradka za oknem chaty se začíná převalovat, hučet, modrat.

„Jé, vy tu máte moře?“

Smějí se. Vždycky je zábavné zhulit někoho, kdo se nevyzná. Komu je patnáct.

„Kolik je ti?“

„Sto dvacet.“

Znovu se chechtají. Supr parta. Tolerantní. Každému je jedno, kolik ti je, v kolik se vrátíš, kde jsi byla, kdo jsi. Jestli jsi.

„Live and let live,“ říkají. Dělí se s ní, když je o co. „Zkusilas tohle? The more experiments you make the better.“

Kradou, co se dá, občas někdo dokonce uvaří. Necháávají ji spát na zasklené verandě. Jenže noci jsou čím dál chladnější a vlny za oknem se zvedají víc a víc. V bezesných hodinách přemýšlí, co se dělá, když má člověk mořskou nemoc. Asi by měl přerušit plavbu. Vystoupit z lodi. Jenže kam zamířit, když nablízku není jediný přístav?

Šmouhy. Nic jiného nevidí. Venku už dávno musí být bílý den, ale tady je pořád tma. Násypku, asi kvůli včerejšímu dešti, někdo zavřel, zeď za zády vlhce studí. I matrace je navlhla. Ještě nedávno byl sklep pohostinný, teď čpí mastným uhel-

ným prachem a plísni. Ale aspoň je tu ticho. Venkovní zvuky k Evitě doléhají tlumeně, bez naléhavosti. Z ulice slyší tramvaj, v průjezdu vytáhla květinářka roletu, v kterémisi otevřeném okně vyhrává rádio. Poklidné sobotní ráno. Čas otočit se na druhý bok a přitisknout se k někomu. Čas snídat a usmívat se přes stůl na rodinu. Čas vydat se na cestu. Evita si vyhrne rukáv. Tentokrát nic neponechá náhodě.

„Potkali jsme se v tom nejlepší, vlastně jediným možným okamžiku,“ zdůrazňoval čas od času Niklas (věřící na osud). „Nemyslíš?“

Přikyvovala. Věděla, že to není pravda. Měli se potkat dřív. Než naskočila na kolotoč, než se dala do experimentování, než potkala Tilla. Ten si s osudem nelámal hlavu. Jeho otázky byly věcné, stejně jako odpovědi.

„Proč to děláš?“

„Proč to děláš ty?“

„Každej se něčím živíme. Když ti to neprodám já, koupíš to jinde a v horší kvalitě.“

„Nemáš výčitky svědomí?“

„Co to je?“

„Podvědoměj pocit, že seš hajzl. Že využíváš neštěstí druhých.“

„Jak využívám? Jsem tu pro každého, kdo mě potřebuje.“

Fascinovaně ho poslouchala. Nabízela a odrazoval současně. Bylo v něm něco neodolatelného. „Děbel je neodolatelný,“ ujišťovala sestra Callista. „A všudepřítomný. Všichni v sobě máme souřadnice pekla.“

Evita se předkloní a upře pohled do černé uličky. Zdálo se jí, že slyšela vrznout dveře. Poslouchá, jestli se ozvou kroky na schodech, ale místo kroků zaslechne zvenčí zvonek koloběžky. Zase ten kluk. Tráví prázdniny ve dvoře. Nudí se, šmíruje, ledacos vidí. Jednou se Evity ptal, jestli nemá trochu trávy. Předstírala, že nechápe. Uškubla pár stébel vedle pařezu, podala mu je. Vyvedlo ho to z míry, ale ne nadlouho. Pořád

okolkuje kolem sklepa, jako by na něco čekal. Všechny děti na něco čekají. Evita si nevzpomíná, že by někdy nečekala. To, co se mělo udát, leželo vždycky před ní. Nejdřív bylo třeba si to vyčekat a pak se to nestalo. Nebo to nepoznala.

„Poznáš rozkvetlou střemchu?“ ptal se Niklas. Hledali ji v Klosterfelde a na vandlických loukách, dokonce se nechali přívozním parníčkem převézt na ostrov uprostřed jezera. Máj byl teplý, záplava květů na ně přšela ze všech stran.

„Musí to být střemcha?“

„Rozkvetlá větvička střemchy tě na celej rok ochrání.“

„Před čím?“

„Před všemi temnými silami.“

Neřekl, odkud tu pověru má, a Evita se neptala. Možná by se dozvěděla, že od matky. Nechtěla mluvit o jeho matce. Ani o své. Když byli spolu, nechtěla mluvit o nikom jiném. Chodili po ostrově a hledali. Vál mírný vítr, Evita neměla sluneční brýle, pálily ji oči a točila se jí hlava. Předcházející večer na mejdanu v Tempelhofu vtancovala s extází do máje a teď měla v mozku permoníky. Výlet s Niklasem vnímala přes rozhoupanou hladinu dopaminu nesoustředěně a s rostoucím podrážděním. Nebylo třeba chránit se před temnými silami, které by zaútočily zvenčí. Sestra Callista měla pravdu, souřadnice byly odjakživa v ní.

„Tady!“ ukázala na strom s drobnými bílými květy.

„Seš si jistá, že je to střemcha?“

Střemcha, nebo cokoli jiného, nezdálo se jí to důležité. Podstatná byla radost, se kterou Niklas ulamoval kvetoucí větvičku a opatrně ji balil do svetrů. Vsunul jí ho pod hlavu, když jeli vlakem zpátky, a ve sklepe pak větvičku strčil pod matraci.

„Zaháním temný mocnosti,“ slavnostně kroužil rukama ve vzduchu. Napadlo ji, že celou scénu prožívá i režíruje. „Už couvají, cítíš? Magie začíná působit, vstupuje do mě, do tebe...“

„Vstupuje do nás,“ přijala roli v jeho filmu. „Jste v bezpečí... žádný démon na nás nedosáhne.“

„Žádná zlá síla,“ pokračoval. „Ani mutanti, ani óbrmutant.“

„Nikdo.“

„Tak se zasměj!“

Zasmála se. Objala ho. Ubalila jointa.

Zvonek koloběžky se vzdálí do zadního dvora. Evita neodolá a zajede prsty pod matraci. Je tam. Ushlá, s opadanými květy, dávno bez vůně. Zčernalá jako všechno v tomhle sklepe. Když sem Evita v noci na pokraji vyčerpání dorazila, byla okolní čern tak celistvá, že nešlo rozeznat ani obrys uličky mezi kójemi. Bála se otočit vypínačem, šla pomalu, co noha nohu mine, pohled pořád upřený před sebe. K jejich výklenku.

„To jsem já,“ zavolala tlumeně do tmy. Nikdo neodpověděl, ale na tom nesešlo. Věřila, že tam Niklas čeká. Možná spal. Určitě. Čekal na ni a usnul. Nebude ho budit, umiňovala si. Uloží se vedle něj a on jí ve spaní obtočí ruku kolem těla, jako to udělal už mnohokrát. Dotápala k matraci, svezla se na ni. Hladký povrch studil prázdnotou.

Tramvaj. Vzápětí další. I přejezdy aut jsou čím dál častější. Sobotní provoz na Varšavské se dostává do tempa. Evita si ohmatá bříšky prstů předloktí, najde vhodné místo. Má žíly v dezolátním stavu. Rozbodané, bolavé, některé ranky se vůbec nechtějí hojit. Je to tím, že nikdy nedostala správnou dávku. Všichni ji podváděli. Dávali jí toho málo, takže musela nastupovat namáhavou cestu znovu a znovu. Ale dnes vyráží naposledy, dnes si určila množství sama. Už se na nikoho nebude spoléhat, nic neponechá náhodě, dojde k cíli. Až se podívá na průsečík světů za věží, už se *tam* nebude muset vracet. Když člověk ví, co je za horizontem, nemá důvod se k němu pořád vydávat. Může žít ve svém ohraničeném světě spokojeně. Třeba i šťastně.

Nohou zavadí o plastickou tašku, kterou nechala válet na zemi. Pečlivě ji zasune do nejtemnějšího kouta. Až se vrátí, tak ji vyhodí. Už ji nebude potřebovat. Už před Niklasem nebude muset nic schovávat, tajit. Zase budou dělat všechno spolu. K Tillovi už nepůjde. Nechá u něj všechny své věci, i matčin rozkládaný obrázek. Tak, jak ji má v paměti, je její podoba stejně nejvěrnější.

Nečekané ticho. Venku se na chvíli všechno uklidnilo. Není slyšet auta, tramvaje, ani zvonek koloběžky. Je to dobrý okamžik. Zvouce chvíle. Musí ji využít.

„Au!“ sykne bolestí. Strefila se do nezajizveného stroupku, ale co na tom, je to naposledy. Za týden, za dva se jí ruce zahojí. Teď nesmí na bolest myslet. Nechá ji za zády, v síti času, a vyrazí. Honem, co nejrychleji...

Je *tam*? Rozhlédne se, ale nevidí ani cestu, ani věž na obzoru. Kam zmizely? Kde jsou vybělené oblázky, stromy s lahově zelenými korunami a něžná tráva? Kde je *všechno*?

„Mami?“

Nikdo se neozývá, nikdo nepřichází.

„Mami!“

Proč je tak strašně sama? A proč je tady všude tma?

„Mami, rozsviť!“

„To jsem já.“

„Ahoj, brácho! Kde seš?“

„Nevím přesně. Někde v lese.“

„A kojot?“

„Pustili jsme ho. Zrovna teď. Chtěl jsem, abys to věděl.“

„Myslíš, že ho najdou?“

„Neboj, zmizel jak duch. Nikdo ho nenajde. Je táta doma?“

„Spí. Vrátil se pozdě. Ptal se, kde seš. Dal jsem mu ten tvůj dopis.“

„Co on?“

„Zkoušel ti volat, ale měl jsi vypnutej mobil.“

„Vztekal se?“

„Sedl si k televizi.“

„Děláš si legraci!“

„Koukali jsme spolu na Hvězdný brány. Usnul u toho. Chceš s ním mluvit?“

„Nech ho vyspat. Říkal něco o mámě?“

„Vůbec nic. Vypadal jako E. T. Myslím, že předtím brečel. Je to možný?“

„U lidí, co se rozváděj, je všechno možný.“

„Robine? Já už jsem se rozhod. Zůstanu s ním.“

„Proč? Máš ho radši než mámu?“

„Právě že naopak. Nechci, aby to věděl.“

„Emile, to je...“

„Blbý?“

„Intergalaktický.“

Noční dešť se vrací k nebi v podobě radiační mlhy. Pomalu, neochotně se zvedá a odhaluje kontury krajiny. I z hladiny stoupá pára. Robin cítí, jak ho voda při každém tempu vlažně pohladí. Sylva plave kus před ním. Vidí pohybuující se bóji její hlavy.

„Plaval jsi někdy v lomu?“ zeptala se, když jezero objevili.

„Ledová voda,“ vzpomněl si na zaplavený vápencový důl u Förrenbachu, kde byli na školním výletě. „Křeč v lýtku.“

Sedla si na kámen a namočila špičky obou nohou.

„Tahle je akorát,“ řekla. V obličeji zase ten výraz dychtivosti, kterého si u ní všiml už několikrát. „Vykoupem se? Nebo spěcháš?“

Ponořil do vody ruku a přejel si mokrou dlaní obličej. Vůně písku a jalovce.

„Kam bych spěchal?“

Nejenže nespěchal, snažil se bezprizornost chvíle protahovat, co to jen šlo. Od okamžiku, kdy došli se svým zavazadlem k hranici, nebylo co řešit. Mise skončila. Rozepnuli zip, kojot vyrazil ven, zapletl se do popruhu, několik metrů za sebou golfovou tašku vlekl, než se mu povedlo zbavit se jí, přikrčil se a zmizel v hustém mlází. Zanedlouho o jeho přítomnosti vypovídaly už jen rozkomíhané listy keřů a kapradí. Robin se na ně díval a teprve v tom okamžiku mu naplno došlo, co udělali. Bylo to bláznivé i skvělé zároveň. Neznal nikoho jiného, s kým by něco takového chtěl uskutečnit. Cítil, že po tomhle ránu a po uplynulé noci už nejsou ve stejném vztahu jako dřív. Něco, jakýsi důležitý atom jeho bytosti k Sylvě naprosto přirozeně patřil. Ale jak to dát najevo? Hlavně ne slovy. Strnule hleděl do míst, kde se naposledy mihl kojotův hřbet. I ona se tím směrem dívala, i ona mlčela. Ticho se slastně protahovalo. Vybízelo k tomu, aby ji vzal kolem ramenou a přitáhl ji k sobě. Aby zrušil kruh prázdného bezpečí, který si kolem sebe v posledních měsících vytvořil. Už už zvedal ruku, ale vtom se zarazil. Nespletl se? Vnímala to stejně jako on? Její výraz nic neprozrazoval a Robina s úlekem napadlo, že přítomnou chvíli špatně vyhodnotil. Přikládal jí význam, který neměla. Byli každý jinde. Násilím ruku stáhl zpět.

Do vzduchu se zakrojí táhlé ptačí volání. Robin zvedne hlavu. Zahlédne siluetu labutího krku, paragraf křídel, vzápětí se všechno zase potopí do mlhy. Jenom křik neviditelného hrdla doznívá. Mlha je fámulus, má schopnost pohlcovat a přetvářet. Měnit souvislosti. I vzdálenost mezi Robinem a Sylvou se díky ní zdá menší. Stačilo by trochu přidat a dožene ji. Má to zkusit? Raději ne. Kdyby chtěla, aby byl blíž, zpomalila by. Což očividně nemá v úmyslu. Její ramena se vynořují a zase mizí pod vodou s vytrvalostí dálkové plavkyně. Chvíli se zdají blízko, chvíli daleko, blízko... Robin je pozoru-

je a přemýšlí o tom, kolik námahy tě stojí vyjít z kruhu, když ses do něj jednou uzavřel. Jak těžké je dovolit, aby někdo vstoupil k tobě. Když mu Sylva tu noc na střeše položila ruku na rameno („Někoho jsem hledala...“), skoro se jí to povedlo. Chybělo málo a byl by její stisk opětoval. Ale odešla a správný okamžik vypřel. Málokomu se chce stát venku a doprošovat se, aby mu otevřeli. Robinovi zničehonic v mlze vystane otcova tvář poznamenaná pláčem. Fantaskní obraz. Neuvěřitelný. Nikdy by neřekl, že je otec schopný odložit autoritativní důstojnost, do níž se odjakživa halil, a dát průchod smutku. Bolesti. Je to stejně nečekané, jako když při pozorování obelisku, který jsi považoval za šedý, objevíš trhliny a jimi prosvítají barevné spodní vrstvy.

Přestane na chvíli plavat a volně splývá. Přestože je unavený, brní ho v prstech nevybitým napětím. Kdyby věděl, že to pomůže, třískl by do vodní hladiny pěstí – je sám na sebe dopálený. *Nemá cenu, abych psal, kam jedu a proč... stejně bys mi nevěřil... říkal jsi, že se musím naučit rozhodovat a převzít zodpovědnost... způsob, jakým jsem to udělal, se ti učítě nelíbí, ale na to ti kašlu, tati...* Co všechno v tom dopise ještě bylo? Načmáral ho ve spěchu a bez rozmýšlení. Ve vzdorném tónu. Některé výrazy by teď rád vzal zpátky. Ale je pozdě. Jak vzít zpátky slovo, které jsi jednou napsal nebo vyslovil? Vždycky něco zůstane – stín, ozvěna, pachut'. I takové obyčejné *počkej*: pouhých šest písmen a nedají se říct bez následků.

„Počkej,“ zkusí to s ústy těsně nad vodou. Důrazně, ale tak tiše, že to slyší jen on sám. Co kdyby to teď z plných plic zakřičel na Sylvu? Počkala by, otočila by se? Určitě ano. Třeba by se dokonce vrátila, ale co potom, až bude vedle něj, s tím dychtivým výrazem, kterému se tak těžko uhýbá? Zeptá se jí, jestli chce vstoupit do jeho kruhu? Najde odvahu? Pokud ne, co s těmi šesti písmeny? Zůstanou mezi nimi nemotorně zavazet a každý jim bude přikládat nebezpečně jiný význam.

„Co myslíš, kam poběží?“ přerušila mlčení předtím na hranici, když rozhoupané kapradí a větvičky nízkých keřů znehybněly a les na sebe vzal svůj dřívější výraz. Z ničeho se nedalo poznat, že do krajiny právě vstoupil nový predátor.

„Dalas mu na vybranou, to je hlavní. Teď už je to na něm.“

„Nevadí ti, že jsem tě do toho zapletla?“

„Do ničeho jsi mě nezapletla. Umím říct ne, když nechci.“

„Dobře, žes to neřekl. Bez tvojí pomoci bych to asi nedotáhla do konce.“

Zavadějící řeči. Slova. Zaručená cesta k neporozumění. Cesta k Velkému třesku.

„Poradila by sis,“ odmítl uznání za zásluhu a dal jí tím jasně najevo, že o projevy vděčnosti ani o jiné nahlas artikulované emoce nestojí.

Jezero, ještě před chvílí dokonale hladké, zčeří poryv větru. Sylva už se rozplynula. Mlha ji nejdřív ze všech stran ohlodala a pak ji snědla celou. Ať se Robin rozhlíží sebevíc, jediné, co vidí, je prázdná, větrem zkrabacená hladina.

„Hej!“ zavolá zkusmo. Mléčná kaše nepohlcuje jenom prostor, ale i zvuky. Robinův hlas do ní padá hluše, bez ozvěny. Napne hlasivky: „Sylvo?“

Nic. Bílé ticho. Možná doplavala ke břehu, sebrala šaty a odešla. Bez rozloučení, beze slova. Bez hlasitých emocí – přesně, jak si přál. Za chvíli bude na silnici, odpoledne v Berlíně, zítra v Míšni. Vítání, seznamování s novými spolužáky, *dychtivost*. „Ahoj, já jsem Sylva! Kde se tady dá plavat? Vzal bys mě s sebou? Hlavně aby tam nebylo moc lidí...“

„Lidem se nevyhneš,“ řekl jí při prvním setkání. Prázdná vodní plocha kolem dokola jeho tvrzení zpochybňuje. Lidem se klidně vyhneš. Když chceš a soustavně na tom pracuješ.

„Sylvo? Ozvi se!“

Otáčí se na všechny strany, na těle kabát z husí kůže. Do mozku se mu pomalu vtírá jiná verze příběhu. Vždycky existuje víc verzí. Něco se jí stalo. I dobří plavci se můžou uto-

pit. Zapletou se do kořenů, dojdou jim síly, plavou, kam nemají...

„Sylvooo!“ zahaleká co nejhlasitěji. Dělá čím dál rychlejší tempa, ale bez cíle, s nejistotou správného směru. Jak může vědět, že plavala tudy? Jezero je větší, než se na první pohled zdálo. Navíc má nepravidelný tvar. Objímá pískovcovou skálu, která je ve spodní části obrostlá křovím. I kdyby nebyla mlha, nedalo by se dohlédnout do všech zátok. „Sylvooo!“

Myšlenky se mu bolestivě převracejí v hlavě, jedna se otlouká o druhou. Byla unavená, nevyspalá, přecenila se! On byl naopak schválně pomalý. Nechal vzdálenost mezi ní a sebou idiotsky narůstat, aby ukázal, že... Zarazí se, napjatě poslouchá. Halucinace? Ptačí křik? Ne, je si jistý, že to byl její hlas. Vzdálený, nezřetelný, zastíněný skálou. Okamžitě tím směrem vyrazí. Hrůza, která ho na několik vteřin stiskla, povoluje. Jednou, když byl malý a byl sám doma, viděl v televizi film, na který se vlastně neměl dívat. Černošská dívka s velkým břichem – tenkrát myslel, že je tlustá, ale když o tom později přemýšlel, došel k závěru, že měla v břiše dítě – se v lese pohádala se svým mužem či milencem. Utekla a schovala se v houštině. Hledal ji, nejdřív v okolí, pak dál. V okamžiku, kdy se od její skrýše vzdálil a už nehrozilo, že ji objeví, udělala mimoděk krok dozadu a propadla se do močálu. Husté bahno se za ní zavřelo tak rychle, že Robinovi u obrazovky nějakou dobu trvalo, než tragédii pochopil. Často na bizarní scénu vzpomínal a i po letech ho ten krok do bažiny mrazil svou nesmyslností a zároveň logikou. Nedovedl to vysvětlit, ale zdálo se mu, že ten chybný, zbytečný krok je nejpravděpodobnější krok v životě. Bylo jasné, že ho denně dělají tisíce lidí.

„Sylvo!“ křikne znovu. „Kde jsi?“

Vzduch nasycený vlhkostí tlačí v krku a nutí ke kašli. Voda, zpočátku příjemná, začíná svírat útroby. Robinovi se zdá, že má v břiše studenou kovovou desku. Jak dlouho už vlastně

plave? Připadá mu to jako věčnost. Když se otočí, nedohlédne ke břehu a před sebou ho taky nevidí. Je uprostřed velkého prázdného kruhu. Bezpečně, beznadějně sám.

Konečně! Sylvin hlas zazní z větší blízkosti, než předpokládal. Už rozeznává bóji její hlavy. Vynořila se za pískovcovou patou skály a blíží se k němu.

„Stalo se něco?“

Rychlý, klouzavý pohyb, kterým rozhrnuje vodu. Dokonale rozfázovaný, prováděný bez viditelné námahy. Plave jako vydra. Nepřekvapilo by ho, kdyby v zubech držela ulovenou rybu. Jak se o ni mohl jenom na chvilku bát? Anebo – o koho se bál?

„Robine?“ Ostrá koncovka otázky prozrazuje, že i ona je znepokojená. „Chytila tě křeč? Počkej...“

Počkej... Najednou mu těch šest písmen přijde jako znamení. Jasný pokyn, že už nemůže mlčet. Musí riskovat slova. Ta s ozvěnou, ta s pachutí i ta se stínem. Slova, která nejde vzít zpátky, která je třeba vyslovit, bez odkladu. Než bude pozdě. Než se kruh definitivně zavře a nebude z něj úniku.

„Chci abys něco věděla,“ odváží se, zatímco k sobě plavou čím dál blíž. „To, že jsem v pololetí změnil školu, nemělo nic společného s učením, ale s Melindou.“

„Spolužačka?“ Sylva zvedne ruku a shrne si vlasy z čela. Už je kousek od Robina. Neplave, šlape vodu. „Co jste si udělali?“

„Spali jsme spolu.“

Čekal, že uhne očima, ale jenom zamrká, aby setřásla kapky vody z řas.

„To je důvod změnit školu?“ zeptá se.

„Každý jsme tomu přikládali jiné význam. Dokud jsme mlčeli, nevadilo to, ale pak to třeslo...“ I on přestane plavat, v rostoucím přetlaku udeří rukou do vody tak prudce, až oba pokropí. Nic tím nevybil. Napětí je pořád v něm. „Říkal jsem ti, že slova všechno kazí! Já prostě neumím mluvit o citech!“

„Tak o nich nemluv.“

„Všichni o nich mluví!“ vykřikne. „Každá holka čeká, až jí někdo romanticky vyzná lásku! Můžeš mi vysvětlit proč? Řekni mi jeden jedinej rozumnej důvod!“

Ucukl, jak prudce se natáhla. Myslel, že mu chce dát pohlavek, ale jenom odehnala ováda, který mu kroužil kolem čela.

„Rozumnej důvod, jakej mají holky k romantice?“ opakuje po něm. „Asi... já nevím. Nejspíš aby si nepřipadaly jako jeskynní lidi.“

„Jako...“ Není si jistý, co se za jejím vysvětlením skrývá. „Je to ponižující připadat si tak? Málo kulturní? Necivilizovaný?“

„Jde o to, za jakých okolností. A pro koho.“

„Pro tebe,“ řekne. „Například.“

„Já nejsem dobrej příklad.“

„Proč?“

„Podle psycholožky jsem jeskynní člověk. Za všech okolností.“

„I teď?“

Čeká, že se mu Sylva vysměje. Ale zůstává vážná. Nahmátne pod vodou jeho ruku a mlčky si ji položí kolem pasu. Na pár vteřin ho to paralyzuje. Vzápětí se mu mravenci z konečků prstů rozčileně rozběhnou do celého těla. Nahmatá úžlabí, ze kterého se jí klene bok, měkké, takřka nehotové, jako by na něm příroda pořád pracovala. I přes vodní vrstvu ho hladkost její kůže rozechvívá. Stiskne čelisti, aby zastavil cvakání zubů, a přimkne dlaň těsněji. Kovová deska, kterou měl ještě před chvílí v břiše, je pryč. Roztekla se, změnila skupenství, zůstalo jen teplo tavby. Vnímá srdeční pumpu a horké proudění krve. Dotkne se ústy Sylvina ramene. Překvapí ho, že není slané. Ochutná její šíji a zaboří nos do mokrých vlasů. Jejich vůně mu zamotá hlavu. Voní... čím voní? Ať je to cokoli, je to absolutní. Ničemu se to nepodobá.

Zvonění telefonu. Přidušené mlhou a vzdáleností. Doléhá k nim jako signál z Marsu. Podívají se na sebe, tváře rozmazané blízkostí. Asi její matka, napadne Robina. Nebo můj otec. Nebo moje matka. Nebo její otec. Může to být, kdo chce, nepatří k téhle chvíli. Bude muset počkat.

„Dej si ještě preclík.“

„Už nemůžu.“

„Nepovídej, jeden ještě zvládneš! Chutná?“

„Dobrej.“

„Kvůli těm preclíkům jsem zůstal v Berlíně. Dokud jsem neobjevil tuhle pekárnu, měl jsem cukání prásknout do bot. Práci jako tady bych přitom jinde nenašel, byt máme pěkněj, rodina si zvykla, ale mně tu pořád něco chybělo.“

„Preclíky.“

„Pocházím z Reichenau. Přál bych ti ochutnat pečivo od našeho pekaře! Pokaždý, když jsem na návštěvě u rodičů, koupím si bochník chleba, sednu si s ním na lavičku v blázinci, je tam taková velká zahrada s voliérou, trhám ten chleba rukama a jen tak, beze všeho si na něm pochutnávám. Co nesním, rozdrobím ptákům. Asi si teď myslíš, že do toho blázince patřím, co?“

„Všichni jsme nějak ujetý.“

„Něco ti prozradím, Niklasi: s tím chlebem na tý lavičce u tý voliéry jsem doopravdy šťastnej. Měsíce dopředu se na ten moment těším a vždycky, když nejsem ve své kůži, tak si na něj vzpomenu. Pomáhá mi to vyrovnat se s úskokama života.“

„To je fajn.“

„Každej by měl mít něco takovýho. Zahání to hloupý myšlenky.“

„Ale já fakt nechtěl skočit.“

„Netvrdím, že chtěl. Ale stejně si něco najdi.“

„Něco jako chleba z Reichenau?“

„Nebo jako tenhle preclík. Dej si ještě.“

„Už nemůžu.“

„Ještě jeden, poslední!“

„Díky. Vezmu si ho s sebou. Donesu ho svojí holce...“

... jestli ji potkám. Jsou místa, kde je to pravděpodobnější než jinde, ale už jsem je všechny prohledal – s nulovým výsledkem. Nevím, kam ještě jít. Na nádraží jsem strávil skoro dvě hodiny. Pořád se mi zdálo, že ji někde vidím, že je kousek od mě. Za sloupem, ve frontě na lístky, pod schodama, na protějším nástupišti. Ale nikdy jsem se tam nedostal včas. Pokaždý zmizela nebo se proměnila v někoho jiného. Jednou jsem ji dokonce zahlídl ve vlaku připraveném k odjezdu. Málem jsem do něj naskočil, ale pak jsem si všiml, že jede do Plevna. To nepřicházelo v úvahu. Pro Evitu by Plevno nikdy nebyla smysluplná cílová stanice.

„Neviděl jste ji?“ zkusil jsem to dokonce u trafikanta, kterému onehdy šloha balíček tabáku. Změřil si mě nad obroučkou brejlí a vzpomněl si. Na mě i na ni.

„Tu héračku? Tu bych hnal svinským krokem, kdyby mi sem ještě někdy vlezla! A ty koukej taky vypadnout!“

Není ani na *naší* stanici metra. Kromě houmlesáka, kterej předstírá, že hraje na foukací harmoniku, je vestibul sobotně vymetenej. Nechám přijet několik souprav, z každý vystoupí hrstka lidí, královna mezi nimi není. Ani její smích se z žádnýho vagonu neozývá. Kdoví, kde se směje. Mám čím dál silnější podezření, že už není v Berlíně. Nechala mě tu a vzala roha.

„Sedíš tady dlouho?“ zeptám se houmlesáka.

„Roky,“ odpoví. Kecá. Nikdy jsem ho tu neviděl. Možná sedává jinde. Asi si plete stanice stejně jako tóny. Tím větší je naděje, že při tom přesezení Evitu někde zahlídl.

„Nejkrásnější holka z Friedrichshainu, možná z celého Berlína,“ pokouším se o co nejpřesnější popis. „Má černou slzu v koutku oka. Neviděls ji?“

„Jasně, že jsem ji viděl.“

Zatajím dech.

„Kde?“

Mhouří oči, pátrá v paměti, zatímco harmonikou pořád brousí z jednoho koutku do druhýho. Vypadá to, jako by si piloval zuby. Taky to tak zní. „Na lavičce. Neukölln, myslím.“

„Kdy?“

„Včera. Houby, především. Seděla vedle nějakýho sráče. Bylo jí blbě. Nemáš brčko?“

„Nehulím. Jakýho sráče?“

„Plný ruce prstenů. Hučel do ní. Co máš v tom pytlíku?“

„Preclík.“

Natáhne ruku. Dám mu ho. Už se na nic neptám. Tahá mě za fusekli, to je jasný. Nikde nikoho neviděl, akorát somruje. Vrástím se ke kolejm a počkám, až přijede další souprava. Evita v ní není. Rozhlížím se po cestujících, který vystupujou, a přitom si všimnu bezpečnostní kamery pod stropem. Představím si sám sebe skrz objektiv: zmoklá slepice ve špinavým tričku a navlhlejch džínách pobíhá po nástupišti a nakukuje do vagonů. Olezlej chudinka. V očích výraz závisláka, kterej už pátej den abstínuje. Lidi se po něm sice okatě neotáčejí, ale moc blízko k němu taky nejdou. Možná trochu smrdí. Nakonec se odvrací od kolejí a míří k východu. Svěšený ramena naznačujou, že se smířil s porážkou. Stoupne si na eskalátor, kde ho převezme jiná kamera, a jede nahoru – hladce, bezporuchově. Nahore se pod dozorem třetí kamery ještě jednou ohlídně: nečekaným, pátravým pohybem, jako by chtěl přistihnout někoho, kdo se schovává. Když se přesvědčí, že prostor za ním je prokazatelně prázdněj, vypadne ze záběru.

Vyjdu z metra a do obličeje mě pleskne vítr. Je ho plná ulice. Nemá na to, aby rozfoukal mraky, ale poletuje nad chodníkem, vráží do chodců a studeně profukuje.

„Seženu si bundu,“ rozhodla se Evita nedávno, když jsme šli kolem obchodu se sportovním oblečením. „Bude mít spoustu kapes a kapuci. Jak skončí léto, zabalím se do ní a vylezu až na jaře. Do té doby mě nikdo neuvidí.“

„A co já?“ zeptal jsem se.

„Ty v ní budeš se mnou,“ vysvětlila. „Bude to bunda pro dva.“

Při pohledu do výlohy sázkový kanceláře si uvědomím, že je poslední srpnová sobota. S létem je to nahnutý. Stromy lemující Varšavskou dávno zežloutly a trávník kolem kolejí je vypelichanej. Nejvyšší čas začít se po bundě ohlížet. Jenže jak? Bundu pro dva nemůže člověk zkoušet sám. Stejně jako nemůže jiný věci. Je naprosto vyloučený, abych fungoval postaru. Nemůžu se jen tak poflakovat městem, potkávat lidi, bavit se s nimi, vymejšlet záběry a filmový sekvence, nemůžu ve školní laboratoři vyvolávat fotky a debatovat s němčinářem o Fassbinderovi, nemůžu se vrátit do dob před Evitou. Jsem jinde. Ukázala mi perspektivy, který jsem předtím neznal. Každý místo, kde jsme spolu byli, už je její místo a já se bojím vstoupit tam bez ní. Bojím se, že to, co jsme oba prožívali jako něco výjimečného, bude bez ní banální. Třeba tohle zelinářství. Jednou tu kvůli melounu udělala takovej kravál, až se široko daleko srocovali lidi. Byl to vodní meloun. Krásně zralý. Nenávratně rozbitý na chodníku. Nad ním ubrečená holčička, který vypadl z ruky.

„To je jasný, že jí musíte dát nověj!“ křičela Evita na zelinářku. „Meloun, kterej spadne na zem hned před obchodem, stojí za hovno!“

Ať už neodbytností nebo vykloubenou logikou, který se nedá odporovat, dosáhla svýho. Zářící holčička odkráčela s melounem číslo dvě, dav čumilů se taky rozešel a kolem

sladký trosky na chodníku se začaly shromažďovat první zájemci. Holubi, psi, vosy. Příští den po něm nebylo ani stopy. Problém je, že pro mě tady ten meloun leží pořád. Kdykoli jdu okolo, zřetelně ho vidím. Jak dlouho ještě? Jak dlouho může ten obraz vydržet? Je mi jasný, že jednoho dne bude chodník prázdný. Pak se tohle město stane stejný jako stovky jinejch. K zešílení. Každá hodina v něm. Každý ráno otevřu oči s vědomím, že všechno, co mě ten den může potkat, bude v nejlepšíh případě běčkovéj film.

„Najdi si něco,“ doporučoval mi Herbert ráno nad kafem. Jeho rada, bezpochyby upřímně míněná, mi teď, na ulici, po který jsme s Evitou tolikrát šli a drželi se za ruce, kudy jsem ji nesl, když jí zhadrovatěly nohy, kde jsme se líbali anebo se jen tak poflakovali a koukali kolem sebe, připadá jako výsměch. Krátce potom, co královna Nefertiti zmizela, rozpadla se Achnatonova říše. Odborníci se dohadují, jak a proč, mluví o záhadě, ale podle mě je ten zánik úplně přirozený. Bylo by divný, kdyby k němu nedošlo. Na co jsou chrámy bez bohů? Jakěj smysl má žít ve městě uprostřed pouště, když vypnuli proud? Najednou zjistíš, že nic nefunguje. Chvilku můžeš improvizovat, pár maličností nahradíš, bez něčeho se obejdeš, ale co ten zbytek? Odkud vzít tu energii, která se vytratila?

V Prestu za pultem stojí nověj kluk. Pan Butzke mu zrovna vysvětluje, jak zacházet s pokladnou. Vidí mě přes sklo a já vím, že bych měl odvrátit pohled, abych to celý nedělal ještě trapnějš, jenže nemůžu. Zírám dovnitř jako uhranutej, protože zrovna tam, v tom ráji céděček, jsem se Evity naposledy dotýkal. Než odkráčela z mýho života. Než ho devalvovala. Jdu s hlavou vyvrácenou do strany, abych ještě vteřinu nebo dvě viděl místo, kde stála a lízala zmrzlinu, a v očích mě řezou slzy. Pokud jí těch čtyři sta padesát euro zazlívám, tak jen proto, že si za ně koupila dálku, přesně řečeno vzdálenost mezi mnou a sebou. Netuším, kde je, jestli jí to táhlo na jih, na východ, do egyptský pouště nebo k moři – proti žádnýmu

z těch směrů nic nemám, ale že odjela beze mě, jí nejsem schopnej odpustit. Možná někdy později to dokážu, ale teď ne. Protože nerozumím. Když tě někdo opustí, chtě nechtě si kladeš otázku, kdo to vlastně byl. A kdo seš bez něj.

Květinářka odnáší do krámu pomerančovník s tenkým kmínkem, aby ho nepolámal vítr. Moje slzy nevidí, nenechal jsem je vyklouznout z koutků.

„Dneska nehrajete na schovku?“ ptá se mě čtverácky. Nic nevážící otázka, na kterou se očekává stejně lehká odpověď. Jsme sousedi, všímáme si jeden druhýho – nic víc její slova neznamenaají. Nic míň.

„Dneska ne,“ odpovím a přidám pokus o úsměv. Asi se podařil, vyvolá u ní na tváři přímo úměrnou reakci. Vstoupím do průjezdu. Pod nohama mi zašustí sáček od popcornu. Na zlomek vteřiny to ve mně probudí bláznivou naději, že dnešní sen nebyl jen přáním, že v sobě nesl zárodek skutečnosti. Rychle sklouznu pohledem do dvora. Na klepadle nikdo nesedí. Stojí u něj opřená koloběžka a kluk, kterému patří, něco kutí za popelnicemi. Když mě zmerčí, trhne sebou a zrudne. Má špatný svědomí. Dělal něco zakázanýho. Jednou natočím film o všem, co je pro malý kluky zakázaný. O všem, co dělají. Bude to dlouhý film.

„Ahoj!“ vyhrkne. Načež skočí na koloběžku a vystartuje do zadního dvora. Snaží se přitom vyhýbat loužím, kterých je na rozbitým betonu víc než jezer na mapě Finska. Zpomalím, pak se zastavím. Ještě krok a uvidím naše okna – ještě krok a naše okna mě uvidí. Víím, že ho musím udělat, ale nejsem připravenej. Potřebuju čas. Potřebuju si rozmyslet, co řeknu mámě. Čím začnu? Budu vůbec schopnej podívat se jí do očí?

„Je to moje dovolená,“ řekla mi ten poslední večer před odjezdem, „a tvoje šance, Niklasi.“

„Šance k čemu?“

„Sebrat se.“

„Jsem rozházenej?“

„Moc už z tebe nezbejvá. Moc tě prosím, zkus se dát dohromady. Jestli ještě víš, co to je.“

Nevím, jestli to vím. Znamená dát se dohromady vklouznout do kůže Niklase z loňskýho roku? Nebo se mám složit z kousků, který teprve musím najít? A kde mám hledat? V přístavu, když jsme s Herbertem lezli dolů z jeřábu, jsem to chvílku věděl. Na kratičkej moment jsem kromě starý známý roztřesenosti cítil i něco zbrusu novýho. Skoro bych řekl sílu. Nevycházela z huspeniny svalů a kloubů, ale z pomýšlení na to, že jsem to opravdu já, kdo tam v tom nebezpečným prostoru mezi nebem a řekou manévruje. Kdo se přičel po příčli propracovává na zem, a i když navenek vypadá hodně uboze, vevnitř v tu chvíli všechny poráží. Na tom žebříku jsem nebyl outsider. Na rozdíl od posledních měsíců jsem si dokonce přál, aby mě v tu chvíli viděl táta. Něco mi říkalo, že mě vidí.

Z místa, kde stojím, mám výhled na kousek našeho sklepa. Přesně řečeno násypku na uhlí. Je zavřená. Na zemi kolem plno bláta. Děšť vyplavil hlínu z travnatýho plácku vedle pařezu, natekla ke kanálu a ucpala ho. Ve třináctý komnatě musí být úplná tma. Tma kinosálu před začátkem promítání. Najednou zatoužím, abych se do ní mohl schovat. Aspoň na chvíli. Stočit se do klubka, cítit rez a uhelnej prach a být zase malej. Zase si všechno jenom představovat. Všechny ty úžasný záběry mýho života, každej plotpoint. Bez zapnutýho projektoru. Sám ve tmě... anebo radši s Evitou. Seděla by vedle mě a koukala na ten film se mnou. Taky by v něm samozřejmě hrála jednu z hlavních rolí. Je na tom něco nemožnýho? Kdybych dokázal přeběhnout cíp dvora mezi průjezdem a naším vchodem a nezvednout oči, povedlo by se to. Se vším všudy. Máma by mě nezahlídla a Evita by na mě čekala. Jednoduše kouzlo. Bude fungovat za předpokladu, že se k našim oknům nekouknu. Tuhle jedinou podmínku musím splnit. Nadechnu se.

„Tak přece jen hra na schovávanou!“

Trhnu sebou. Květinářka stahuje roletu výkladu. Vyčesala si vlasy nahoru a nalíčila si výrazně rty, asi se chystá na rande.

„Jde o jinou hru,“ řeknu. Rád i nerad, že mě vyrušila.

„Jakou?“

„Musím něco udělat, vlastně neudělat a dostanu odměnu.“

„Neudělat? To je lehký,“ usoudí a zaklapne zámek na roletě.

„Jak kdy.“

„To jo, jak kdy,“ dá mi za pravdu. „Tak se bavte!“

Počkám, až odejde, a znovu se nadechnu. Pak vykročím. Jsem nervózní a roztřesenější jako provazochodec, než položí nohu na lano. První krok se mi moc nepovede, ale další už jsou v pořádku. Dojdu ke konci průjezdu, vstoupím do dvora, zahnu kolem popelnic, minu pařez. Nekoukám napravo ani nalevo a hlavně nezvedám oči nahoru. Jestli chci, aby se kouzlo povedlo, nesmím se podívat k našim oknům. Proč bych se k nim taky díval? Máma tam není. Přece na mě nebude čekat celý den! Třeba si s někým dala schůzku. Má svůj život a moje problémy ho naplňují jenom zčásti. Z horší části. Z té, na kterou by určitě nejradši zapomněla. Ještě půl roku a budu plnoletý. Ještě půl roku a bude mě mít z krku.

„To je dost,“ uslyším zčistajasna nad hlavou. Zarazím se uprostřed kroku a zvednu oči. Nemůžu je nezvednout. Stojí u kuchyňského okna. Se stejným výrazem, jaké si nosívala domů z noční šichty. Na šňůře pod římsou se suší její balonák. Asi včera cestou od vlaku zmokla.

„Ahoj, mami,“ hlesnu. Těžko se mi hledá odpovídající tón. Nejspíš žádné neexistuje. Zastrčím si tričko do kalhot, pročísnu si rukou vlasy. „Jak sis užila dovolenou?“

„Strašně jsem se o tebe bála,“ odpoví. A najednou se rozbřečí. Naplno, bez zábran. U okna. „Nebřeč,“ řeknu. Jsem rád, že brečí.

„Kde jsi byl?“

„Nijak zvlášť daleko. Skoro pořád tady.“

„Tak pojď...“ vzlykne, „pojď přece nahoru.“

„Už jdu,“ řeknu. „Hned jsem u tebe.“

Kojot jde po úbočí kopce s nejvyšší obezřetností. Vyhledává zarostlý terén, nekrytému se vyhýbá. Pod tlapami cítí poddajnost mechu a jehličí. Prorůstá do pružné lesní půdy. Pachové signály v chřípí jsou nové, a přece je zná. Ani zvuky nelekají. Rodová kontinuita paměti je rozpoznává, třídí, vyhodnocuje. První déšť ustal, druhý se spouští ze stromů a značkuje mu kožich. Zastaví se a spolkně několik doušek mlhy. Vzpomíná si na tu chuť. Je stejně stará jako on. Neví, kolikrát už po téhle zemi běžel, kolikrát se mu o ní zdálo, kolikrát o ní slyšel. Kolikrát na ni zapomněl. Má dojem, že si ji kdysi dávno vymyslel. Nějakou dobu ji nosil v břiše. Pak ji někomu půjčil. Nepamatuje si komu. Počátek je příliš vzdálený. Ztrácí se v bludišti stop. Ale pořád je to jeho krajina. Pořád se o ní dá zpívat. Pořád se dá jít po úbočí kopce.

iva procházková
nazí

Obálka a technická redakce Luboš Drtina

Typografie Petr Čížek

Vydalo Nakladatelství Paseka s. r. o.

v Praze a Litomyšli roku 2013 jako svou 1334. publikaci

Odpovědná redaktorka Magdalena Hennerová

Vytiskla Těšínská tiskárna, a.s., Štefánikova 2, Český Těšín
220 stran.

Vydání druhé

Knihy Nakladatelství Paseka

žádejte u svých knihkupců nebo na adrese:

Nakladatelství Paseka, obchodní oddělení

Chopinova 4, 120 00 Praha 2

tel. 222 710 750-1

e-mail: paseka@paseka.cz

Aktuální informace o knihách Nakladatelství Paseka

najdete na internetové stránce www.paseka.cz

Veškerou produkci Nakladatelství Paseka obdržíte

v Knihkupectví Fišer, Kaprova 10, 110 00 Praha 1

tel.: 222 320 730

e-mail: knihyfisier@knihyfisier.cz